

Klachten stapelen zich op tegen latrosfen
PAGINA 5

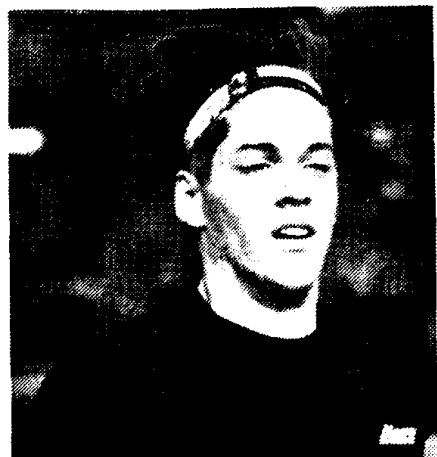
Kritiek van Justitie op rijtjedenbesluit
PAGINA 9

Vraagtekens bij opzet onderzoek ME-patiënten
PAGINA 12

Marko Koers start vandaag
PAGINA 15

Start competitie betaald voetbal
PAGINA 17

Butch Reynolds zint op wraak
PAGINA 18

● Marko Koers

Via de Himmelsleiter naar de hemel
PAGINA 19

God verzorgt de terugreis
PAGINA 20

Harry Haas, in Sri Lankaanse kruiden
PAGINA 21

● Jakkeren in de Eifel

Connie moet weer naar Nederland
PAGINA 22

Afscheidsinterview rechter Wortmann
PAGINA 23

De bewoners van Daelzicht
PAGINA 25

Grote vraag naar tuinverlichting
PAGINA 27

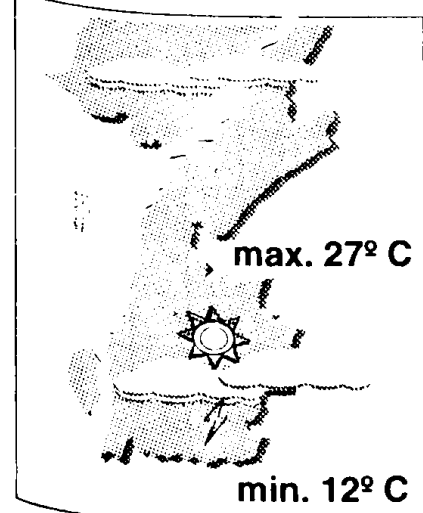
Stella zingt zich naar de top
PAGINA 29

Programma's voor het weekeinde
PAGINA 31 en 33

Verdachte Gerrit S. naar Scheveningen

HEERLEN - Omdat de 24-uurs bewaking van de verdachte voor de Heerlense politie een te zware taak was, is Gerrit S. overgebracht van het De Weverziekenhuis naar de gevangenis in Scheveningen. De 29-jarige Heerlenaar schoot woensdagnacht twee Brunssumse agenten neer in de Rumpenerstraat. De penitentiaire inrichting in Scheveningen heeft een ziekenhuis binnen haar poorten om gewonde verdachten te verplegen. Voor zijn overplaatsing is S. bezocht door de rechter-commissaris voor de noodzakelijke voorafleiding. Politiewoordvoerder Schaapkens gaf nog een reden voor de overplaatsing van S. De bij de schietpartij gewond geraakte brigadier moest ook naar het Heerlense ziekenhuis voor diverse onderzoeken, waaronder een scan. De brigadier zal naar verwachting geen blijvend letsel overhouden. Hij werd in de linkerwang getroffen, maar volgens de artsen zijn geen vitale delen geraakt.

Het onderzoek naar de juiste toedracht van de schietpartij is nog niet afgerond. De verdachte blijft in elk geval in verzekerde bewaring tot de precieze omstandigheden wel duidelijk zijn. Alle gegevens worden momenteel onderzocht door het Gerechtheidelijk Laboratorium in Rijswijk. De uitslag verwacht de politiewoordvoerder na dit week-einde.

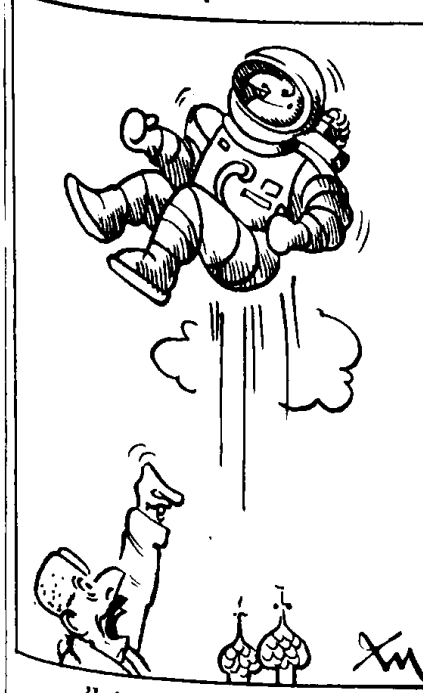

max. 27° C

min. 12° C

WARM
Een hogedrukgebied boven Polen zorgt vandaag voor de aanvoer van zeer warme en droge lucht. In deze stroming komt nauwelijks bewolking voor maar in de middag en avond is er bewolking op de hogere niveaus die de zon echter niet helemaal doet verdwijnen. Zoals zo vaak in deze situaties is er vanavond dan ook kans op een onweersbui, mogelijk met zware windstoten. De wind is zwak tot matig uit oostelijke richting en het kwik kan oplopen tot 27 graden, plaatselijk zelfs nog enkele graden hoger. Morgen wordt minder warme lucht aangevoerd die ook vochtiger is. Het is dan overwegend bewolkt en zijn er enkele (onweers)buien. De wind is zwak veranderlijk en het wordt vanmiddag 23 graden.

Russen verkopen ruimtepakken

...hé, mijn roebels...

Minister De Vries houdt vast aan ingreep sociale zekerheid

Spanning in coalitie stijgt

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Minister De Vries (Sociale Zaken) zal volgende week voor de nodige spanning in de PvdA-CDA-coalitie zorgen nu hij vasthoudt aan zijn voornemen in te grijpen in de sociale zekerheid. De minister wil de werkloosheidsuitkering aan strengere normen binden en bovendien de bijstandsuitkering voor iedereen verlagen.

Volgende week begint het kabinet aan de laatste besprekingen over de begroting voor 1994. De Vries moet ruim een miljard gulden bezuinigen op de sociale zekerheid. Hij overweegt daartoe onder meer de bijstandsuitkering voor iedereen te verlagen naar vijftig procent van het minimumloon. Slechts als men kan aantonen alleenverdiener te zijn, kan dat bedrag hoger worden. Bovendien wil hij de verantwoordelijkheid daarvoor naar de gemeenten overhevelen.

Daarnaast wil hij de eis verhogen dat iemand 26 weken gewerkt moet hebben alvorens hij in aanmerking komt voor een werkloosheidsuitkering. Hij wil dat pas als men 32 weken heeft gewerkt. Daardoor komen minder werklozen in aanmerking voor een ww-uitkering en vervallen ze sneller in de lagere bijstandsuitkering.

De PvdA heeft voor de zomer al laten weten dat dit voorstel voor haar onbespreekbaar is. Daarop liep de ruzie zo hoog op, dat De Vries zijn voorstel van tafel nam. Volgende week komt hij er echter weer mee terug.

Koopkracht

Overigens is een ander probleem van de baan. De grote inkomensverschillen die dreigen als gevolg van de inflatie en de cao's, lijken te kunnen worden voorkomen. Voor de zomer werd nog gevreesd voor een inkomensachteruitgang van drie procent voor de minima en slechts een half procent voor de hogere inkomens. Door een groot aantal maatregelen lijkt het kabinet erin te slagen die inkomensachteruitgang voor iedereen op ongeveer twee procent te brengen.

Splijtzwam

Daarmee is een grote splijtzwam tussen CDA en PvdA van de baan. Voor de PvdA waren de grote inkomensverschillen absoluut onaanvaardbaar. Het CDA echter kon er wel mee leven. In PvdA-kring was eerder al gedreigd met een kabinetscrisis als die verschillen niet zouden worden weggewerkt.

● De wrakstukken van het neergestorte zweefvliegtuig op het vliegveld in Schinveld. Het ongeluk gebeurde tijdens de start, toen de piloot te snel wilde stijgen. Met een snelheid van honderd kilometer per uur stortte het toestel neer. Foto: FRANS RADE

Zweefvlieger in Schinveld omgekomen

Van onze verslaggever

SCHINVELD - De 23-jarige Menno van Gemert uit Rijswijk is gistermiddag bij een mislukte start met zijn zweefvliegtuig om het leven gekomen. Van Gemert was deelnemer aan het Nederlands Kampioenschap voor junioren dat in Schinveld wordt gehouden. De Rijksluchtvaartdienst startte meteen een technisch onderzoek.

De zestien deelnemers gingen rond één uur van start. Het slachtoffer kreeg bij zijn eerste start onvolledige opwaartse spiraalwind (thermiek) en zette zijn vliegtuig

meteen weer aan de grond. De andere deelnemers vertrokken. Ongeveer een kwartier later maakte Van Gemert een herstart. Zijn door een auto voortgetrokken vliegtuig bereikte een snelheid van honderd kilometer per uur.

Tijdens de start, op twintig meter hoogte, maakte de Rijswijker een fout. Hij wilde te snel stijgen. Hierdoor verdween de druk onder de linkervleugel. Het vliegtuig kantelde en smakte ruggelings op de startbaan. De cabine werd vernield en de staart brak. Van Gemert was op slag dood.

Ervaring

De verslagenheid op en rond het zweefvliegveld was groot. Het slachtoffer was lid van de Amsterdamse Zweefvliegclub en kampeerde met een aantal clubgenoten in Schinveld. Van Gemert had zes jaar vliegervaring.

De voor hem gestarte deelnemers, landden enkele uren na het ongeval een voor een op het zweefvliegveld.

De kampioenschappen waren dinsdag begonnen op de geheel vernieuwde accommodatie, die op 20 juni officieel was geopend. De wedstrijden zouden tien dagen duren.

Het bestuur van de Eerste Limburgse Zweefvliegclub Schinveld kon gisteren nog niet zeggen of het NK wordt afgelast.

De zweefvliegsport staat bekend als

relatief veilig. De start geldt als het gevaarlijkste moment. Daarbij wordt de vlieger geassisteerd door een kabelrijder, een lierman, een zogeheten veldleider, een dienstdoend instructeur en iemand die de kabel aan het vliegtuig haakt.

De Schinveldse zweefvliegclub bestaat 59 jaar. Voor zover bekend is dit het eerste ernstige ongeval dat de club treft.

(ADVERTENTIE)

MINDER DAN DE HELFT!

Trainingsbroek in pol./katoen met katoenen voering. In div. kleuren. Maten S-M-L-XL.

Normaal 49.95
Bristolprijs 29.-
Alleen vandaag
17.00

BRISTOL

HEERLEN: Hogeweg 2-4
ROTHEN/MEERSSEN: 'Au Ciel' Kullenstraat 75
SITTARD: winkelcentrum 'den Tempel'
KERKRADE: Nulanderstraat 102

(ADVERTENTIE)

WIELERFESTIJN BOCHOLTZ

14 + 15 AUGUSTUS

ZATERDAG 14 AUGUSTUS:
13e DRIELANDENOMLOOP
internationale Amateurklassieker
START: 12.30 UUR FINISH: 17.30 UUR
doorkomsten om
13.00 - 16.30 - 17.00 uur
vanaf 15.30 uur: uitgebreid SHOWPROGRAMMA

ZONDAG 15 AUGUSTUS:
46e RONDE van BOCHOLTZ
vanaf 13.00 uur voor
AMATEURS-B, DAMES en
AMATEURS-A met aan de start
o.a. LEONTIEN VAN MOORSEL

(ADVERTENTIE)

Licht-Studio 2000

Veel voordeliger in klassieke en moderne verlichting

Heerlen, Spoorweg 1A
tel. 045-729735

(ADVERTENTIE)

Kwaliteitsmeubelen koopt u beter bij

van sloun interieur
HERKENT U AAN DE KWALITEIT

VALKENBURG
Zondag geopend
van 13.00-17.00 uur

ROERMOND, Minderbroederssingel 33/
Zwartbroekstr. 20, tel. 04750-10110
SITTARD, Industriestraat 23, tel. 046-513663
VALKENBURG, Reinaldstraat 1, tel. 04406-12705

Van vader op zoon.

Wilt u een ochtendkrant die het beste bij u past? Volop nieuws waar u in geïnteresseerd bent? Als u nu een vast abonnement neemt op het Limburgs Dagblad krijgt u 'm 14 dagen helemaal gratis en heeft u bij automatische betaling recht op een fraai cadeau.

☐ Ik word nu meteen vaste abonnee van De Krant van Limburg. Daarom krijg ik het Limburgs Dagblad de eerste 14 dagen gratis.

Ik betaal automatisch:
☐ f 28.40 per maand
☐ f 85.20 per kwartaal

Ik betaal via acceptgiro:
☐ f 29.65 per maand
☐ f 86.45 per kwartaal

☐ Ik geef me nu op voor een proefabonnement van 4 weken. Ik ontvang De Krant van Limburg zo snel mogelijk. Dit kost mij maar f 13.10.

Naam .....
Adres: .....
Postcode/Plaats .....
Tel.nr.: ..... (t.v.m. controle bezorging)

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is: 14-8

Als beloning voor automatische betaling (bij een vast abonnement) kies ik voor het volgende cadeau:
☐ luxe handdoek
☐ mopokubus
☐ Parker pen

Stuur de bon in een open envelop, zonder postzegel naar Limburgs Dagblad Antwoordr. 46 6400VB Heerlen

Plaats hier uw handtekening
Ik heb de afgelopen 3 maanden geen tijdschriftabonnement op het Limburgs Dagblad gehad

8 710404 400017

DE KRANT VAN LIMBURG

DOOR FRANK SEUNTJENS

EINDHOVEN/GELEEN - Paranormaal genezer Frans J. (51) uit Geleen, die verdacht wordt van seksueel misbruik van vrouwelijke patiënten, is ontmaskerd door het bekende genezend medium Jomanda. Dit zegt de man van een van de slachtoffers, een 57-jarige vrouw uit Geldrop. De man was zelf ook in behandeling bij J.

De politie in Eindhoven bevestigde gisteren schoorvoetend dat zij dankzij een 'visioen' van Jomanda op het spoor van Frans J. is gezet. Tegen de Geleendenaar, die woensdag werd aangehouden in zijn praktijk in Eindhoven, bestaat inmiddels voldoende bewijs om hem in ieder geval te vervolgen wegens ontucht en verkrachting. Tot nu toe hebben zich drie vrouwen bij de politie gemeld die beweren jarenlang regelmatig te zijn misbruikt door Frans J.

De zaak kwam aan het rollen nadat de echtgenoot van de vrouw uit Geldrop van de paranormaal genezer te horen had gekregen dat hij binnenkort getroffen zou worden door een hartinfarct of een hersenbloeding. Frans J. wilde hem alleen helpen tegen betaling van tienduizend gulden. De man schakelde daarop Jomanda in, die volgens haar eigen zeggen toen van hogerhand de boodschap door kreeg dat diens vrouw jarenlang seksueel was misbruikt door Frans J. Tot die tijd had de vrouw dat op aandringen van de Geleendenaar voor haar echtgenoot verzwegen. Na haar bekendheid stapte het echtpaar meteen naar de politie.

Zie verder pagina 11
● Frans J. schreef klachten toe aan seksuele blokkade

(ADVERTENTIE)

Internationale Grafiekbiënnale

HET NIEUWE ZIEN '93

VERLENDE Van 23 AUGUSTUS

Van 10.00 tot 18.00 uur
Informatie: 043 - 83 87 01

mecc Maastricht

'Podium voor hedendaagse kunst' op internationale toer

Etsen en keramiek bij Anny van den Besselaar

DOOR PIETER DEFESCHE

MAASTRICHT - De professionele activiteiten zijn in deze dagen alerwogen geminderd - ook in het galeriewezen - maar Anny van den Besselaar in Maastricht presenteert voort; twee kunstenaressen, van 6 augustus tot 6 september, op wat zij noemt: haar podium voor hedendaagse kunst. Dat zij er geen behoefte aan heeft zich in het verkeer naar het Zuiden te storten, kan men zich, gezeten op een binnenplaatsje achter een dichte deur aan de Tafelstraat, goed voorstellen: Toscaanse tafereelen zijn niet schilderachtiger. Grote potten met bloeiende fuchsia's op een hoge muur langs de Jeker. Je kunt van daar af hengelen, er zwemmen grote scholen grijze, handgrote vissen tussen groen wier - het milieu wordt toch niet overal slechter.

Slotconcert van Orlando

KERKRADE - Het Orlando Festival 1993 zit er bijna op. Vanavond om 20.30 uur begint het slotconcert in het Wijngrachttheater van Kerkrade. Op het programma van dit concert het Divertimento in C opus 9 van Bernhard Crusell en het Adagio in G van Mozart, beide uitgevoerd door het Orlando Kwartet en hoboïst Ingo Goritzki. Daarna barst het kamermuziek-geweld pas echt los: eerst het blijmoedige Strijksextet opus 48 in A van Dvořák met het Pražák Kwartet, altviolist Ferdinand Erlich en cellist Matt Haimovitz in de hoofdrol, vervolgens - na de pauze - het betoverende Oktet in F van Franz Schubert. Dan treedt voor het laatst het Orlando Kwartet voor het voetlicht, bijgestaan door klarinetist Sief Douwes, fagottist Klaus Thunemann, hoornist Ab Koster en contrabassist Peter Jansen.

Expo gebaseerd op Moessorgsky

KERKRADE - Modest Moessorgsky componeerde in 1874 zijn beroemde Schilderijtentoonstelling, waarbij hij zich liet inspireren door het werk van de architect en decorontwerper Victor Alexandrovich Hartmann. In de abdij van Rolduc is tot en met 7 september een reizende tentoonstelling te zien van vijftien kunstenaars, voor wie de afbeeldingen van Hartmanns schilderijen, de beschrijvingen ervan en de door Moessorgsky gecomponeerde muziek als inspiratiebron hebben gediend.

De nieuwe 'Schilderij-tentoonstelling' is een initiatief van de Hartmann-Moessorgsky Stichting, die zich ten doel heeft gesteld een synthese tussen beeldende kunst en muziek tot stand te brengen. Zij selecteerde vijftien kunstenaars die 52 schilderijen hebben gemaakt. Onder deze kunstenaars, door de organisatoren geselecteerd op kwaliteit en inlevingsvermogen in de thematiek, bevinden zich vijf Limburgers: May Ernes uit Kerkrade, Miep Frankl-Steehals uit Reuver, Sandra Hommen uit Kerkrade en Bert Mulders en Richard Schwartzberg uit Heerlen.

Zondag 22 augustus wordt in het kader van deze expositie een concert gegeven in de aula minor en de kerk van Rolduc: pianist Paul Huys voert dan de Schilderijtentoonstelling uit en de Belgische bariton Romain Bischoff zingt begeleid door Paul Huys de Liederen en dansen van den dood. Organist Aart de Kort improviseert aansluitend op thema's uit de Schilderijtentoonstelling. Het concert begint om 15 uur.

De tentoonstelling is dagelijks te bezoeken van 10 tot 19 uur.

Men hoeft bovendien om internationale tentoonstellingen te organiseren nauwelijks de Tafelstraat uit. Een sublieme collectie keramiek komt uit Zussen, ergens tussen Maastricht en Tongeren. En een sublieme verzameling kleuretsen komt uit Vorseelaar. Anny van den Besselaar heeft een talent voor het bij elkaar brengen van wat een soms verrassende congenialiteit heeft, al zijn de ambachtelijke technieken geheel divers. Dörte Ahrenkiel is de keramiste, Duitse van origine, maar al jaren ingeburgerd in Zussen. Zij was bij Van den Besselaar al twee maal eerder. Zij bezocht de stadsacademie in Maastricht, afdeling keramische vormgeving. Zij verdiepte haar kennis van het vak in de praktijk, jarenlang praktijk zelfs, in een aardewerkfabriek in Portugal.

De verdieping gold niet alleen haar vaardigheid, maar ook haar filosofie over materiaal en functie. Haar aardewerk is bijna streng van opvatting. Geen tralala, geen tierlantien: de gedraaide potten passen in een traditie die zo oud is als het mensdom. Ze zijn evengoed praktisch in hun functionaliteit, in extreme temperaturen, tot steengoed gebakken, met de glasharde bruine en grijze bekleding die met royale scheppen zout in de gloeiende ovens wordt aangebracht. Deksels op de potten worden met sierlijke ijzeren draadscharen vastgehouden. Ahrenkiels vaardigheid beperkt zich niet tot steengoed; zij kan op de draaischijf potten en kommen maken van porselein: dat heeft niet iedereen in de vingers. Het wereldbeeld van Ahrenkiel - niet veel over de dertig - is niet door het leven in België langs de Limburgse grens bepaald. Door Portugal dus, met zijn mediterrane traditie, maar ook door de culturen van andere Europese landen, die zij bezocht met veel weetgierigheid.

● 'Haar mooi wit gelaat', ets van Katrien Caymax.

Nog veel bereider is haar mede-exposante, de Belgische Katrien Caymax, niet veel ouder dan Ahrenkiel. Zij exposeerde haar kleuretsen in Duitsland, Frankrijk, Marokko, Polen, Zwitserland, Tsjechie, Spanje en Japan. In meerdere van die landen leefde en werkte zij. Al doende bouwde zij een internationale reputatie op. Niet met een experimenteel, bizar en grensverleggend oeuvre, maar met prenten die eerder traditioneel en archaisch aandoen. Ook nu nog reist ze heen en weer: tussen Vorseelaar, Antwerpen en een dorp in de bergen van Asturië - in the middle of nowhere. Zij heeft een eigen procédé ontwikkeld voor het maken van haar kleuretsen - op zich een arbeidsintensief, ongezoond en moeizaam werk - waarin zij de kleuren op de plaat brengt met penselen. De tekening

wordt gegraveerd met een droge naald techniek. Ze ogen als schilderijen, met iets van Pompejaanse muurschilderingen door hun sobere mediterrane kleur.

Ooit studeerde Caymax aan de academie van Hasselt schilderen naast tekenen en etsen. Vrouwen zijn haar thema's, niet bij uitstek Vlaamse. Zij zegt niet blind te zijn voor de problemen die de toevloed van allochtonen met zich mee kan brengen maar bekend graag de mengeling van culturen en tradities in het straatbeeld te zien. Zij heeft met haar man, die journalist is, veel gereisd, en dat vertaalt zich naar haar mening in haar werk. Zij maakte ooit een etsmap van vier vrouwen-typen zoals ze die in het centrum van Antwerpen tegenkomt: een Chinese, een Joodse, een zwarte en een Arabische. 'Ik zeg op die ma-

nier mijn gedacht'. En dat is kennelijk een ander dan dat van het Vlaamse blok.

Sinds twintig jaar is het kleuretsen de voornaamste bezigheid van Katrien Caymax. Zij heeft daarin een eigen en herkenbaar idioom; haar vrouwenfiguren zijn meer dan portretten. Zij bevinden zich altijd in een poëtische, soms raadselachtige context van figuratie met een symbolische lading. Er zijn altijd wel dieren bespeurbaar, meestal vissen in decoratieve reeksen, ook vogels en katten: men ontkomt soms niet aan een suggestie van spanning, zoalnet stille bedreiging.

Twee sublieme collecties, zoals gezegd, met gelukkige hand geïntegreerd, maar geenszins elitair: er is weinig wat niet ook nog voor een vakantieganger betaalbaar is.

'Lijdensweg' voor schilderij El Greco

BARCELONA - De 600 inwoners van het dorpje Martin Munoz de las Posadas ten noorden van Madrid, vlak bij Segovia, hebben de oorlog verklaard aan de regionale autoriteiten. De inzet van het conflict is het schilderij 'El Calvario' (De Lijdensweg), dat wordt toegeschreven aan de beroemde Spaanse schilder Domenico Theotocopulos, ofwel El Greco. Het schilderij hing oorspronkelijk in de dorpskerk, maar hangt nu al elf jaar in een cel van het lokale kantoor van de Guardia Civil.

Het doek werd daar opgeborgen omdat de dorpskerk zo vervallen is, dat het waardevolle kunstwerk uit de 16de eeuw daar niet meer veilig was. Tot overmaat van ramp ging de aannemer die

de kerk zou restaureren failliet. De inwoners van het gehucht hopen dat de overheid bereid is om snel met geld over de brug te komen zodat het kerkje hersteld kan worden en de El Greco weer boven het altaar kan worden gehangen.

De regionale autoriteiten voelen daar echter niets voor. Zij hebben voor het schilderij een plaats ingeruimd in het provinciale museum van Segovia en proberen nu de bevolking van Martin Munoz de las Posadas ervan te overtuigen dat het schilderij daar beter hangt dan in een politiecel. Maar de dorpselingen vinden dat het schilderij van hen is en dat het maar moet blijven waar het nu is, zolang hun kerk niet is gerestaureerd. Om hun boodschap duidelijk over te laten komen,

hebben zij via hun burgemeester Francisco Javier Martin laten weten hun schilderij desnoods met geweld te zullen verdedigen.

In 1940 verzetten de toenmalige inwoners van Martin Munoz de las Posadas zich ook al met succes tegen de verhuizing van het schilderij. In dat jaar gooiden ze twee functionarissen van het Centrale Instituut voor de Conservatie van Kunstwerken in Madrid het dorp uit, toen deze het schilderij kwamen ophalen voor een opknappbeurt. Slechts na tussenkomst van de markies de Lozoya gingen ze akkoord met de restauratie, op voorwaarde dat twee gemeenteraadsleden het schilderij voortdurend in het oog mochten houden.

De 'Calvario' kwam in 1834 in

het bezit van Martin Munoz de las Posadas. Daarvoor hing het schilderij in de kerk van Navalperral, een dorpje dat niet meer bestaat. Het is volgens sommige deskundigen overigens niet zeker, dat het schilderij inderdaad een El Greco is.

Maar dorpspastoor Miguel Sobrado twijfelt daar niet aan. De handtekening van El Greco is op het doek aangetroffen, terwijl onderzoek door de Universiteit van Barcelona El Greco eveneens als de maker heeft aangewezen. Wel heeft het doek te lijden gehad van toevoegingen en overschilderingen. Maar, zo meent de pastoor, met wat geld kan het schilderij makkelijk in zijn oorspronkelijke staat teruggebracht worden.

UITGEVERSSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad bv.

Directie:
Mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Vorwerf

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Pictorial-advertenties 045-739988

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739384
Redactie 045-739284

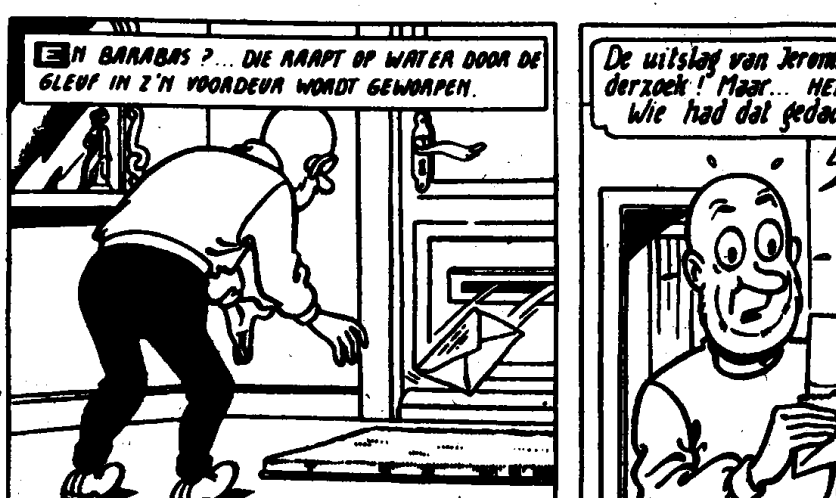
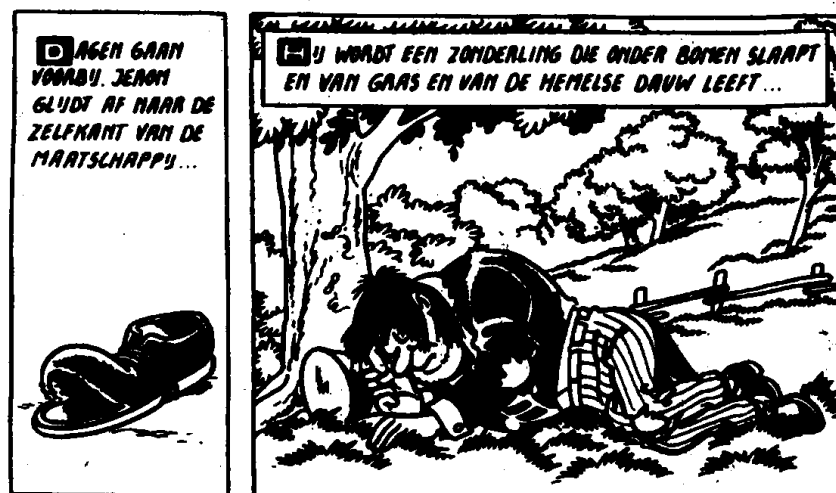
Bankrekening:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 835
Postbank 10 35 180

Rayonkantoren:
Brussel 045-256363
Goes 045-748888
Kerkrade 045-452932
Maastricht 045-254477
Roosendaal 04729-18484
Sittard 045-515577

Abonnementenprijs:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand / 28,40
per kwartaal / 85,20
Per oorspronkelijk:
per maand / 29,85
per kwartaal / 86,45
losse nummers / 1,95

Alle orders worden afgeleverd op uitgewerkte overeenkomst van de Rechten voor het Adverteren en de overeenkomst van de Algemeen Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de slimme slapjanus

recept

Kokos-ijs met advocaatsabayon

1/2 - 3/4 liter roomijs, 3-4 eetlepels geraspte (gedroogde) kokos, voor de advocaatsabayon: 2 eierdooiers, 40 gram witte basterdsuiker, 1/8 liter (1,25 dl) advocaat.

Laat het roomijs buiten de koelkast enigszins zacht worden. Bestrooi het ijs met de kokos en roer het er zorgvuldig door. Zet het ijs terug in de diepvries om weer stevig te worden. Maak de saus pas vlak voor het serveren.

Breng een laagje water in een pan aan de kook. Doe de eierdooiers en suiker in een kom die precies in, of liever gezegd op de rand van de pan past, en roer dit door. Zet de massa licht en schuimig is. Voeg onder onophoudelijk kloppen telkens een beetje van de advocaat toe en neem de kom van de pan met kokend water af zodra de saus mooi gebonden is. Schep het kokosijs in bolletjes en geef er de schuimige sabayon-saus bij.

verder...

... exposeert de in Geleen woonachtige, in Eijsden geboren kunstenaar Lou Heynens tot en met 8 oktober in de etalages en wachtruimte van LIASS, Elisabethstraat 9 in Geleen. In het getoonde werk komt haar verbondenheid met de natuur duidelijk naar voren. Open op werkdagen tijdens kantooruren.

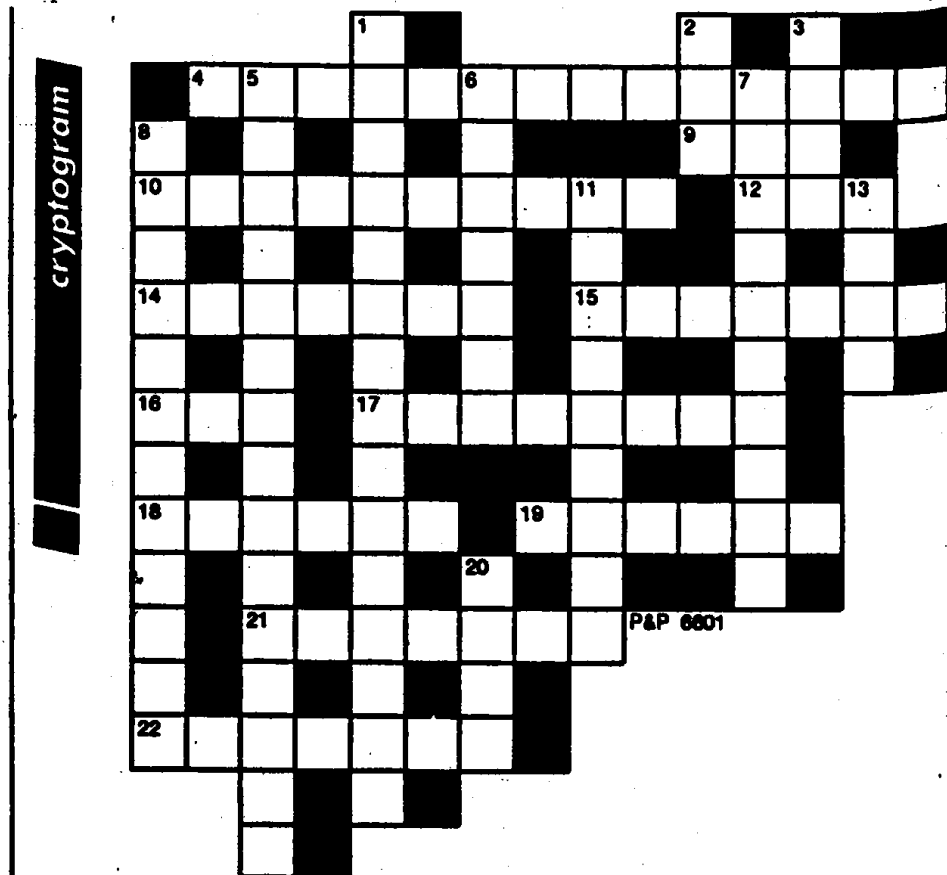
... tonen de Limburgse kunstenaressen Marlies Blom, An Ramak-Bode-witz en Taschka van Eyk schilderijen in het bestuurscentrum van de gemeente Brunssum. Open tijdens kantooruren.

... is werk van de Maastrichtse kunstenaar Lou Heynens tot eind dit jaar te zien in Oostenrijk. In twee galerieën in Wenen en een galerie in Salzburg toont hij zijn schilderijen in abstract-lyrische stijl. In december zal een grote expositie met werk van Heynens te zien zijn in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht.

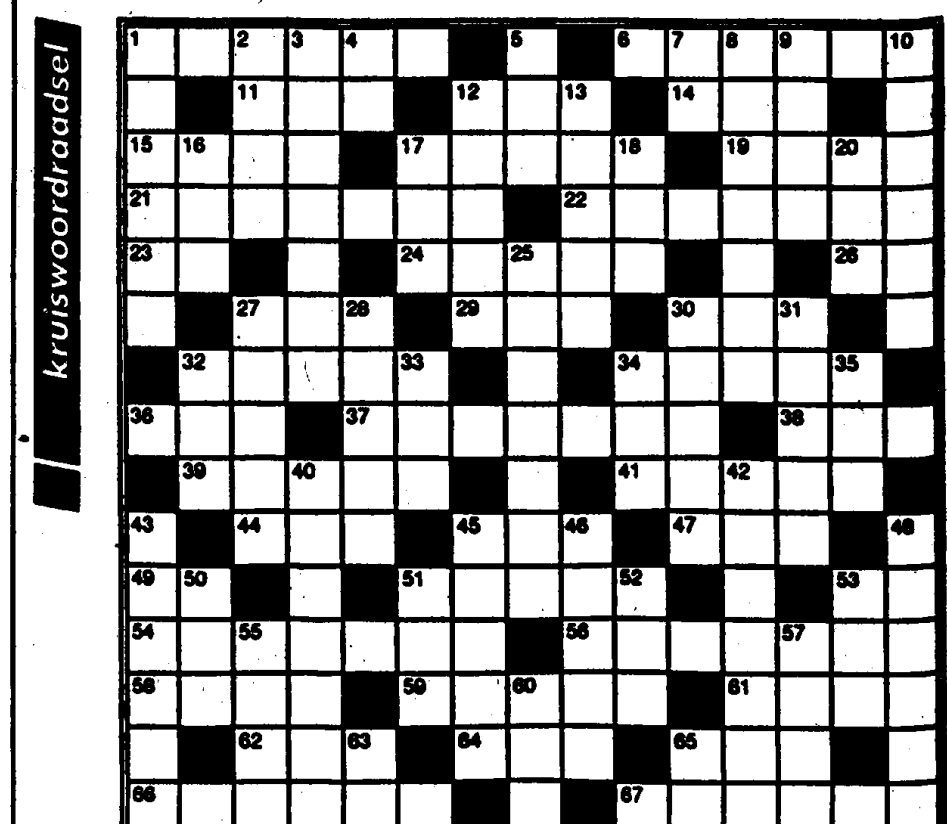
● Schilderij van Lou Heynens.

puzzels

HORIZONTAAL: 4 Keukenmeester (14); 9 Duivenhok in de lift (3); 10 Duizend gulden borg (10); 12 Meisjestroef (3); 14 Is het mogelijk dat ze in de koffiekamer is? (7); 15 Negmantel (7); 16 Het meisje van Alf (3); 17 Alleen maar een modewoord? (8); 8 De kleur van die plant (6); 19 Die beestjes vernielen de noten (6); 21 Vroeger werd het zo aangeduid (7); 22 1e prijs voor een buitenlander (7).

VERTIKAAL: 1 Oefenwapen (15); 2 Frans is een buitenlander (3); 3 Even een sluier (4); 5 Een vreemd kadootje voor mezelf (15); 6 Drommels, ze horen toch op de pannet (7); 7 Je zou zweren dat ze ziek is van de storm (10); 8 Geen drukverband als blikvanger (12); 11 Een kus van een moor(kop) (9); 13 Je bent weg als je er uit gestuurd wordt (4); 20 Gruwen van die hoorbare wensen (4).

PAP E1740

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 samenwerkingsverband; 6 bloemruiker; 11 gezichtsorgaan; 12 borrelend spoor; 14 vinnig; 15 god v.d. liefde; 17 houten kooi; 19 zondeling; 21 gebrek aan tijd; 22 pl. in Z.-Holland; 23 oude lengtemaat; 24 insluiting van een stad; 26 overkleed; 27 administratie; 29 werkschuif; 30 onderste razeil; 32 vaartuig; 34 losgeraakte draad; 36 speelgoed; 37 schrikbewind; 38 vrij; 39 sieraad; 41 pel; 44 grappenmaker; 45 uitroep; 47 riv. in Utrecht; 49 eerstkomende; 51 kaartspeel; 53 bouwkundig ingenieur; 54 echtgenote; 56 vrucht; 58 deugniet; 59 discipline; 61 vergoeding; 62 muurham; 64 tennis-terrein; 65 voorz.; 66 verzoekschrift; 67 stad in Engeland.

VERTIKAAL: 1 uitbarstingsmond; 2 kleur; 3 cycloon; 4 landbouw-werkuig; 5 vlechtwerk; 7 voegw.; 8 laster; 9 ruwe schets; 10 tijdruimte; 12 deel van een fiets; 13 strafvaartuig; 16 lengtemaat; 17 slede; 18 wig; 20 zoogdier; 25 op goed geluk; 27 Eur. geborgte; 28 lengtemaat; 30 klucht; 31 stof; 32 korte kous; 33 schrijfbenoegheid; 34 rechner; 35 plezier; 40 schatting; 42 pl. in Limburg; 43 molensteen; 45 uitkering; 46 stevig aaneengevoegd; 48 weefsel; 50 biljartstok; 51 zaadkorrel; 52 tocht; 53 vogel; 55 bontsoort; 57 plaats; 60 vertrek; 63 stoomschip; 65 riv. in Italië.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: 1 kleurkrijt; 8 koe; 9 kam; 10 Fin; 12 zaken; 13 veren; 15 terner; 16 lev; 18 later; 20 eter; 21 kenen; 23 neer; 24 botanie; 26 a.g.; 28 tam; 29 eis; 31 ei; 32 lazaret; 33 ijkorst; 34 ut; 35 kat; 37 bol; 38 Pa; 40 kentaar; 44 koes; 47 Naom; 48 kale; 50 sober; 52 mop; 53 praal; 54 liden; 55 slank; 56 nes; 57 lee; 58 Ans; 60 stringent.

VERTIKAAL: 1 koker; 2 leer; 3 uitsamen; 5 km; 6 lje; 7 tiran; 8 ram; 11 netel; 12 zet; 14 nee; tersluiks; 16 Let; 17 ven; 19 lrtak; 21 kometen; 22 niebuut; 24 barak; eiker; 27 gat; 28 tak; 30 sof; 31 e; 36 stoelen; 39 robijn; 41 NAM; amp.; 43 Zaans; 45 lol; 46 sode; krant; 49 lak; 51 rest; 53 plan; 57 k. eg.

Winwoord: BAKSTEENFABRIEK

Vermoorde taxichauffeur beroofd van 40.000 gulden

UTRECHT - De Hilversumse taxichauffeur Van den Heuvel, beter bekend als ome Ko, is kort voor zijn gewelddadige dood op 5 augustus beroofd van 40.000 gulden. De verdachte van de moord, een met grote gokschulden kampende collega van Van den Heuvel, heeft dat bekend, zo heeft de Utrechtse officier van justitie, mr. P. van der Molen, gisteren bekendgemaakt.

Uit het onderzoek naar de dood van de taxichauffeur is gebleken dat Van den Heuvel de verdachte zelf heeft gevraagd om met hem mee te gaan. Ze hadden daartoe een afspraak gemaakt bij het Jagerspaadje in Hilversum. De bestemming en het doel van de rit is nog niet duidelijk. Omstreeks half twee 's middags, twee uur nadat de twee mannen met elkaar hadden afgesproken, is Van den Heuvel beroofd en is de borst gestoken.

Mogelijk meer dan 100 doden bij hotelramp in Thailand

BANGKOK - Meer dan 100 mensen zijn waarschijnlijk om het leven gekomen toen een hotel in het centrale deel van Thailand gisteren instortte. Dit hebben reddingsdiensten en de politie bekendgemaakt. De politie schat het aantal mensen dat nog in de puinhopen vastzit op wellicht 500.

Een functionaris van een particuliere hulporganisatie zei dat tot nu toe 24 lijken zijn geborgen uit de puinhopen van het Royal Plaza Hotel in Nakhon Ratchasima, 250 kilometer ten noordoosten van Bangkok. „Er zijn veel doden die wij kunnen zien, maar wij richten onze inspanningen op de levenden,” zei politiewoordvoerder Suwat Pongsuwan.

Het pand bestond uit een gebouw van twee verdiepingen, waarop vier verdiepingen waren bijgebouwd. Men was bezig er nog een op te zetten toen het inzakke. Van het pand van zeven verdiepingen zijn er nog maar anderhalf over, zo zei een ooggetuige.

Belgen vermist na vergaan baggerschip

HONGKONG - Duikers hebben gisteren de lichamen van twee bemanningsleden van een Belgisch baggerschip geborgen, dat donderdagavond zonk voor de kust van de Portugese kolonie Macau. Vier opvarenden worden nog vermist. Autoriteiten van de marine in Hongkong meldde dat het bij de vermisten gaat om drie Belgen en een Filipijns bemanningslid. Veertien opvarenden, onder wie twee Nederlanders, van het baggerschip „Maas” zijn gered. Het schip is bij voorbereidend werk voor de aanleg van het nieuwe vliegveld van Macau in Chinese wateren op rotsen onder water gelopen.

(ADVERTENTIE)

'N MISSIE..

U kunt op meer dan een manier een steentje bijdragen:

ADOpteER 'N KIND MET WEINIG KANSSEN OF ADOpteER EEN GEDEELTE VAN DE OPLEIDING VAN 'N SEMINARIST IN DE MISSIE

missiebuero Roermond

ACTIVITEITEN CENTRUM VAN HET BISDOM

giro 1045000 rabobank 14.41.01.408

Missiebuero Roermond, afdeling adoptie, postbus 198, 6040 AD Roermond, telefoon 04750-86856

Uw hulp is niet tevergeefs, het is een druppel op een gloeiende plaat.

Bisschop Ernst in ziekenhuis

BREDA - Bisschop H.C.A. Ernst ligt sinds donderdagmorgen in het Ignatiusziekenhuis in Breda. De 76-jarige bisschop was in de nacht van woensdag op donderdag onwel geweest en werd een licht hartinfarct geconstateerd.

De bisschop maakt het weer goed en hoopt over een week het ziekenhuis te verlaten, zo heeft de pastores in het bisdom laten weten. Ernst, die het bisdom Breda sinds 1967 bestuurt, diende vorig jaar bij het bereiken van de 75-jarige leeftijd zijn ontslag in bij paus Johannes Paulus II. Een maand later aanvaardde de paus het ontslag. Totdat een opvolger is benoemd, bestuurt Ernst het bisdom als apostolische administrator.

'Alle partijen bereid snel tot convenant te komen'

Maij ziet doorbraak in schippersconflict

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Minister Maij van Verkeer en Waterstaat denkt dat er een doorbraak is in het schippersconflict. „Alle partijen zijn bereid om snel tot een convenant te komen,” aldus de bewindsvrouw gisteren na afloop van het overleg dat zij met alle partijen afzonderlijk heeft gevoerd.

De schippersbonden ASV en ONS en de Vereniging Toerbeurt Noord-Zuid (VTNZ) toonden zich na afloop minder optimistisch. Zij zijn blij met het streven van de minister snel afspraken te maken, maar vinden dat zij vaag is gebleven met toezeggingen. Ook plaatsvervangend directeur drs. H.A. Vos van de verledersorganisatie EVO temperde na afloop het optimisme van Maij. „Van een doorbraak is pas sprake als de schippers stemmen voor overleg. Maar het probleem is nog niet opgelost.”

De minister zal het weekeinde gebruiken om een onafhankelijk voorzitter voor het vervolg van het overleg te zoeken. Volgens haar hebben alle partijen verscheidene goede kandidaten voorgedragen. „Ik hoop begin volgende week de voorzitter te kunnen benoemen.” Alle partijen hielden zich overigens in stilzwijgen over de namen die zij hadden voorgesteld. Van de christelijke schippersbond CBOB is bekend dat zij oud-minister van Sociale Zaken prof. dr. W. Albeda en de Amsterdamse hoogleraar economie dr. B. Goudswaard hebben voorgedragen. De Federatie van Schippersbonden (FSB) liet al eerder weten wel met Biesheuvel verder te willen. De oud-premier bemiddelde al eerder in het conflict.

Onder leiding van de onafhankelijk voorzitter zullen de partijen zo snel mogelijk over de inhoud van het convenant moeten gaan onderhandelen. Volgens Maij moet die overeenkomst onder meer afspraken bevatten voor de toerbeurt noord-zuid, de hoeveelheid lading die via de schippersbeurs wordt aangeboden voor de vaart op België en Frankrijk en een systeem van basistarieven. Ook moet worden afgesproken hoe het convenant zo snel mogelijk kan worden omgezet in wetgeving.

De gesprekken gisteren verliepen volgens Maij in een goede sfeer. „Ik heb de indruk dat de warme zomer in de binnenvaart achter de rug is. Ik hoop dat de schippers snel gaan varen en dat er snel een convenant komt.”

De ONS, de ASV en de VTNZ leggen de uitkomst van het gesprek met de minister voor aan de aangesloten schippers. Volgens hun woordvoerder Ger Veuger zal dat de komende dagen gebeuren. Hij wees erop dat Maij 'nog geen perspectief heeft geboden op een convenant waarmee we tevreden zijn'.

Clinton ontvangt paus

● De Amerikaanse president Clinton ontvangt Paus Johannes Paulus II in Denver. Direct na aankomst in de Verenigde Staten heeft de paus opnieuw herinnerd aan het standpunt van de Rooms-Katholieke Kerk dat abortus onder alle omstandigheden ongeoorloofd is. In het bijzijn van president Bill Clinton, die enkele anti-abortusmaatregelen van zijn voorgangers Reagan en Bush ongedaan heeft gemaakt, riep hij de Amerikanen op 'het leven te verdedigen'. Op het vliegveld van Denver, waar Clinton met zijn vrouw Hillary en dochter Chelsea ter begroeting aanwezig was, riep de paus Clinton op zich versterkt bezig te houden met de crisisgebieden in de wereld.

Foto: AP

Eis van 15 jaar in moordzaak-Zülbiye

AMSTERDAM - Op een met emotie overladen terechtzitting is gisteren tegen de Amsterdammer Robert V. 15 jaar cel en tbs met dwangverpleging geëist wegens doodslag op zijn 12-jarige buurmeisje Zülbiye Gunduz. Volgens de officier sloeg V. het meisje op 23 maart van dit jaar dood met een tafelpoot die hij uit een afvalhoop langs de kant van de straat had geplukt. Zülbiye was op weg naar school. V. verkeerde al jarenlang in staat van psychose, hallucineerde en hoorde 24 uur per dag stemmen.

Zelfs V.'s eigen advocaat, mr. F. van Gerven, bleek niet aan de schuld van V. te twijfelen. „Ik conformeer mij wat de schuldvraag betreft aan het oordeel van de president,” zei

de raadsman. Hij had toen zijn pleidooi al moeten afbreken vanwege uitbarstingen van emotie, woede en geweld achter het kogelvrije glas van de publieke tribune, waar Zülbiyes broers en zusters huilend riepen om wraak. Rechtbankpresident mr. C. Eradus, die de zittingzaal had laten afrendelen vanwege mogelijke vergeldingsacties uit de Turkse gemeenschap, liet daarop de tribune ontruimen.

Buiten gingen de woede-uitbarstingen verder, die waren opgeblazen nadat mr. Van Gerven was begonnen verzachtende omstandigheden voor zijn cliënt aan te dragen. Na de herhaling liet de advocaat die omstandigheden, dat op de nacht voorafgaande aan de moord tweemaal bij V. was ingebroken, verder achterwege. Hij vroeg slechts een aanvullend psychiatrisch onderzoek. Ook V. zelf vroeg daarom in zijn laatste woord. Maar volgens de rechtbank heeft V. in de afgelopen vier maanden genoeg mogelijkheden gehad mee te werken aan verhooren en psychiatrische onderzoeken.

Weer campagne voor grieprik

UTRECHT - Na het succes van 1992, organiseert de Influenza Stichting dit jaar opnieuw een griepvaccinatiecampagne. De Stichting wil daarmee de vaccinatiegraad, met name onder de risicogroepen, verder verhogen. De campagne wordt ondersteund door huisartsen en apothekers.

De voorlichting richt zich in eerste instantie op de circa 2 miljoen risicopatiënten, onder wie mensen met cara, suikerziekte en hartziekten. Als zij griep krijgen, is de kans op complicaties (longontsteking, hartaanval) aanzienlijk hoger dan bij de doorsnee-burger.

De eerste griepvaccinatiecampagne in 1992 was een groot succes. Het aantal grieprikken steeg met 350.000 tot 1,3 miljoen.

'Realiseren cellenbouw moeizaam'

ZWOLLE - Het vóór 1996 realiseren van 2000 extra cellen lukt alleen als de voorbereiding van de diverse plannen tot een half jaar kan worden beperkt. Om het tijdschema te halen moet onder andere een deel van de benodigde celcapaciteit worden gevonden in de gemeenten buiten de Randstad, die hun medewerking aan de bouw van gevangenis- en al hebben toegezegd.

Mr. F. Evers, directeur-generaal van de Rijksgebovendiensten, heeft dit gisteren verklaard bij de opening van de eerste fase van het nieuwe huis van bewaring in Zwolle. Hij kondigde ook aan dat het ministerie van Justitie en de Rijksgebovendiensten nog hechter gaan samenwerken om de extra cellen tijdig te realiseren. Met het oog hierop komt er een aparte stuurgroep die direct valt onder de verantwoordelijke bewindsvaarders van Vrom en Justitie.

Hoe de extra celcapaciteit over het land wordt verdeeld kon Evers niet zeggen. Wel wilde hij wijzen dat vele gemeenten zowel binnen als buiten de Randstad bereid zijn mee te werken aan snelle bouw.

Haai pakt man en spuugt hem weer uit

FORT BRAGG - Een duiker in Californië die reeds half in de bek van een grote haai verdwenen was, werd op het laatste moment weer door het dier uitgespuugd. De man kwam er levend vanaf, maar raakte wel zwaar gewond aan hoofd, borst

en rug. Dat heeft de Amerikaanse kustwacht in Noord-Californië gisteren meegedeeld. „Hij heeft zeer veel geluk gehad,” aldus een woordvoerder van de kustwacht. „Er is maar een reden dat hij nog in leven is: De haai lustte hem niet.”

Britse arts naar Sarajevo om evacuatie voor te bereiden • Overleg uitgesteld Gewonde kinderen niet op VN-lijst

Van onze redactie buitenland

GENÈVE - In Sarajevo is verwar- ring ontstaan over de gewonde kin- deren die vanuit de belegerde hoofdstad naar het Westen geëva- cuëerd moeten worden. Enkele slachtofferlijsten die onmiddellijk medische behandeling nodig hebben staan niet op de lijst van 41 evacués die de VN hebben opgesteld, zo constateerde de Britse militaire arts Andy Mitchell ter plekke.

Mitchell kwam gisteren in Sarajevo aan om de evacuatie voor te berei- den. Hij constateerde dat er slechts vier kinderen op de lijst voorko- men. De meeste andere volwasse- nen zijn 'lopende gewonden' die thuis verzorgd worden. Daarente- gen zag de arts in het ziekenhuis van Sarajevo gewonde kinderen die

wel onmiddellijke behandeling in Groot-Brittannië nodig hebben.

Het vredesoverleg over Bosnië- Hercegovina in Genève is opnieuw uit- gesteld, dit maal tot maandag, in af- wachtting van de Servische terug- trekking van de bergen Igman en Bjelasica bij Sarajevo. De Bosni- sche Serviërs zeggen dat zij zich op Igman achter een met de VN overe- engekomen bestandlijn hebben teruggetrokken.

„De bemiddelaars Lord Owen (EG) en Thorvald Stoltenberg (VN) heb- ben besloten een pauze in de onder- handelingen in te stellen en zijn van plan alle partijen maandagmiddag weer bijeen te roepen,” zo zei woordvoerder John Mills van de twee bemiddelaars. Volgens bron- nen in Genève hopen Owen en Stol- tenberg zo tijd te winnen om het con-

flict rond de terugtrekking op te lossen. Diplomaten verwachten dat pas tegen het eind van het weekein- de duidelijk is hoever de Servische terugtrekking is geverd. De onenigheid over de Servische terugtrekking staat al een week her- vatting van het vredesoverleg in de weg. De Bosnische president Alija Izetbegovic wil pas aan de onder- handelingstafel terugkeren als de Bosnische Serviërs van de twee ber- gen verdwenen zijn.

De stafchef van de VN-vredesmacht in Bosnië, de Britse generaal Vere Hay, bezocht gisteren de berg Ig- man samen met de Servische vice- commandant Manojlo Milovanovic. Volgens de Bosnische Serviërs heeft Hayes vastgesteld dat de Ser- viërs zich achter een op 30 juli met de VN-vredesmacht afgesproken lijn hebben teruggetrokken. Een

woordvoerder van de vredesmacht wilde alleen zeggen dat er 'iets van een akkoord' is bereikt.

De Amerikaanse minister van Bui- tenlandse Zaken, Warren Christo- pher, zinspeelde gisteren tegenover de pers op een compromis-oplos- sing. Daarbij zouden de Serviërs de stellingen van waaruit ze Sarajevo kunnen controleren aan de blauw- helmen prijsgeven, zonder zich ge- heel van de bergen terug te trekken.

Klein-Joegoslavië (Servië en Monte- negro) heeft Bosnië aangeklaagd bij het Internationaal Hof voor Justitie in Den Haag wegens het plegen van genocide tegen de Serviërs in Bos- nië-Hercegovina. Belgrado wil dat het Hof alle noodzakelijke maatre- gelen neemt om volkerenmoord te voorkomen.

punt

uit

• Gijzeling

Een 34-jarige medewerker van het deurwaarderskantoor Smit in Ommen is gisteren twee uur lang gegijzeld door een 23-jari- ge man uit Eindhoven. Om half zeven gaf de dader zich over aan de politie en kwam er een einde aan de gijzeling. De Eind- hovenaar kwam rond half vijf bij het deurwaarderskantoor bin- nen. Hij trok in een spreekka- mertje een pistool en richtte dit op de uit Balkbrug afkomstige medewerker. Hij eiste dat zijn schuld van enkele tienduizen- den gulden bij de bierbrouwe- rij Grolsch zou worden kwijt- gescholden.

• Ontsnapping

Een 30-jarige gedetineerde heeft gisteren in Zwolle kans gezien te ontsnappen nadat hij met succes theoretisch examen voor het rijbewijs had gedaan. De man was wegens meerdere overvallen veroordeeld en ver- bleef in de tbs-inrichting Veld- zicht in Avereest. Vergeeld door drie medewerkers van dit instituut was hij gisteren naar het examenlokaal in de Stilo sporthal in Zwolle gegaan. Ter- wijl hij en zijn begeleider na af- loop van het examen naar de auto liepen, kwam een auto aanrijden, die door een vrouw werd bestuurd. De gedetineer- de deed eerst een stap terug, alsof hij bang was te worden aangereden. Vervolgens sprint- te hij naar de auto en stapte in. Voordat de begeleiders konden ingrijpen, was de wagen weg- gereden.

• Abortus

Het CDA-kamerlid Laning vindt dat er een einde moet ko- men aan het zogeheten abor- tustoersme vanuit Polen. Ze zal minister Hirsch Ballin van Justitie en staatssecretaris Si- mons van Volksgezondheid vragen maatregelen te treffen. Het Amsterdamse reisbureau Medical Tours adverteert in Polen, waar abortus verboden is, met reizen naar Nederlandse klinieken.

• Alzheimer

Amerikaanse onderzoekers denken het gen opgespoord te hebben dat verantwoordelijk is voor de ziekte Alzheimer op la- tere leeftijd. Driekwart van alle Alzheimerpatiënten lijdt aan deze vorm van ziekte, die total- geheel geestelijk verval en uit- eindelijk de dood leidt. Het ge- identificeerde gen -ApoE4- ligt op de lange tak van chromo- som 19, een plek die onder medici al geruime tijd als 'Alzheimerverdacht'.

• Liberië

Artsen zonder Grenzen hervat de voedselhulp aan 200.000 ont- heemden in Liberia. De organi- satie heeft daarover met de Verenigde Naties, de Westafri- kaanse vredesmacht Ecomog en rebellenleider Taylor over- eenstemming bereikt. De eer- ste lading van 500 ton voedsel wordt begin volgende week vanuit de havenstad Buchanan naar het gebied vervoerd.

• Op reis

Kroonprins Willem-Alexander en prins Claus gaan eind au- gustus/begin september voor twee weken naar Indonesië. Het gaat om een privéreis, zo deelde de RVD desgevraagd mee. Vakantie en kennismak- ing met het land staan voorop. Er zijn geen officiële afspraken met wie dan ook, maar er zul- len culturele bezienswaardig- heden worden bezocht. Een door Indonesië graag gewild staatsbezoek van koningin Beatrix zit volgens de RVD voorlopig nog niet in de pen. Het blijft een moeilijke kwestie zolang de voormalige kolonie het niet zo nauw lijkt te nemen met de mensenrechten. Het enige staatsbezoek dat ooit aan Indonesië werd gebracht was in 1971, door koningin Juliana en prins Bernhard.

(ADVERTENTIE)

Meubelgroothandel Reulen bu

TOEGANG VOOR IEDEREEN

Zeer grote collectie bankstel- len, kasten, eethoeken, Lazy-Boy fauteuils en vloer- bedden, etc. etc.

INRUIL MOGELIJK 5000 m² verkoopruimte

maandag 13-18 uur donderdag koopavond

40 VERSCHILLENDE SLAAPKAMERS

Heerenweg 251, Heerlen

Tel. (045) 216123

Lange route weg Heerlen-Brunsum

Limburgs Dagblad
piccolo's
 In de Cramer 37, Heerlen
 Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
 Postbank: 1035100
 Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
 Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
 Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,35.
 Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden f 1,20 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,85.

Reuzepiccolo's
 Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,85.
 Advertenties onder nummer: f 7,50.
 Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
 Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
 Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
 Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
 Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Met Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
 (Bron: Cebeco Summo Scanner)

Schildersbedrijf
 kan nog binnen- en buitenschilderwerk aannemen. Buitenwerk met 4 jaar schriftelijke garantie en eventueel 10-jaar onderhoudscontract. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgave.
Schildersbedrijf Van Eyck.
 Telef. 045-320550.

Heeft U bewijzen nodig. Bel dan 045-453878
Detective-buro Eurode
 Voor binnen- en buitenland, bedrijven en particulieren.

Jonge man 25 j. zoekt werk als HEFTTRUCKCHAFFEUR in de buurt van Amstelveen. 7 j. exp. zowel enkel- als dubbelvoertuig. 04492-3713.

STUKADOOR biedt zich aan voor werkzaamheden, tev. voor al uw behang en schilderwerk. Tevens stukadoor gevraagd. 045-214084.

METSALAAR met handlangers bieden zich aan voor garages, tuinen, etc. Levenssecur werk af. Bel voor info 045-228753.

ZANGER zoekt band/duo trio op niveau (geen beginners). 045-724438.

Ervaren administratief medewerkster, 23 jaar, zoekt administratief THUISWERK. Br.o.nr. B-04482, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719966.

Diversen personeel
PROJECT
 interieurbouw projectinrichting

is een jong, dynamisch en sterk groeiend bedrijf. De werkzaamheden richten zich op vrijwel alle facetten van de interieurbouw.

Wij zoeken met spoed minstens 10 ervaren
Meubelmakers/interieurbouwers
 Gelieve telef. contact op te nemen met dhr. F. van Golde.
 Tel. 045-243333.

MEULENBERG
INTERIEURS B.V.

interieurbouw voor horeca, winkel en projecten zoekt
meubelmakers/interieurbouwers

Zonder ervaring onnodig te solliciteren.
 Marjolein 27, 6467 HM Kerkrade. 045 - 417641
 Werkplaats Volsstr. 12, Landgraaf. 045-325588.

Eigen baas
 Je verkoopstalenten kunnen vanaf nu veel geld opleveren. Advertentie-aquisitie op provisie basis. Dit houdt in: eigen baas, hoe meer advertenties hoe meer inkomsten, eigen tijdsbesteding, eigen beschermd rayon, geen investering. Schrijf naar:

Limburg Allround
 het full colour magazine voor iedere Limburger
 Postbus 3088, 6401 DN Heerlen. Tel. 045-220809.

FRESHCO DYNAMISCHE VERSGROOTHANDEL IN NUT is op zoek naar een enthousiaste
Medewerker AGF m/v
 voor m.n. inruimen van binnenkomende aardappelen, groenten en fruit, klaarzetten bestellingen en voorraadbeheer AGF, 4-5 dgn./wk. Bent u ca. 19-25 jr. Ervaring in AGF-branches. Interesse? Bel dan 045-244868

Adm. medewerker m/v
 voor ca. 20 uur/wk. O.a. tel. aanname van bestellingen, verzorgen ordertracé, corresp. en archief. Kennis WP 5.1, adm. ervaring en bekendheid met verbrancs vereist. Interesse? Schrijf dan naar Freshco Nuth bv., J. Schieren, Thermiekstr. 12, 6381 HB Nuth.

Er is bij ons plaats voor een
Junior keukenverkoper m/v
 Gedacht wordt aan een representatief en energiek jong persoon met interesse voor de keukenbranche. Hij/zij dient te beschikken over een flinke dosis doorzettingsvermogen, creativiteit, technisch inzicht en commerciële vaardigheid. Na opleiding en geschiktheid is doorstroming naar een gebiedsleider functie mogelijk.
 Opleiding: MTS, Detailhandelschool en dergelijk.
 Sollicitaties schriftelijk of mondeling na afspraak

Vossen
Keukens
 Eldenweg 77, 6411 VJ Heerlen. Tel. 045-717555 of Postbus 83, 6400 AB Heerlen.

Kapsalon Conny Kerkrade vraagt
1e kapster
 24 uur per week. Tel. 045-464395.

Heren-kapper/ster
 gevraagd. J. Roumen, Markt 52, Geleen. 046-742170.

Enthousiaste MEDEWERKERS gevraagd, voor de verkoop van financ. product. Hoge verdiensten mogelijk. 045-440443 tot 14.00 uur.

Zoek je VAKANTIEWERK en wil je je eigen werkdagen bepalen, dat kan als je student bent en min. f 120,- p. dag wil verdienen. Min. leeft. 17 j. Info uitsl. tussen 19.00-22.00 uur 046-582653. Tevens zoeken wij teamleiders, min. leeft. 21 j. l.b.v. rijbew.

Voor direct gevraagd WERKSTER voor 3 halve dagen per week, Dorpsstr. 82, Brunssum. Tel. reageren tussen 17.00-18.00 uur: 045-252285.

CHIPPENDALES gezocht. Gespiede mannen die mee willen doen aan shows. Ervaring niet vereist. Tel. 046-757905 na 18.00 u.

Ter uitbreiding van ons team vragen wij een HERENKAPPER m/v. Leestijd p.m. 20 jaar. Schriftelijke sol. richten aan: Kap- & Schoonheidsstudio Hui & Zij, Pasweg 18-24, 6371 BM Landgraaf.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Bouwwerk personeel
Medo Landgraaf zoekt constructie-bankwerker
 met las-ervaring beld. elektroden. SOM of gelijkwaardige opleiding beslist nodig. arbeidsovereenkomst conform CAO, leeftijd tot 35 jaar. 045-323630.

Horeca personeel
 EUROPE CRUISE LINE B.V. zoekt per direct voor enkele schepen op de Duitse rivieren:
ervaren kamersmeisjes
ervaren barkeepers m/v
 die over een goede talenkennis beschikken. Geïnteresseerd? schrijf dan zo snel mogelijk een sollicitatiebrief met pasfoto naar: Europe Cruise Line B.V., Rijnkade 34, 6811 HA Arnhem of bel maandag, tel. 085-457611 en vraag om een sollicitatieformulier.

Vrouwelijke FRITUREHULP gevraagd voor vaste baan. Telefoon 045-323171.

Friture 't Heukske op de Langeberg vraagt FRITUREHULP. Telefoon: 045-255402 b.g.g. 045-255917.

Met spoed gevraagd FRITUREHULP met ervaring. Tel. 045-353729.

Rest. Sijpekerkerheer vraagt zelfstandig werkend KOK en kelner/serveerster. Tel. 045-428757 b.g.g. 045-444184.

FRITUREHULP gevraagd. Telefoon: 045-443099.

Huishoudelijk personeel/Oppas
 Gevraagd HULP i.d. huishouding, 3x 4 uur per week (ma-woe-vrijd.) omg. Heerlen. 045-425824.

Gevr. WERKSTER in Brunssum 2x 3 uur p.w. f 11,- per uur. Br.o.nr. B-04481, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zelfst. WERKSTER gev. voor 8 uur per week, omg. centr. Hrt. Tel. 045-714924.

Medisch personeel
 Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

TOEGEGEVEN,
ONS COLOSSEUM IS NIET
HET GRÓÓTSTE...

Dat neemt niet weg dat er in het Design Colosseum bij Sijben heel wat meer te zien is. De talloze creaties van internationale topmerken vormen hier samen de grootste design-meubelcollectie van Nederland. Omdat alles overzichtelijk bij elkaar staat, wordt vergelijken gemakkelijk en kiezen verantwoord.

Ook als u design met modern of klassiek wilt als er smaken zijn.

Sijben Roermond
 Meubelmakers/interieurbouwers

ROADSTAR vraagt voor direct metselaars voor Duitsland. Telefoon 045-225050 of 045-226346.

METSALAARS gevraagd voor Duitsland. Telefoon 045-480407.

Gevraagd vakbekwame SCHILDERS voor binnen- en buiten Aken en omgeving. Tel. 09-48245141497.

EUROBOUW zoekt nog vakbekwame metselaars, timmerlieden voor Duitsland. Telefoon: 043-254669.

BECHOLZ Bau-Unternehmung GmbH vraagt met spoed, metselaars en coll. Tel. 045-221510.

Bouwbedrijf Wouters zoekt ervaren METSALAARS of ploeg voor werken in Zuid-Limburg. Tel. 045-754593.

Horeca personeel
 EUROPE CRUISE LINE B.V. zoekt per direct voor enkele schepen op de Duitse rivieren:
ervaren kamersmeisjes
ervaren barkeepers m/v
 die over een goede talenkennis beschikken. Geïnteresseerd? schrijf dan zo snel mogelijk een sollicitatiebrief met pasfoto naar: Europe Cruise Line B.V., Rijnkade 34, 6811 HA Arnhem of bel maandag, tel. 085-457611 en vraag om een sollicitatieformulier.

Vrouwelijke FRITUREHULP gevraagd voor vaste baan. Telefoon 045-323171.

Friture 't Heukske op de Langeberg vraagt FRITUREHULP. Telefoon: 045-255402 b.g.g. 045-255917.

Met spoed gevraagd FRITUREHULP met ervaring. Tel. 045-353729.

Rest. Sijpekerkerheer vraagt zelfstandig werkend KOK en kelner/serveerster. Tel. 045-428757 b.g.g. 045-444184.

FRITUREHULP gevraagd. Telefoon: 045-443099.

Huishoudelijk personeel/Oppas
 Gevraagd HULP i.d. huishouding, 3x 4 uur per week (ma-woe-vrijd.) omg. Heerlen. 045-425824.

Gevr. WERKSTER in Brunssum 2x 3 uur p.w. f 11,- per uur. Br.o.nr. B-04481, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zelfst. WERKSTER gev. voor 8 uur per week, omg. centr. Hrt. Tel. 045-714924.

Medisch personeel
 Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

TOEGEGEVEN,
ONS COLOSSEUM IS NIET
HET GRÓÓTSTE...

Dat neemt niet weg dat er in het Design Colosseum bij Sijben heel wat meer te zien is. De talloze creaties van internationale topmerken vormen hier samen de grootste design-meubelcollectie van Nederland. Omdat alles overzichtelijk bij elkaar staat, wordt vergelijken gemakkelijk en kiezen verantwoord.

Ook als u design met modern of klassiek wilt als er smaken zijn.

Sijben Roermond
 Meubelmakers/interieurbouwers

ROADSTAR vraagt voor direct metselaars voor Duitsland. Telefoon 045-225050 of 045-226346.

METSALAARS gevraagd voor Duitsland. Telefoon 045-480407.

Gevraagd vakbekwame SCHILDERS voor binnen- en buiten Aken en omgeving. Tel. 09-48245141497.

EUROBOUW zoekt nog vakbekwame metselaars, timmerlieden voor Duitsland. Telefoon: 043-254669.

BECHOLZ Bau-Unternehmung GmbH vraagt met spoed, metselaars en coll. Tel. 045-221510.

Bouwbedrijf Wouters zoekt ervaren METSALAARS of ploeg voor werken in Zuid-Limburg. Tel. 045-754593.

Winkelpersoneel
 Plusmarkt Bruls Schinveld zoekt een
Verkoper, 38 uur
 voor de groente- en fruitafdeling. En een
Verkoopster, 24 uur
 voor diverse afdelingen
 Garantietekst Bruls Nieuwstadt zoekt een
Verkoopster, 38 uur
 voor de brood, kaas, vleeswarenafdeling. Voor alle vakatures geldt:
 * Leestijd max. 25 jaar
 * Goede algemene ontwikkeling
 * Zelfstandig en klantvriendelijk kunnen werken

Wij Bieden:
 * Prettige werkster
 * Salaris volgens levensmiddelen CAO
 * Vast dienstverband
 * Doorgroei mogelijkheden
 * Vakgerichte opleidingen op onze kosten
 Sollicitaties bij voorkeur schriftelijk aan: Dhr. Bruls, A de Water 3, 6451 CE Schinveld.

Winkelpersoneel
 Plusmarkt Bruls Schinveld zoekt een
Verkoper, 38 uur
 voor de groente- en fruitafdeling. En een
Verkoopster, 24 uur
 voor diverse afdelingen
 Garantietekst Bruls Nieuwstadt zoekt een
Verkoopster, 38 uur
 voor de brood, kaas, vleeswarenafdeling. Voor alle vakatures geldt:
 * Leestijd max. 25 jaar
 * Goede algemene ontwikkeling
 * Zelfstandig en klantvriendelijk kunnen werken

Wij Bieden:
 * Prettige werkster
 * Salaris volgens levensmiddelen CAO
 * Vast dienstverband
 * Doorgroei mogelijkheden
 * Vakgerichte opleidingen op onze kosten
 Sollicitaties bij voorkeur schriftelijk aan: Dhr. Bruls, A de Water 3, 6451 CE Schinveld.

Winkelpersoneel
 Plusmarkt Bruls Schinveld zoekt een
Verkoper, 38 uur
 voor de groente- en fruitafdeling. En een
Verkoopster, 24 uur
 voor diverse afdelingen
 Garantietekst Bruls Nieuwstadt zoekt een
Verkoopster, 38 uur
 voor de brood, kaas, vleeswarenafdeling. Voor alle vakatures geldt:
 * Leestijd max. 25 jaar
 * Goede algemene ontwikkeling
 * Zelfstandig en klantvriendelijk kunnen werken

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Gezocht
Tandartsassistenten
 voor jong, dynamisch team, per 1.10.93 of per 1.1.94 voor moderne praktijk in Aken-Centrum. Goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Salaris in overleg. Sollicitatie met foto aan Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Proficiat!
 Hartelijk gefeliciteerd 25 jaar getrouwd!
Nelly en Martin
 Tot straks.

Gefeliciteerd
 45 jaar getrouwd Heit en Mem
JOS ZIET..
 Abraham
 van Raymond en Breda

Proficiat!!!
 Loes, Remco en Maud.
 Veel liefs je vrouw en kinderen!

Winkel & Kantoor
Te koop uit faillissement
 NIEUW: grote partijen kantoor- en directie-meubelen zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. soorten: directie-burol, conferentiestellen, brandkast, dossierkasten, tekentafels, tekeningkasten, kasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe ketwagens v.a. f 750,- flip-overs en whiteboards. NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, chieftelling, burokasten, buro's, ladenkasten, buro's enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kass. archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe ketwagens v.a. f 750,- flip-overs en whiteboards. NERGENS GOEDKOPER!!!

Rockmart Kantoormeubelen
 Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Te koop
 Palletstelling in prima staat, 100 en 130 cm diep, legb. 350 cm lang. Hoogte tot max. 680 cm, standers van ca. f 87,50 per stuk, legbalken 350 cm f 37,50 per stuk. Stalen of houten legbordstelling incl. 5 platen f 120,- in diepte van 30, 40, 50, 60, 80 cm hoogte 200 tot 300 cm.

Rockmart
 Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Aanbieding Directiestoelen Burostoelen
 Rock Za f 195,- Armleghers f 50,- 25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantoorstoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.

Rockmart kantoormeubelen
 Kissel 46a, Heerlen.

Bedrijven/Transacties
 Wegens gezondheidsredenen te koop aangeboden
café/aria/snackbar
 24 zitplaatsen en terras met p.m. 30 zitplaatsen. Gelegen te Schimmert, met ruime parkeermogelijkheden. Pand en inventaris te koop, zonder woning. Maak afspraak voor nadere gegevens. Telefoon 04404-2222 L.n.v. J. de Bruin na 12.00 uur.

FRITURE ter overname aangeboden in Midden-Limburg. Overname v. invent. Tel. 04746-4897.

Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719966.

LUCKY-GAMES speelgoed meten heeft nog enkele recabedrijven ter overname regio Heerlen-Kerkrade. wel jeugdcafé's als bruin f's. Info. 045-218793.

Te koop KINDERWAGEN 3 in 1, z.g.n.w. pr. n.o.k. Tel. 045-274311.

Te koop Peg Perego, 3-in-1 KINDERWAGEN met accu, i.z.g.st. v.p.r. f 450,-. Tel. 045-316767 of 740483.

Te koop kinderautoschool BUGGYS, 1 wipstoel. Tevens wasmachine Brabantia. Tel. 045-252901.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

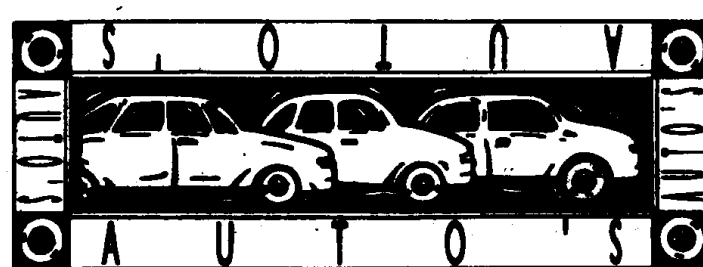
Opdrachten
 Te koop kinderautoschool BUGGYS,

Klachten stapelen zich op tegen iatrosfen

Boudewijn was 20 years old
in 1940. He was born in 1920.
He was born in Belgium.
He was born in Brussels.
He was born in Belgium.
He was born in Brussels.

Alfa Romeo

DEALER

Autobedrijf E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88

Te koop Alfa SPINTER 1500 Ti, opties, v.w. '91, p.n.o.l.k. Tel. 045-375553.

Audi

Te koop AUDI 100 2.3 Sert, 7-90, te eigenaar, circa. Tel. 045-270889.

Te k. AUDI 80 diesel, v.w. '89, pr. f.22.000,-. Inruil en financiering mogelijk. Esso Service Center, 045-412940.

Austin

Te k. Austin METRO 1.3, v.w. '88, pr. f.7.000,-. Tel. 045-754162.

Te koop Austin METRO L incl. carterio en buro, v.w. '89, APK mei '94, zeer zuring in verbruik en wegen. Tel. 045-324233.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW 3-serie, opaalgroen, metallic, verkapt in nieuwstaat met extra's zoals: getint glas, sportvelgen, verlaagd, f.5.750,-. Kerkstra. 2, Schinveld, 045-253678.

BMW

BMW

Te koop BMW 318, nieuw model '84, LPG, f.4.850,-. Tel. 045-453572.

Te koop BMW 318, model '85, 4-drs, metallic, in volgen, APK, auto verk. l.v.n.w., f.9.750,-. Tel. 046-752539.

Te koop BMW 320i 6 cilinder, v.w. '88, 4-drs, km. 64.000, vele extra's. Na 12.00 uur: tel. 045-245731.

BMW 318i, v.w. '90, diamantzwart, l.z.g., div. extra's. Tel. 0449-2522.

Te koop BMW 323i, v.w. '83, nieuw model, verlaagd, M3-uitgevoerd, f.9.500,-. Tel. 045-222177.

Te koop BMW 318, v.w. '78, 12 mnd. APK-gek, v.w. '78, f.1.100,-. Tel. 045-725102.

BMW 520i, v.w. '89, leder inl., v.w. '89, r.w. 1ste eig. Metallic. Tel. 045-256486.

Te koop BMW 3 serie 1800, v.w. '87, met LPG, vele extra's, part. staal, zien is kopen. Tel. 045-2789.

Te koop BMW 518i v.w. '85, veel extra's, koor. toegeest, p.n.o.l.k. 045-444310.

BMW

Te koop VW GOLF cabrio, v.w. '84, blauw, in volgen, l.v.n.w., v.w. '84, f.14.950,-. Tel. 045-252772.

Te koop GOLF Cabriolet GTI, automaat, USA-uitvoering, v.w. '82, in r.w. sl.v.mog. Tel. 045-425737.

Te koop MGB, v.w. '88, spaakw., rood, Triumph Spitfire, v.w. '74, l.z.g. Tel. 04754-65268/6367.

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

Te koop GOLF Cabriolet, Classic Line, v.w. '92, nieuwpr. ca. f.60.000,-, prijs f.20.000,-. Tel. 045-21318/243134.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

Te koop VW Kever 1303 CABRIOLET, USA uitvoering, p.n.o.l.k. Tel. 045-229559 b.g.g. 045-211681.

BMW

FIAT

Nieuwe Auto's - 0 km.

Met 10% korting

Cinquecento Panda 1000 CLX Uno 1.1 IE Start Uno 1.1 IE Hobby Uno 1.1 SIE Tipo 1.4 IE 3-drs. Tempra 1.6 SIE

Op = Op

PANDA - UNO, Rij nu, betaal later, mogelijk

Alleen bij

Fiat Klankstad Kerkrade, Kaalheidersteepweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

Te koop FIAT Panda, '84, APK, v.w. '84, f.2.750,-. Tel. 04493-1999.

Te koop FIAT Panda 1000 L, v.w. '90, l.z.g., f.7.900,-. Tel. 046-524689.

Ford

Ford SCORPIO, v.w. '88, LPG, v.w. '88, f.12.500,-. Tel. 045-412940.

Ford ESCORT 1.6i, cabriolet, v.w. '85, div. accessoires, p.n.o.l.k. Tel. 045-412111.

Te koop Ford Escort 1.3 L, 5-drs, blauw, APK gek, 5-94, auto verkocht in goede staat. Tel. 045-225731.

Te koop Ford ESCORT XR3i cabriolet v.w. '84, grijs, metallic, airco, radio/cass., l.z.g., pr. f.14.250,-. Tel. 0459-1011.

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Ford SIERRA, v.w. '85, LPG, APK 12-93, v.w. '85, f.5.500,-. Tel. 043-434942.

Ford

Te koop Ford ESCORT Koerier v.w. '84, (oud PTT-voertuig). Tel. 045-273165.

Autobedrijf ED KNOBS BV

Sittardseweg 10, Bom. Tel. 04496-53434

Te koop HONDA Prelude, v.w. '80, APK, pr. f.1.650,-. Tel. 045-226773.

Te koop HONDA Civic Sedan 1.6, 4-drs, 16V inspuil, kst., verstelbare stoelen, c. v.w. '88, tel. 045-464956.

Hyundai

HYUNDAI

HET NIEUWE WERELDMERK

DEALER

Auto Leymborgh BV

Borneerweg 2-6, Limbricht Tel. 045-51 58 38

Te k. HYUNDAI Scoupe, v.w. '80, te eigenaar, km. 39.000, g.a.n., p.n.o.l.k. Tel. 045-257640, na 18.30 u.

Jeep

Te koop SUZUKI LJ 800, cabrio, v.w. '81, APK-gek, 3-94, f.4.000,-. Tel. 045-353248.

DAIHATSU Jeep type Tait 4x4 2500 diesel, softtop, v.w. '80, v.w. '80, vele extra's vaste prijs f.7.500,-. Tel. 045-241263.

NISSAN Patrol 3300 Diesel, v.w. '87, 1e eig., 88.000 km. in abed. n.w. sl., f.19.750,-. Tel. 0459-1175.

Te koop LANDROVER, v.w. '78, Tel. 04451-1509.

NISSAN Patrol 3.3 turbo diesel, sept. '87, zilvermet. 114.000 km, gr. kant., spab. borstvoer. en br. banden, l.z.g. Tel. 04759-240

Beveiligingsmaatregelen werpen eindelijk vruchten af

Minder overvallen op bank en postkantoor

Van onze redactie economie

ZOETERMEER – Het totaal aantal overvallen stijgt nog steeds, maar het aantal overvallen op geldinstituten (banken en postkantoren) stabiliseert zich. Daarmee lijken de maatregelen die geldinstituten de laatste jaren hebben genomen eindelijk effect te sorteren. Dat blijkt uit de halfjaarcijfers van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI).

In het eerste halfjaar van 1992 werden in totaal 1.077 overvallen gepleegd. In het eerste halfjaar van 1993 waren dat er bijna 200 meer, zo blijkt uit cijfers van de CRI. Wanneer die overvallen worden onderverdeeld in verschillende categorieën, blijkt dat het aantal overval-

len op geldinstituten nagenoeg gelijk is gebleven. Kennelijk worden potentiële overvallers meer en meer afgeschrikt door de maatregelen die die instellingen hebben getroffen.

Daarentegen blijkt het aantal overvallen op horeca-instellingen en straatrovers (zoals berovingen bij geldautomaten en van pizzabestellers) flink te zijn gestegen. De cijfers laten verder zien dat de aantallen overvallen op benzinestations en in de detailhandel nagenoeg gelijk zijn gebleven.

De totale buit is overigens gedaald: van 12 miljoen gulden over de eerste helft van 1992, naar 10 miljoen dit jaar. Volgens de woordvoerder van de CRI komt dat omdat bedrijven, en mensen op straat, steeds betere 'buitbeperkende' maatregelen nemen. 'Men heeft gewoon geen enorme hoeveelheden geld meer bij zich.'

Twee maanden geleden werd het landelijk projectteam overvalcriminaliteit geïnstalleerd. Dat team, met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, overheid, politie en de CRI, heeft als doel het aantal overvallen in de tweede helft van dit jaar te stabiliseren.

De komende twee jaar moet dat aantal dalen. De afgelopen zeven jaar steeg het aantal overvallen jaarlijks met 14 procent.

ROTTERDAM – Unilever heeft in de eerste helft van dit jaar twee procent meer winst geboekt dan in de zelfde periode van vorig jaar. Het voedings- en wasmiddelenconcern verdiende in de eerste zes maanden 1.868 miljoen gulden, 44 miljoen meer dan een jaar geleden. Het halfjaarsresultaat van Unilever is sterk beïnvloed door de voortdurende onrust op de valutamarkten. Wanneer de veranderingen in wisselkoersen buiten beschouwing worden gelaten, zou sprake zijn van een winststijging met negen procent tot bijna twee miljard gulden. De omzet groeide van 37 miljard gulden tot 39,3 miljard, een stijging van zes procent. Bestuursvoorzitter F.A. Majlars zei gisterochtend

Voedingsconcern Unilever opgaande lijn toch vast

Crisis geldmarkt kost Unilever 100 miljoen

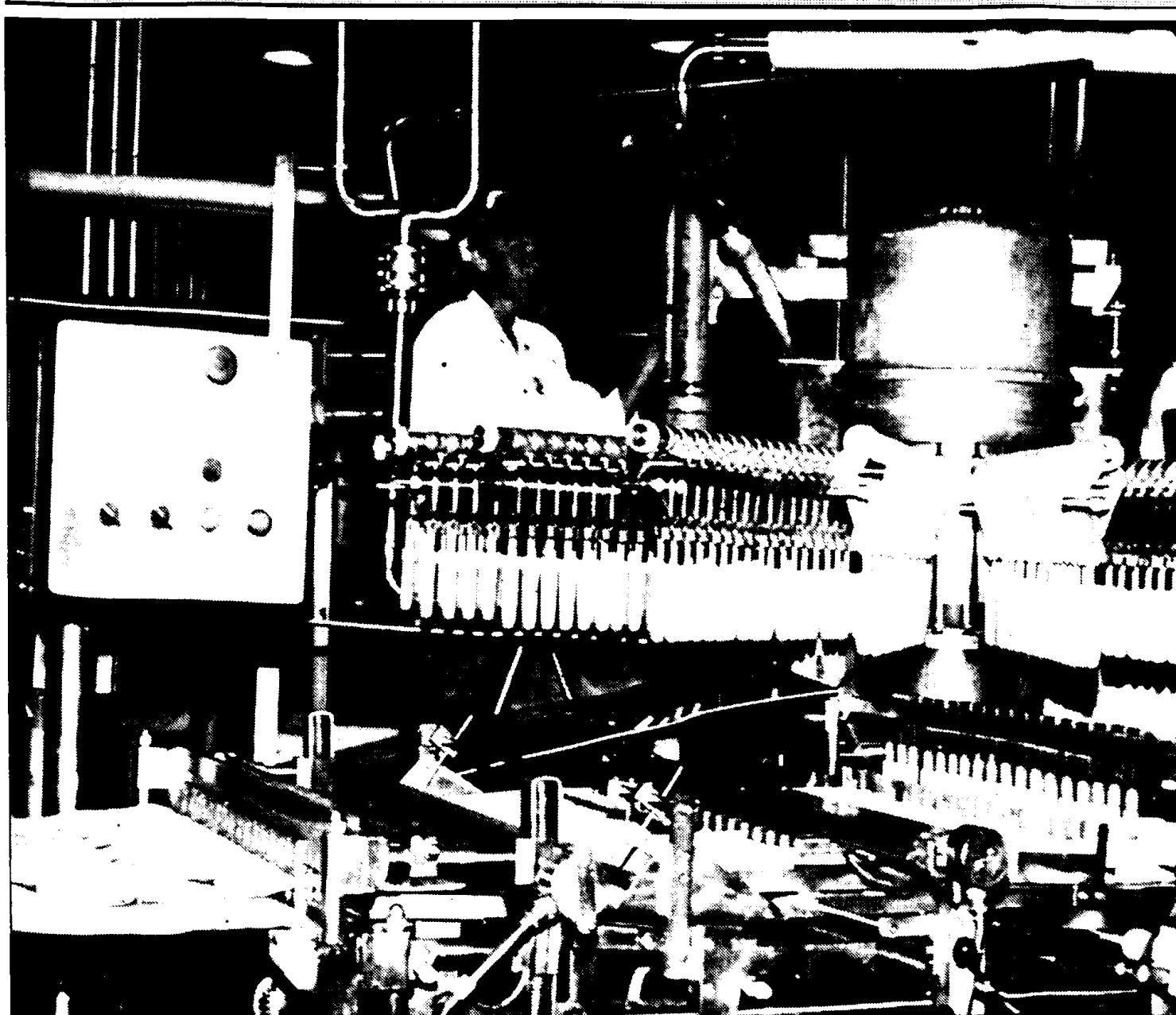
dat het concern de resultaten op peil heeft weten te houden door in de huidige moeilijke economische omstandigheden meer aandacht te besteden aan marketing (reclame en andere bevordering van de verkopen). 'De resultaten over het eerste halfjaar illustreren de kracht van onze merken in door recessie getroffen markten,' aldus Majlars. Hij verwacht dat

de groei van omzet en winst in de tweede helft van het jaar kan worden vastgehouden. Hoe sterk de valutaschommelingen hun stempel drukken op de cijfers van Unilever, blijkt uit de resultaten die het Nederlands/Britse concern gisteren in Londen kon bekendmaken. Uitgedrukt in Britse ponden kon over het tweede kwartaal namelijk

een spectaculaire winststijging van 21 procent worden gepresenteerd. In Nederlandse guldens is over die periode 'slechts' sprake van een winststijging van 8 procent. Dat komt doordat het pond sterling een jaar geleden nog 3,26 gulden waard was en dit jaar nog maar 2,78 gulden.

Unilever moest het in het

IJs op z'n Hongaars

● Voedingsconcern Unilever opende in juni van dit jaar een nieuwe ijsfabriek in het Hongaarse Veszprem. Gerekend wordt op een productie van 5.000 liter ijs per uur. Overigens is ijs wereldwijd één van de toppers in het assortiment van Unilever.

Foto: ANP

PTT gaat in beveiliging

(NVB) is bekend dat PTT Risi-com, zoals de nieuwe KPN-dochter zou gaan heten, bij de banken de belangstelling voor haar beveiligingsdiensten peilt. PTT Telecom bevestigt dit, maar wil niet op de inhoud van de plannen ingaan. Nog dit jaar wordt de knoop definitief doorgehaakt.

KPN levert via het bedrijfsonderdeel PTT Alarming al jaren elektronische systemen voor beveiliging, alarmering en toegangscontrole. Bij de Nederlandse Vereniging van Banken

Alarmering nu al gebeurt, het doorgeven van alarm aan politie, brandweer, ambulance of beveiligingsbeambte en personele bewaking en surveillance. De bestaande beveiligingsbedrijven (ruim 10.000 personeelsleden, jaaromzet 620 miljoen gulden) zien een grote voorsprong bij haar nieuwe concurrent. PTT beschikt immers over alle benodigde telefoon- en dataalinen en centrales, 82 primafoonwinkels en bijna alle adressen (van de telefoonabonnees).

Nieuwe voorzitter VNCI pleit voor sterke chemie

'Meer exporteren dan alleen bloembollen'

DOOR TON VAN LIEROP

LEIDSCHEMENDAM – 'Natuurlijk zijn ingrepen nodig. En wel op dit moment.' W. Goebel, de nieuwe voorzitter van de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI), maakt in zijn kantoor in Leidschendam een brede zwaaai met de rechterarm. 'Willen we als Nederland straks nog wat meer blijven exporteren dan alleen bloembollen, dan moet je de chemie op orde brengen.'

Goebel hamert erop: de bedrijfstak is van groot nationaal belang, dat mag de politiek niet vergeten. De chemie is nota bene, na de voedings- en genotmiddelen, de tweede bedrijfstak, met een aandeel van twintig procent in de nationale export. Tien procent van de werkgelegenheid is rechtstreeks in de chemische productiesector terug te vinden. Een baan in de chemie levert drie banen bij toeleveranciers op. De totale jaaromzet bedraagt veertig miljard gulden.

Gelukkig zegt Goebel te merken dat de politiek zich het lot van 'zijn' industrie wat meer gaat aantrekken. 'Zeker nu werkgelegenheid weer een issue wordt, mede met het oog op de verkiezingen.' Om daaraan bij te dragen, willen de beleidsmakers van de VNCI aan een 'positionpaper', een manifest van de chemie, bedoeld met name voor de schrijvers van verkiezingsprogramma's. Belangrijkste punt in dat chemie-manifest is het feit dat de overheid de chemie armlastig moet gunnen, bij voorbeeld op het gebied van infrastructuur en betrouwbaarheid bij milieuvetgeving. 'We zijn een sector waar ver vooruit wordt gedacht. De bouw van een krakerinstallatie vergt vier, vijf jaar. Dan kun je het niet hebben dat na enkele jaren een nieuwe regering aantreedt, met totaal nieuw beleid en eisen op milieugebied.'

Verder zal Goebel namens de honderd aangesloten leden/bedrijven (waarvan 46 procent in Nederlandse handen) vragen om aandacht voor scholing. Ondanks overheidscampagnes ('Kies voor techniek') loopt de belangstelling voor de technische wetenschappen terug. 'We leiden psychologen op, zelfs meer dan nieuwe technici. Wanneer Nederland geen nieuwe ingenieurs kan leveren, halen we daarmee onze positie als leider van de technologische hoogwaardige producten onderuit.'

De opening van de grenzen in het Oosten dompelde de Europese chemie in malaise. Samen met de opkomst van de chemie in het Verre Oosten zorgde het Oost-Europa-effect voor overcapaciteit en lagere opbrengsten. De Europese en Amerikaanse chemiegiganten werden totaal verrast. Vooral in Europa ontstonden problemen.

Bovenop de 'aanbod-crisis' kwam de 'vraag-crisis', in de vorm van recessie. Minder publieke bestedingen leiden tot lagere producties, tot lagere vraag naar grondstoffen. Goebel: 'Daardoor ondervinden we nu extra ingrepen noodzakelijk zijn.'

Al vóór er sprake was van enige vorm van recessie, zette in de Europese chemie de trend in van schaalvergroting. Een opmerkelijke serie samenwerkingsverbanden, joint-ventures en overnames volgde vanaf 1991. De Franse gigant Rhodé-Poulenc kwam tot overeenstemming met het Italiaanse SNIA over vezelproductie. Hetzelfde gold voor DuPont en de Britse gigant ICI. Akzo doet een meerderheid in zijn zwakke sector tapijtgarens over aan Allied Signal (VS).

Akzo en DSM ruilen onderling de productie van kunststof (van Akzo naar DSM) respectievelijk verf (van DSM naar Akzo) uit. Akzo is verder actief in het afstoten van specifieke fijnchemische activiteiten als kleurconcentraten en papierchemicaliën. Het lijkt erop dat de markt afstroomt op monopolieposities voor bepaalde producten. Een markt waarin enkele grotere bespelers het voor het zeggen hebben.

Onzin, redeneert Goebel. 'Er zijn veel nieuwe samenwerkingsverbanden, joint-ventures. Dat wil niet zeggen dat overal onderlinge afspraken worden gemaakt. Er ontstaan geen kartels. Zou ook in strijd zijn met de EG-wetgeving. Natuurlijk, voor bepaalde producten blijft er één producent over, hooguit twee. Dan praten we over echte chemische specialiteiten.'

In de Europese kunststof-sector blijft volgens hem sprake van forse concurrentie. 'Achtien producenten voor polyethyleen, elf pvc-fabrikanten, twaalf voor polystyreen. Dat noem ik geen monopolie-situatie. Ook geen kartel,' zegt de VNCI-voorzitter. De chemie is nog de enige industrie waarin Europa een leidende positie heeft. Wat Goebel betreft, mag het fort Europa voor de chemische bedrijfstak blijven bestaan. 'Op alle andere gebieden, elektronica, auto's, voeren anderen de boventoon, Amerika en Japan.'

Alle zegeltjes uit de la in ruil voor CD

ROTTERDAM – Muziekwinkel Free Record Shop heeft een methode gevonden om de CD-verkopen wat op te schroeven.

De klanten mogen de komende maanden hun aankopen betalen met alle mogelijke spaarzegeltjes van supermarkten en benzinestations en bovendien met buitenlands geld.

Spaarzegeltjes, Franse francs, Canadese dollars en allerlei andere 'waardepapieren' die nog in de keukens liggen, kunnen tot een waarde van 25 gulden in een envelop worden gestopt, waarna er een CD mee kan worden gekocht.

Overigens moet wel worden bijbetaald: bij een gemiddelde CD-prijs van 40 gulden bijna de helft van de prijs.

(ADVERTENTIE)

VERF BEHANG GLAS

TISACO

NUTH
Industriepark De Hoesel
Thermiekstraat 6, tel. 045-242330
Tijdens bouwvakvakantie geopend

beurs

Mini-aanval

AMSTERDAM – Uitgerekend op vrijdag de dertiende zorgde een mini-aanval op de gulden voor stevige onrust op de Amsterdamse obligatiemarkt. De koersen van de vastrentende waarden knalden met gemiddeld anderhalve gulden onderuit, waardoor de aandelenmarkt op haar beurt eveneens wegzakte in ongemeenheid.

Op de aandelenvloer ging er voor f 1,1 miljard om. Philips was de topper met een omzet van f 114 miljoen. De EOE-index daalde met 1,02 punt tot 349,67. De koers-index steeg door Koninklijke Olie van 242,7 naar 243.

De aanval op de gulden was slechts 'kretologie', vonden sommigen. Anderen daarentegen wisten wel naar de verwerkingen op de valutamarkt. In de loop van de middag krabbelde de obligatiemarkt terug na geruststellende berichten van de Nederlandse Bank. De verliezen schommelden tussen de drie en zeven dubbeltes.

Unilever was lager door winstnemingen en sloot op f 190,50 met een verlies van f 1,80. Tijdens de ochtendhandel daalden de Uni's nog naar f 189,20. Het zeep- en kwartaal zag in het tweede kwartaal de winst met acht procent stijgen. Fokker, die opnieuw vliegtuigen heeft kunnen verkopen, was daarentegen vast. Na een aarzelende start trok Fokker rond het middaguur aan en kon het fonds zes dubbeltes afsluiten op f 23,60.

Drukke handel was er in Hunter Douglas, dat dukelde f 2,60 naar beneden op f 65,20.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	63,70	64,40
ABN Amro A.L.F.	87,40	87,30
ABN Amro L.G.F.	176,10	176,10
ABN Amro Obl.G.F.	200,80	200,80
Aegon	90,20	90,20
Ahold	92,30	91,90
Alzco	173,90	175,30
Alterra	250,50	250,70
Amec cert.	74,30	72,40
Bols Wes. c.	38,90	39,00
CSM cert.	59,70	59,80
Duitseche Petr.	171,90	173,60
DSM	99,00	97,60
Elever	134,70	134,40
Fokker cert.	23,00	22,60
Gist-Broc. cert.	45,80	45,70
Heineken	174,00	174,50
Heineken Hold.	154,20	154,50
Huigens nrc	56,10	55,20
Hunter Douglas	67,80	65,00
Int.Ned.Gr.c.	71,60	71,00
KLM	37,60	37,20
Kon. KNP BT	39,90	37,60
Kon. Olie	184,40	186,30
Nedlloyd	48,00	48,10
Océv.d.Gr.	56,90	56,50
Pakbeed cert.	36,30	36,30
Philips	66,90	66,30
Polygram	63,70	64,40
Postb.Beleefg.	63,20	62,40
RC Florentie F.	128,20	128,40
Robeco	118,00	117,70
Rolando	118,10	118,20
Rolando	93,60	93,70
Stork	38,60	38,20
Unilever cert.	192,30	190,50
Van Ommen nrc	40,20	40,20
Ver. Beitz VNU	129,00	129,70
Wolters-Kluwer	59,00	59,20

Avondkoersen Amsterdam	v.k.	sk
Akzo 175,20 (175,30)		
Kon.Olie 186,30-186,40 (186,30)		
Philips 36,40 (36,30)		
Unilever 190,20 (190,50)		

Binnent. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind.	53,50	53,20
ABN AmroHid.pr.f.	6,50	6,42
ACF-Holding c.	42,40	41,70
Ahrend Group c.	92,00	90,00
Asd Options Tr.	10,90	10,90
Asd Rubber	2,35	2,40
Aut. Verif.	380,00	
Atag Hold. cert.	126,50	126,50
Atag Hold. cert.	45,00	44,80
Atag Hold. nrc	42,00	42,00
Aut.Lid.R.dam	59,00	61,00
BAM Groep	99,80	99,80
Batenburg	135,00	136,00
Beiers	113,90	113,90
Bergmann Groep	44,90	45,00

Beindo	313,50	310,50
Blyvoet-Wil.	26,80	27,00
Boer Beekh. Kon.	23,00	23,00
Boer De Winkels	68,50	68,40
Borsumy Wetry	96,20	96,50
Boskalis c.	32,60	32,60
Brat Beher	26,70	26,70
Brat Beher	90,90	90,90
Breest	10,50	10,40
Burgman-Heybroek	175,00	150,00
Calve-Deift pref.	820,00	820,00
Calve-Deift cert.	125,00	125,00
Cindu Inter.	88,00	89,00
Claimando	303,00	302,50
Content Beheer	24,10	23,70
Credit LBN	29,00	29,00
Crown v.G. cert.	121,00	121,00
CSM	59,70	59,70
Deft Instrum.	21,20	21,20
Dorp Groep	31,50	32,50
Draka Holding	29,80	29,80
Econost	21,90	22,10
EMBA	186,00	
Erks Holding	82,50	82,00
Flexovit Int.	55,50	56,00
Flexovit Int.	55,50	56,00
Frans Maas cert.	56,00	56,20
Fugro McClelland	32,70	32,00
Gamma Holding	88,30	90,00
Gamma pref.	5,90	6,00
Garzelli s.	11,80	11,80
Getronics	38,50	38,50
Geveke	23,40	22,30
Giesse de N.	228,00	223,00
Gouda cert.	28,00	28,50
Groelich cert.	37,20	37,20
GTT-Holding	170,00	173,00
Hagemeyer	95,00	95,00
HAL Trust Unit	14,50	14,50
HBB	279,50	278,00
Hes Beheer c.	20,00	20,00
Hoe's Mach.	73,00	73,00
Holl Sea S.	0,26	0,26
Holl. Ind. Mij.	43,50	45,00
Hoop Eff.bank	9,80	10,00
Hunter D.pref.	2,00	
IHC Caland	34,80	34,50
Internat.Mid.	59,50	60,00
Int.Ned.Groep	25,10	25,10
Kas-Associatie	55,00	55,70
Kempen & Co	10,00	10,20
Klene Holding	83,50	83,50
Kondor Wesels	38,50	38,50
KBB	97,50	98,50
Kon. Sphinx	47,50	47,50
Koppelpoort	395,00	395,00
Krasnapolsky	180,00	180,00
Landré & Gl.	44,50	44,50
Landré & Gl.	44,50	44,50
Maxwell Petr.	148,50	150,00
Moeaen Entm.	1465,00	1469,00
M.Nim OB-cert.	1880,00	1880,00
Moslen Holding	31,90	32,00
Mulder Boskoop	45,00	45,00
Multibouw	2,70	2,70
Naef	405,00	
NAGRON	61,30	60,70
Nat. Inv. Bank	90,80	90,80
NBM-Amstelland	12,20	12,20
NEDAP	47,90	48,10

Nedcon Groep	63,20	63,20
NKF Holding	142,80	145,00
Ned Part.Mij.	49,80	49,80
Ned Springst.	65,00	60,00
Nort	19,50	19,70
Nutricia GB	124,50	124,00
Nutricia VB	131,30	131,00
Nijv-Ten Cale	82,70	82,50
OPG cert.	38,80	37,70
Orco Bank cert.	21,80	22,50
OTRA	15,60	15,50
Pirelli Tyre	122,00	123,50
Polymor	22,80	22,80
Pore. Fies	96,00	96,00
Randstad	56,00	56,00
Reesink	93,00	92,40
Samas Groep	41,00	41,50
Schuitma	160,00	160,00
Schuttersveld	35,00	33,00
Smit Inter.	27,50	27,00
St.Bankiers c.	15,30	15,10
Stad Rotterdam c.	40,40	40,30
Telegraaf De	127,50	127,00
Textiel Tweede	72,50	72,50
Tulp Computers	13,30	13,20
Tv.Kabel Holding	169,00	171,00
Ubink	81,00	80,00
Union	40,00	40,00
Verenigde Glas	515,00	517,00
Volker Stevin	77,00	75,00
Volkswagen	21,80	21,80
Vredesinst.	13,30	13,30
Wegener	86,70	87,00
West Invest F.	6,50	6,50
West Inv. F. wb	85,00	75,00
Wolters Kluwer	370,00	367,00
Wyers	17,00	17,00

Belegingsinstellingen	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	92,40	93,10
ABN Amro Albo	55,20	55,30
ABN Amro Amer.F.	77,10	76,50
ABN Amro Eur.F.	80,00	79,10
ABN Amro Par EF	74,10	74,00
ABN Amro Neth.F.	100,00	99,00
ABN Amro rend.div.	162,00	162,00
Aegon Aand.F.	42,80	42,80
Aegon Sparpuls	5,20	5,20
Aldor BF s.	31,10	31,20
Alig Fondsenbez.	246,20	248,10
Alliance Fund	9,90	9,90
Amvabel	111,90	111,40
Asian Cap.F.s	32,50	33,00
Asian Tigers F.	89,50	89,50
Asian Select F.	86,00	86,50
Austro Hung. F.	5,10	5,10
Belg.F. Ned	73,30	73,50
Bemco RentSel.	61,80	61,80
Bever Holding	2,90	2,90
CLN Obl. Div. F.	118,20	118,20
CLN Obl. Waardf.	130,50	130,50
Delta Lloyd Inv.	32,90	33,10
DP America Gr.F.	36,20	36,20
EGF Investm.	139,50	139,50
EMF Rentefonds	82,50	82,50
Eng.Holl Bel.Ti	13,50	13,50
Envir Growth F.	46,50	46,50

Esmeralda trust	38,80	38,80
Eur.Ass. Trust	7,60	7,60
EMS Growth Fund	105,20	105,00
EMS Income Fund	92,80	92,30
EMS Offsh. Fund	105,20	104,80
EOE Index Fund	380,00	376

DOOR CHRIS KRUISINGA

Het Noordhollandse Hoorn is uit bier geboren: in 1316 besloten drie bierbrouwers uit Bremen aan de mond van het riviertje de Gouwe een paar pandjes neer te zetten. Kennelijk een goede ingeving, want daaruit is Hoorn gegroeid. Snel gegroeid ook, want al na een paar eeuwen was het een van de belangrijkste steden van Holland. En dat is er nog steeds van af te zien.

De zeventiende-eeuwse Hoornse stadsgeestesheer Velius (in zijn moerstaal Zeilmaker) hield destijds een stadskroniek bij. Over de strenge winter van 1617-'18 vermeldt hij: 'Alle rivieren waren met Ys besloten'. Men kon niet met paard en slee over de Zee. Turf, hout en kolen ontbraken om bier te brouwen en dus moest men in de steden en dorpen van Hollands Noorderkwartier bij gebrek aan dat vocht water drinken. Onder de hygiënische omstandigheden van toen een riskante zaak, zoals dokter Velius terdege wist.

Hoorn - de naam betekent 'hoek', net als 'hern' of 'horn' - mag dan niet een oude Nederlandse stad zijn, het is wel een bijzondere. In onze Gouden Eeuw was het een stad van handel en scheepvaart. Er werd een voor die tijd revolutionair scheepstype ontworpen, de fluit. Een schip met een bolronde uiterlijk en een smal dek, dat met weinig bemanning veel vracht kon vervoeren. Dat smalle dek had scheepsbouwer Pieter Janszoon Liorne zo bedacht omdat het goedkoper was voor de vaart door de Sont tussen Denemarken en Zweden: daar werd tol geheven naar de breedte van het dek. De nationale zuinigheid was er al vroeg.

Compagnie

Mede door de fluitwinsten werden de Hoornse ondernemers zo'n vierhonderd jaar geleden almaar rijker. Toen in 1602 de Verenigde Oostindische Compagnie werd opgericht, kreeg Hoorn daarin behoorlijk invloed. Voor die VOC ging de in Hoorn geboren Jan Pieterszoon Coen naar Indië. Hij werd in 1618 gouverneur-generaal in Jacatra, een stad die hij Nieuw Hoorn had

Welvarend verleden is nog aan stad af te zien Noordhollandse Hoorn is uit bier geboren

willen noemen. Zijn bazen beslisten anders: het werd Batavia, in 1945 bekend als hoofdstad van Indonesië en omgedoopt tot Jakarta. Voor die Jan Pieterszoon Coen is honderd jaar geleden, toen Nederland en ook Hoorn weinig meer voorstelden en men dus met heimwee terugdacht aan een groots en meeslepend verleden, in het centrum van de stad een standbeeld opgericht op een mooie plek, vlak bij de Waag. Die Waag is van boven nog altijd een mooi bouwwerk. Onder wat minder, want daar is een glazige horecagelegenheden.

Wandeling

Het beeld van Coen is een goede startplaats voor een wandeling door het oude centrum. Daarbij is het verstandig, indien men in gemengd gezelschap is, een plaatselijk spreekwoord in gedachten te houden: 't is Truymen en zijn wijf. Niet alleen de man heeft het voor het zeggen, maar zijn 'sydsulver' heeft ook inspraak, betekent dat ongeveer. Truymen is overigens al vijf eeuwen dood, waarmee maar gezegd wil zijn dat het feminisme al oude wortels heeft.

Die wandeling door de goede, oude stad Hoorn kan men winkelend of gevelend ondernemen: met het oog op de etalages of met oog voor het moois daarboven. Die laatste opvatting behoort te winnen, want als winkelstad is Hoorn gelijk elk ander stedelijk knooppunt. Maar heel veel gebouwen of delen van gebouwen zijn wel bovenmodaal. Men treft in Hoorn namelijk prachtige panden aan, zoals het Westfries Museum, schreef achter Coen. Maar ook de gevel van het Van Foreestenhuis heeft allure.

Houd het overigens maar bij die voorgevel, want de zijgevels zijn van een ordinaris soort baksteen. Een voorbeeld van onze koopmanscultuur: als het een mooi front heeft, komt de rest er minder op aan.

Raampjes

Gluren moet mogen in Hoorn, zeker aan de Veermanskade. Daar staat een rijtje fraaie huizen, van buiten en van binnen.

Daar laatste is alleen maar te constateren als je de on-Nederlandse vrijmoedigheid opbrengt om door de raampjes naar binnen te kijken. Die kleine ondeugd wordt beloond met een blik op interieurs van allure. Met liefdevol gebouwd en met liefde bewoond.

Is Hoorn nu overal mooi? Nee. Er zijn zelfs stukken bebouwing die zo lelijk zijn dat ze op de Monumentenlijst moeten worden geplaatst. Men hoeft alleen maar

met de rug naar het lieflijke Claes Stapelhofje te gaan staan om het bewijs voor deze stelling geleverd te zien. En dan heb je ook nog het uitzicht op een vroegere kerk waarin een vleeswarenfabriek was ondergebracht. De kerk heeft het niet gehaald, evenmin als het fabriekje.

Tine Leiker-Kooijmans heeft jaren geleden een aardig boekje geschreven, 'Straatslijpen in Hoorn', waaraan voor dit ver-

● Gevels op de Korenmarkt herinneren aan het rijke verleden van Hoorn.

● HEERLEN

Royal: Hot shots 2, dag. 15 17 19 en 21.30 uur. Rivoli: Made in America, dag. 19 en 21 uur. Maxim: Dennis the menace, dag. 14.30 16.30 18.45 en 21 uur. Bambi, dag. 14 15.45 17.30 uur. H5: Last action hero, dag. 14.30 18 en 20.30 uur, za ook 23.15 uur. The piano, dag. 14.15 17.45 en 20.30 uur, za ook 23 uur. Indecent proposal, dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. Bambi, dag. 14 uur, za en zo ook 16.15 uur. Turtles 3, dag. 14 uur, za en zo ook 16.30 uur. Whispers in the dark, dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. Cliffhanger, dag. 14 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur.

● LANDGRAAF

Autokine: Dennis the menace, do tm wo 22 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Hot shots 2, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. Bambi, dag. 14.30 uur. Whispers in the dark, dag. 18.30 en 21.15 uur. Mad dog and glory, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. Cine-K: Oerlog, dag. 21 uur. Cinema-Palace: Last action hero, dag. 14.30 18 en 21.15 uur. Indecent proposal, dag. 18 en 21 uur. Bambi, dag. 14.30 uur. Turtles 3, dag. 14.30 uur. Cliffhanger, dag. 18.15 en 21.30 uur. Lumière: Im laaf der zeit, do tm za 20.30 uur. Oblako raj, do tm za 22.30 uur. Kentucky fried movie, zo en di 20.30 uur, ma en wo 22.30 uur. Cheb, zo ma en wo 20.30 uur, di ook 22.30 uur.

● GELEEN

Roxy: Hot shots 2, dag. 14 en 20.30 uur. Cliffhanger, dag. 20.30 uur. Bambi, dag. 14 uur.

● SITTARD

Forum: Indecent proposal, dag. 20.30 uur. Last action hero, dag. 20.30 uur. Jungle book, dag. 14 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Indecent proposal, dag. 20.30 uur. Cliffhanger, dag. 20.30 uur. Dennis the menace, dag. 14.30 uur. Jungle book, dag. 14.30 uur.

● ROERMOND

Royal: Hot shots 2, dag. 20.30 uur, za zo en wo 14.30 uur zo ook 16.30 uur. Royaline: Indecent proposal, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Jungle book, za zo en wo 14.30 uur.

● HEERLEN

Stadsgratier, Raadhuisplein 19. Een huis vol kisten van Piet Stockmans. T/m 9/9, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. galerie 't Weverje, De Weverkekenhuis. Werk van Paul Beckers. T/m 31/8.

● BRUNSSUM

Bestuurscentrum, Lindeplein. Expositie van Marlies Blom, An Ramak-Bodevitz en Tasscha van Eyck. Van 11/8 t/m 15/9, open ma t/m vr 9-12.30 en 13.30 tot 17 uur.

● KERKRADE

Botanische tuin, St. Hubertuslaan 74. Beelden van Twan Lenders en Joachim Buchholz. T/m 29/8. Bordenrexpertise. T/m 29/8. Open di t/m vr 9-17 uur, za en zo 13-17 uur.

● MAASTRICHT

MECC, Forum 100. Int. Grafiek Biennale. T/m 29/8, dag. 10.00-18.00 uur. Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5. De Aanloop II. T/m 10/10, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. Spaans Gouvernement, Vrijthof 18. Expositie van collectioneers Fré Wagner en Broos Wagner-Du Wit. T/m 31/10, open wo, do en vr 14-17 uur. Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a. Beelden van Ben Bonke. T/m 1/8. Open vr t/m ma 13-17.30 uur. Natuurhistorisch Museum, Tranchot. Limburg in kaart gebracht. T/m 31/10, open ma t/m vr 10-12.30 en 13.30-17 uur, za en zo 14-17 uur. Studio Maastricht, Brusselsestraat 59. Verbeeld in glas. Zomertentoonstelling. T/m 14/8. Open di, wo, vr en za 11-18 uur, do 11-21 uur.

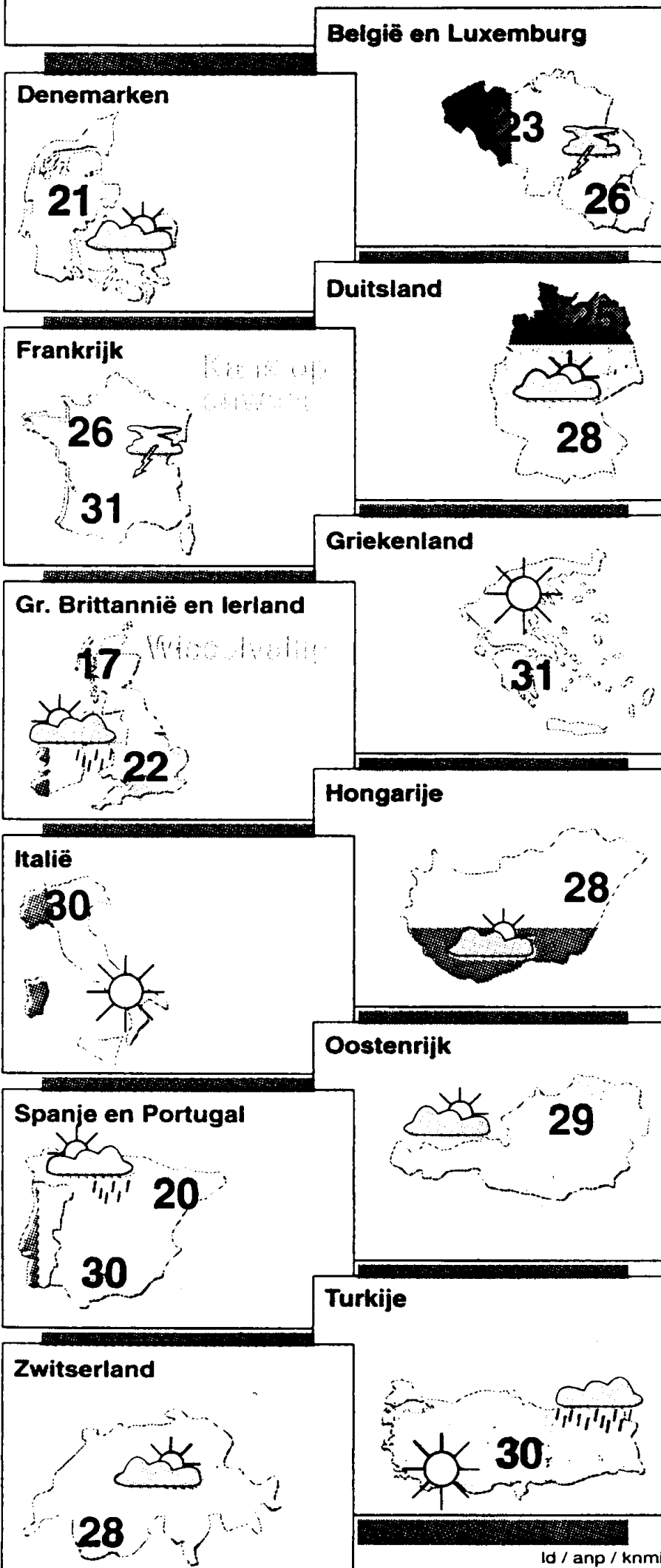
● GELEEN

LIASS, Elisabethstraat 9. Expositie van Paula Janken-Wolfs. Van 13/8 t/m 8/10.

Speciale damescoupé in Europese nachttreinen

Alleen- of samenreizende vrouwen kunnen vanaf eind september in de Europese nachttreinen - de Euronighttrains - couchetteplaatsen boeken in speciale 'damescompartmenten'. De Europese Spoorweggemeenschap heeft daartoe onlangs in Denemarken besloten. Tot nu toe was het voor vrouwen slechts mogelijk om in de duurdere slaapwagens gegarandeerd te zijn van het gezelschap van enkel seksegenoten. In couchettecoupés liep men altijd het risico mannen te treffen. Veel vrouwelijke reizigers vinden dat vervelend. Couchettes zijn zitplaatsen, die 's nachts kunnen worden omgevormd tot slaapplaatsen. Er bestaan in Europa momenteel zeven Euronight-verbindingen. Een ervan is de Donauwalzer, die rijdt tussen Amsterdam en Wenen. Ook de toekomstige treinen door de Kanaaltunnel maken deel uit van het Euronight-net.

Weersverwachting vakantielanden

ZATERDAG 14 AUGUSTUS

AKEN: Turbo Cacahuète om 11 uur Auf dem Markt.

AKEN: Laura Herts om 14 uur Auf dem Hof.

HERZOGENRATH: Perikatipole om 14 uur op F. Schmetzplatz.

MAASTRICHT: Taro Yukitake om 14 uur in de Mariastraat.

MAASTRICHT: Turbo Cacahuète om 15 uur op het OLV-Plein.

MAASTRICHT: Taro Yukitake om 16.30 uur op het OLV-Plein.

NUTH: Turbo Cacahuète om 18.30 uur in Nierhoven.

WEERT: Laura Herts om 20 uur op de Oelmarkt.

AKEN: Zjart om 20 uur Auf dem Hof.

HORST: Michail Vertlin om 20 uur op het Wilhelmplein.

MARGRATEN: La Salamandre om 20 uur op het Rosplein Eckelrade.

GELEEN: Second Hand Dance Theatre om 20 uur op de Markt.

SEVENUM: Delices Dada om 20 uur op het Raadhuisplein.

LIMBRICHT: Tortell Poltrona om 20 uur op de Platz.

MAASTRICHT: Derevo om 20 uur op het Lakenweversplein.

ZATERDAG 14 AUGUSTUS

GULPEN: Zomermarkt van 10 tot 17 uur op het Alexanderplein.

VENLO: Parkfeest met vanaf 16 uur optredens.

GRONSVELD: Orgelfestival: concert Joris Verdin om 20.15 uur.

MAASTRICHT: Rashondententoonstelling in het Mecc van 10 tot 17 uur.

HASSELT: Kunstmarkt Hasselt-Montmartre, achter het Stadhuys van 14 tot 18 uur.

PANNINGEN: Petit Preuve in het centrum.

SUSTEREN: Ballonfeest op recreatiepark Hommelheide met vanaf 14.30 uur demonstratieprogramma.

ZONDAG 15 AUGUSTUS

CADIER EN KEER: Volksfeest Cadier en Keer met rommel-

VENLO: Licedei Moins Quatre om 20 uur in het Julianapark.

EIJSDEN: Flying Dutchmen om 20.30 uur op de Vroenhof.

HORST: Perekatipole om 21 uur op het Wilhelmplein.

EIJSDEN: Unison om 21.30 uur op de Vroenhof.

ZONDAG 15 AUGUSTUS

GENK: Turbo Cacahuète om 11 uur op de Grote Markt.

VENLO: Flyin Dutchmen om 12 uur in het Julianapark.

MAASEIK: Tortell Poltrona om 14 uur op de Markt.

SEVENUM: La Salamandre om 14 uur op het Raadhuisplein.

VENLO: Taro Yukitake om 14 uur in het Julianapark.

STEIN: Second Hand om 14.30 uur op de Koeweide in Meers.

MAASEIK: Perekatipole om 15 uur op de Markt in Maaseik.

SUSTEREN: Turbo Cacahuète om 15 uur op de Oude Markt.

SEVENUM: Zjart om 16 uur op het Raadhuisplein.

VENLO: La Salamandre om 16 uur in het Julianapark.

markt, jaarmarkt en muziek vanaf 11 uur.

SCHINVELD: Marktfestival rondom de Eliuskerk in Oderbanken vanaf 10 uur.

MEERSSEN: Rondleiding in en rondom de baillie, start om 14 uur bij het theehuisje in het Proosdijpark.

SITTARD: Stadswandeling met gids, start om 14 uur bij café Schtad Zitterd, Markt 25. Telefonisch aanmelden via 524144.

MAASTRICHT: Rashondententoonstelling in het Mecc van 10 tot 17 uur.

HULSBERG: St.Rochusmarkt rondom de kerk van 11 tot 18 uur.

LIMBRICHT: Bloemencorso in de dorpskern vanaf 15 uur. Ker-

BAARLO: Michail Vertlin om 16 uur op de Markt.

BAARLO: Laura Herts om 17 uur op de Markt.

VENLO: Unison om 18 uur in het Julianapark.

SEVENUM: Turbo Cacahuète om 19.30 uur op het Raadhuisplein.

GELEEN: Derevo om 20 uur op de Markt in Geleen.

mis, markt en straattheater bij kasteel Limbricht vanaf 11 uur.

NEDERWEERT: Oogstdankfeesten vanaf 10 uur.

KERKRADE: Afsluiting Orgelfestival met om 16 uur concert Jo Louppen in de St.-Lambertuskerk.

SIMPELVELD: Hulser straatmarkt van 11 tot 17 uur.

HEERLEN: Vlindermiddag in bezoekerscentrum Schrieversheide met dialezingen en kleurwedstrijd vanaf 13.30 tot 15.30 uur.

SUSTEREN: Ballonfeest op recreatiepark Hommelheide met vanaf 15 uur uitgebreide 'vlieg-demonstraties'.

HASSELT: Stunrijden op Park Molenheide met motoren en auto's van 13 tot 18 uur.

VVV Hoorn, Nieuwstraat 23, telefoon 06-34031055, heeft een gidsje uitgegeven (prijs f 2,50) waarin enkele wandelroutes staan vermeld.

MAASTRICHT: Delices Dada om 20 uur op de OLV-Wal.

SCHINVELD: Licedei Monis Quatre om 20 uur op de Markt.

SITTARD: Michail Vertlin om 20 uur bij het Sirkel Theater.

SEVENUM: Taro Yukitake om 20.30 uur op het Raadhuisplein.

VENLO: La salamandre om 21.30 uur in het Julianapark.

MAANDAG 16 AUGUSTUS

ROERMOND: Taro Yukitake om 12.30 uur Carmelitesstraat.

BORN: Perekatipole om 16 uur in het Kasteelpark.

AKEN: Taro Yukitake om 17 uur Auf dem Markt.

HASSELT: Laura Herts om 19 uur in het Jenevermuseum.

HASSELT: La Salamandre om 20 uur in het Jenevermuseum.

SITTARD: Derevo om 20 uur op de Markt.

MAASTRICHT: Tortell Poltrona om 20 uur op het Lakenweversplein.

GELEEN: Flying Dutchmen om 20 uur op de Markt.

ECHT: Zjart om 20 uur op de Plats.

AKEN: Unison om 20 uur Auf dem Hof.

WEERT: Tirolerdag op de Oelmarkt van 16 tot 22 uur.

MONTFORT: Tweedehands-fietsenmarkt op camping Reigershorst van 12 tot 16 uur.

VENLO: Zomerparkfeest met vanaf 11 uur optredens.

MAANDAG 16 AUGUSTUS

EPEN: Natuurwandeling vanaf parkeerplaats restaurant Lennerts Heyenrath om 19 uur. Aanmelden via tel. 044042654.

DINSDAG 17 AUGUSTUS

BRUNSSUM: IVN-dagwandeling naar Hockay(B), vertrek om 8.30 uur Lindeplein.

● Wij raden onze lezers aan er rekening mee te houden dat de in deze rubriek opgenomen evenementen zonder ons medeweten afgelast, verplaatst dan wel uitgesteld kunnen worden.

DOOR MAURICE UBAGS

Maastricht vraagt faillissement sloper Annadal

Sloper H&H kwam begin dit jaar in sprake bij de sloper van het oud-Annadalziekenhuis in Maastricht. H&H verwijderde het vrijgekomen asbest niet volgens de regels. De arbeidsinspectie voerde daarop geregeld controles uit en trad verbaliserend op, justitie zegde het bedrijf de wacht aan. Uiteindelijk moest een ander gespecialiseerd slopersbedrijf het karwei in Maastricht afmaken. Ook in Noord-Brabant kwam het bedrijf al eerder in het nieuws vanwege de onjuiste verwijdering van het kankerverwekkende asbest.

Bij de gemeente Maastricht was gisteren niemand aanwezig die kon zeggen of bij de niet betaalde stortingen ook asbest op het gemeentelijk stort is terecht gekomen. Volgens een omwonende van het Annadalziekenhuis zou dat wel het geval zijn geweest. De arbeidsinspectie weigerde eerder al te zeggen waar het asbest terecht is gekomen.

Bij H&H was gisteren niemand bereikbaar voor commentaar.

Topambtenaar voor overleg naar AID

KERKRADE - Secretaris-generaal Tibbe Jouta van het ministerie van Landbouw, Visserij en Natuurbeheer komt volgende week naar Kerkrade voor overleg met het personeel van het hoofdkantoor van de Algemene Inspectie Dienst (AID). Het hoofdkantoor dreigt wegens een fusie met de ECD (Economische Controle Dienst) te moeten vertrekken uit Kerkrade.

Het AID-personeel in Kerkrade is boos op staatssecretaris Yvonne van Rooy van Economische Zaken. Zij heeft de gemeenteraden van Heerlen en Kerkrade en het Platform Dienstcommissies Rijksdiensten in Oostelijk Zuid-Limburg onlangs in een brief laten weten dat het hoofdkantoor naar het centrum van het land moet verhuizen. De medewerkers zijn daar unaniem tegen.

Het personeel heeft inmiddels een gepeperde reactie gestuurd aan het adres van Van Rooy, die haar brief zou hebben geschreven op verzoek van premier Lubbers. Van Rooy heeft nog niet geantwoord, omdat ze nog op vakantie is.

De staatssecretaris verwijst in haar brief naar het advies van de commissie-Oomen, die de werkwijze van AID en ECD onderzocht. Volgens haar zouden veel werkzaamheden van de beide diensten elkaar overlappen.

Volgens de AID'ers blijkt dat nergens uit het rapport en is juist het tegenovergestelde waar. Zij zijn van mening dat Van Rooy zich beroept op verkeerde conclusies en dat Limburg al voldoende werkgelegenheid heeft ingeleverd. De ECD ressorteert onder het ministerie van Economische Zaken en de AID onder het ministerie van Landbouw, Visserij en Natuurbeheer.

Frans Maas draait slechter dan verwacht

VENLO - De expeditie- en transportgroep Frans Maas draait slechter dan was verwacht. Het resultaat zal dit jaar niet voldoen aan de al niet zo optimistische verwachtingen die in het jaarverslag over 1992 werden gegeven. Toen al zei Frans Maas een aanzienlijk lagere winst te voorzien. In 1992 was er nog sprake van een kleine winststijging tot f 36,5 miljoen.

De aanhoudende economische recessie in Europa blijkt de afgelopen maanden een grotere negatieve invloed op de omzet- en resultatenontwikkeling van de groep te hebben gehad dan in het begin van dit jaar werd voorzien.

De vooruitzichten voor de rest van het jaar zijn zodanig dat geen rekening wordt gehouden met een wezenlijke verandering in de ongunstige ontwikkelingen. De aanhoudende druk op omzetten, tarieven en marges duren de komende tijd voort.

Limburger naar Somalië

STEYL - De Limburgse politiemann Hans Langeveld (44), leider van het project milieuhandhaving van de regiopolitie Noord, vertrekt morgen naar Somalië om daar mee te werken aan het opzetten van een politie-apparaat. Langeveld, woonachtig in Steyl bij Tegelen, wordt samen met een ambtenaar van het ministerie van Binnenlandse Zaken, voor een half jaar uitgeleend aan de Verenigde Naties. De beide Nederlanders maken deel uit van een internationale VN-delegatie. Langeveld is niet bang dat zijn leven gevaar loopt in het onrustige Somalië. „Ze zijn erg kien op de veiligheid van burgerpersoneel. We worden geëvacueerd als sprake is van gevaar. Zo is het burgerpersoneel nog maar kort geleden naar Nairobi gebracht.”

komende dagen nog meer meldingen.

Zelf heeft Frans J. tegenover de politie verklaard dat hij handelde in opdracht van boven.

Begin deze maand stuurde de echtgenoot van de vrouw uit Geldrop Jomanda een brief over de praktijken van de paranormaal genezer. De man had eerder een séance van Jomanda bijgewoond en was diep van haar onder de indruk geraakt. In de brief vroeg hij Jomanda of hij de door Frans J. voor een behandeling geëiste tien mille moest betalen. De man schreef dat hij dan in ernstige financiële problemen zou raken.

Volgens de man belde Jomanda hem een dag later op met de mededeling dat Frans J. een oplichter was. Ook vertelde ze ervan overtuigd te zijn dat zijn vrouw door de Geleiden naar seksueel werd misbruikt.

De man uit Geldrop heeft bij de Eindhovense politie inmiddels een uitvoerig verslag ingeleverd van zijn ervaringen met Frans J. Ook diende hij tegen de paranormaal genezer een aanklacht in wegens verkrachting van zijn vrouw, poging tot afpersing en het toebrengen van immateriële schade door het suggereren van een levensbedreigend gevaar voor zijn gezondheid.

Frans J. werd gisteren door de rechter-commissaris verhoord. Hij blijft voorlopig in de cel. Jomanda was niet voor commentaar bereikbaar.

Heerlen blijft bij sloopdatum

HEERLEN - De gemeente Heerlen houdt vast aan 1 november als uiterste sloopdatum voor het illegale home van de Hells Angels. Dat heeft het college de motorclub laten weten. Heerlen wil alleen meewerken aan een nieuw pand voor de Hells Angels als deze het oude home slopen. De Hells Angels beweren dat dit niet op tijd lukt.

Natuurmonumenten voor Grensmaas

ELSLOO - De Vereniging Natuurmonumenten gaat de overheid steunen om de Maas op de grens van Nederland en België weer levend te maken. Op donderdag 26 augustus wordt hierover een informatiebijeenkomst gehouden in Kasteel Elsloo. De vereniging werkt mee aan het plan 'Toekomst voor een grinnivier' van natuurontwikkelingsbureau Strooming. Het gaat om een nieuw te vormen natuurgebied van minimaal duizend hectaren. Natuurmonumenten wil vaart zetten achter het plan.

Inbreker raakt zwaar gewond

BORGLOON - In een groot warenhuis in het Belgisch-Limburgse Borgloon troffen medewerkers gisterochtend een 44-jarige man uit Antwerpen zwaar gewond aan. De man had een schedelbreuk. Onderzoek wees uit dat hij de avond voordien had willen inbreken in het warenhuis. Hij was op het dak geklimmen, maar zakte daar doorheen. De man werd met spoed overgebracht naar het ziekenhuis.

Hoger beroep Josephine

WIJNANDSRAD - Het hoger beroep dat door de grootouders van Josephine Reinhardt (2) is ingediend tegen de toewijzing van het kind aan haar moeder, dient niet op 15 augustus, zoals zij gisteren abusievelijk meelden, maar op woensdag 25 augustus. De zaak dient voor het Hof in Den Bosch. De grootouders willen niet dat het meisje door haar moeder wordt opgevoed omdat de vrouw met een drugsprobleem zou kampen.

Posthuum boek Ger Ramaekers

LANDGRAAF - Eind dit jaar zal posthuum een boek van de Landgraafse amateur-historicus Ger Ramaekers verschijnen. Ramaekers, die vooral bekendheid verwierf door zijn boeken over de Bokkenrijders, overleed vorige week zaterdag op 89-jarige leeftijd. Het boek, dat gaat over de geschiedenis van Geleen, is nog niet af, maar wordt voltooid door de uit Geleen afkomstige historicus prof. dr. A. Schrienermakers. Ramaekers verzorgde samen met Limburgs Dagblad-redacteur Theo Pasing de serie De Woeste Avonturen van de Bokkenrijders, die begin jaren zeventig in het Limburgs Dagblad werd gepubliceerd.

Dievenbende opgerold

KERKRADE - De politie van Kerkrade heeft gisteren een bende aangehouden die een half jaar lang kledingen in het Duitse Herzogenrath beroofd hebben. De drie personen, twee van twintig en een van achttien jaar oud, zijn allen afkomstig uit Kerkrade. Ze bekenden dat ze voor ongeveer dertigduizend gulden aan kleding buit gemaakt hebben. Een van de mannen bleef ook op dat hij het laatste half jaar gehandeld heeft in verdovende middelen. De politie verwacht in deze zaak nog meer aanhoudingen te verrichten. De Kerkradenaren zijn voorgeleid aan de officier van justitie in Maastricht.

Onder invloed achter stuur

KERKRADE - De Kerkrade politie heeft donderdagnacht bij de grensovergang Bocholtz een 23-jarige automobilist aangehouden, die onder invloed verkeerde van alcohol en drugs. Ook had hij een kleine hoeveelheid amfetamine bij zich. De man werd door een patrouille signaleerd toen hij slingerend door het Kerkrade centrum reed. Daar weigerde hij te stoppen voor de agenten. De man ging er vandoor richting grensovergang. De Koninklijke Marechaussee, die te hulp werd geroepen, blokkeerde daar de rijbaan, zodat de man wel moest stoppen. Na verhoor werd hij met een proces-verbaal en een rijverbod van tien uur vrijgelaten.

Officier verlaagt boete van 5000 naar 300 gulden Kritiek van Justitie op nieuw Rijtijdenbesluit

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Het Openbaar Ministerie heeft kritiek op het nieuwe Rijtijdenbesluit. Dat leidt volgens officier van justitie mr. R. Beaumont tot absurd hoge boetes voor transportondernemingen. „Het nieuwe Rijtijdenbesluit heeft draconische gevolgen,” zei Beaumont gisteren bij een strafzaak tegen Internationaal Transportbedrijf Boma bv in Maastricht.

Beaumont hekelt dat in het nieuwe systeem ook de rusttijd als rijtijd wordt meegeteld, wanneer de chauffeur niet minimaal acht uur heeft gerust. „Die telling leidt tot gigantisch hoge boetes. Dat is onrechtvaardig,” aldus Beaumont, die toezegde de kwestie bij het ministerie van Justitie aan te kaarten. De strafzaak tegen het Maastrichtse transportbedrijf laat volgens de officier van justitie goed zien wat volgens de nieuwe regeling kan gebeuren.

Een chauffeur van Boma rustte tijdens een rit naar Frankrijk één keer anderhalf uur en één keer twee uur te kort. Volgens de dagvaarding die het Openbaar Ministerie het bedrijf stuurde, zou hij echter op de bewuste dag 22,5 uur achter elkaar hebben gereden, doordat de wel genoten rusturen bij de rijtijd werden geteld. Justitie stelde het bedrijf in eerste instantie een schikking van vijfduizend gulden voor.

De directeur van Boma legde de rechtbank gisteren uit dat zijn chauffeur onmogelijk op één dag zo lang achter het stuur kon hebben gezeten. Ook officier Beaumont had dat ontdekt, zo liet hij tijdens zijn requiisitoir weten. Hij vorderde nu een geldboete van slechts driehonderd gulden.

De economische politierechter, mr. F. Fernhout, vonnist conform de eis.

Beaumont liet na afloop van de zitting weten dat het juist de bedoeling van het nieuwe Rijtijdenbesluit is om te lang rijden strenger aan te pakken. „Die overtredingen hebben een economische drijfveer. Iemand die daawerkelijk 22,5 uur een vrachtwagen bestuurt, die moet je nog veel strenger straffen. Dat zijn de mensen die door vermoedelijk achter op een file rijden. Maar als het nieuwe systeem niet verandert, dan moet in elke zaak of heel goed gekken worden wat er werkelijk is gebeurd, of ik al de overtredingen op een andere manier formuleren in de tenlastelegging”, aldus Beaumont.

Op weg naar Spanje

● Ruim veertig bussen vol vakantiegangers zijn gistermiddag vanaf de parkeerplaats bij wegrestaurant Bocholtz richting Spanje vertrokken. Het wegrestaurant is door een landelijk opererend reisbureau uitverkoren als vertrekplaats. De passagiers komen uit het gehele land. Ze worden met bussen opgehaald en stappen in Bocholtz over in de touringcars die hen naar de plaats van bestemming moeten brengen. Gisteren vertrokken zo'n 1500 vakantiegangers naar Spanje dat na enkele magere jaren weer in trek is bij toeristen.

Foto: THEO GIJZEN

Frans J. schreef klachten toe aan seksuele blokkade

Vervolg van pagina 1

EINDHOVEN/GELEEN - Het echtpaar uit Geldrop deed afgelopen maandag als eerste aangifte bij de politie. Dinsdag en woensdag volgden nog twee 32-jarige vrouwelijke patiënten hun voorbeeld. De Eindhovense politie verwacht de

Volgens de vrouwen beweerde Frans J. dat hun psychische of lichamelijke klachten het gevolg waren van een blokkade in hun seksuele beleving. Die zou alleen kunnen worden doorbroken door met hem de liefde te bedrijven.

Geen subsidie voorlichting leerlingwezen

MAASTRICHT - Het regionaal orgaan voor het leerlingwezen in Maastricht krijgt niet nog eens drie jaar subsidie voor voorlichting aan schoolverlaters.

De afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State heeft deze week een beroep van het regionaal orgaan tegen het stopzetten van het geld voor de voorlichting verworpen. Met deze uitspraak stelt de geschillenafdeling het ministerie van Onderwijs, dat de subsidie stopzette, in het gelijk.

Het beëindigen van de subsidi-

die betekent dat een arbeidsplaats en de bijbehorende bureaukosten van 10.000 gulden niet meer vergoed worden.

De geschillenafdeling zegt in haar uitspraak dat het regionale orgaan tijdig op de hoogte is gesteld dat de beroepskeuzevoorzichting nieuw werd opgezet. Voor dit doel zijn regionale dienstencentra opgezet.

Gezien deze beleidswijziging was het duidelijk dat het regionale orgaan niet met de beroepskeuzevoorzichting belast zou blijven.

Het regionaal orgaan richtte zich op leerlingen, die zich op havo en middelbaar beroepsonderwijs niet goed kunnen handhaven.

Deze leerlingen komen in het leerlingwezen waar zij opleiding en werk combineren vaak beter tot hun recht.

Silicosestichting stuurt aan alle burgemeesters een brief

HEERLEN - Om ook oud-mijnwerkers buiten Limburg te informeren over de eenma-

lige silicose-uitkering van 20.000 gulden, heeft burgemeester Pleumeekers van Heerlen als voorzitter van de Stichting Silicose Oud-Mijnwerkers al enkele maanden geleden een brief gestuurd aan de burgemeesters van alle Nederlandse gemeenten.

In die brief vraagt Pleumeekers een oproep te plaatsen in de diverse gemeentelijke informatiebladen of in advertentieruimte van gemeenten in week- of dagbladen. Zeventien gemeenten hebben inmiddels gereageerd.

Hoeveel oud-mijnwerkers van buiten Limburg naar aanleiding van de oproep hebben gereageerd is niet bekend. Wel komen volgens de silicosewerkgroep iedere dag nog tientallen aanvragen binnen. In totaal zijn tot nog toe ruim duizend reacties binnengekomen.

Alle aanvragen zullen zoals bekend individueel worden bekeken. De officiële sluitingsdatum voor het indienen van de aanvraagformulieren was aanvankelijk 1 augustus.

Om iedereen in de gelegenheid te stellen een onderzoek aan te vragen om te kijken of zij voor een vergoeding in aanmerking komen, is de sluitingsdatum verplaatst naar 1 oktober.

kinderen hebben zo'n mooie ogen

omdat wij die vroeger zelf hebben gehad

punaise

50

100-443887-100

Natuurkundige therapie door Maastrichtse stichting

Vraagtekens bij opzet onderzoek ME-patiënten

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De in Maastricht gevestigde stichting Bio-Signaal-Therapie zoekt patiënten die lijden aan de ziekte myalgische encephalomyelitis (ME). In het kader van een kleinschalig onderzoek naar de effectiviteit van de bio-sig-naaltherapie biedt de stichting tien patiënten de mogelijkheid om een half jaar lang kosteloos de alternatieve, natuurgeneeskundige behandelwijze te ondergaan.

Bij de bio-sig-naaltherapie wordt een buisje bloed bij de patiënt afgeapt. Het bloed wordt niet alleen gebruikt om een overzicht van de gezondheidstoestand te krijgen, maar ook voor het vervaardigen van een geneesmiddel dat de patiënt gedurende drie maanden in druppelvorm inneemt, verklaart Andreas Cuppen, de leider van het onderzoek. Omdat bij de vervaardiging van het geneesmiddel alleen gebruik wordt gemaakt van lichaams-eigen stoffen, heeft de therapie geen ongewenste bijwerkingen, stelt hij. Het geneesmiddel werkt volgens de stichting Bio-Signaal-Therapie positief in op de hersenen en is in staat ziektes met een chronisch karakter en een lange ontstaansgeschiedenis te keren. Patiënten moeten echter geen schok-effect verwachten. De therapie die de hele mens, lichaam en geest bewerkt, kent een geleidelijk verloop, aldus Cuppen die sinds vorig jaar oktober in Maastricht actief is.

De Geneeskundige Inspectie laat bij monde van inspecteur A. Hanekamp weten nogal sceptisch te staan tegenover de therapie en zet ook de nodige vraagtekens bij de opzet van het onderzoek, hoewel hij best wil geloven dat de therapie onschadelijk is. In principe staat de inspectie achter een effectiviteits-onderzoek. „Daar hebben we ook om gevraagd toen de praktijk werd opgestart. Maar ik vind het een ongelukkige keuze om het onderzoek te richten op ME-patiënten. Dat is een onduidelijke diagnosegroep, waarover veel discussie is.”

Vergaarbak

ME is volgens Hanekamp een soort vergaarbak waarin patiënten met ontracereerbare klachten over hoofdpijn en vermoeidheid in terecht komen. „Als je nu wilt bewijzen dat een bepaalde therapie heilzaam werkt, dan moet je dus juist niet een onduidelijke diagnosegroep kiezen. Als zij nu straks stellen 'kijk eens wat prachtig', dan moeten wij weer zeggen dat het onderzoek niet deugt. En dan wordt weer gezegd: 'och die rotdokters willen niet geloven in natuurgeneeskunde,' voor-speelt de inspecteur. Cuppen heeft de kritiek van de reguliere geneeskunde al vaker aan-gehoord. „Ik maak geen gebaar naar de wetenschap, maar naar de patiënt. We hebben speciaal voor ME-patiënten gekozen omdat er nog zo weinig voor deze mensen gedaan kan worden binnen de bestaande gezondheidszorg. Ik heb geen behoefte aan concurrentie, aan het zoeken naar een nieuwe therapie voor een ziekte, waar al een therapie voor is. Als we straks kunnen zeggen dat het voor een paar patiënten geholpen heeft, is dat al voor ons genoeg.”

Patiënten die mee willen doen aan Cuppens onderzoek, kunnen zich schriftelijk aanmelden bij de Stichting Bio-Signaal-Therapie, Wilhelmasingel 56, Maastricht.

Akkoord boeren en ballonvaarders over landingen

SUSTEREN – Boeren en ballonvaarders hebben afspraken gemaakt om overlast te voorkomen bij het ballonfeest dat dit weekend plaatsvindt in Susteren. De landbouwwerkgroep LLTB doet boeren en tuinders in de aflevering van het blad Oogst van deze week een aantal aanbevelingen, die zijn voortgekomen uit overleg tussen het Balloonteam Limburg en de LLTB.

De organisatoren van het ballonfeest hebben een speciaal telefoonnummer ingesteld, waar boeren zich kunnen melden als luchtballonnen te laag over hun land scheven en het vee opschrikken. De ballonvaarders hebben beloofd in de buurt van stallen en grazend vee speciale gasbranders te gebruiken die minder lawaai maken.

Verder hebben LLTB en ballonvaarders afgesproken dat als een ballon is geland, de volgoauto's de boer eerst toestemming moeten vragen voordat ze diens terrein mogen betreden. Ballonpiloten en volgers moeten nieuwsgierige voorbijgangers van akker of weiland af houden, om beschadiging van gewassen te voorkomen.

Straattheaterfestival van start

● Een toevallige voorbijganger moet gedacht hebben, dat Valkenburg gistermiddag behalve door Duitsers, Engelsen en Hollanders ook overspoeld werd door buitenlandse wezens. De genodigden en trouwe bezoekers van het Limburgs Straattheater Festival wisten dat het de openingsact betrof van het festival van dit jaar. Op het zonovergoten plein voor het gemeentehuis gaven de Japanse mime-kunstenaar Taro Yukitake en de Franse Compagnie La Salamandre een voorproefje van wat de komende tien dagen op het gebied van straattheateractiviteiten in Limburg en het aangrenzend buitenland te zien is. De Japanner deed dat ingetogen in zijn 'World's Smallest Museum', de Fransen trokken in hun spectaculaire vuurwerkshow krachtig van leer.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Beste Europese rashonden in 1995 naar Maasstad

Maastricht krijgt kynologische top

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – „Na een politieke top, komt er nu ook een kynologische top in Maastricht,” zei MHSV-voorzitter Peter Hermans gisteren aan de vooravond van de internationale hondententoonstelling die dit weekend in het Mecc-gebouw wordt gehouden. De voorzitter van de Maastrichtse hondenvereniging doelde met de top op het Europees Kampioenschap voor rashonden dat in 1995 in Maastricht plaatsvindt.

Het EK voor rashonden is een van de belangrijkste hondententoonstellingen van het jaar. Alleen het wereldkampioenschap kan met dit evenement gelijkgesteld worden. Van donderdag 17 augustus tot en met zondag 20 augustus verwachten de Europese Sectie van de Fédération Cynologique Internationale (FCI) en de Raad van Beheer op Kynologisch gebied in Amsterdam zo'n 75.000 bezoekers en de totale omzet in berekend op anderhalf miljoen gulden.

Nederland werd unaniem uitverkozen door vertegenwoordigers van zestien Europese landen die twee maanden geleden in Argentinië bij elkaar kwamen. Zij concludeerden dat Maastricht door de ligging ten opzichte van andere belangrijke kynologische landen zoals Duitsland en België uitstekend was.

Bovendien bleek de Europese sectie van mening dat MHSV voldoende ervaring en kennis in huis heeft om een dergelijk groot kampioenschap tot een goed einde te brengen. „Wij zullen natuurlijk een beroep moeten doen op een aantal sponsors om het financieel sluitend te krijgen”, zei Hermans gisteren.

Toch zou de Nederlandse overheid nog roet in het eten kunnen gooien door de nieuwe wetgeving tegen het couperen van oren en staarten bij dieren. Als deze wetgeving ook toegepast wordt op uit het buitenland afkomstige dieren dan kunnen zeker veertig rassen in Maastricht niet tentoongesteld worden.

„Een slechte zaak,” vindt drs. Brooijmans als voorzitter van de Raad van Beheer. „Maar mochten de maatschappelijke ontwikkelingen zodanig zijn dat de mensen het couperen niet meer tolereren dan leggen wij ons daarbij natuurlijk neer. Ik hoop in ieder geval op harmonisatie binnen Europa, zodat ons land niet geïsoleerd wordt op dit gebied.”

Vandaag en morgen zullen vanaf 10 uur ruim 2500 honden in 275 verschillende rassen gekeurd worden. Zondag geeft de Royal Air Force demonstraties met waakhonden.

Foto: FRANS RADE

Meteorietennacht

● Enkele tientallen belangstellenden tuurden donderdagavond bij de sterrenwacht de aarde de stofbaan van de Schrieverseide in Heerlen komeet Swift-Tuttle. Stofdeelnar de hemel. Ze kwamen af op de 'Perseidennacht.' Op deze avond kruiste de baan van de aarde de stofbaan van de komeet Swift-Tuttle. Stofdeelnar de hemel. Ze kwamen af

(ADVERTENTIE)

koop uw nieuwe Fiat bij

FIAT

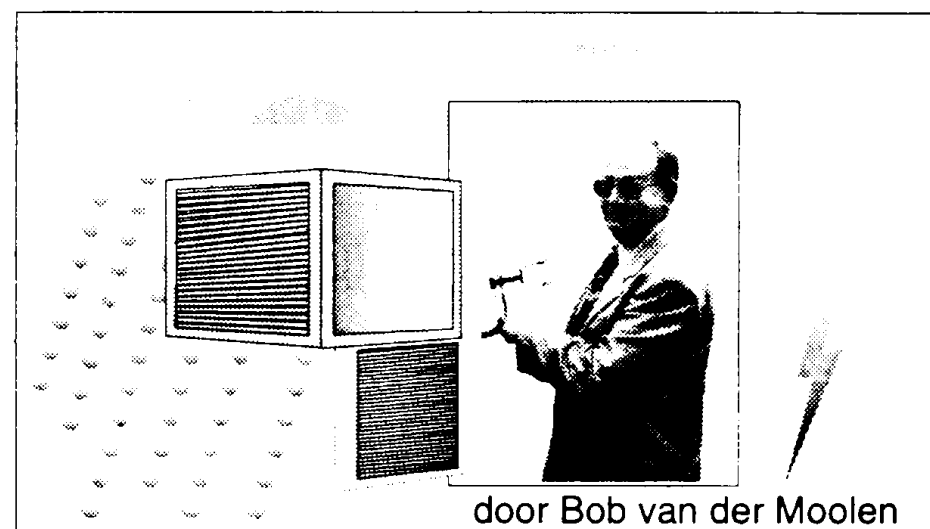
Quality Excellence

DEALER

SCHOBEN BRUNSSUM

Tegelstraat 3 • 045/ 250675

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Opnieuw warmer met kans op onweer

Het is een bekend feit, dat het weer in Limburg nogal eens verschilt van de rest van Nederland. Vooral de maxima overdag zijn, met name in Zuid-Limburg, vaak veel hoger. Een sprekend voorbeeld daarvan is het weer in augustus tot vandaag. Hier is de gemiddelde etmaaltemperatuur bijna een halve graad boven normaal; bleef de temperatuur slechts op één dag onder de 20 graden, dus 12 warme dagen waaronder ook nog 3 dagen met zomerse temperaturen. Er viel 24 millimeter in 3 dagen, dus 10 dagen met droog weer. Vakantie-gangers in Limburg hebben dus behoorlijk vakantieweer gehad en dat kunnen ze elders in het land niet zeggen. In Zuid-Limburg zijn er al plaatsen waar 85 warme dagen zijn geteld, op de meeste plaatsen in Midden- en Noord-Nederland is de helft van dit aantal nog niet bereikt.

Dat onze provincie vaker kan genieten van fraai weer wordt door enkele tv-weermannen lang niet altijd vermeld, kennelijk heeft het sombere weer buiten Limburg meer de voorkeur.

Het komt toch wat vreemd over dat zij de kijker daarvan niet in kennis stellen, omdat er in Limburg 3 officiële meetstations staan opgesteld; in Oost-Maerland bij Eijsden, op het vliegveld Beek en in Arcen even boven Venlo. De metingen van deze posten zijn op tijd bij de tv-weermann bekend en kunnen derhalve zeker vermeld worden. Wat dat betreft neemt de Belgische weerman wel alle delen van zijn land onder de loupe.

Straalstroom

Wel heeft de tv-weerman het herhaaldelijk gehad over een 'straalstroom', die mede schuld is aan het wisselvallige weer in het grootste deel van Nederland. Wat is en hoe ontstaat een straalstroom? Op 9 à 10 kilometer hoogte waait in de regel een sterke wind, die snelheden kan bereiken van meer dan 350 kilometer per uur. De straalstroom is gemiddeld enkele duizenden kilometer lang, enkele honderden kilometer breed, maar slechts een paar kilometer hoog, en slingert zich als een rivier door de atmosfeer. De richting en plaats van de straalstroom is van groot belang voor het weer, hij fungeert vaak als een aanvoertrouw van depressies. Wanneer een straalstroom vlakbij of over ons land loopt, krijgen we in de regel de ene na de andere depressie op bezoek, die vergezeld gaan van regen en wind. Zij ontstaan door het vlak naast elkaar voorkomen van warme en koude lucht in de hogere niveaus. Door deze sterk vergrote temperatuurtegenstellingen over korte afstand in het horizontale vlak, wordt hoog in de atmosfeer een orkaanwind in het leven geroepen.

De richting van de wind is west-oost. De straalstroom is goed herkenbaar aan de wolkenlucht, de lang gerekte banden van hoge bewolking zijn karakteristiek in de vorm van 'windveren'. Deze duiden meestal een snelle weersverandering aan.

Mooi weekendweer

Omdat de straalstroom, die mede verantwoordelijk was voor de verstoring van de warme voorzomer, nu wat meer afbuigt, worden depressies nu naar noordelijke breedten afgevoerd. Hogedruk komt er voor in de plaats en neemt een voor ons gunstige positie in. De wind zoekt de zuid-oosthoek op waar vanaf vandaag warme lucht wordt aangevoerd. Het wordt dus beduidend warmer waarmede het aantal warme en zomerse dagen verder omhoog gaat.

Wel is de atmosfeer niet geheel stabiel, dus de vorming van een regen en/of onweersbui blijft bestaan, maar dat betekent voorlopig niet het einde van een, hopelijk langere periode met zonnig, warm vakantie-weer.

weerspreuk: 'Is het weer op Maria-Hemelvaart uitgelezen dan zal de herfst voortreffelijk wezen.'

(ADVERTENTIE)

Hollanders mogen dit ook drinken...

'n IJskoud Elske, puur, on the rocks, met 'n klontje suiker, met jus d'orange en als sluitstuk: 'n verrukkelijke Limburgse koffie.

ELSKOUD

ons eigen Elske...

Gemeente koopt grond van zusterorde

Hellingbos Simpelveld open voor het publiek

Van onze verslaggever

SIMPELVELD – Het hellingbos van de zusters van het Arme Kind Jezus wordt toegankelijk voor het publiek. De gemeente Simpelveld koopt het drie hectare grote terrein, dat sinds mensenheugenis gesloten is, van de zusters.

Het bosgebied ligt feitelijk midden in Simpelveld en sluit aan op het park achter het gemeentehuis dat recent is aangelegd. Als het openge- steld kan worden, zou de opper- vlakte van dat park in één klap ver- dubbeld worden.

De gemeente ziet het bos samen met het park als een ideaal recrea- tiegebied in de woonkern. Daarom wil ze het niet alleen vanuit de aan- sluitende wijken toegankelijk ma- ken, maar ook vanaf de markt. Een nieuw pad vanuit het park achter het gemeentehuis moet een centrale toegang verschaffen tot het bos.

Daarnaast is het vanaf de Rolduc- kerweg en het Pulsterstraatje be- reikbaar.

De zusters gaan akkoord met de ge- taxeerde waarde van vijftigduizend

gulden voor het bos. Ze stellen wel enkele eisen die in het koopcontract worden opgenomen. Zo willen zij altijd gebruik kunnen maken van de weg door het bos. Daarnaast mag er nooit in gebouwd worden en moet de in het bos aanwezige kruis- weg bewaard blijven.

De laatste tien jaar is het bos nau- welijks onderhouden. Het prieeltje verkeert in een dermate slechte staat dat het afgebroken moet wor- den. De kapel kan met een kleine verbouwing behouden blijven. Ook aan de paden moet nog het nodige gebeuren.

Als de raad op 26 augustus akkoord gaat met de aankoop van het bos, moet hij volgens het college ook uit- spreken welke onderhoudswerk- zaamheden prioriteit dienen te krij- gen.

Coman Ingenieurs verhuist naar Bekkerweg

Kozijn blijft blauw na protest architect

Van onze verslaggever

HEERLEN – De kozijnen van het kantoorgebouw op de hoek Nobel- straat-Bekkerweg in Heerlen blij- ven lichtblauw. De nieuwe huurder, Coman Raadgevende Ingenieurs, beloofde gisteren het bruin verven te staken, dit na een protest van omwonenden en een persoonlijk appel van architect Laurens Bis- scheroux.

Bisscheroux werd er door architec- tuurliefhebbers gewezen dat schil- ders de kozijnen een andere kleur gaven. „Die lichtblauwe kleur is na- tuurlijk niet voor niets gekozen,” stelt de architect. „Daarom heb ik de directie van Coman telefonisch gevraagd de oorspronkelijke tint te handhaven. Dat werd meteen toege- zegd.”

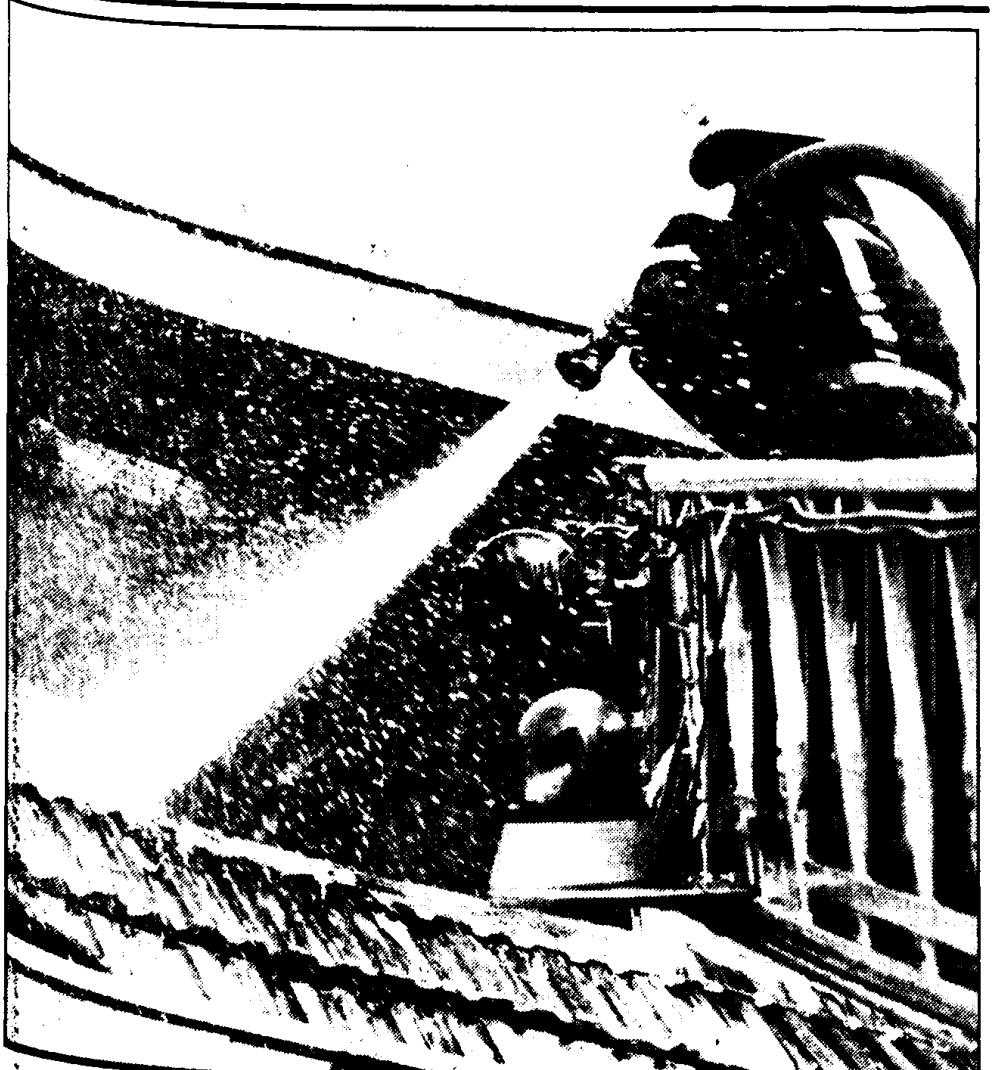
Bisscheroux' gebouw dateert van eind jaren zeventig en valt op door het gebruik van schuine wanden. De gemeente Heerlen beschouwt het als een fraai staaltje moderne architectuur. Tot voor kort was het accountantsbureau Moret, Ernst & Young er gevestigd, maar dit bedrijf

is in mei vertrokken naar de Kanto- renboulevard bij het Heerlense sta- tion.

De nieuwe huurder, Coman Raad- gevende Ingenieurs, had zijn Heer- lense vestiging tot nu toe in het voormalige VSL-gebouw aan de 'achterkant' van het station. Door de verhuizing naar de Bekkerweg komt het Coman-pand beschikbaar voor de gemeente. Die vestigt er een nieuw politiebureau in. Daarnaast moet een opvang- en adviescentrum voor verslaafden komen, dat beheerd wordt door het Consultatiebureau voor Alcohol en Andere Drugs.

Diefstal van auto

VAALS – Een inwoner van Kerkra- de is gistermiddag van zijn auto be- roofd toen hij omstreeks drie uur hondevoer ging kopen in Vaals. De man was met een volgeladen auto op weg naar zijn vakantieadres. De gestolen Toyota Camry is groen van kleur. Het kenteken is GD-DR-26.

● Het leegstaande pand aan de Akerstraat brandde volledig uit
Foto: CHRISTA HALBESMA

Brand in leegstaand pand Kerkrade-West

KERKRADE – Een leegstaand pand aan de Akerstraat in Kerk- rade-West is gisteravond volledig uitgebrand. Hoewel de oorzaak van de brand nog niet bekend is, houdt de politie ernstig rekening met brandstichting.

Ze hield ter plaatse een dronken man aan die met gasflessen over straat liep. Omdat hij vanwege zijn toestand niet aanspreekbaar was, kon de politie gisteravond nog geen uitsluitend geven over een eventuele

betrokkenheid van de man bij de brand.

Rond 18.00 uur gisteravond zagen buurtbewoners hoe de vlammen uit het dak van het pand sloegen. Zij alarmeerden meteen de brandweer.

Deze had na een uur de brand onder controle. Het dak en de achter- gevel van het huis zijn zo ernstig vernield dat wegens instortingsge- vaar het huis snel gestut moet wor- den. Volgens buurtbewoners stond het pand al twintig jaar leeg.

Landgraaf mag beginnen met daklozenpand

DEN HAAG/LANDGRAAF – Landgraaf mag beginnen met de verbouwing van de Pieters- straat 6 tot zes appartementen voor daklozen. De Raad van State wijst bezwaren van om- wonenden van de hand. De omwonenden van de Pieter- straat zijn bang dat ze overlast

zullen ondervinden van de thuislozen. De Raad van State vindt dat echter onvoldoende reden om de bouwvergunning te schorsen. Het project voorziet in tijdelijke huisvesting en begeleiding voor mensen die nog niet in staat zijn om geheel zelfstandig te wonen. Door het opstellen van huur- en begeleidingscontracten wil Landgraaf overlast voor omwo- nenden beperken. Landgraaf wil ook een tehuis voor daklozen openen in het voormalige Groene-Kruisge- bouw aan de Lemperslaan.

Dierenliefde

● Simpelveldenaar Jo Vaessen bij zijn kampioensram, die wordt geroemd om zijn gespierde gestalte, volle kont en krachtige kop.
Foto: FRANS RADE

Een eikehouten kast staat boordevol onderscheidingen. Variërend van forse bek- versierd met oranje rozetten tot kleinere gedenkplaatjes. Jo en Els Vaessen uit Simpelveld hebben Limburg op de kaart gezet

wat betreft de schapenfok. Het gaat ze voor de wind: uit allerlei landen is belangstelling voor het Zuidlimburgs vee en de 52-jarige Jo is recent toegetreten tot de jury voor internationale schapenfokwedstrijden.

Simpelveldse fokker heeft overal succes

DOOR MONIQUE PARREN

SIMPELVELD – Een groot bord in een weiland wijst de weg naar schapenfokkerij Jo en Els Vaessen. Het bedrijf van de Lim- burgers in het landelijke Huls heeft in het wereldje eigenlijks nauwelijks meer introductie no- dig. Goede wijn behoeft geen krans. De Texelaars van Vaessen zijn alom gekend. Beroemd door hun uitstekende kwaliteit, de volle kont plus krachtige kop. Berucht om de vele onderschei- dingen die de dieren ten deel val- len.

Jo (52) zit al zijn hele leven tus- sen de schapen. „Voor ik vroeger naar school ging, had ik eerst al naar de schapen van mijn va- der gekeken. Wat ik nu doe, is me met de paplepel ingegoten.”

Een schaap is net een mens, vindt de fokker. „Ze zijn niet al- lemaal hetzelfde, dat wordt wel eens gedacht. Schapen lijken veel op ons. Hebben ook alle- maal verschillende eigenschap- pen en kwaliteiten. Dat is voor mij het leuke.”

Boer Vaessen heeft écht contact met zijn dieren, zo'n vijfhonderd stuks. Zijn fluitje brengt een storm van reacties teweeg. De beesten stoppen met grazen, de oren worden gespitst. Enkele oivelen achter in de wei zetten een frivole huppelpas in richting hek.

„Dat daar is mijn lievelingssooi,” wijst Vaessen naar een forse da- me. „En dit rammetje hier heeft een grote toekomst. Daar is al veel geld voor geboden.” Vaes- sen roemt de – nu al – krachti- ge bouw van het beest en zijn

Simpelveldse kenner. „De uit- straling van een schaap telt zwaar mee in het uiteindelijke succes, maar voor mij blijft de leefbaarheid van het dier voorop staan. Sommige verfraaiingen gaan gewoon ten koste van de gezondheid van het vee en daar sta ik niet achter.”

Onvriendelijk

Hij geeft een voorbeeld. „Veel fokkers willen dieren met een gegolfd in plaats van een recht neusbeen. Maar zo'n deuk in de

ontmoeting op zaterdag

fraaie kop. Tot op heden heeft hij elk aanbod afgeslagen. De fok- ker heeft speciale plannen met de jonge ram. „Het liefst zie ik dit beestje naar Luxemburg ver- trekken, om daar voor me te pio- nieren.”

Vaessen heeft een heel eigen idee over het fokken van Texe- laars. De dieren worden beoor- deeld op exterieur, functionali- teit en type. Juist dit laatste cri- terium is te rekbaar volgens de

neus gaat wel ten koste van de onderkaak, want die komt ver- der naar voren. Het schape heeft dan misschien wel een verfinde- re kop, maar voortdurend last van kaak en strottehoofd. Zo dieronvriendelijk,” verzucht hij.

Vaessen experimenteert zelf ook met zijn dieren, maar zijn fok- programma is er primair op ge- richt om Texelaars op de markt te brengen die zelfstandig kun- nen aflammeren. „Dit ras heeft

altijd problemen met lammeren. Ze moeten toezicht en hulp heb- ben en een bevalling verloopt erg moeizaam. Ik wil proberen om dat probleem eruit te fok- ken.”

Via ingewikkelde berekeningen weet de Simpelveldse fokker precies met welk 'bloed' hij zijn schapen kan kruisen. Maar dat alleen maakt een fokker niet suc- cesvol. „Je moet beschikken over een fotogenetisch geheue- gen, anders red je het niet. Ik heb dat van mijn vader geerfd,” zegt hij zelfverzekerd. „Als ik een schaap zie, dan gaat tegelij- kertijd zijn hele stamboom aan me voorbij.”

In dertig jaar tijd heeft de schap- enfokkerij aan de Hulser Wijn- straat zich ontwikkeld tot een gerenommeerd bedrijf. Uit alle windstreken is belangstelling voor het Zuidlimburgs vee. Door zijn succes moest de fokker zelf weer naar school. „Om mijn mannetje te kunnen staan in Lu- xemburg, Frankrijk en Wallonië, ben ik een cursus Frans gaan volgen. Dat was toch een hele opgave,” lacht hij.

Recent werd Jo Vaessen ge- vraagd toe te treden tot de in- ternationale jury voor schapenfok- wedstrijden. „De kroon op mijn werk,” zegt hij daarover. „Door mijn goede resultaten in bin- nen- en buitenland, ben ik er- toch in geslaagd om genoeg ver- trouwen en respect voor mijn manier van fokken af te dwin- gen. Daar ben ik heel erg blij mee. Het bewijst dat ik de juiste weg ben ingeslagen.”

Gemeentewoordvoerder B. Creusen zei dat Hollands diverse malen op zijn verplichtingen is gewezen. Er is ook twee keer proces verbaal opgemaakt tegen hem. „De kosten mogen geen re- den zijn om niet aan de milieuei- sen te voldoen. De andere zes boeren in Gulpen met een mest- bassin hebben ook een kap aan- geschaft.”

Hoe de Raad van State over de dwangsom denkt, wordt volgen- de week bekend gemaakt.

Humor

● Humor. Dat is een van de be- langrijkste karaktereigen- schappen van adjudant Her- man Naberhuis. De Heerlense politievoorzitter is veertig jaar in overheidsdienst en dat werd gisteren, op zijn verzoek, in kleine kring gevierd. Ondanks een kritische brief van Naberhuis in Nieuwe Revu over het bekeuringenbeleid in Brunssum werd hij in 1962 toch aangenomen en het peil van de 1 aprilmonoppen schijnt meteen met sprongen gestegen te zijn.

Humor 2

● Dank zij (?) zijn enorme iro- nische capaciteiten schopte hij het tot zijn huidige functie, die van chef Infocentrum. „Ach,” grapt Naberhuis: „Ik ben bij de mijnen als loopjongen be- gonnen en in feite is daar geen verandering in gekomen.” Over drie jaar, als hij met zijn hudi- ge baan mag stoppen, wil hij best correspondent worden van het Limburgs Dagblad. Serieu- s bedoelde opmerking of niet, we houden hem eraan.

Bal

● Daar staan we toch wel even van te kijken. De koffiekolom is een van de best gelezen rubrie- ken in deze krant. Een lezerson- derzoek heeft dat een tijdje geleden nog eens officieel beves- tigd. Zo'n zestig procent van de lezers duikt 's ochtends vrijwel meteen naar de plek in de krant die u op dit moment leest. Maar of dat ook voor Brunssum geldt?

Bal 2

● Eergisteren plaatsten we in de koffiekolom een stukje over een openluchtbal dat vanavond in het Schutterspark plaats vindt. We stopten er zelfs een hele portie romantiek in. Nou, daar gaat Brunssum plat voor, zou je denken. Zou je denken. Want een niet-representatieve steekproef heeft uitgewezen dat we met dit bericht een op tien scoorden. Nu is natuurlijk de helft van Brunssum op vakan- tie, maar toch: wat is er loos in Brunssum?

Muziekprijz

● Zelden was de Heerlense Em- mastraat zo gezellig als don- derdag- en vrijdagavond. De voorronden van de Muziekprijz waren in volle gang. Uit vijf cafés klonk live-muziek, wat erg sfeervol was. Op zondag 22 augustus is de finale op de Bon- gerd. Dan zijn de hele dag op- tredens in de open lucht, met als topper de zydecoformatie Louisiana Radio.

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Chef editieredactie Wim Dragstra

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37,
6411 RS Heerlen,
tel: 045 - 739911,
fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42,
6461 ED Kerkrade,
tel: 045 - 452932,
fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81,
6443 CB Brunssum,
tel: 045 - 256363,
fax: 045 - 259056.

Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Limburgse atleet gaat niet gebukt onder prestatiedruk

Marko Koers bijt spits af

● Elly van Hulst wordt bij de ingang van het atletendorp in Stuttgart opgewacht door jeugdige fans.
Foto: ANP

STUTTGART – Elly van Hulst en Marko Koers zijn vandaag voor Nederland als eerste deelnemers actief in de strijd om de wereldtitels atletiek in Stuttgart. Koers, die nauwelijks hinder meer ondervindt van de schaaftonden aan zijn knie opgelopen bij een valpartij tijdens de training, loopt in de eerste van de zes series van de 800 meter. De Molenhoe-

ker, dit seizoen goed voor 1.44,84, ontmoet om 18.00 uur de Amerikaan Johnny Gray, die tweede is op de jaarlijst met 1.44,03, de Spanjaard Luis Javier Gonzalez, die even snel was als Koers alsmede de Braziliaan Da Silva Santos (1.45,88) en de Zuidafrikaan Sepeng (1.45,97). De eerste drie van de series en de zes snelste verliezers gaan over naar de halve finales.

Werelds snelste student op de 800 meter gaat niet gebukt onder de druk van de grote namen om hem heen. Hij laat zich niet opjagen. Voor hem tellen slechts zijn eigen doelen, zijn eigen verwachtingen. „Want ik loop voor mezelf en voor niemand anders,” klinkt het zelfverzekerd.

De pas twintigjarige atleet uit Molenhoek in het uiterste noorden van Limburg mag dan alom als een groot talent worden aangemerkt en een mooie toekomst worden voorspeld, hij blijft zichzelf. Rustig, evenwichtig, onverstoord. Hij weet wat hij wil. Onbevengend zoekt hij zijn weg naar de top. Hij kent (nog) geen grenzen, zijn zelfvertrouwen is grenzeloos. Hij praat niet over verwachtingen, mogelijkheden of tijden. Hij houdt alles open. Dat geldt ook voor de keuze van afstanden. Oké, de 800 meter staat nu centraal, maar hij loopt net zo graag een 400, 1500 of 3000 meter of een cross.

„Natuurlijk,” geeft Marko Koers toe, „heb ik wel ideeën over wat mogelijk is. Ik leg me er echter niet op vast. Dan zet je jezelf toch onder druk en dat is het laatste wat ik wil. Voor de mensen is het best aardig om te lezen dat Koers dat en dat wil bereiken, maar daar heb ik geen boodschap aan. Ik sluit niks uit. Ik geniet van ieder succes, van elk stapje voorwaarts. Ik ben geen type die een briefje aan de muur prikt dat-ie op een bepaald moment een bepaalde tijd wil lopen. Ik zie wel wat de toekomst brengt.”

Erelijst
Koers' erelijst spreekt inmiddels voor zich. Vorig jaar demonstreerde hij zijn onbegrensde mogelijkheden al met een knappe 1.45,57 tijdens de APM in Hengelo en een verdienstelijk olympische debuut in Barcelona, waar hij de halve finales haalde.

Dit seizoen werd de opgaande lijn doorgetrokken: twee titels bij de Amerikaanse studentenkampioenschappen (800 m indoor en 1500 m outdoor), een prachtige derde plaats op de 800 m in de vermaarde Grand Prix van Oslo (in een persoonlijk record van 1.44,84) plus een gouden plak bij de Universiade in Buffalo.

De universiteit van Illinois - waar Koers studeert en traint - kon zijn geluk niet op en riep hem prompt uit tot Sportman van het Jaar. „Dat is een grote eer,” zegt de atleet. „Meestal gaat zo'n onderscheiding naar een basketballer of honkballer. Dat zijn toch de sporten waar het om draait in de States.”

In de Amerikaanse studentenwereld geldt de 1.93 meter lange Koers nu als een 'celebrity', op zijn universiteit wordt hij op handen gedragen. Volgend seizoen zal hij als een van de captains van het atletiekteam gaan fungeren. „Als begeleider/aanvoerder word je bijvoorbeeld geacht voor de wedstrijd een soort peptalk te houden. De meeste jongens hebben dat nodig, ze zijn zo onzeker. In het buitenland, als ze in een groep rondtrekken, hebben Amerikaanse atleten altijd een enorme uitstraling. Zijn ze zelfbewust, op het arrogante af. In eigen land is vaak het tegendeel waar, vooral bij de jongeren. Die moet je een steuntje in de rug geven. Toen ik zo'n peptalk voor het eerste neppmaakte vond ik het fake, pure nep.

Ik dacht: wat zijn dit voor lulpraatjes, daar zit ik ik niet op te wachten. Maar ik ben er toch wat anders tegenaan gaan kijken. Sommige jongens hebben een zetje juist hard nodig.”

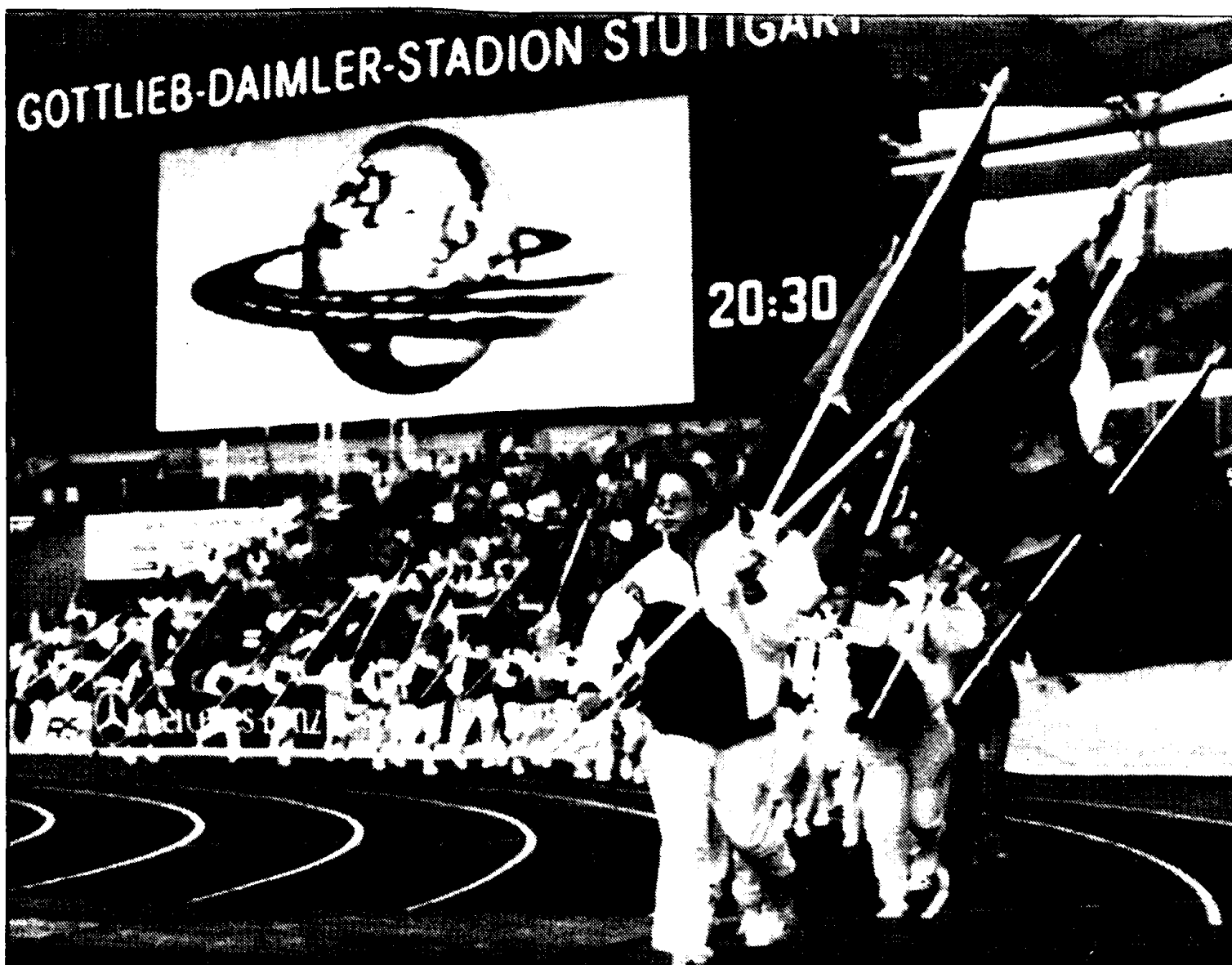
Overtuiging
Marko Koers dus niet. Hij is overtuigd van zijn kwaliteiten, weet dat hij op een goede manier bezig is. Alleen schreeuwt de ambitieuze loper het niet van de daken schreeuwen. De top lonkt. De kennismaking met de sterren - bij de Spelen in Barcelona en onlangs in Oslo, waar hij voor het eerste meedraaide in de mallemolen van het Grand Prix-circus - is hem uitstekend bevallen. Hij genoot van de wedstrijden, de sfeer, de entourage op en rond de baan. Het smaakte naar meer, maar met het oog op het WK liet hij andere grote meetings be-

wust aan zich voorbij gaan. Koers scherpte de vorm in eigen, vertrouwde Gelderse omgeving aan.

Voorzichtig

„Een Grand Prix lopen betekent in de buurt van de 1.44 lopen. Jongens als Barbosa, Gray en de Kenianen, kunnen dat gerust iedere week doen. Dat zijn ervaren, gelouterde atleten. Ik ben daar nog niet aan toe. Ik kom net kijken, ik moet voorzichtig naar een piek toewerken. Ik wil vandaag fris aan de start staan, in fysiek opzicht en tussen de oren. Dat kan alleen op deze manier.”

Stuttgart is 'slechts' het eerste doel op weg naar de top. Marco koerst er vandaag onbevengend op af. Nu kan het nog. Als de top nadert, wordt de druk vanzelf groter. Of hij het wil of niet.

● Het WK atletiek in Stuttgart werd gisteren in het Daimler-stadion geopend met het traditionele vlagvertoon.
Foto: AP

'Clubs belazerden publiek' Limburgia nooit meer in Brunssums voetbaltoernooi

BRUNSSUM – Limburgia is winnaar geworden van het Brunssums voetbaltoernooi, maar heeft aan het toernooi een nare smaak overgehouden. Onmiddellijk na de 3-0 zege in de finale tegen Schuttersveld kondigde

trainer Math Schaepkens aan dat 'zijn ploeg volgend jaar niet meer van de partij zal zijn'.

Schaepkens was boos, omdat Schuttersveld met het tweede elftal aantrad, 'ofschoon tevoren duidelijk was

afgesproken dat de clubs met hun eerste teams aan het toernooi zouden meedoen'.

Volgens Schaepkens en het bestuur van Limburgia 'zijn op die manier de toeschouwers belazerd. Dat is geen stijl'. Ook enkele andere clubs traden tijdens het toernooi met hun reserve-elftallen aan. Reden voor het bestuur van Limburgia om in het vervolg niet meer deel te nemen aan de gemeentelijke titelstrijd.

Feyenoord en Larsson bijna rond

ROTTERDAM – Feyenoord hoopt nog dit weekinde de transfer van de 21-jarige Zweedse aanvallers Henrik Larsson te kunnen afronden. De onderhandelingen met de speler en zijn club Helsingborgs IF zijn op een oar geïld, heeft technisch-directeur Wim Jansen gisteren van horen gekregen. Larsson speelt vanavond met zijn club in en tegen Degerfors en beslist na de wedstrijd of hij morgen naar Rotterdam komt om het hem aangeboden contract voor tweeënhalf jaar te tekenen.

Met de transfer zou een bedrag van ongeveer 1,1 miljoen gulden gemoeid zijn.

sport in cijfers

SCHAKEN
Antwerpen. Internationaal toernooi. Grootmeestergroep, zevende ronde: Goerevitsj-Winants 1/2-1/2, Kortjijndutreeuw 1-0, Van der Wiel-Christiansen 1/2-1/2, Piket-Hansen 1-0, Pologajevski-Speelman 0-1. Stand: 1. Christiansen, Kortjijnoi en Piket 5 punten, 4. Goerevitsj en Speelman 4, 6. Van der Wiel 3 1/2, 7. Winants 3, 8. Hansen 2 1/2, 9. Pologajevski 2, 10. Dutreeuw 1.

ATLETIEK
Tubbergen, 6 E.M.: 1. M. ten Kate 29.01, 2. Nijboer 29.10, 3. Voortman 29.21, 4. Veneklaas 29.52, 5. Maassen van de Brink 30.16, 6. Pot 30.19. Vrouwen: 1. Frenkies 33.00, 2. Barvelink 36.14, 3. Heusschen 38.58.

TENNIS
Cincinnati. Mannen, 3.1 miljoen gulden. Kwartfinale: Furlan - Perez-Roldan 6-6 (4-4) Perez-Roldan gediskwalificeerd.

San Marino. Mannen, 600.000 gulden. Kwartfinale: Furlan - Perez-Roldan 6-6 (4-4) Perez-Roldan gediskwalificeerd.

Algerijn riskeert uitsluiting voor Atlanta

Morceli 'met vakantie'

STUTTGART – De Algerijnse atleet Nouredine Morceli zal zijn wereldtitel op de 1500 meter definitief niet verdedigen. Morceli riskeert met zijn afmelding door de internationale atletiekfederatie (IAAF) te worden geschorst voor de Olympische Spelen van 1996 in Atlanta.

Competitie begint met bommelding

HELMOND – De competitie betaald voetbal is gisteravond begonnen met een bommelding. Vlak voor de aanvang van de wedstrijd tussen Helmond Sport en Dordrecht '90, die hun duel voor de eerste divisie een dag eerder afwerkten, kwam het dreigement binnen in stadion De Braak. Zoekacties hadden geen resultaat. De wedstrijd begon met een kwartier vertraging. Dordrecht won 3500 toeschouwers met 2-1.

De naam van Morceli staat in Stuttgart overigens wel nog op de startlijsten. De series voor de 1500 meter zijn volgende week donderdag. Tegenover het Franse persbureau AFP liet de Algerijn echter weten niet naar Duitsland te zullen komen. „Ik ben op vakantie”, aldus de 28-jarige wereldkampioen en -recordhouder.

Tijdens de internationale atletiekwedstrijden in Monaco liet manager Amar Brahmia al weten dat zijn pupil Morceli weinig voelde voor een retour naar Stuttgart. Volgens Brahmia ergert Morceli zich aan „het ontbreken van medewerking door de IAAF inzake het uitbetalen van startgelden”.

Primo Nebiolo, voorzitter van de IAAF, zei vrijdag nog te hopen dat Morceli aan het WK deelneemt. Hij verwees naar de regels, die voorschrijven dat een al aangemelde atleet alleen vanwege ziekte, een blessure of andere legitieme redenen mag afhaken. In alle andere gevallen volgt een schorsing voor twee maanden. „De statuten voorzien ook in een schorsing voor de Olympische Spelen”, dreigde Nebiolo.

Lewina nieuwe wereldkampioene dammen

Olga geniet in stilte

Van onze correspondent
MARCEL WERRY

BRUNSSUM – Olga Lewina is de nieuwe wereldkampioene dammen bij de dames. Gisteren kwam ze na 23 zetten en één uur spelen remise overeen met haar naaste opponente Olga Kamitsjlejeva, waardoor ze één ronde voor het einde de titel van Zoja Golubjeva overnam.

Wie had gedacht dat Olga Kamitsjlejeva tot het uiterste zou gaan tegen Lewina, kwam bedrogen uit. In een stelling met wederzijds veertien schijven hield de Witrussische het algauw voor gezien. „Ik zag het absoluut niet meer zitten. Naar mijn gevoel stond ik slechter. Verder spelen had waarschijnlijk een nederlaag opgeleverd. Nu behoud ik nog een goede kans op de tweede plaats,” vertelde een vrolijke Kamitsjlejeva.

Jammer was het dat door deze instelling het WK min of meer als een nachtkraak uitging. Olga Lewina had gisteren wat meer tegenstand verwacht. De talrijke toeschouwers verbaasden zich erover dat met een bord vol stukken de vrede werd gesloten. Uiteraard was de Oekraïense de koning te rijk met haar veroverde wereldtitel, hoewel dat uiterlijk niet waarneembaar was.

Lewina: „Ik geniet in stilte. Achteraf kun je stellen dat het in dit WK betrekkelijk eenvoudig is gegaan.”

Kroongroep

In de kroongroep van het Fair Play Centers-toernooi werd er fel gestreden. De beide koplopers Harm Wiersma en Anatoli Gantwarg moesten opboksen tegen de respectievelijk nummers drie en vier op de ranglijst, Auke Scholma en Eddy Budé. Beiden duels eindigden in remise. Anatoli Gantwarg liet zich tegen Budé in een klassieke partij omstreken de veertigste zet verrassen door een geniepig offer. Het kanon uit Minsk schrok zichtbaar, trok een halfuur voor een tegenzet uit en moest uiteindelijk in een teleurstellende remise berusten.

Vandaag wordt in Cultureel Centrum d'r Brikke Oave, vanaf 10.00 uur de laatste ronde van het WK vrouwen, kroongroep en het open toernooi gespeeld. Beste Limburger in de open groep is Stephen Lense-link uit Geleen die met tien punten uit acht wedstrijden de zestiende plaats bezet.

● Olga Lewina, de nieuwe wereldkampioene dammen, had in Brunssum meer tegenstand dan verwacht. Foto: ANP

Eddy Budé speelt in de kroongroep zijn laatste partij tegen de Senegalees Gaoussou Sidibé. Winst levert de Brunssummer een internationaal grootmeesterresultaat op.

Spoeling dun bij Oranje

STUTTGART – In het Nederlandse flatgebouw van het atletendorp in Stuttgart wordt 's avonds en 's nachts het toilet niet doorgetrokken. Die afspraak is gemaakt om de nachtrust niet te verstoren. De deelnemers aan het WK zijn ondergebracht in een voormalig Amerikaans legerkamp aan de rand van de stad. Het zijn naargeestige en stoffige gebouwen.

Technisch directeur Bert Pauw van de Oranje-ploeg: „Wij hebben nog geluk gehad, omdat wij in een hoek van het terrein zijn ondergebracht. Het is er rustig.”

Meubilair staat er vrijwel niet in de kamers, alleen bedden. Wij maken er echter niet zo'n punt van. Wij hebben wel de afspraak gemaakt de wc 's avonds laat en 's nachts niet door te trekken, omdat het een heils kabaal maakt.”

Vader van Michael Jordan vermoord

FAYETTEVILLE – De vader van de Amerikaanse basketbalvedette Michael 'Air' Jordan is vermoord. Het stoffelijk overschot van James Jordan (57) werd vrijdag gevonden, 95 kilometer van zijn woonplaats Fayetteville (North Carolina). De man werd al drie weken vermist.

De politie van Bennettsville maakte bekend dat Jordan senior in de borst was geschoten. Aan de hand van tandtechnische gegevens kon de identiteit worden vastgesteld. Volgens de politie is er waarschijnlijk sprake geweest van een overval.

James Jordan had drie weken geleden zijn woning in Fayetteville verlaten. Sindsdien ontbrak elk spoor. Wel werd zijn auto teruggevonden. Daarvan waren zowel de stereo-installatie als de wielen ontvreemd.

Boessen niet naar RC Genk

HEERLEN/GENK – De transfer van Willy Boessen naar Racing Club Genk, die volgens de oud-Fortunees zelf zo goed als rond was, is alsnog afgeketst. Manager Saris van de Belgische eersteklasser wist het zelfs nog sterker te vertellen. „Wij hebben Willy afgelopen maandag al laten weten dat we toch naar een ander soort speler op zoek waren.

Dat hij vervolgens meent te moeten zeggen dat de zaak bijna rond was, is geheel voor zijn rekening.”

Boessen zelf gaf gisteren echter aan absoluut niet te weten waarom Genk de transfer alsnog had laten afketsen. „Genk heeft mij zonder opgaaf van redenen gemeld af te zien van de zaak. Terwijl de testwedstrijd tegen Charleroi toch naar tevredenheid van beide partijen was,” aldus Boessen. Een mogelijke reden voor de handelwijze van Genk is het feit dat de club al over het maximaal toegestane aantal buitenlandse beschikt.

Arbiter Führer op non-actief

FRANKFURT – De Duitse voetbalbond heeft scheidsrechter Manfred Führer tot september vrijaf gegeven. Führer werd afgelopen zondag bekrachtigd over het toekennen van het eerste doelpunt van Werder tegen Stuttgart en gaf na afloop van de wedstrijd voor de tv zijn commentaar op de gebeurtenissen.

Jozef Malka, de eerste man van de scheidsrechterscommissie, verklaarde er geen behoefte aan te hebben de arbiters monddood te maken. „Maar zij dragen natuurlijk wel zelf de verantwoordelijkheid voor uitspraken in het openbaar.”

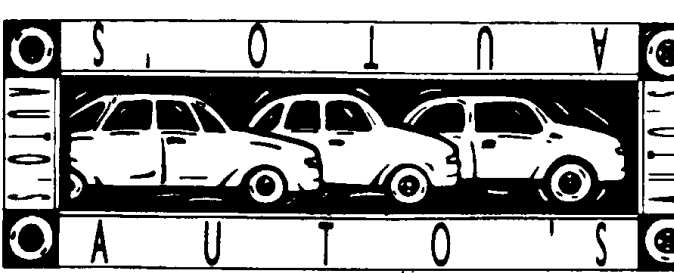
Siemerink uitgeschakeld

CINCINNATI – Jan Siemerink heeft de laatste acht van het met 3.1 miljoen gulden gedoteerde tennistoernooi in Cincinnati niet gehaald. De Rijnsburger verloor in de derde ronde in drie sets van de Australier Jason Stoltenberg. De standstonden waren: 6-7 6-3 5-7. Siemerink, die eerder had gewonnen van de Australier Doyle en de als vijftiende geplaatste Amerikaan Washington, verloor de tiebreak met 1-7.

lucky ten

Trekking Lucky Ten van gisteren: 1-3-16-18-25 30-32-36-48 54-55-58-60-77-72-78-79-80

Opel

Te koop Opel KADETT station
bwj. '82, i.z.g.st. sportvelgen,
trekhaak, APK 4-94, v.p.r.
f.2.500,-. Tel. 045-221550.

Te koop Opel KADETT 1.3 S
Station bwj. 7-83, APK '94, i.
z.g.st. p.r. f.2.250,-. Tel. 045-
045-724729.

Te k. Opel OMEGA 2.0i bwj. '87,
APK 6-94, grismetallic.
Markt 47, Hoensbroek.

Zeldz. mooie KADETT 1800
S GT, Sedan, '89, te eig.
gunstige prijs: 046-518251.

Te k. Opel KADETT 12N,
bwj. 9-80, APK 8-94,
f.1.250,-. Tel. 045-728386.

Te koop Opel KADETT 1.6i
Sedan, bwj. '88, p.r.
f.9.500,-. Tel. 045-228236.

Te koop Opel OMEGA Car-
avan 2.3 D, bwj. 1987, v.p.
APK 7-94. Tel. 045-742374.

Te koop KADETT HB 1.2N rood,
te lak in nw.st., m. '86,
f.6.750,-. Tel. 045-216470.

Opel CORSA 1.0 S HB wit m.
'86, f.6.250,-. Apart mooi
045-729036.

OMEGA 2.0i '88: Manta HB
GT '83, Kadett 1.3 Club '89,
Kadett Sedan '87, Kadett
1.3 S '86, Kadett 1.6 S '86,
Corsa 1.0 S 5-drs. '86,
Escort 1.3 CL '87. Auto-
mobilist, Denneman,
Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop Opel KADETT 1.6D,
stationcar, bwj. '86, 140.000
km, inruil kleine auto mog.
Tel. 045-313349.

Opel KADETT 1.6i inj. Cara-
van, bwj. 7-90, prijs
f.13.750,-. Tel. 046-372443.

Te koop Opel KADETT 1200
E Club, bwj. '85, i.z.g.st., v.p.
p.r. f.5.850,-. Tel. 045-211844.

Te k. Opel VECTRA 1.6i GL
bwj. '90, moet weg, v.p.r.
f.17.250,-. Tel. 045-421306.

Opel CORSA 1.2 S Hatch-
back '86, als nw., f.5.950,-,
APK. Tel. 045-424128.

Peugeot 405 GRI 1.9 kat.,
'90, wit, i.z.g.st., f.16.900,-.
Inr. mog., 3 mind. garantie.

Autoselect
HENNEN Valderenseweg 1,
Doenrade. Tel. 04492-5282.

PEUGEOT 205 GTi, '86,
schuifdak, met alarm en
sportuitlaten, v.p.r. f.11.750,-.
Telefoon 045-418547.

Te koop Peugeot 405 GLX
BREAK, bwj. '92, rood,
schuifkanteldak, roofrails,
34.000 km, p.r. f.23.500,-.
Telefoon: 045-427095.

Wat VERKOPEN? Advor-
teer via: 045-719966.

PEUGEOT 205 GTi 1600,
bwj. '87, inruil mogelijk.
Telefoon: 045-313976.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

De Uiver b.v.
Provinciale weg Noord 85-
87, Doenrade.
Tel. 04492-1931.

Porsche 911
Turbo Coupé
zwartmetalliek, zwart lederen
bekleding, stereo, alarm,
airco, electr. schuifdak,
regelbaar electr. verwarmde
linker en rechterstoel, te
eigenaar, 18.000 km, 6
maart 1992, ong. Ned. auto,
boekjes aanwezig.

Te koop Seat Ibiza 1.8 GLX
5-drs. rood demo-auto bwj.
'93, Ibiza 1.2 GL rood grjls
kenteleken '87, Ibiza 900
zwart '86, Marbella rood '92,
7.500 km, Marbella zwart '92,
16.000 km. AUTOSPORT,
Schelsberg 175, Heerlen. Tel.
045-725507.

Te k. VW 1.8i '87, APK gek,
antracietgrjls, veel extras, i.
z.g.st. Tel. 045-274307.

GOLF C diesel, bwj. '85,
zeldzaam mooi. Telefoon
045-228604.

Te VW GOLF 1600 diesel,
'86, geel, i.z.g.st., p.r. n.o.t.k.
Telefoon 046-331162.

GOLF '86, 1.3 Jetta front,
90er bumpers, verlaagd,
spoilers, zeer sport., v.p.r.
f.10.500,-. Tel. 045-243426.

VW GOLF, bwj. '82, 5-drs.,
APK 4-94, i.z.g.st.,
f.2.250,-. Tel. 045-724993.

VW GOLF 1.6 CL bwj. '84, 5-
versn., APK 8-94, kl. rood,
f.5.450,-. Tel. 045-751387.

CABRIOLET Kever 1302,
'71, APK 7-94, f.8.250,-.
Inr. evt. 045-316940.

GOLF 1.8i, bwj. 9-87, met
extra's, zien is kopen, v.p.r.
f.11.250,-. Tel. 045-56306.

Snelle GOLF 1.8 GTI APK 7-
'94, bwj. '81, div. extra's. Tel.
045-243007.

Te k. KEVER 1302, bwj. '71,
met werk. Tel. tussen 10.00-
18.00 uur 045-242060.

Te koop VW GOLF bwj. '83,
i.z.g.st., p.r.n.o.t.k. Tel. 045-
251840 na 18.00 uur.

Te koop VW DERBY, bwj. '79,
APK-gek, v.p.r. f.575,-.
Tel. 045-229786.

Te koop VW KEVER bwj. '66,
kl. wit, i.z.g.st., p.r. f.7.000,-.
Tel. 045-11657.

Te koop VW GOLF Cabrio
Genesis, bwj. 3-93, 8.500
km., 31.000 DM. Telefoon
09-49-241870324.

VW POLO GL, bwj. '81,
94.000 km., p.r.n.o.t.k. NL
kent. Tel. 09-49-24078567.

VW GOLF 1.6 Manhattan,
11-89, blauwmetaal, prijs
f.14.750,-. Tel. 046-372443.

VW PASSAT Combi, 5-drs.
diesel, bwj. '88, f.12.750,-.
VW Passat Turbo diesel, div.
extra's, M. '90 f.21.750,-.

Autobed. Loek Schaepkens,
Klimmen. Tel. 04405-2896.

Golf CABRIO, bwj. '79, div.
extra's, f.8.450,- en sp-vel-
gen 7Jx15, f.550,-. Tel. 045-
453784.

VW GOLF Cabrio, bwj. '90,
1ste eig., alle extra's, leder
inter., nw.st. Nederl. auto,
schade vrij. Tel. 045-256486.

GOLF C 1600, '84, 3-drs., 5-
bak, beige, APK 4-94,
f.5.150,-. Tel. 046-522132.

Volvo
Autobedrijf
Volvo Klijn
De Kouwen 7, Heerlen.
Tel. 045-22 00 55.

480 ES
1991 18.000 km zwartme-
talliek nieuwstaat

440 GLT
1991 donkerblauw metall.
sportvelgen spoiler etc.

440 DL 1.8i
nov. 1992 grjls metall.
16.000 km centr. deurvorg.
geint glas spoiler etc. nieuw
f.38.750,- nu f.31.950,-.

440 GL 2.0i
1993 smaragdgroen metall.
radio/cassette elec. antenne

Speciale prijs
440 DL 1.8i
automaat
rood, okt. '91 te eigenaar
nieuwstaat

360 GLT
1988 smokezilver 37.000
km te eigen. nieuwstaat

340 GL
automaat
1983 blauwmetalliek te eige-
naar showroom auto

Volvo dealer
KLJUN Heerlen bv
de Kouwen 7, Hoensbroek.
Tel. 045-220055.

VOLVO 360, grjlsmetalliek,
bwj. '85, f.5.500,-, inruil
mog. Tel. 045-412940.

Te k. VOLVO 340 autom.,
bwj. '82, APK 94, 115.000
km, f.2.750,-. Tel. 046-526979.

VOLVO 760i, bwj. '83, zeer
goed onderh., kl. grjls, v.p.r.
f.9.500,-. Tel. 045-311892.

Te koop weg omstandighe-
den VOLVO 245 combi LPG,
rood, bwj. '87, f.11.900,-.
Licht 38, Kerkrade.

Te k. VOLVO 360 GLT bwj.
'87, 94.000 km, kl. grjls/an-
traciet met alarm plus centr.
deurvorg. in perfecte staat.
f.12.500,-. Tel. 045-242090.

VOLVO 66 GL, 100%, APK
gek, 1-8-94, f.475,-. Hae-
senstr. 34, Landgraaf.

Diversen
Opel WELLING biedt aan:
Kadett GSI '87; Lancia Prisma
1.6i 4-drs. '87; Corsa
Joy 1.4i Cabrio Tour '90; To-
yota Corolla 1.6i LXI '90;
Vectra 4-drs. 1.6i '89; Fiat
Uno '91; Astra 3-drs. 1.6i
'92; Ford Escort 1.4i '89;
Kadett Stationcar 5-drs. '87 en
nog veel meer! Diverse
goedkope inruilers. Welling
Opel, Haefland 2, Brunssum.
Tel. 045-257700.

Goede betaalbare AUTO's
van Bovag bedrijf: Nissan
Micra '83, f.3.900,-; Kadett
'82, f.2.200,-; Daihatsu
Cuore '84, f.3.750,-; zeer
mooi; Escort 1.3 '81 sport-
auto, f.2.450,-; Talbot Ran-
cho '81 f.1.750,-; Taunus
1.6 '80 f.750,-. Tel. 045-244947.

Te k. VW GOLF Cabrio 1800
GLi, bwj. '84, 16.000 km, dikke
bumpers, airco, wit leer, au-
to i.st.v.nw., vraagprijs
f.16.750,-. Tel. 045-415460.

Te koop VW GOLF GTi 16 V
bwj. '88, km.st. 67.000. Inruil
mogelijk. Tel. 046-513976.

VW GOLF GTi 1800, type
GLi, alle extra's, i.z.g.st.,
f.4.900,-. Tel. 045-219990.

VW BUGGY, bwj. '64, ge-
rest., nw. APK, 1300 cc mo-
tor, kl. rood, zeer mooie auto,
v.p.r. f.4.950,-. Tel. 04499-3779.

Te k. VW 1.8i '87, APK gek,
antracietgrjls, veel extras, i.
z.g.st. Tel. 045-274307.

GOLF C diesel, bwj. '85,
zeldzaam mooi. Telefoon
045-228604.

Te VW GOLF 1600 diesel,
'86, geel, i.z.g.st., p.r. n.o.t.k.
Telefoon 046-331162.

GOLF '86, 1.3 Jetta front,
90er bumpers, verlaagd,
spoilers, zeer sport., v.p.r.
f.10.500,-. Tel. 045-243426.

VW GOLF, bwj. '82, 5-drs.,
APK 4-94, i.z.g.st.,
f.2.250,-. Tel. 045-724993.

VW GOLF 1.6 CL bwj. '84, 5-
versn., APK 8-94, kl. rood,
f.5.450,-. Tel. 045-751387.

CABRIOLET Kever 1302,
'71, APK 7-94, f.8.250,-.
Inr. evt. 045-316940.

GOLF 1.8i, bwj. 9-87, met
extra's, zien is kopen, v.p.r.
f.11.250,-. Tel. 045-56306.

Snelle GOLF 1.8 GTI APK 7-
'94, bwj. '81, div. extra's. Tel.
045-243007.

Te k. KEVER 1302, bwj. '71,
met werk. Tel. tussen 10.00-
18.00 uur 045-242060.

Te koop VW GOLF bwj. '83,
i.z.g.st., p.r.n.o.t.k. Tel. 045-
251840 na 18.00 uur.

Te koop VW DERBY, bwj. '79,
APK-gek, v.p.r. f.575,-.
Tel. 045-229786.

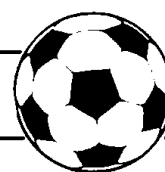
Honda 500 Chopper 14.000
km '85 f.7.250,-; VW Golf
1.6 Madison rood '90
f.18.750,-; Opel Kadett 1.4i
5-drs., stationcar GT inter-
neur '90 f.18.900,-; Audi 80
rood '89 f.20.500,-; Opel
Kadett 1.6i 5-drs. rood '90
f.17.950,-; Nissan Sunny
1.6i 4-drs. '90 f.15.900,-;
VW Golf 1.6 alle extra's '85
f.9.600,-; VW Kever in
nieuwstaat '83 f.8.450,-;
Ford Sierra 1.8i '86
f.8.250,-; Toyota Starlet 1.0
f.8.250,-; Renault 5 rood
f.7.750,-; Daihatsu Hijet
1000 minibus, geel kenteleken
'87 f.9.250,-; BMW 318i
sportvelgen, verlaagd '83
f.8.950,-; Opel Kadett 5-
drs., stationcar 1.3 S model
'85 f.6.750,-; Opel Corsa
1.2 S 4-drs. 60.000 km '87
f.10.500,-; Opel Ascona 1.6
S 4-drs. LPG '87 f.8.750,-;
Opel Kadett 1.2 S 5-drs. '85
f.6.750,-; Autobedrijf Chris
GEILEN, erkend Bovagbedrijf,
inruil, financiering, bovaga-
ranti 3-24 maanden. Broek-
straat 58, Broek-Sittard. Tel.
046-516295.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn.
VW Jetta Pacific 11.000 km
'91 f.21.750,-; Opel Omega
2.0i 50.000 km, '91
f.26.750,-; Mazda E 2200
diesel, bus 4x4 dubb. cab.
grjls kent. '89 f.23.750 incl.
BTW; Peugeot 405 Mi 16
rood '90 f.28.750,-; Ford
Sierra 1.8i CLX turbo diesel
combi '92 f.33.750,-; Ford
Sierra 2.0i CL Sedan '92
f.26.750,-; Ford Sierra 2.0i
CLX '91 f.23.750,-; Ford
Sierra 2.0i Sedan '90
f.17.750,-; Ford Sierra 2.0i
GL 5-drs. '90 f.17.750,-;
Ford Sierra 1.6 Laser '87
f.10.500,-; Ford Escort 1.6
GT '90 f.17.750,-; Ford Es-
cort 1.6i uitgeb. '88
f.13.750,-; Ford Scorpio 2.0i
CL '89 f.17.750,-; Ford
Scorpio 2.0i CL autom. '88
f.18.750,-; Opel Vectra 1.6i
GL '91 f.25.750,-; Opel
Vectra 1.8i GL '89
f.21.500,-; Opel Kadett 1.6i
5-drs. combi '88, f.14.500,-;
Citroën BX 1.4 '91
f.17.500,-; Renault 25 TXi
40.000 km '91 f.26.750,-;
Renault 21 TS 5-drs
f.17.750,-; Mazda 626 Se-
dan '89 f.16.750,-; Ford
Sierra 1.8i laser '86
f.6.500,-; Ford Sierra 2.0i la-
ser '85 f.5.750,-; Opel Ka-
dett 1.3 '86 f.8.750,-; Fiat
Uno 1.1 IE S '92 f.14.750,-;
Fiat Uno 1.0 IE S '91
f.13.750,-; Peugeot 305 '84-
'85 f.3.750,- en f.4.250,-.
Inruil, financ. Bovag-ga-
rantiebewijs. Autobedrijf
en APK keuringsstation P. van
Dijk & Zn., Hoppersweg 33,
Landgraaf. Tel. 045-311729.

Autobedrijf O.K. CARP.
Porsche 924 '79; VW Golf
GTD '85; Volvo 340 '84; Ni-
san Sunny Combi '86; Ni-
san Sunny 1.5 '85; Sierra
1.6 '86; Sierra combi '84;
Opel Corsa 1.2 '84; Opel
Manta 2.0i '83; Opel
Kadett 1.3S Sedan '86; As-
cona '84; Suzuki Alto '83;
Mitsubishi Colt '83; Fiesta
'84; Escort '83/85; Fiat Pan-
da 45 S '83; Honda Civic 1.3
L '84; Honda Prelude EX
'83; Mazda 323 '85; Ver-
lengde Lindelaan 23, Oirs-
beek. Tel. 04492-5782.

LEIJENNAARS-autocentrale
al reeds 30 jaar uw autopar-
ner, een greep uit onze
voorraad: Opel Omega 2.4i
Pearl automatische zwartm.
LPG '90; Vectra 1.7 diesel
GL '91; Vectra 1.6i bor-
deauxroodmet '91; Vectra
1.8i GLS '89; Astra 1.4i GL
19.000 km '92; Astra 1.4i GL
22.000 km cobaltl. '92;
Corsa Hatchback 1.4i Swing
rood model '91 en 1.3i
Swing '90; Kadett Hatch-
back 1.4i 3i Cresta
zwart '89 en 5-drs. wit '87
en rood '86; Kadett
Combi 1.7 diesel 5-drs. wit
'89; Kadett 1.2S rood '83;

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
Willem II-MVV
SC Heerenveen-Sparta
Go Ahead Eagles-Vitesse
NAC-Roda JC
Morgen 14.30 uur:
AJAX-RKC
FC Groningen-PSV
FC Volendam-FC Utrecht
Feyenoord-Cambuur
FC Twente-VVV

eerste divisie

Helmond Sport-Dordrecht '90 1-2 - 5.
Brechtveld 0-1, 68. Woudens 0-2, 85. Schip-
per 1-2. Scheidsrechter: Van Beek.
Toeschouwers: 3500. Gele kaart:
Meeuwse, Kreefels (Helmond Sport),
Brechtveld en Woudens (Dordrecht '90).

Vandaag 19.30 uur:
Fortuna Sittard-FC Zwolle 20.00 uur
SC Heracles-Excelsior
Eindhoven-Venendam
AZ-TOP
Emmen-RBC
Morgen 14.30 uur:
NEC-ADO Den Haag
Graafschap-FC Den Bosch
Haarlem-Telstar

nac-roda

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Schuurmans
NAC (opstelling): Karelse, Koumans,
Sas, Brood, Wilnis, Remie, Lokhoff,
Vandervan, Van Bremen, Lammers,
Van Hooijdonk.
Roda JC (selectie): Waterreus, Scheut-
jens, Senden, Trost, Van Hoogdalem,
Luijckx, Van der Luer, Doornik, Ro-
mero, Plum, Ihalauf, Hofstede, Baban-
gida, Derksen, Ajah, Vanderbroeck,
Van Galen, Huijbarts.

willem II-mvv

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Van Dijk
Willem II (opstelling): Jansen, Meij-
er, Verhagen, Bogers, Pessens, Hofstede,
Van Geel, Van Hintum, Stewart, Van
Arum, Sylla.
MVV (selectie): Van Grinsven, Heffels,
Joordens, Benneker, Delahaye, Linders,
Reijnders, Beens, Dijkstra, Libregts,
Verhoeven, Hofman, Lanckohr, Visser,
Scheepers, Roelofs.

twente-vvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter: Jol
FC Twente (opstelling): Boschker,
Zwijnenberg, Hoogma, Karnebeek,
Gaasbeek, Van Halst, Arts, Kool, Mols,
Folley, Vurens.
VVV (opstelling): Roox, Smits, Hans-
sen, Derix, Janfada, Braem, Verberne,
Driesen, Hasselbaink, Graef, Laros,
Wisselspeijers, Torken, Van der Meer,
Van Leenders, Spee en reservevoetballer
Jos Smits.

fortuna-zwolle

Vandaag 20.00 uur
Scheidsrechter: Bossen
Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Van
Zwan, Maessen, Vergoossen, P. Jans-
sen, Mordang, Barmenloot, Deckers,
Van der Zander, Van de Heuvel, Rick-
sen, Van Bommel, Losada, Taihuttu,
Nyther, A. Janssen.
FC Zwolle (opstelling): Timmer, Ver-
rips, Maas, Hansma, Duim, Lou-
wen, Buisman, Schellevis, Buisman,
Boere, Reyners.

buitenland

BELGIË
Beveren-Club Brugge 1-1
Vandaag 20.00 uur:
Cercle Brugge-Oostende
Luik-Lommel
Runk-Standard
R.W.M.-Charleroi
KV Mechelen-Germinal
Morgen 18.00 uur:
Waregem-Anderlecht
Seraing-Lierse 18.00 uur
20.00 uur

DUITSLAND
Nürnberg-FC Köln 1-0
Dynamo Dresden-Duisburg 0-1
Vandaag 15.30 uur:
Bayer Leverkusen-Bayern München
Freiburg-Watzenbach
Karlsruher SC-Hamburger SV
Kaiserslautern-Borussia MG
Eintracht Frankfurt-Bremen
Morgen 18.00 uur:
Schalke '04-Borussia Dortmund

sport op tv

VANDAAG
10.50-14.45 Dld 2: Sport extra.
11.00-12.50 Ned 3: WK atletiek.
16.00-17.00 Dld 3: Sport 3 extra.
17.00-18.00 Ned 3: WK atletiek.
17.00-21.45 BRT 2: Sport extra.
17.00-19.00 Dld 2: Sport extra.
18.00-19.00 Dld 1: Sportschau.
18.21-20.00 Ned 3: WK atletiek.
18.32-19.02 Ned 3: WK atletiek.
18.45-19.15 RTL 1: World of golf.
19.10-19.45 Dld 1: Sportschau.
19.25-19.50 Dld 2: Sport extra.
22.10-23.30 Dld 2: Das aktuelle Sport-
Studio.
22.15-22.45 BRT 1: Sport op zaterdag.
22.15-22.45 Ned 3: Studio sport.

MORGEN
08.45-12.45 BRT 2: Sport extra.
09.50-12.45 Dld 1: Sport extra.
10.15-12.40 Ned 3: WK atletiek.
11.30-13.00 Ned 2: Sport.
13.00-16.55 RTL 4: Sport.
13.30-15.55 RTL Television: Autosport.
13.50-15.55 Dld 2: Sport extra.
14.00-18.05 Dld 2: Sport extra.
17.00-21.45 BRT 2: Sport extra.
17.00-19.00 Dld 3: WK atletiek.
17.30-19.58 Ned 3: WK atletiek.
18.40-20.00 Ned 1: Sport extra.
19.10-19.45 BRT 1: Sport.
19.45-20.30 BRT 1: Sportweekend.
20.12-21.05 Ned 3: WK atletiek.
21.15-21.45 Dld 1: Sport extra.
22.05-22.15 Dld 2: Sport am Sonntag.
23.10-00.10 RTL 4: Sport.
00.35-01.10 RTL Television: Autosport.

sport kort

● **TAFELTENNIS** - Het meis-
jesteam van Westa uit Wessem is
in het internationaal toernooi in
het Zweedse Karlsborg in de hal-
ve finales uitgeschakeld door
IFK Falköping.

Roda wacht heet avondje NAC

KERKRADE - Roda JC kan de
borst nat maken. Voor de com-
petitie-overture moet de Kerk-
raadse club vanavond op bezoek
bij NAC. De Dredase club pro-
moveerde na vele vruchteloze
pogingen naar de eredivisie en
wil dat heuglijke feit met een
klinkende overwinning tegen
Roda JC vieren. Het Brabantse
publiek gelooft weer in NAC, ge-
tuige het feit dat het stadion aan
de Beatrixstraat bijna uitver-
kocht is. Roda JC zal aan den lij-

ve ervaren wat het 'avondje
NAC', al jaren een begrip in het
betaalde voetbal, exact betekent.
„Het zal een heet avondje wor-
den,” beseft trainer Huub Ste-
vens van Roda JC. „De euforie in
Breda is geweldig. We zullen ons
daar tegen moeten wapenen.”
Stevens kan niet over een com-
plete selectie beschikken. Naast
de langdurig geblesseerde Mi-
chel Broeders zijn David Nasci-
mento en Arkadiusz Kaliszan

niet van de partij. De Portugees
heeft nog te veel hinder van een
liesblessure en voor de Pool
heeft Roda nog steeds geen
werkvergunning.

Verbolgen

„We hopen nu dat er volgende
week groen licht voor Kaliszan
wordt gegeven,” zegt Stevens,
„want het is toch een jongen die
we goed kunnen gebruiken.” Of-
schoon bekend was dat een be-

sluit over een werkvergunning
voor Kaliszan enige tijd zou ver-
gen, is Stevens verbolgen over
het feit dat Stichting Arbeidsza-
ken deze week voor een aantal
andere spelers wel al toestem-
ming heeft verleend.

Onzekeer is of Roda vanavond
een beroep kan doen op nieuw-
komer Barry van Galen en Er-
win Vanderbroeck. Beiden zijn
nog niet helemaal fit, maar Ste-
vens wil met een beslissing
wachten tot vandaag. Ook van-

daag pas zal de Roda JC-trainer
zijn definitieve selectie bekend
maken en het elftal dat in Breda
moet opdraven formen.

Ter Avest

Berthil ter Avest traint voorlopig
met het tweede team mee. De
aanvaller, die deze zomer niet
akkoord ging met de nieuwe Ro-
da JC-aanbieding, kwam ook
deze week niet rond met het be-
stuur van de Kerkraadse club.
Zolang Ter Avest, voor wie geen
belangstelling van andere clubs
bestaat, de nieuwe verbintenis
niet heeft ondertekend, mag hij
niet meer met de hoofdselectie
meetrainen.

Van Dommelen wakker baasje

VENLO - Favoriet Peter van
Dommelen staat in de halve fina-
le van de open Limburgse ten-
niskampioenschappen in Venlo.
In de kwartfinale tegen de Duit-
ser Markus Liesen was hij met
7-5, 6-2 de overtuigende winnaar.
In het Palingslootmoor in Vole-
dam heeft Marinka Bartels de
kwartfinale bereikt. Zij versloeg
in de tweede ronde Barbara Jas-
pers met 2-6, 6-3, 6-4. Gijs Verhe-
ijen werd in de tweede ronde
uitgeschakeld door een 6-3, 7-6
verlies tegen Eric Baan. Anne
Marie Doppen is de enige Lim-
burgse tennisster die tot nu toe
bij de Nederlandse jeugdkam-
pioenschappen in Groningen de
halve finale heeft bereikt. In de
kwartfinales versloeg zij René
Stokla met 6-3, 2-6, 6-2.

Dirk de Wolf naar ploeg Post

HEERLEN - Peter Post heeft
overeenstemming bereikt met
Dirk de Wolf over een contract
bij de Histor-Laserploeg. De
32-jarige Belg tekende voor een
jaar. Dit seizoen rijdt hij bij Ga-
torade, de ploeg van wereldkam-
pioen Bugno. De Wolf, vorig jaar
winnaar van Luik-Bastenaken-
Luik voor Steven Rooks, is aan-
getrokken voor de klassiekers.

Lentini weer op de been

MILAN - Gianluigi Lentini
heeft het San Rafael-ziekenhuis
in Milaan verlaten. De speler van
AC Milan raakte tien dagen gele-
den ernstig gewond bij een auto-
ongeluk. Hij zal de training pas
over een maand kunnen hervat-
ten. Lentini ontsnapte aan de
dood toen zijn Porsche in de
buurt van Turijn uit de bocht
vlood. De Italiaanse internatio-
nal werd uit de wagen geslingerd
en was enkele uren buiten be-
wustzijn. De artsen vreesden
voor zijn leven, maar later ble-
ken zijn verwondingen (een zwa-
re hersenschudding en diverse
kneuzingen) minder zorgwek-
kend.

Blaas Danny de wind in het zeil

GRONSVELD - Onder het mot-
to 'Blaas hem de wind in het zeil'
organiseert De Vriendenkring
Danny Willems een busreis naar
de finales van de Veronica
Beach Tour. De Gronsveldse
windsurfer heeft op dit moment
de leiding in het algemeen klas-
sement. Supporters die hun fa-
voriet tijdens de afsluitende
wedstrijd op zaterdag 21 augus-
tus willen aanmoedigen, kunnen
zich aanmelden bij Nautica Jans-
sen in Maastricht of via telefoon-
nummer 04408-2218.

John Janssen zwaait af

KERKRADE - Scheidsrechter
John Janssen fluit morgen zijn
laatste wedstrijd. Het is de
vriendschappelijke ontmoeting
Chevreumont-AFC Amsterdam.
Na afloop van het duel tussen de
Kerkraadse ploeg en de Amster-
damsche hoofdklasser die wordt
getraind door Pim van der
Meent, bestaat voor eenieder de
mogelijkheid John Janssen te
bedanken voor bewezen dien-
sten. De wedstrijd begint om
14.00 uur.

Mannschaft sprankelend

ZÜRICH - Duitsland is de
eerste nummer één op de Coca
Cola-ranglijst van de Fifa. Giste-
ren presenteerde de wereldvoet-
balbond voor het eerst de ran-
king, afgeleid van acht wedstrij-
den van het afgelopen seizoen en
de resultaten van de laatste zes
jaar. De wereldkampioen heeft
57,50 punten. Italië is als tweede
geklasseerd met 56,99. De Zwit-
serse nationale ploeg werd ver-
rassend derde met 56,81. Het
Nederlands elftal is als zestiende
geplaatst met 49,97 punten.

Poele 3-6, 7-5, 6-7; Koomen-Hoeben-
berg 4-6, 2-6; meisjes, eerste ronde: Curfs-
Gerards 2-6, 7-6, 6-1; Gerards-Jongman
6-1, 0-6, 7-5; Hendriks-Clifford 4-6, 1-6;
Schols-Bakker 6-2, 6-7, 3-6; Verhaag-
Griekspoor 1-6, 0-6; tweede ronde:
Curfs-Van Dongen 0-6, 0-6; Gerards-
Blom 4-6, 1-6.

Venlo. Open Limburgse kampioen-
schappen. HEBI tweede ronde: Van
Dommelen-Da. Hofman 5-7, 7-6, 6-2;
kwartfinale: Van Dommelen-Liesen 7-5,
6-2; Van de Donk-Van Oopen 6-3, 7-5;
Klinkers-Horsmans 6-2, 7-5; DEBI
kwartfinale: Fischermans-Wouters 6-2,
5-7, 6-0; Sambeth-Sangers 6-2, 6-2; Ot-
tenheim-Coenemans 6-4, 6-2; Bonnen-
Leenen 3-6, 7-6, 6-3; HEBI derde ron-
de: Vrencken-Beine 6-7, 7-5, 6-4; kwartfi-
nale: Beckman-Hessler 7-5, 6-3; Tappel-
Van Huet 4-6, 6-1, 6-2; Vrencken-Ru-
Boesten - Vrencken 6-4, 6-0; DEB2
kwartfinale: Bonnen-Van Ratingen 6-1,
6-1; Rouleaux-Pubben 7-5, 6-1; Fijen-
Killewaid 6-1, 6-1; I. Mostard-Muller 6-3,
6-2.

GOLF

Wenen. Oostenrijks Open. Stand na
tweede ronde: 1. O'Connell en Rafferty
134 slagen. 3. Raulerson, Struver en
Turner 135.

Toledo. Mannen. PGA kampioenschap.
eerste dag: 1. Simpson 64, 2. Wadkins
65, 3. Hart en Zokol 66, 4. McCumber,
Lane, Forsman, Romero, Elkington,
Hubert, Mickelson, Gámez en Roberts
67.

● Randy Samuel (koppend) was tijdens het Fortunatoernooi
nog goed voor een treffer tegen Sporting. Hij ontbreekt van-
daag tegen FC Zwolle. Foto: PETER ROOZEN

Maurice Rayer bij Telstar

VENLO - De
overgang van
Maurice Rayer
van VVV naar
Telstar is definit-
ief rond geko-
men. De 21-jarige
verdediger die
het aangeboden

Venlose contract
van de hand
wees, is voor één
seizoen verhuurd.

Roger Polman ont-
breekt bij VVV in
het openingsduel te-
gen FC Twente. De
ex-Heerleenaar incas-

seerde in het slot-
duel van het vorig
seizoen een gele
kaart en moet daar-
om een wedstrijd
aan de kant blijven.

Frans Körver kan
over een fitte sele-
ctie beschikken onder
aanvoering van Ge-
ne Hanssen. Op de
rechttervleugel debu-
teert nieuwkomer
Hasselbaink. De
twee overige aanko-
pen (Torken en Van
der Meer) zitten op
de bank.

● Reginald Thal (rechts) niet van de partij in openingsduel.
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Griepvirus velt Thal en Libregts

MAASTRICHT - Het MVV van Sef
Vergoossen staat te popelen om in
Tilburg de vruchten van de voorbe-
reidingsarbeid te plukken. Zuur
zijn die vruchten echter voor Regi-
nald Thal en Raymond Libregts. Zij
moeten vanavond verstek laten
gaan, omdat het griepvirus zich de
afgelopen week over hen ontferm-
de. Libregts zit weliswaar bij de se-
lectie, maar Reginald Thal stond
gisteren rillend zijn oefenmeester
te leggen dat hij de opening van

het seizoen tegen Willem II moest
laten schieten.

Als klap op de vuurpijl meldde re-
servist Roger Knarren zich met een
gekneusde neus en hoofdpijn in De
Geusselt. Een auto-ongeluk in
Nieuwenhagen had zijn uitwerking
niet gemist. Blauwe plekken en een
pijnlijke nek voor Knarren. „Als je
mijn wagen ziet, kan ik alleen maar
bij zijn dat ik er levend uitgekomen
ben,” aldus de ongelukkige spits.

Kortom, Sef Vergoossen begint niet
met de ideale opstelling tegen
Willem II, omdat ook nog Jeffrey
van As (spierblessure en schorsing)
ontbreekt.

oefenvoetbal

RKONS-Abdissenbosch 5-2
Sylvia - veteranen Sylvia 3-2
RKBF-MKC 2-3
OVCS-GVGC 6-0
RKVCL-Leonidas 1-0

Piet Maas toernooi:
Polaris-Vinkenslang 4-0
RKASV-Tongeren 0-4

VANDAAG
DVO-Holtum 17.00 uur
SVN-Vaertrach 18.00 uur
Schuttersveld-Terneuzen 15.00 uur
RKVVL-Minor 19.00 uur
Quick'08-Walram 16.00 uur
Sittard-PSV'35 18.00 uur
Slenaken-Willelm I 17.00 uur
FC Ria-Schimmert 19.00 uur
Heeze-FC Oda 18.00 uur

sport in cijfers

RUITERSPORT
Bonn. Internationale military. Stand na
dressuur: 1. Lohet/Sundance Kid 34,00
strafpunten, 2. Lehskuhl/Baccadi 34,20.
3. Lohet/Arapaima 38,80, 4. Ingrid
Klimke/Grand Prix 42,20, 5. Blocker/
Robinson 42,80, 6. Lips/Opst. Writmarc
44,40.

WIELRENNEN
Ronde van Galicië. Vijfde en laatste
etappe, La Estrada - El Ferrol: 1. Escar-
tin 163,8 km in 3.57.44, 2. Theunisse, 3.
Casagrande, 4. Della Santa, 5. Garcia, 6.
Cadena, 7. Manuel Fernandez, 8. Cuter-
rez, 9. Heulot, 10. Santos Hernandez, 28.
Hampsten, 45. Harmeling 1.08.55, Hoff-
man 1.12.58, Van Steen, 61. Cordes, 70.
Voskamp, 74. Breukink. **Eindklasse-
ment:** 1. Hampsten 21.50.58, 2. Della
Santa 23.3, Mejia 2.56, 4. Gaston 3.49,
5. Giovannetti 4.22, 6. Hernandez 4.27, 7.
Escartin 4.52, 8. Rondon, 9. Triana 5.33,
10. Mauleon 6.07, 11. Theunisse 6.22, 59.
Breukink 19.45, 69. Cordes 24.24, 71.
Voskamp 25.28, 76. Van Steen 29.16, 86.
Hoffman 36.33, 93. Harmeling 46.00.

Ronde van Groot-Brittannië. Vijfde en
laatste etappe, Bradford - Liverpool: 1.
Eric De Clercq 176 km in 4.38.26, 2. Re-
dant 0.24, 3. Claveyrolat 0.26, 4. Schurer
4.26, 5. Svorada, 6. Anderson, 7. Peter de
Heer-Clercq, 8. Lillywhite, 9. Frison, 10. Re-
meis, allen zit. **Eindklassement:** 1. An-
derson 45.34, 2. Belli 0.04, 3. Namt-
vedt 0.08, 4. Imboden 0.25, 5. Lemarc-

Mheerder Boys-SVN 2 18.00 uur
Quick '08-Walram 16.00 uur

Kampioenschap van Heerlen:
FC Hoensbroek-Heerlen Sport 17.00 uur
EHC-SV Heerlen 19.00 uur

Toernooi Land van Rode:
Laura-Hopel 18.00 uur

MORGEN
Chevreumont-AFC 14.00 uur
Kakertse Boys-Passart 14.30 uur
Abdissenbosch-Zwart Wit '18 14.30 uur
Langeberg-Sylvia 14.30 uur
Kolonia-RKONS 14.30 uur
Egge-Waaschse Boys 14.30 uur
Schuttersveld-RKBSV 14.30 uur
Schinvel-RKDFC 14.30 uur
OVCS-Haslou 14.30 uur
Lindenheuvel-Susteren 14.30 uur
SV Meerssen-Bneyehuda 14.30 uur
RKVCL-Berg'28 14.30 uur
Scharn-De Heeg 14.30 uur

hand 0.23, 6. Schurer 0.28, 7. Andreu
0.32, 8. Hagheboeren 2, 9. Frison 1.18,
10. Kappes 3.11.

Ronde van Portugal. Dertiende etappe.
Mondim de Basto - Vagos: 1. Pedro Sil-
va 170,3 km in 4.41.51, 2. Pinto, 3. Men-
des, 4. Maier, 5. Americo Silva. **Klasse-
ment:** 1. Gomes 47.04.39, 2. Gamito 1.43,
3. Espinosa 2.14, 4. Freitas 2.26, 5. Rodri-
gues 3.29.

DAMMEN
Brussel. WK vrouwen. Tiende ronde:
Van Lith-Minkina 2-0, Paskevitsj-Rin-
gelene 0-2, Schouten-Jankowskaja 1-1,
Nicola-Tsitakina 0-2, Golubjeva-Tsjoeb
2-0, Kamitsjeva-Levina 1-1. Stand: 1.
Levina 16 punten (wereldkampioen), 2.
Kamitsjeva en Tsitaikina 13, 4. Golub-
jeva, Jankowskaja, Van Lith en Minkina
11, 8. Tsjoeb 10, 9. Ringelene 9, 10. Pas-
kevitsj 6, 11. Nicolaï 5, 12. Schouten 4.
Mannen. Kroongroep. Achtste ronde:
Gantwarg-Budé 1-1, Sidibé-Zalitis 1-1,
Katz-Prozman 1-1, Bubb-Der 1-1,
Wiersma-Scholma 1-1. Stand: 1. Gant-
warg en Wiersma 12, 3. Scholma 10, 4.
Budé 9, 5. Der en Prozman 8, 7. Katz 7,
8. Sidibé 6, 9. Zalitis 5, 10. Bubb 3.
Open groep. Achtste ronde: Watoe-
tin-M. Kemperman 1-1, Van der Pal-Van
Berckel 1-1, Wiering-Sjulman 1-1, Thijs-
sen-Koulier 2-0, Zilberman-J. Schip-
pers 1-1, Schellekens-Deurlou 0-2, Was-
sink-Velraeds 1-1, Rijken-Voronitsj 1-1,
Marini-Lenselink 1-1, M. de Heer-
Eggers 1-1, Van Bokhoven-Van Vel-
mes 2-0, Pietershove-Keizer 2-0, J. de
Heer-Van der Vosse 1-1, Okrogelnik-
Rigterink 0-2, Carl-Kalsbeek 2-0, „Plan-

Helden-Groot Helden 14.30 uur
Boekel-PSV'75 14.30 uur
Limburgia-Hapotel Tel Aviv 14.30 uur
FC Meerssen-Bneyehouda 17.00 uur

**Kampioenschap van Heerlen (ter.Hek-
senberg):**
3e en 4e plaats 14.30 uur
finale 17.00 uur

Land van Rode (18.00 uur):
Chevreumont-RKTSV 14.30 uur
Heilust-FC Gracht 14.30 uur
SVK-KVC Oranje 14.30 uur

Piet Maas toernooi (ter.Rapid):
Fortuna 2-Rapid Spouwen 14.30 uur
Rapid-MKC 14.30 uur

Hulsbosch-toernooi Linne:
Reuver-Linne 13.30 uur
Sittard-RIOS'31 15.30 uur
Horn-Brachterbeek 13.30 uur
Heel-Linne 2 15.30 uur

TENNIS
Los Angeles. Vrouwen. 700.000 gulden:
Sanchez-Halard 6-4, 6-7, 6-0, Navratilova-
Nideffer 2-0, Spoelstra-B. van Velzen
2-0, Laurent-Jannenga 1-1, Everts-Van
Goor 0-2, Nieling-Werrebroeck 2-0, Ba-
kema-Huskens 2-0, B. Verhoef-Vlach
2-0. Stand: 1. M. Kemperman, Watotin,
beiden 13, 3. Sjulman, Thijsen, Pal,
Deurlou, Foerman, Berkel, Wiering, al-
len 12, 10. Rigterink, J. Schippers, Zil-
berman, Mooser, Karregat, De Leeuw,
allen 11 punten.

Groningen. Nederlandse jeugdkam-
pioenschappen t/m 18 jaar, jongens
eerste ronde: Merry-Scholte 6-1, 6-3; Sister-
mans-Schmitz 6-2, 6-0; tweede ron-
de: Merry-Knaap 6-4, 6-2; Sistersmans-Boe-
kel 7-5, 6-1; meisjes eerste ronde: Sal-
den-Jonkman 0-6, 6-3, 7-5; Verhoeve-
Feenstra 2-6, 4-6; tweede ronde:
Druckens-Vernooij 6-4, 1-6, 6-0; Gerlach-
Ottens 5-7, 6-1, 6-3; Salden-Copier 2-6,
0-6; jongens t/m 14 jaar, kwartfinales:
Neuhaas-Van der Berg 6-4, 3-6, 3-6; meis-
jes: Doppen-Stokla 6-3, 2-6, 6-2; jongens
t/m 12 jaar, tweede ronde: Koomen-Van
Ligteren 6-0, 6-4; derde ronde: Paas-Te

Vroeger was tumult in Ronde van Nederland geen uitzondering Alberti vergat zijn kopman

HEERLEN - Een winnaar, die enkele maanden later de eerste prijs moet inleveren omdat hij geheel buiten zijn schuld tijdens een van de etappes een kortere weg heeft afgelegd. Of een ploegleider, die door een van zijn renners tegen de grond wordt geslagen nadat een pechgeval niet snel genoeg is verholpen. Of een peloton, dat weigert te starten uit woede tegen een bevoorrechte positie van een aantal medestrijders. Kortom, in de Profronde van Nederland, waarvoor maandag opnieuw het startschot klinkt, hebben meerdere voorvallen stof doen opwaaien. Wat denkt U, bijvoorbeeld, van een kopgroep die zich vechtend een weg baant door een inderhaast opgeworpen barricade, waarmee de jury de

door

WIEL VERHEESEN

koers na een valse start heeft willen neutraliseren? Dat is gebeurd in 1961, tijdens de etappe van Doetinchem naar Helmond. De kopgroep is toen uit koers gezet en voor de duur van een maand geschorst. Nu nog houden sommige renners van weleer vol, dat de start wel degelijk gegeven was en dat zij op hetzelfde moment ook het recht hadden om te demarren.

Hoe dan ook, Nederland heeft dan weliswaar amper kasseistroken en zeker geen cols waarmee de Tour, Giro en Vuelta de wielersport tot een heroisch gebeuren verhevien, maar het hoeft er daardoor niet minder sensationeel aan toe te gaan.

Wie de winnaar was, die zijn prijs moest inleveren? Jeng Goldschmidt, een Luxemburger. Het gebeurde in 1948, uitgerend de eerste Ronde van Nederland. Onder groot enthousiasme van tienduizenden belangstellenden waren ruim honderd renners in hartje Amsterdam aan de tiendaagse rondrit door het land begonnen. Apetrots liepen de organisatoren, waaronder wijlen de Limburger Lex Kuckelkorn rond. In navolging van andere West-europese wielersporten, waar de wegrensport al tientallen jaren bloeide, had Nederland eindelijk ook een heuse etappekoers gekregen.

De goede stemming veranderde toen tijdens een etappe in het oosten van het land de wegaanduiding niet bleek te kloppen. Het gevolg was, dat de kopgroep waartoe Jeng Goldschmidt be-

hoorde de verkeerde richting koos. De hoofdmacht, die luttele minuten later op het bewuste punt arriveerde, reed wel de goede kant op.

Interne radiocommunicatie in de karavaan, zoals in het hedendaagse cyclisme, bestond nog niet. Het maakte de paniek alleen maar groter. Toen motoragenten de kopgroep weer op de goede route hadden gebracht, bleek de kloof tussen leiders en peloton alleen iets groter dan tevoren, maar dat kwam omdat de eersten een iets kortere afstand overbruggen. Voor het overige leek er geen vuilte aan de lucht. Derhalve, blijven rijden werd geoordeeld. Toen de geslonken karavaan een paar dagen later in Amsterdam terugkeerde en Emile Rogiers op de tweede plaats werd geklasseerd, herinnerde de Belgische renner zich het voorval van de 'ontspoorde' kopgroep nog heel goed.

„In het reglement staat, dat een renner geacht wordt de juiste route te kennen”, zei hij. „Gold-

schmidt heeft het reglement overtreden. Ik protesteer.” De internationale wielrenunie moest tijdens het najaarscongres Rogiers in het gelijk stellen. Je kunt tenenmaale moeilijk je eigen voorschriften aan de laars lappen.

Overigens, na 1948 zijn enkele jaren geweest waarin de Ronde van Nederland niet werd gehouden. Daardoor is men volgende week aan de drieëndertigste en niet zesenveertigste editie toe. Halverwege de jaren zestig leek het evenement zelfs een vroege dood te zijn gestorven, maar vanaf 1975 staat 's lands enige etappekoers voor profs toch weer op de kalender.

Sindsdien heeft de Ronde van Nederland vooral als aanloop naar de wereldkampioenschappen een uitstekende reputatie verworven. Incidenten zoals in de eerste decennia van de koers deden zich niet meer voor. Jarenlang regeerde de ijersterke Raleighploeg van Peter Post, daarna kwam een

afwisselende periode waarin Nederlanders op de hoofdprijs beslag legden, maar ook Fransen als Thierry Marie en tweevoudig Tour de Francewinnaar Laurent Fignon.

Met vier eindoverwinningen is de huidige coach van de vaderlandse WK-ploeg, Gerrie Knetemann, recordhouder. Wim van Est en Rik van Looy, de vroegere 'keizer van Herentals', hebben ieder twee keer de oranjetui veroverd. Wie weet zou Van Est, IJzeren Willem zoals de thans zeventigjarige Westbrabander door de wielersportjournalistiek werd genoemd, drie keer op de eindzege beslag hebben gelegd? In 1963, op de valreep van zijn loopbaan, was hij immers nog niet uitgeschakeld, toen hij in Heerlen aan de laatste etappe begon met bestemming Helmond. Zijn achterstand op de uiteindelijk winnaar, rossige Lex van Kreuningen uit Utrecht, bedroeg slechts een handvol seconden. Het leeftijdsverschil deelde de toen al veertigjarige Van Est niet.

Bovendien, had hij ook niet een paar voortreffelijke ploegmakkers als Peter Post, Mart van der Borgh, Jan Hugens, etcetera aan zijn zijde?

Destijds waren gelegenheidsteams heel gewoon. Rijnbende, een jenevermerk, was in 1963 zo'n gelegenheidssponsor. Peter Post fungeerde als kopman. Ook de chef d'equipe was alleen maar voor deze gelegenheid door Rijnbende aangetrokken. Zijn naam? Willi Alberti, wijlen de zanger van het Napolitaanse lied, die al jaren supporter en vriend van Peter Post was. Publicitair was het best de moeite waard om Alberti als ploegleider uit te spelen. De praktijk van het etappewerk bleek toe-

vallig anders. In de laatste etappe - begonnen in stromende regen - kreeg Van Est een paar keer materiaalpech. Telkens kon hij na snelle hulp weer aansluiten in het weliswaar geslonken, maar onrustige peloton. Totdat Willy Alberti datzelfde pe-

● Op de Zuidlimburgse heuvels verdedigde Jelle Nijdam twee keer tot aan de eindstreep met succes zijn oranje leiderstrui..

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Erelijst

1948 Emile Rogiers (B)
1949 Gerrit Schulte
1950 Henk Lakeman
1951 Jean Bogaerts (B)
1952 Wim van Est
1953 niet verreden
1954 Wim van Est
1955 Piet Haan
1956 Rik van Looy (B)
1957 Rik van Looy (B)
1958 Piet van Est
1959 niet verreden
1960 Peter Post
1961 Dick Enthoven
1962 niet verreden
1963 Lex van Kreuningen
1964 niet verreden
1965 Jan Janssen
1966-1974 niet verreden
1975 Joop Zoetemelk
1976 Gerrie Knetemann
1977 Bert Pronk
1978 Johan van der Velde
1979 Jan Raas
1980 Gerrie Knetemann
1981 Gerrie Knetemann
1982 Bert Oosterbosch
1983 Adrie van Houwelingen
1984 Johan Lammerts
1985 Eric Vanderaerden (B)
1986 Gerrie Knetemann
1987 Teun van Vliet
1988 Thierry Marie (Fr)
1989 Laurent Fignon (Fr)
1990 Jelle Nijdam
1991 Frans Maassen
1992 Jelle Nijdam

plaats had. Vanuit Beverwijk zou echter eerst naar Zwanenburg gereden moeten worden, geneutraliseerd, maar wel op de fiets.

Sommige renners, waaronder de voorzitter van de wielervakbond Michel Stolker, voelden voor een dergelijke neutralisatie (in de gutschende regen!) niets en namen plaats in volgauto's. De gemoederen raakten verhit en toen in Zwanenburg halt werd gehouden stelden degenen die op de fiets waren gebleven een ultimatum: „Als de autopassagiers toch mogen starten gaan wij naar huis.”

De organisatoren zaten met de handen in het haar. Het peloton was toch al niet zo groot - tien ploegen van zes man hadden een paar dagen eerder de start genomen - en als nu ook nog de helft verdween zou men met een toch wel heel kleine groep verder door het land moeten trekken. Er werd gediscussieerd, gescholden, bedreigd en op het gemoed van iedereen gewerkt. Einde van het liedje was, dat toch iedereen mocht vertrekken. Voor een aantal renners - waaronder Stolker - hoefde het echter niet meer. Zij trokken burgerkleren aan. Onderweg naar Steenbergen, in een waar noodweer, stapten ook nog eens ongeveer tien man af. In totaal bereikten vijftigertig man die dag de finish.

Enkele jaren later begon het tijdvak waarin de wedstrijd geruime tijd niet meer werd georganiseerd.

Pas toen Nico de Vries, de inmiddels overleden directeur van het olieconcern Friso, in het begin van de jaren zeventig een eigen merkenploeg op de been bracht en het team ook graag in een etappewedstrijd op eigen bodem wilde zien slag leveren, keerde het evenement terug op de kalender.

Onder leiding van Wim Breukink, vader van Erik Breukink, vormt het nu al jaren een koers waar binnen- en buitenlandse toppers maar wat graag naar toe komen. Volgende week is het niet anders.

Atletiekpauze Primo Nebiolo belangrijkste tegenstander in WK-startblokken De protestmars van Butch Reynolds

STUTTGART - Zijn WK-optreden wordt niet alleen een krachtmeting met de concurrenten. Voor Harry 'Butch' Reynolds (29) is de 400 meter finale volgende week dinsdag in Stuttgart eerder een protestmars. Een aanklacht tegen de internationale atletiekfederatie (IAAF) en diens almachtige president Primo Nebiolo (69). De weerbarstige Amerikaanse wereldrecordhouder is na zijn schorsing wegens vermeend dopinggebruik, op zoek naar rehabilitatie. „Mijn reputatie ligt aan gruzelementen, mijn leven is geruïneerd.” Zijn strijdbare ogen vatten vlam. Hij zal zijn onschuld bewijzen. Het innerlijk vuur laat nog telkens hoog op. De bizarre strijd duurt voort. Butch Reynolds, 'a man on a mission'.

De schorsing van 28 maanden is 'm niet in de koude kleren gaan zitten. Reynolds kreeg twee jaar wegens dopinggebruik en vier maanden wegens een start tijdens de olympische selectiewedstrijden. „Waarom hebben ze me dat aangedaan?” Een kwellende vraag, waarop hij het antwoord niet kent. Butch Reynolds zegt een trauma aan de hele affaire te hebben overgehouden. „Elke dag spookt het weer door mijn hoofd. Het was een nachtmerrie. Een overlevingsstrijd. Een veldslag.”

Butch Reynolds is een van de weinige atleten die het lef heeft om een machtige klik als de IAAF het vuur na aan de schenen te leggen. Op 12 augustus 1990 zou hij, gestimuleerd door het middel Nadrolon, een ronde hebben gelopen in Monte Carlo. „Onzin”, zegt Reynolds. „Het laboratorium in Parijs heeft de urinestaaltjes verwisseld met die van Oostduitse atlete.” Advocaten diepten documenten op, waaruit Reynolds' onschuld moest blijken. De controleapparatuur werd als ondeugdelijk

door
FRANS DREISSEN

aangemerkt en etiketten op urinenemonsters bleken verwisseld. De Amerikaanse bond sprak Reynolds vrij. De IAAF hield, ofschoon men nooit voor honderd procent heeft kunnen aantonen dat Reynolds 'positief' was, voet bij stuk: schuldig.

Een juridisch steekspel volgde. Kosten (ruim een miljoen dollar) noch moeite werden gespaard. Na een vruchteloze kruistocht langs nationale en internationale commissies, schakelde de verongelukte Reynolds de burgerrechtster in. „Wij accepteren geen rechtspraak die tegen de statuten van de IAAF indruist”, sprak atletiekpauze Nebiolo, allergisch voor rechtswetenschap, herhaaldelijk dreigende taal. „Een burgerrechtster heeft geen zeggenschap in deze materie.”

De federale rechter Kinneary uit Columbus/Ohio dacht daar anders over. Hij achtte Butch Reynolds een slachtoffer van broodroof en kende de atleet een bedrag van 27,3 miljoen dollar toe. 6,9 miljoen wegens inkomstenderving en 20,4 miljoen smartgeld. Zolang de IAAF niet betaalt, komt bovenop die som een bedrag van 5000 dollar per dag. „Het onrecht dat mij is aangedaan is echter met geen geld ter wereld te compenseren”, laat Reynolds weten.

„Wees sterk, maar nederig”, had Master Choi, Reynolds' spirituele toeverlaat, de atleet vorig jaar ingefluisterd. „Gesponsord” door het hoogste Amerikaanse rechtsorgaan (Supreme Court) wist Reynolds een start af te dwingen tijdens de olympische trials.

Daarmee had hij een eerste deuk in het prestigepantser van Nebiolo geslagen. „Ach Nebiolo, hij is ook maar een mens. Dat kan ik hem moeilijk kwalijk nemen. Hij moet alleen zijn fouten eens durven bekennen”, vertelt Reynolds.

Sponsors en atleten bewonderden hem om zijn strijdlust, maar lieten hem stuk voor stuk vallen. Reynolds werd geconfronteerd met openlijke vijandigheid van vroegere vrienden. En vooral uit de Lewis-clan kwamen weerzinwekkende reacties. „Ik stond alleen tegenover een machtsblok. Eenzaam. Niemand die zijn mond durfde open te trekken. Maar dat maakte me juist sterk.”

Reynolds is een man van principes. Hij haat onrecht en valsheid. „Dan komt de adrenaline boven.” Hij weigerde zijn strijd op te geven. „Al besefte ik dat ik tegenover zo'n dictatuur als de IAAF bijna kansloos was.” Het was een ongelijk gevecht. De snelste 400 meterloper ter wereld tegen de gehaate en gewiekste despot Nebiolo. Een gladjanus, slim en geniepig, die al in meerdere schandalen verwickeld zou zijn geweest. „Met IAAF valt niet te spotten”, merkte Reynolds.

Hij weigert zich neer te leggen bij de wetten, de regels en de gedragscodes van de federatie.

„Het wordt tijd dat de atleten meer invloed krijgen op het beleid van de IAAF. Ze worden nu als onmondig, als artiesten behandeld. Wie zijn mond durft open te trekken, wordt afgeserveerd. We moeten ons verenigen. De IAAF speelt nu rechter en aanklager tegelijkertijd. Wij, de atleten zijn altijd de klos.”

Reynolds vecht voor meer inspraak. Maar in eerste instantie zoekt hij eerherstel. De 33-jarige grootvader Sam Reynolds eiste van kleinzoon dat hij de naam van de familie zuiverde. „Ik wil later niet alleen herinnerd worden als een atleet van wereldklasse, maar ook als iemand die Nebiolo uitdaagde. Iemand die streed voor rechtvaardige atletiek.”

Reynolds probeert zijn onschuld te bewijzen door te zegevieren

op de tartanbaan. „Het is mijn gewoonte niet om prognoses te maken, maar als alles volgens de regels verloopt duik ik dit jaar nog onder de 43 seconden.” Een nieuw wereldrecord dus. „Ik wil me ooit met een gerust hart kunnen terugtrekken uit de atletiek”, zegt Reynolds die met Footlocker nog slechts een sponsor heeft.

Ondertussen blijft hij aartsvijand Nebiolo uitdagen. Proeft hij tot een dialoog te komen. In afwachting van de hem toegekende schadevergoeding van 27,3 miljoen dollar. „Over dat geld maak ik me niet druk, dat doen mijn advocaten wel. Ik heb tijd, geduld.” Ultimo 1996 denkt hij zijn centjes binnen te hebben. Dan zijn de Spelen in Atlanta. Stad van Coca Cola, Visa en Mars. „Sponsors van de IAAF”, waarop mijn advocaten wellicht het geld kunnen verhalen.”

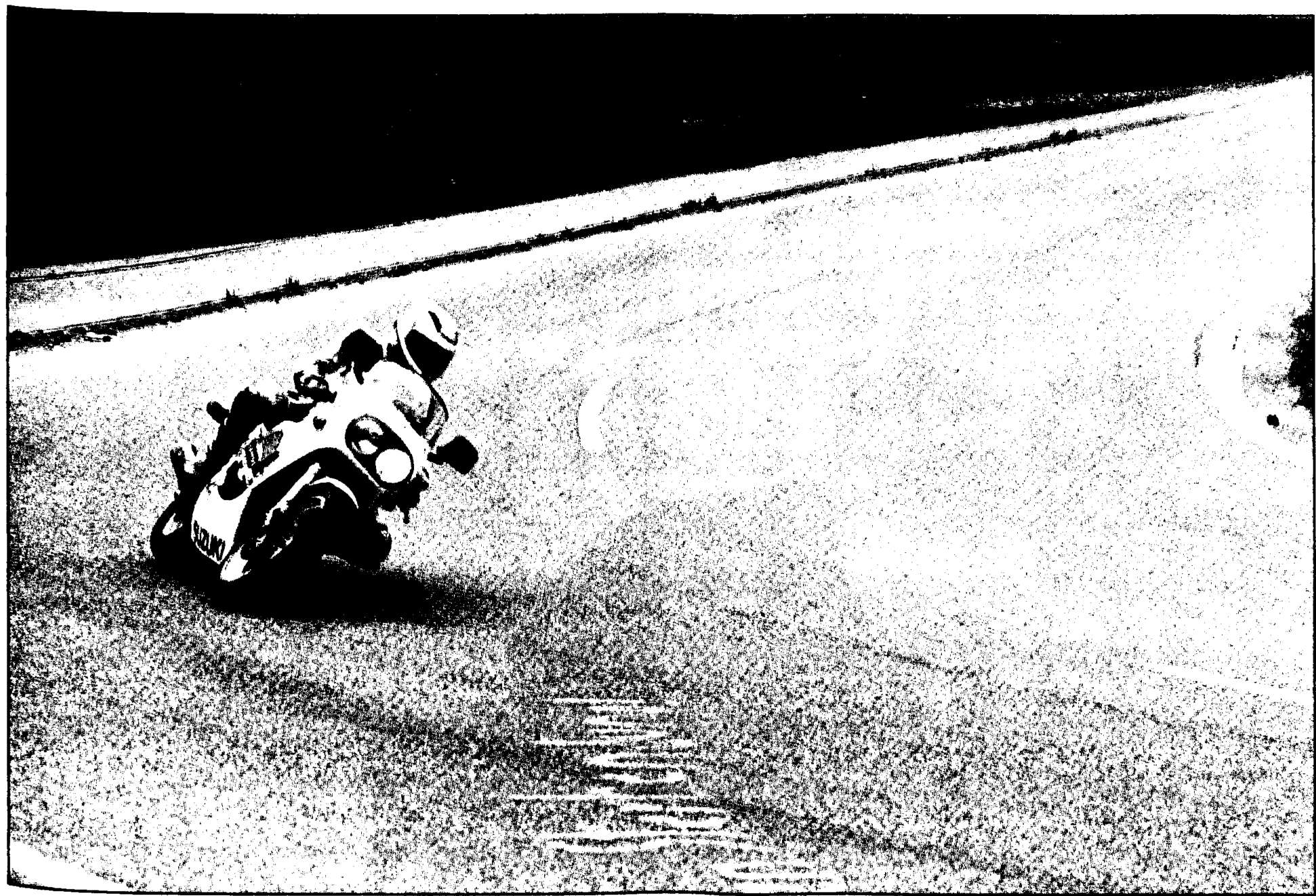
Volgende week staat Reynolds, de indoorwereldkampioen van dit jaar, in de startblokken in Stuttgart. Niet de grootheden als Michael Johnson en Quincy Watts zijn de belangrijkste tegenstanders. Maar Nebiolo. „Ik wil bewijzen dat ik onschuldig ben”, zegt de snelste windmolenvechter. De 400 meter volgende week wordt een protestmars. „The fight goes on”.

● Harry 'Butch' Reynolds, de atleet van 50 miljoen gulden, op zoek naar rehabilitatie.

Foto: Archief LD

● Hoe platter door de bocht.....

door
FRANK SEUNTJENS

Via de Himmelsleiter naar de hemel

De Himmelsleiter, de golvende oprijlaan naar de Eifel. De weg is zo recht als een lineaal en zo breed als een boulevard.

Een weg die uitnodigt tot jakkeren. Hier laten de weekendcoureurs hun motoren warmdraaien. Alles moet wijken.

Herman van Veen schreef hun lijf-lied: Opzij, opzij, opzij. Maak plaats, maak plaats, maak plaats. We hebben zo'n verschrikkelijke haast...

Een fonkelend stipje in de achteruitkijkspiegel van je auto. Het wordt groter en groter, razendsnel. Op het moment dat je beseft dat het de koplamp van een motor is, hoor je langszij al een jankend geluid. Alsof een straaljager laag over scheert. Een paar tellen later is de motor opnieuw een stipje. Nu aan de horizon.

Voorbij de top wacht het serieuze werk: de steile afdalingen, de haarspeldbochten. Daar kun je als motorrijder pas echt laten zien dat je één bent met je machine, zadelvast als een rodeo-cowboy.

De Himmelsleiter is slechts het opstapje. Motorduivels beklimmen hem sneller dan een gewone sterveling een keukentrapje.

Monschau, Schleiden, Simmerath, Gemünd, Blankenheim. Idyllische dorpjes rond de Ruhrsee, aan elkaar geschakeld door kronkelende wegen. Geflankeerd

Met duizelingwekkende vaart slalommen ze naar beneden.

Wie mee wil tellen, passeert vlak voor een haarspeldbocht nog snel een auto.

En zo'n bocht moet bij voorkeur ruim worden aangesneden. Tegenliggers moeten maar even de berm in.

schouderklopjes van de verslagenen.

Hoofdagent Willie Krietz van de politie in Simmerath schudt zijn hoofd. „Ik kijk elk weekeinde weer mijn ogen uit. Die jongens spelen met hun leven. En met dat van anderen. Waarschuwborden zien ze niet, kan ook bijna niet met die snelheden. Ik ben heel wat gewend, maar af en toe staat mijn hart stil als ik ze voorbij zie scheuren. De een daagt de ander uit. Wie durft het meest? Eigenlijk is het de pest dat de wegen in Eifel zo goed zijn onderhouden. Soms zou ik wensen dat het gewoon grindpaden waren. Dan lieten ze het wel uit hun hoofd.”

De meeste ongelukken gebeuren doordat de motorcoureurs zich gigantisch verkijken op een bocht. „In paniek knijpen ze dan op het allerlaatste moment vol in de remmen,” zegt Krietz. „Dan is er geen houden meer aan. Zo'n motor schuift meteen onder je vandaan. Al die paardekrachten slaan op hol.”

Wonder boven wonder vallen de gevolgen vaak mee. Wat lakschade

Motorduivels spelen in de Eifel met hun leven

door nog altijd groene bomen en roodbruine rotswanden.

Maar op zaterdag en zondag wordt de geur van het bos verdrongen door de stank van schroeiend rubber. Hier ligt het racecircuit, hier halen de motormuizen alles uit de kast.

Met ware doodsverachting rijden de weekendcoureurs er hun illegale wedstrijden.

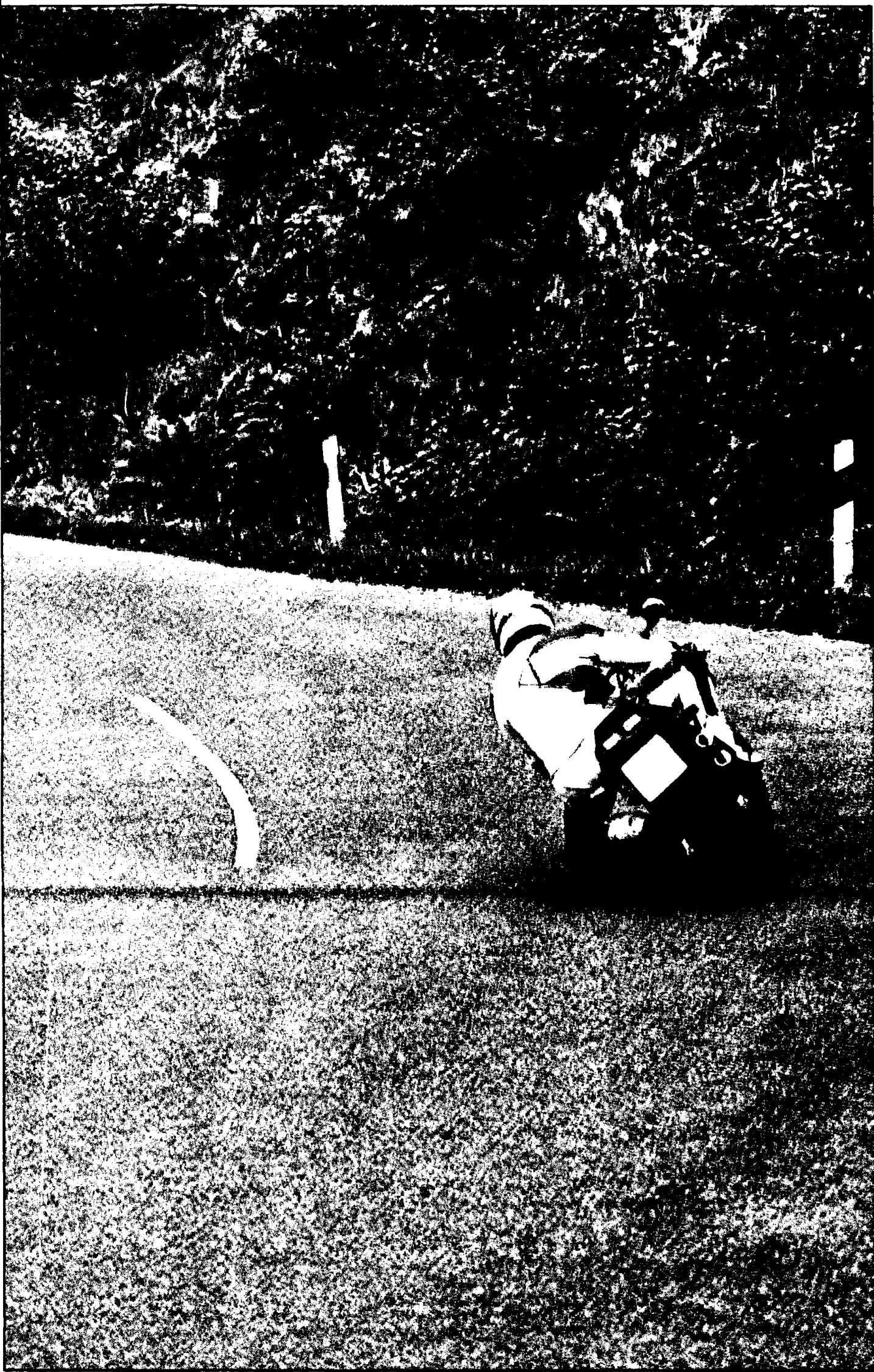
Wat hebben die hier trouwens te zoeken?

De nieuwste rage: de tijdrif. Wie daalt het snelst een helling af. De motorrijders verzamelen zich op de top. Met een tussenpauze van een minuut denderen ze één voor één de berg af. Beneden staat iemand klaar om met een stopwatch de tijden te klokken. De winnaar krijgt bewonderende

Met hun Honda's, Kawasaki's, Suzuki's en andere 'buikschuivers' van vooral Japans fabrikaat, maken ze elk weekeinde de Eifel onveilig. Motorrijders uit alle windstreken sturen hun racemachines richting bergen om er een dagje naar hartelust te scheuren. Alleen of met een hele bende. De gaskraan open en dan als een speer naar beneden. Hoe platter door de bocht, hoe stoerder. Als het even kan, moeten de vonken van het asfalt spatten. En dan 's avonds moe maar voldaan weer naar huis. Als ze geluk hebben, tenminste. Want niet iedereen is het gegeven honderd

paardekrachten of meer te temmen. Daarom eindigt zo'n dollemansrit niet zelden in hospitaal of lijkenhuis. Ook deze zomer gaan in de Eifel de waaghalzen weer massaal op hun bek. De Duitse politie telde deze zomer al tientallen gewonden en drie doden. Onder de slachtoffers opvallend veel Nederlanders. Waarschuwborden helpen niet, snelheidscontroles evenmin.

Ten einde raad overweegt de politie nu de gevaarlijkste wegen maar af te sluiten voor motoren. De Eifel *Sperrgebiet für Motorradfahrer*?

.....hoe stoerder. Foto's: CHRISTA HALBESMA EN FRANS RADE

en een geschaafd motorpak. Maar de engelbewaarder zit niet altijd achterop. Vorige week moesten hoofdagent Krietz en zijn collega's nog uitrukken omdat in de buurt

van Simmerath drie motorrijders onderuit waren gegaan. Nederlanders, twee mannen en een vrouw, die in een haarspeldbocht rechtdoor waren gereden en in volle vaart tegen de vangrail knalden. In hun *slipstream* bleven zeven landgenoten met meer geluk dan wijsheid in het zadel.

De twee mannen liggen nu in het ziekenhuis met een gecompliceerde beenbreuk, de vrouw met een verbrijzeld bekken.

Ze brachten het er nog altijd beter van af dan een motorrijder uit Geleen die ruim een maand daarvoor een race door de Eifel met zijn leven moest bekopen. Een Duitser en een Belg waren hem eerder al vooruitgesnel.

Wachtmeester Günther Seitz van de politie in Schleiden twijfelt er niet aan dat er nog meer doden gaan vallen. „Dat kan simpelweg niet uitblijven. De coureurs lachen om de risico's. Ze denken allemaal dat ze zo goed kunnen rijden dat hen niks kan overkomen. Het is juist die overmoed die zoveel slachtoffers maakt. En niet alleen onder motorrijders. In het verleden zijn ook al wandelaars, fietsers en automobilisten verongelukt omdat zo'n

motorcoureur dacht dat hij aan een Grand Prix meedeed.”

Elk weekeinde weer blazen de motorduivels met de vlam in de pijp door de bergen. Vaak hebben hun hersens minder inhoud dan hun motor.

Voor al populair zijnt de Bundesstrasse 265 en de Panoramaweg (K2). Daar gelden op de gevaarlijkste stukken weliswaar inhaalverboden, maar die worden massaal aan de motorlaars gelapt.

Snelheidscontroles zetten ook niet veel zoden aan de dijk. Voordat de camera klik kan zeggen, is een beetje coureur al om de bocht verdwenen.

Bij de politie wordt daarom de roep steeds luider om de *Todesstrecken* tot verboden gebied voor motorrijders te verklaren. In ieder geval in het weekeinde, het liefst permanent. Maar zover is het nog niet.

Daarom zal ook deze zomer nog menig motorcoureur via de Himmelsleiter naar de hemel vliegen.

(Met dank aan Theo Keydener)

● Door de hoge snelheid zien de motorduivels de waarschuwborden vaak niet eens.

God regelt de reis terug

Hij kende het afgelopen jaar maar één gelukkig moment. Toen hij zijn zoon en jongste kleinzoon terugzag, in het Nederlandse opvangcentrum voor vluchtelingen uit ex-Joegoslavië in Crailo. Salik Huseinovic, 88 jaar oud, moslim. Verjaagd van zijn geboortegrond in de bergen van Oost-Bosnië. Onwetend over het lot van zijn familieleden die naar Srebrenica zijn gevlucht. De herinneringen zijn gruwelijk. Maar het gemis van zijn familie is het ergste. Hij is dankbaar voor alles wat voor hem wordt gedaan, zelfs voor het eten dat hij niet eten kan. De gedachte zijn levensavond te moeten slijten in Nederland doet pijn. Sterven wil hij in Lijesce, zijn dorpje in de bergen. Die hoop heeft hij nog. Om terug te keren. Om samen met Serviërs te kunnen leven in zijn dorp. Salik Huseinovic kent geen haat. „Ik geloof in recht. God zal het regelen.”

De Hollandse levensavond van een boer uit de Bosnische bergen

DOOR ANS BOUWMANS

Een aarzende zoon zorgt voor een mufte warmte in het kamertje van Salik Huseinovic. Een benauwde ruimte met drie bedden, een paar kasten, een tafeltje met stoelen en een lappendeken van lichtroze vloerbedekking op de grond. De bergen in Bosnië waren het thuisland van Salik Huseinovic, nu is de wereld samengebond tot een zitplaats op bed met uitzicht op een legerplaats en Radio Zagreb als levenslijn naar het vaderland.

In een leeg honingpotje voor het raam staan een paar bloemetjes, een halfslachtige poging tot fleurigheid. Op een stoel een elektrisch kookplaatje voor de koffie. Eigenlijk verboden, maar Huseinovic leeftijd doet de begeleiders het een en ander door de vingers zien. Zittend op bed rookt Huseinovic zelfgerolde filtersigaretten in een pijpje. De as gaat in een leeg sardineblikje. De ondanks het rookverbod verstrekte asbak is voor het bezoek.

Eigenlijk kan hij nog steeds niet begrijpen hoe het heeft kunnen gebeuren. Lijesce is een van de vele dorpjes rondom Srebrenica. Zo'n tachtig families levend op ongeveer veertig kilometer afstand van de stad, dichtbij de Drina, de grensrivier met Servië. In het dorp woonden vooral moslims, zoals Huseinovic, maar ook Serviërs. Dat waren vrienden. „We gingen samen jagen, samen zwemmen.” Tot de vriendschap op 8 mei 1992 van de ene op de andere dag over was en het schieten begon.

Voortekenen

Er waren voortekenen geweest die hem hadden kunnen waarschuwen. Dat realiseert ook Huseinovic zich nu. „De laatste jaren kwam er veel propaganda uit Belgrado. Maar we dachten dat het gezond verstand zou zegevierden. De moslims waren in ons dorp in de meerderheid, maar er werd altijd rekening gehouden met de Serviërs.”

Maar ineens mocht alles wat niet-Servisch was niet meer politiek actief zijn en werden alle moslim-politieagenten vervangen door Serviërs. „Dat was een teken aan de wand. Maar toch, zoiets kun je niet geloven.” Op een dag kwamen Serviërs, die normaal bij de familie Huseinovic koffie dronken, kijken of er wapens in huis waren. „En een politieagent, een goede huisvriend, vertelde me dat 'alles kon gebeuren'. Achteraf denk ik dat hij meer wist dan hij vertelde. Als je een goed mens bent vertel je alles. Dus was hij toch niet zo'n goede vriend.”

Huseinovic licht even zijn hoed op, en zet 'm weer recht op zijn hoofd. Een gebaar dat hij gedurende het gesprek vele malen herhaalt. Het hoofddekkel tekent hem volgens de tolk als een echte Bosnier uit de bergen, alhoewel ook Servische boeren dergelijke hoofddeksele dragen. „Misschien heeft het petje mijn leven gered,” grapt Huseinovic sardonisch, want weggejaagd werd hij evengoed.

Vlucht

Toen de Serviërs het dorp binnenvielen, vluchtte de familie van Huseinovic door de bossen naar Srebrenica. De oude Huseinovic zelf kon niet meer zo goed lopen en bleef achter, samen met de andere bejaarde inwoners van het bergdorp. Hij verstopte zich voor de soldaten. Werd bijna ontdekt, maar had het geluk dat de deur van de kelder waarin hij zich verborgen hield, klemde.

Huseinovic zag en hoorde hoe zijn vee omkwam in het vuur. Hij zag hoe een meisje dat terugkwam om iets op te halen in huis, werd verkracht en vermoord. „En haar vader ook.” Vijf dagen hield hij zich schuil. „Het was koud, er was niks te eten. 's Nachts haalde ik wat water.” Hij hoorde niets dan schieten, „maar ik kende geen angst. Ik was als verstand.”

Salik Huseinovic is een vlotte prater. Zijn handen bewegen voortdu-

● *Salik Huseinovic: 'We waren vrienden. Ik geloof daarom dat ik ooit terug kan keren.'*

loof nog steeds dat we samen kunnen leven. Dat ons dorp weer als vroeger kan worden. De mensen zijn niet slecht. De politiek heeft hen slecht gemaakt. Degenen met bloed aan hun handen – die anderen hebben afgeslacht – moeten worden aangepakt. Ik geloof dat de goede mensen zullen blijven, mensen die eerlijk zijn gebleven, maar bang waren voor het regime. We waren vrienden. Ik geloof daarom dat ik ooit terug kan keren.”

Tot die tijd wil hij ergens in Nederland gaan wonen, met zijn zoon en kleinzoon. In een echt huis, waar ze zelf Bosnisch eten kunnen koken. Makkelijk zal dat niet zijn, woonruimte vinden. „Iedereen hier in het opvangcentrum wil weg, vindt het moeilijk hier.” Niet dat hij kritiek wil hebben op de mensen in Crailo. „Het Nederlandse volk doet alles om te helpen. De mensen zijn gastvrij.” Maar aan het eten kan hij toch echt niet wennen, zegt hij. Een lieve glimlach legt zijn ene voortand bloot.

Machteloos

De politieke ontwikkelingen rond Bosnië zijn voor Huseinovic moeilijk te volgen. De informatie van Radio Zagreb – iedere avond zit hij twintig minuten gekluisterd aan de radio – is gekleurd en dat geldt ook voor de Kroatische satellietzender die in het centrum te ontvangen is. „Je weet niet wat je moet geloven. Ze praten allemaal in hun eigen straatje.”

Machteloos voelt hij zich. Net als vele anderen. Huseinovic kan niet begrijpen dat de Verenigde Naties, de EG en de Verenigde Staten toekijken en niet onmiddellijk militair ingrijpen. „Wij zijn niet in staat iets te doen en degenen die het wel kunnen, doen niets. Alleen een beetje eten geven. Dat is niet genoeg.” Dat de wereldmachten het conflict zo ver hebben laten komen, is een schande, zegt hij.

Huseinovic is blij dat hij met zijn 88-jarige uitgemergelde lijf de ontberingen heeft overleefd. Dat hij zijn persoonlijke ervaringen kan vertellen. Haten doet hij de Serviërs niet. „Ik zou nooit kunnen terugdoen, wat zij ons aandedden.” Huseinovic gelooft in recht. „God zal het regelen.” Hem rest alleen nog dat ene verzoek. „Onze mensen zitten in afschuwelijke omstandigheden. Help ze.” De woorden komen er amper verstaanbaar uit.

rend. Brede gebaren waarmee hij zijn herinneringen onderstreept. „Ik ben vanuit het dorp naar een dichtbijgelegen veld gevlucht, en hoorde de strijders vertrekken. Met de tractoren en vrachtwagens die ze buit hadden gemaakt.”

's Avonds kwam een hoge militair naar het dorp. „Hij gaf ons een uur-tje de tijd om te vertrekken. We kregen te horen dat we hier niet meer terug zouden komen. We moesten alles achterlaten. Wie tegenstribbelde werd doodgeschoten.” Samen met de andere, vooral oude mensen trok Salik op een oesekar naar de brug over de rivier de Drina. Een Servische buurman kwam afscheid nemen. „Dat heeft me wel aangeprepen.”

Weggevoerd

Bij de brug werden de verdreven Bosniërs door de Servische soldaten gefotografeerd en hun gegevens werden genoteerd. Met busen werden ze weggevoerd. „Onderweg moesten we vaak stoppen en hoorden we veel granaten ontploffen. De eerste nacht slapen we op een groot veld. De tweede nacht in een schoollokaal.” Onderweg zag hij de tekenen van etnische zuivering. Moskeeën, huizen en

dorpen waren vernietigd. „Alles wat moslim was, is verbrand. Alles wat Servisch was, is achtergebleven.”

In het schoollokaal werd de groep uit elkaar gehaald. Huseinovic ging weer met de bus verder, naar Razami en van daaruit naar de Macedonische grens. Zijn benen waren opgezet van het zitten. Hij kon zich alleen nog met een stok voortbewegen. Na een paar dagen werd Huseinovic opgenomen door mensen in de buurt. „Ik kwam terecht bij een Albanees gezin in Presesvo, op de Servisch-Macedonische grens. Daar ben ik vijf maanden geweest.” Buiten kwam hij niet veel. Uit angst voor kwaadwillende Serviërs.

Vanaf het bed kijkt Salik Huseinovic af en toe naar zijn zoon, alsof hij een bevestiging wil van zijn reëlaas. Er wordt een foto uit de kast gehaald van het gezin waar Huseinovic in die tijd woonde. „Zij hebben veel voor me gedaan, gezorgd dat ik een Joegoslavisch paspoort kreeg.” De koffie wordt geserveerd in porseleinen kopjes. Huseinovic verontschuldigt zich, omdat hij niet meer kan aanbieden. „In Bosnië wordt alles op tafel gezet. Dat kan hier niet.”

Familie

Salik Huseinovic heeft één zoon en schoondochter, vijf kleinzonen en zeven achterkleinkinderen. Zijn zoon was net voor de inval in Lijesce met de jongste kleinzoon naar een andere plaats in Bosnië gereisd, om een stuk land te bewerken. Ze konden van daaruit vluchten en kwamen in Nederland terecht. Via het Rode Kruis hebben ze de verblijfplaats van Salik Huseinovic achterhaald. Op 28 december vorig jaar werden Huseinovic, zijn zoon en kleinzoon herenigd in het tijdelijke opvangcentrum Crailo. „Het enige moment in het afgelopen jaar dat ik gelukkig ben geweest.”

„Als ik denk aan wat ik daar gezien heb. Dat ik de familie niet meer zie en niet weet waar ze zijn.” De woorden komen nu moeizaam. Een traan glinstert in zijn ooghoek. Als hij over zijn familie spreekt, raakt Huseinovic geëmotioneerd. „Ik had daar grond, bossen, vrachtwagens, tractoren, maar wat ik mis, is mijn gezin, de kleinkinderen en achterkleinkinderen. Daarom slaap ik hier slecht en eet ik amper.” Er is van alles geprobeerd om iets over het lot van de

rest van de familie te weten te komen, maar zonder resultaat.

Als hij zich de opgezwollen lijven van de verbrande koeien en geiten in zijn stallen weer voor de geest haalt, de wreedheden herinnert, krijgt hij een brok in zijn keel. „Ik heb veel meegemaakt, de Eerste en de Tweede Wereldoorlog, maar zulke wreedheden heb ik nog niet eerder gezien.” Huseinovic begint aan zijn zoveelste sigaret. „Eigenlijk mis ik alles, Lijesce, de bergen, de beesten. Maar als ik hoor waar de familie is, dan kan ik het makkelijker vergeten. Als ik weet dat er nog eentje leeft.”

Dood

Aan zijn eigen dood denkt hij ook vaak. „Ik ben oud. Ik heb niet het eeuwige leven. Ik zou het liefst sterven in mijn geboortedorp. Niet in een vreemd land.” Dat er van het dorp niet veel meer over is, doet hem weinig. „Dat kun je opnieuw opbouwen. Mensenlevens kun je niet terugbrengen. We maken wel wat. Er is altijd wel hout en steen te vinden. Als we maar terug kunnen.” Dat er in Genève wordt onderhandeld over de etnische opdeling van Bosnië kan Huseinovic niet accepteren. „Ik ge-

Een wereld, door vuur verlicht

DOOR SANTE BRUN

Wie de geschiedenis een beetje kent zal er niet verbaasd van opkijken, dat het in de Middeleeuwen en Renaissance een zootje was in Europa. Oorlogen en plagen waren aan de orde van de dag, een mensenleven telde niet; uit de boeken van onder meer Tuchman, Burckhardt en Huizinga weten we van de primitiviteit van de leefomstandigheden, van de onwetendheid, van de barbaarsheid waarmee de mensen met elkaar omgingen; en dat van hoog tot laag – ik hoef maar te wijzen op paus Alexander VI, Rodrigo Borgia, die bij zijn dochter Lucrezia een zoon verwekte van wie hij dus zowel vader als grootvader was, en die zich op werkelijk afzichtelijke wijze bezig hield met politieke intriges en de bijbehorende oorlogvoering. Net als diverse van zijn opvolgers en voorgangers.

● *Paus Alexander VI op een van zijn vrome momenten. Detail van een muurschildering van Pintorecchio, afgebeeld in 'Een wereld, door vuur verlicht'.*

Toch had althans bij mij de mening postgevat dat ondanks alles het Christendom tijdens Middeleeuwen en Renaissance een zekere matigende werking moet hebben gehad, en minstens gezorgd had voor een bepaalde continuïteit, ondanks alle domheid, achterlijkheid, primitiviteit en kortzichtigheid.

Van die voorstelling van zaken wordt een belangrijk deel vakkundig onderuit gehaald door het boek 'Een wereld door vuur verlicht' van William Manchester, dat deze dagen in een (zeer slordig geredigeerde) Nederlandse vertaling verscheen bij uitgeverij Agon. Het boek zelf maakt, op het eerste gezicht, een wat onsamenhangende indruk – Manchester kondigt heel in het begin aan het verhaal te zullen 'ophangen' aan Fernão Magalhães, die echter pas in het laatste hoofdstuk ter sprake komt – maar het beeld dat hij schildert komt aan als een mokerslag.

Duizend jaren lang was er geen sprake van 'echt' christendom in Europa; de mensen geloofden in demonen en spoken, hadden afgoden bij de vleet, woonden en leefden op het allerprimitiefste niveau,

aten elkaar (of terechtgestelden) op in tijden van hongersnood, stierven als ratten door ziekten en plagen en niemand die enig uitzicht kon bieden op een betere wereld. En of dat niet genoeg was werden mensen om het geringste feit gemarteld, verminkt, vermoord, terechtgesteld. Zelfs hervormers die later een aureool van beschaving kregen, zoals Luther, waren botte boeren, net als iedereen in de greep van het duisterste bijgeloof. Zelfs pausen lieten hun horoscoop trekken.

Wanneer je na het boek van Manchester de krant leest, word je geschrikt door de consideratie die iedereen in de wereld tegenwoordig met zijn naaste blijkt te hebben, zelfs de Servische bandieten die met hun kanonnen Sarajevo beschieten, zijn in vergelijking tot paus Alexander VI en andere figuren uit het boek, tamelijk oppassende lieden. Hoe beschaaft is onze wereld, in vergelijking tot die van vijfhonderd jaar geleden! Natuurlijk, ook nu nog zijn er mensen die geloven dat de aarde plat is, dat er een hemel is en een hel, dat de astrologie een wetenschap is en geen obscurantistische sterrenaanbidding. Ook de tegenwoordige paus drijft duivels uit. En natuurlijk is er corruptie en afzichtelijk

geweld, ook tegen weerlozen, die er weinig aan hebben dat de wereld tegenwoordig erg beschaaft is, in vergelijking met de Middeleeuwen.

Als de gemiddelde huidige Europeaan onverhoeds terug zou gaan naar, pak weg, het jaar 1406, die zou vermoedelijk de avond van dezelfde dag niet levend halen. Dat is wat het boek van Manchester onthult, in heel directe bewoordingen.

De warrige opbouw blijkt achteraf noodzakelijk, om te komen tot een geweldige culminatie in de beschrijving van de wereldreis van Fernão Magalhães tot in alle gruwelijke details – het laatst overgebleven schip liep na drie jaar de Spaanse haven Sanlúcar del Barro meda binnen, toen iedereen de hoop al opgegeven had; voor het schip binnenliep kon men aan de kade de geur van verval en verrotting die aan boord al die tijd heerste had reeds ruiken... Indien de opvarenden geleefd hadden in een wereld die maar half zo beschaaft en comfortabel was als de onze, dus niet in de wreedste wereld van de Middeleeuwen en Renaissance, dan zouden ze de tocht om de wereld zeker niet hebben overleefd, althans veel eerder

hebben opgegeven, er misschien helemaal niet aan zijn begonnen.

Het is natuurlijk pure speculatie, waar niemand wijzer van wordt; niettemin is het denkbaar dat we dan nu allemaal nog steeds zouden denken dat de aarde plat is, dat we nog steeds niet zouden weten dat je onder Zuid-Amerika door kunt varen. Deze helden waren helemaal geen helden, het waren schurken, zwerfvers, uitschot, die een ons onbekende mate van overlevingsdrang hadden aangeleerd en gedreven werden door een alles overwinnende drang, terug te keren naar de plaats waar ze waren geboren. Bij hen vergeleken waren onze astronauten, die naar de maan gingen en terug, doetjes, verwende kinderen die volstrekt zeker konden zijn dat ze, goed doervoed, na een weekje thuis zouden zijn. Magalhães' mensen voeren vier maanden op de Stille Oceaan, een afstand van 12600 mijl, zonder het geringste stukje land te zien, voor ze eerst Guam en toen de Filippijnen 'ontdekten'; ze aten raten en oude stukken leer en een mengsel van zaagsel, ratte-uitwerpselen, maden en verkruid scheepsbesluit, en voeren na op de Filippijnen te zijn 'bijgekomen' rustig nog vele maanden en ontberingen verder: naar huis!

Harry Haas is voor menigeen een naam uit de meest vrijgevochten periode van de toenmalige Hogeschool voor Theologie en Pastoraat HTP, uit het begin van de jaren zeventig. Wie hem nog een beetje gevolgd heeft weet van zijn medewerking aan enkele exotische kookboeken. Daarna verdween hij 'uit beeld'. Maar Harry is er nog steeds; nog altijd priester, nog altijd pastoraal bezig, maar ook commercieel: hoog in de bergen van Sri Lanka produceert hij geneeskrachtige en andere kruiden. Onze verslaggever Dick Verton kwam hem toevallig tegen in Bandarawela. UVA Spices and Herbs, in exotische kruiden, van Harry Haas en een Singalese compagnon. 'Ik zie dit, als katholiek priester, als mijn taak.'

Harry Haas, in Srilankaanse kruiden

DOOR DICK VERTON

Bandarawela is een levendig handelsstadje in de bergen van Sri Lanka. Door de hoge ligging is het klimaat hier koeler dan in de lager gelegen delen van het land. Hier bouwden dan de koloniale tijd de Engelsen dan ook hun zomerverblijven, hun hotels, hun golfclubs.

Op een paar kilometer van het stadje ligt UVA Spices and Herbs, een kruidenfabriek die gerund wordt door de Nederlandse, Limburgse, priester Harry Haas en een Singalese partner.

Harry Haas wist het al tijdens zijn opleiding tot priester, tussen 1945 en 1950, dat hij het priesterschap niet in Nederland wilde uitoefenen. Als Limburger had hij zich van jongaf aan al 'internationaal' gevoeld. „In die tijd had Nederland drie belangrijke exportartikelen, bloembollen, kaas en missionarissen,” zegt Harry met een lachje. Niet alleen wilde hij zelf niet in Nederland blijven. „Sterker nog. Als ik ooit bisschop zou worden, dacht ik toen, zou ik nooit een priester willen wijden die niet naar het buitenland uitgezonden wilde worden.”

Het lag dan ook voor de hand dat Harry, na zijn priesterwijding, in Leuven de tropencursus voor toekomstige missionarissen ging volgen. Na Leuven studeerde hij twee jaar Indisch-Arische taalwetenschap in Leiden. „En toen ik daar nog maar een paar maanden zaten vroegen ze me al als studentenpastor voor Indische studenten, die daar met een studiebeurs studeerden. Die studenten hebben me eigenlijk opgevoed en voorbereid op een leven in de tropen. Ik leerde Aziatisch denken, leerde hij voedsel waarderen, met de handen eten, hun cultuur en leefwijze begrijpen.”

Uiteindelijk duurde zijn verblijf in Leiden vijf jaar; hij wilde als missionarius naar India, maar het visum werd hem geweigerd. Daarna probeerde hij het met Indonesië, maar wegens het toen in alle hevigheid woedende conflict met Nederland over westelijk Nieuw-Guinea ging het niet door. Ook Sri Lanka stond op zijn verlanglijst. Terwijl hij in afwachting was voor toelating tot dat land, vroeg een Duitse bisschop hem studentenpastor te worden voor alle buitenlandse stu-

denten in zijn dioceses. Hij deed dat werk een jaar, en verdiepte zich zo nog verder in het Aziatisch denken.

Een en ander leidde er ook toe dat Haas problemen kreeg met de starre leefregels van de katholieke kerk. „Ik heb toen wel overwogen uit de kerk te stappen. Maar ik heb besloten om binnen de kerk mijn eigen weg in te slaan.”

In 1958 kreeg hij zijn visum voor Sri Lanka en werd hij als missionaris geplaatst in het bisdom Chilaw, ten noorden van de hoofdstad Colombo.

„Ondanks de grondige voorbereiding was het toch een hele omschakeling,” herinnert Haas zich. Van een gemakkelijk leventje tussen studenten kwam hij terecht in een harde wereld en werd hij geconfronteerd met de problemen van de plaatselijke bevolking. „Ik moest me gaan verdiepen in de

problemen van boeren, vissers, werkers op de kokosplantages. En ik was, buiten drie Belgen, de enige buitenlander tussen Singalese priesters.”

Haas geeft een voorbeeld: zijn pastoor, een Singalees, besloot op zekere dag om van het geld dat hij had gekregen voor de bouw van een kerkje, een deel te gebruiken voor de bouw van een bungalowtje voor zichzelf. „Hevig verontwaardigd schreef ik hem een brief van drie kantjes, waarin ik zei dat hij naar mijn mening een doodzonde beging, en dat ik, als hij zijn plan niet liet varen, het geval aan de bisschop zou melden. Ik kreeg als antwoord dat ik dat vooral moest doen. Gelukkig ging het plan uiteindelijk niet door.”

Na vijf jaar Sri Lanka keerde hij terug naar Europa; eerst werd hij weer studentenpastor in Duitsland, na vier jaar kwam hij naar Heerlen, in dezelfde functie. In

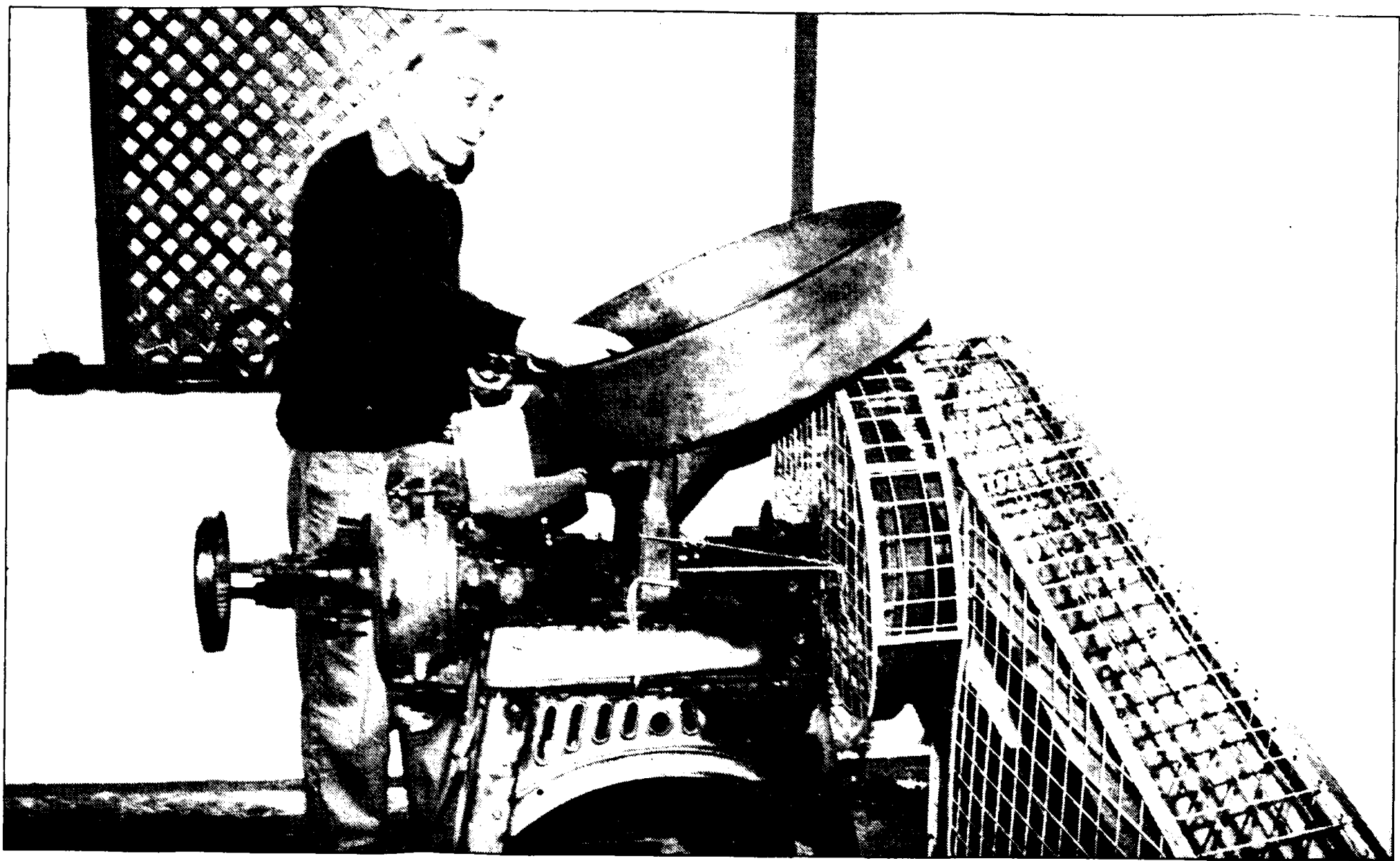
1971 kreeg hij een lumineus idee: hij vroeg de bisschop toestemming om freelance pastor te worden, waardoor hij in zijn eigen onderhoud zou kunnen voorzien. En unieke vraag, maar hij kreeg toestemming. Hij begon lezingen te geven. Samen met Eileen Candappa, een Singalese die hij al sinds 1957 kende en die sinds 1963 werkte als zijn secretaresse, schreef hij acht kookboeken met voornamelijk Aziatische recepten. Koken, vooral met kruiden en specerijen, was een van zijn grootste liefhebberij geworden.

Intussen was hij ook betrokken geraakt bij organisaties van wereldwinkels. En dat leidde weer naar Sri Lanka: hij kreeg het idee een handelsproject op te zetten dat inspeelde op behoeften in de markt, een beetje vergelijkbaar met de Max-Havelaarstichting.

„Kruiden en specerijen moesten

het worden, dat wist ik inmiddels veel van. Bovendien is het geen bederfelijke waar, en een dergelijk bedrijfje kun je kleinschalig houden,” aldus Haas. „Ik ben in 1983 op heel kleine schaal begonnen, hier in Bandarawela. Ik was in contact gekomen met een gepensioneerd piloot van de Engelse luchtmacht, die weer een buurman had die een stuk grond met een loods erop ter beschikking wilde stellen. Voor de eerste elektrische specerijmolen moest ik het geld lenen, en we startten de productie met als personeel zes meisjes uit het dorp.”

Midden 1985 kwam de eerste exportorder: een katholieke jeugdorganisatie in Oostenrijk bestelde 170.000 pakjes soepkruiden. Hij kreeg een deel vooruit betaald, en langs deze weg werd het bedrijf langzaam opgebouwd, zeker toen er opdrachten kwamen van Oostenrijkse, Duitse en Engelse wereldwinkels.

● Harry Haas bij zijn eerste specerijmolen.

Foto's: DICK VERTON

Trips naar de Dode Zee voor psoriasis- en reumapatiënten zijn niet nieuw. Het aangename klimaat, het bijzonder zoute zeewater en de extreem lage ligging – vierhonderd meter onder zeeniveau – hebben op veel patiënten een gunstige uitwerking. Als hun klachten al niet verdwijnen, voelen ze zich vaak een stuk prettiger. „Maar eenmaal terug in Nederland komen de klachten meestal snel weer terug,” stelt Yaakov Bader. Gebaseerd op de principes van New Age organiseert zijn in Maastricht ingeschreven Stichting Raphael 'interactieve kuurreizen' naar de Dode Zee op holistische basis. Hoewel soms wat zweverig, klinkt zijn verhaal niet onaannemelijk. Maar helpt het?

DOOR RIK VAN DRUTEN

Nee, zijn aanpak is geen aanval op de traditionele geneeskunde, verzekert Yaakov Bader. „Die heeft alleen een aantal beperkingen, die ik wil doorbreken met een holistische aanpak.” De uit Israël afkomstige Bader kwam twee jaar geleden via Amsterdam in het Zuidlimburgse Mesch bij Eijsden terecht, waar hij samen met zijn Nederlandse vrouw Bader's Lodge drijft, een pension-met-holistisch-programma. „Holisme: biologisch-filosofische theorie die de levensverschijnselen bepaald acht door de totaliteit van het levende, die meer is dan de som van de onderdelen.” (Van Dale, 1992). Bader voldoet met overtuiging aan het New-Age-stereotype: stoppelbaard, paardestaart,

shag-met-rijstevloei. En het klinkt allemaal nog wat vaag.

Omstandig zet hij uiteen waarin zijn aanpak verschilt met die van de traditionele geneeskunde. „Daar is de relatie tussen arts en patiënt veel te veel verzakelijkt. Artsen klagen zelf al dat ze nauwelijks tijd hebben voor echt contact met hun patiënten. Bovendien is het een soort technische verhouding geworden: de patiënt legt het probleem bij de dokter neer en die komt met een oplossing. Wij leggen de verantwoordelijkheid weer bij de patiënt. Elk individu is verantwoordelijk voor zijn eigen leven en gezondheid.” Concreet betekent dat een verblijf van vier weken in de kibboets Ein-Gedi, met naast zonnebaden aan de Dode Zee groeps- en individuele therapie, ademhalingsoefeningen, massage en stress-manage-

Holistisch kuren aan de Dode Zee

ment. Kosten: 4750 gulden. Ter vergelijking: een gewone vakantie-reis naar dezelfde bestemming kost 2.300 tot 3.000 gulden, afhankelijk van het seizoen. „Maar,” zegt Bader, „verblijf in het ziekenhuis kost 750 gulden per dag. Bovendien kunnen onze prijzen wel wat zakken, als we uit de huidige proefperiode zijn en meer groepen naar de Dode Zee kunnen laten reizen.”

De Stichting Raphael eist een verwijzing van een dermatoloog (psoriasispatiënten) of een reumatoloog. Wat vinden artsen van Baders aanpak? De Heerlense dermatoloog J. Wuite bevestigt dat de Dode Zee psoriasispatiënten goed doet. „Door de ontspanning, het van door de lage ligging van UV-straling gefilterde zonlicht en de hoge zoutconcentratie van het Dode-Zee water verdwijnt de schilfering vaak geheel of in belangrijke mate.”

Wuite kent de Stichting Raphael echter niet. „Als een psoriasispatiënt graag met meneer Bader naar

de Dode Zee wil, ben ik best bereid om een verwijzing te geven. Maar verreweg de meeste patiënten kan ik zelf behandelen. Als er gekuurd moet worden, is er tegenwoordig een veel goedkoper alternatief in Huizen, in het Gooi. Dat is weliswaar kunstmatig, maar heeft hetzelfde resultaat als kuren in Israël.”

Dat bestrijdt M. van Zijl, de directeur van de Nederlandse Bond van Psoriasispatiënten Verenigingen (NBPV) in Arnhem. „Het helpt wel, maar je moet uitkijken dat er geen vervelende bijwerkingen optreden. Als je behandelingen met UV-B-licht overdrijft, bestaat het risico van huidkanker.” Van Zijl wijst verder op het mentale effect. „Als mensen zich goed voelen, hebben ze in het algemeen minder snel last van hun kwaal. Juist aan die psycho-sociale kant besteedt Bader veel aandacht.”

Bij de in Utrecht gevestigde Stichting Skepsis, opgericht voor het kritisch beoordelen van onder meer alternatieve geneeswijzen, is

noch Bader noch de Stichting Raphael bekend. „Maar kuren aan de Dode Zee helpt psoriasispatiënten, dat klopt,” zegt woordvoerder M. Hulspas. „En dat die meneer Bader tussendoor zijn filosofie aan de man probeert te brengen, lijkt me geen kwaad kunnen.”

NBPV-directeur Van Zijl kwalificeert de Stichting Raphael al 'absoluut bonafide'. „Yaakov Bader is natuurlijk een wat bijzonder figuur en zijn op New Age en antroposofie gebaseerde aanpak komt misschien soms wat merkwaardig over, maar we werken graag met hem samen.”

De patiëntenorganisatie stelt pogingen in het werk om de ziektekostenverzekeraars over te halen de kuurreizen van psoriasispatiënten tenminste gedeeltelijk te vergoeden. Van Zijl: „We proberen de ziekenfondsen duidelijk te maken dat het per saldo niet duurder hoeft te zijn: als patiënten na een kuur lange tijd zonder klachten blijven, hoeven ze ook geen beroep te doen op de gezondheidszorg.”

Het Limburgse ziekenfonds Liass is nog niet benaderd door patiënten die met de Stichting Raphael in Israël willen gaan kuren. „Strikt formeel staan onze polisvoorwaarden het niet toe dat we dit soort kuurreizen vergoeden,” zegt Liass-directeur J. Kamsma. „Maar op experimentele basis is er wel wat mogelijk.”

Het Liass heeft geen principiële bezwaren tegen kuurreizen, benadrukt Kamsma. „Het gaat ons om het belang van de klant. We zetten in dit soort gevallen vaak een pilot (proefproject, RvD) op, onder wetenschappelijke begeleiding. Op die manier kunnen we bekijken of zo'n reis daadwerkelijk meer oplevert dan de gebruikelijke behandeling. In dat geval kunnen we overwegen zulke reizen op te nemen in ons pakket.”

In mei reisde een eerste groep reumapatiënten met de Stichting Raphael naar Israël, in september volgt een groep mensen met psoriasis. Bader verheelt niet dat hij zelf ook nieuwsgierig is naar de resultaten. „Alle deelnemers krijgen een check-up op de dag van vertrek, na terugkomst en enkele maanden daarna nog eens.” Die onderzoeksresultaten moeten twijfelende patiënten, artsen en verzekeraars over de streep trekken. Yaakov Bader ziet het met vertrouwen tegemoet. „De traditionele geneeskunst geeft patiënten vaak niet meer dan een technische oplossing, de aanpak van de Stichting Raphael raakt de quality of life.”

ander-

Zijds

Komkommer

DOOR HENRI KRUIHOF

Dit verhaal gaat over komkommers. Niet over die grote groene dingen met veel water erin, maar over journalistieke komkommers. De enige overeenkomst tussen beide soorten komkommers is dat beide veel lijken maar weinig inhouden.

De journalistieke komkommer komt eigenlijk alleen maar in de zomer voor, terwijl de eetbare soortgenoten het hele jaar door te koop zijn. Journalistieke komkommers zijn ook eigenlijk niet te koop, u krijgt ze gratis bij het krante-abonnement.

Wat is een journalistieke komkommer eigenlijk. Hij (of zij, dat weten we eigenlijk niet omdat Van Dale alleen de eetbare komkommer kent) heeft als kenmerk dat hij nergens over gaat. Hij (we vinden hem voorlopig maar even mannelijk, de krant is tenslotte een meneer) is een verhaal over niets, maar dan ook absoluut over niets.

In de politieke journalistiek zijn er enkele standaard-komkommers. Zo is er het jaarlijks weerkerende verhaal over die ene minister die gekozen heeft zijn (of haar) vakantie in eigen land door te brengen. Op hem (of haar) rust de droeve taak het land te regeren. Die taak bestaat voornamelijk uit het ondertekenen van volstrekt onbelangrijke nota's en brieven die nu eenmaal geen uitstel kunnen velen. Deze minister krijgt elke zomer weer een verhaal of een foto in de landelijke en regionale dagbladen.

Of het eeuwig weerkerende verhaal, zowel in kranten als voor televisie, over het ANWB-steunpunt in Lyon. Opnieuw zijn daar weer tig-duizend landgenoten geholpen die met pech door onbepaald slechte auto en caravan gestrand zijn. De koene wegenwachters helpen hen stevast uit de nood.

Maar waardoor ontstaat de komkommer eigenlijk? Het antwoord op die vraag is eenvoudig. In de zomer is er doorgaans geen nieuws. Natuurlijk zijn er uitzonderingen, zoals drie jaar geleden toen de oorlog in de Perzische Golf uitbrak. Het voordeel van zo'n oorlog is overigens, dat zij enkele jaren later weer tot komkommer uitgroeiden kan worden, omdat het dan weer zoveel jaar geleden is dat de Golf-oorlog uitbrak. Hartelijk dank.

Dit verhaal is eigenlijk op zichzelf een komkommer. Een verhaal over de journalistieke komkommertijd schrijf je eigenlijk alleen maar in de komkommertijd. Als er echt wat te melden is, schrijf je toch niet over komkommers? Dat de chef van de politieke redactie zich 'verlaagt' tot zo'n verhaal, zegt veel over de activiteiten in politiek Den Haag.

Een redactievergadering ten burele van deze krant gaat in deze tijd in het algemeen als volgt. De hoofdredacteur (of eigenlijk diens vervanger, want de baas is zelf waarschijnlijk ook met vakantie) vraagt de aanwezige redacteuren of ze nog iets kunnen verzinnen. „Het liefst een nieuwsverhaal met achtergrondje,” zo roept hij wanhopig. De meeste collega's houden zich muissil. De voor de hand liggende komkommers zijn al lang opgeschreven en iets nieuws konden ze niet bedenken.

Nu hebben we de laatste dagen weinig te klagen. De dood van een regerend monarch en een heuse crisis op de geldmarkt zorgden voor voldoende stof tot schrijven. Deze affaires worden in het kader van de komkommertijd overigens tot het bot toe afgekleven, maar daar valt niemand over. Kortom, als u in de hierna komende zomers weer verhalen tegenkomt over vakantievierende ministers, de tegenvallende ijsverkoop, klagende strandtenthouders, de uitverkoop, de files en noem maar op, dan weet u dat die verhalen niet zijn ontstaan omdat ze nieuws bevatten, maar omdat wij, de journalisten, niets beters wisten te bedenken.

Connie was een prachtkist

Het was liefde op het eerste gezicht toen Fiets van Bommel de Constellation net na de oorlog in Amerika voor het eerst aanschouwde. En hij raakte helemaal in vuur en vlam toen hij zijn debuutvlucht met 'die prachtkist' maakte. „Zo oersterk en zo zuiver in de besturing.” Bijna een halve eeuw na de eerste kennismaking is de beroemde gezagvoerder van de KLM, inmiddels 91, nog altijd in de ban van het toestel. Opgewonden: „t Was mijn baby en dat blijft zo.”

DOOR ED BLAAUW

Die drukcabine, waardoor op grote hoogten kon worden gevlogen. Die hypermoderne hydraulische besturing, waardoor de machine zonder enige krachtsinspanning veilig op de grond te zetten was. Die geavanceerde, wat klein uitgevallen cockpit. De 0-49, roepnaam Connie, was zijn tijd ver vooruit. „Je voelde het he, als je goed voor de Connie was, was die kist goed voor jou.”

Duizenden kilometers heeft Van Bommel met dit type vliegtuig gevlogen. Maar hoe dierbaar de Connie hem ook was, volmaakt was die kist allerminst, geeft hij eerlijk toe. „Van de vier motoren wilde er nog wel eens eenje stoppen. Ik zeg daarom altijd, de Connie was het beste drie-motorige vliegtuig, dat de KLM ooit heeft gehad. En als de hydraulische besturing was uitgeschakeld en je op de hand moest vliegen, dan was de Connie het zwaarste kring waarmee ik ooit heb gevlogen.”

Van de 46 KLM-Constellations zijn er zes neergestort... „Die crashes zal ik nooit vergeten. Ik heb vele vrienden en collega's verloren. Als hoofd van het Bureau Veiligheid heb ik een aantal van die ongelukken onderzocht en ook de bijna ongelukken. Steeds was de oorzaak een samenloop van omstandigheden. Je kan de schuld niet alleen bij de Connie leggen. Als je het aantal ongelukken afzet tegen het aantal passagiers en kilometers, dan was de Connie een uitermate veilig vliegtuig. Ik heb er nooit problemen mee gehad.” Wie bij hem in zijn huis in Bussum langs komt om over de Connie te praten, wordt naar zolder gedirigeerd. Twee trappen op. Af en toe slaat hij een tree over. Van Bommel. Ondanks zijn hoge leeftijd is hij ongekend helder van geest en oergezond van lijf en leden. „Voor

● Fiets van Bommel met een foto van de Lockheed Constellation in KLM-kleuren: Het beste drie-motorige vliegtuig.

Foto: GPD

mijn gezondheid kan ik slechts dankbaar zijn.”

„Ga zitten,” beveelt hij, als we in zijn werkvertrek komen. Daar wordt hij omringd door boeken en nog eens boeken over luchtvaart. De wanden hangen vol foto's en schilderijen van vliegtuigen en vliegers. En overal staan en zweven (aan touwtjes) vliegtuigjes in alle soorten en maten. Wie het kantoorje betreedt, stapt de geschiedenis van de luchtvaart binnen. „Vliegen is altijd ontspanning voor me geweest.”

Het oog valt op een foto van de jonge Van Bommel, statig poseerend bij een tweedekker uit lang vervlogen tijden. Zijn vliegcarrière op Soesterberg was net begonnen. Even daarvoor, rond 1922, zag het er niet naar uit dat hij ooit beroeps-vlieger zou worden. „Ik zat op de school voor niet-beroeps-officieren, was ingedeeld in het Regiment Wielrijders. Het bleek mogelijk opgeleid te worden voor militair vliegen. En dat leek me wel wat.”

„Die eerste keer dat ik solo omhoog ging, met een Fokker C1, met een motorbeplating die vastzat met veiligheidsspelden, had ik echt niet zoiets van: „Dit is het.” Ik moest gewoon doorzetten, ik wilde die gouden vliegersvink halen, als bewijs dat ik kon vliegen. Ik had het geluk dat ik een ongelooflijk goede instructeur had, de luitenant

kend: „Lelijke fiets, hou jij eens even je grote bek.” En vanaf dat moment ging Gerson van Bommel als Fiets door het leven. Fiets kwam in 1928 als gedetacheerde militaire vlieger bij de KLM, waar de mogelijkheid was om burgervlieger te worden. Hij vloog een half jaartje op proef. Omstreeks mei 1929 vond er een

willen niet zo'n mager scharminkel als jij.”

Fiets, teleurgesteld, tegen zijn baas: „Ples, het gaat om kwaliteit, niet om kwantiteit.” En net toen Fiets het kantoorje uit wilde stappen, riep Plesman: „Oké Fiets, je bent aangenomen.” En Fiets begon, voor f225 per maand en zes gulden vlieggeld per uur. „Van die zes gulden werden er drie in een spaarfonds gestopt. „Anders zuipen jullie dat geld toch maar op,” had Plesman gezegd. Naast zijn salaris zou Van Bommel op zijn 45e tienduizend gulden ontvangen, een soort levensverzekering. „Nou Fiets, dat zul je toch niet halen, want tegen die tijd lig jij al op je bek,” had Plesman recht voor zijn raap verklaard.

Maar Fiets kwam steeds weer veilig op de grond. Op 7 oktober 1932 kreeg hij uit handen van Plesman de gouden penning wegens zijn 20.000 vliegreuren. „Nou Fiets, 't is geen echt goud hoor,” zei Plesman. Waarop Fiets antwoordde: „Ik krijg hem van een man met gou-

evaluatiesprek plaats met de KLM-legende Albert Plesman. „Zo Fiets, dus jij wilt vlieger worden bij ons?” Fiets: „Eh, ja.” Plesman keek Fiets aan en zei: „Jouw vliegen is wel goed, maar je bent me te mager.” Fiets zette grote ogen op. Plesman: „De passagiers kunnen jou zien zitten in de cockpit. En de mensen willen dan een vent met een brede rug zien, in een lange leren jas. Dat schept vertrouwen. Ze

Fiets van Bommel: 't was mijn baby en dat blijft zo

Steup,” zegt Fiets.

Een vreemde naam voor een piloot, Fiets. „Tegen vliegers werd in die tijd, ik spreek van 1923, hoog opgekeken. Het waren godjes. En ze hadden me toch een verbeelding. En waarop dat nou was gebaseerd? Ik was een beetje insubordinair tegen zo'n godje. En die, wetende dat ik van het regiment wielrijders kwam, zei laadtun-

Rampen met KLM-Constellations

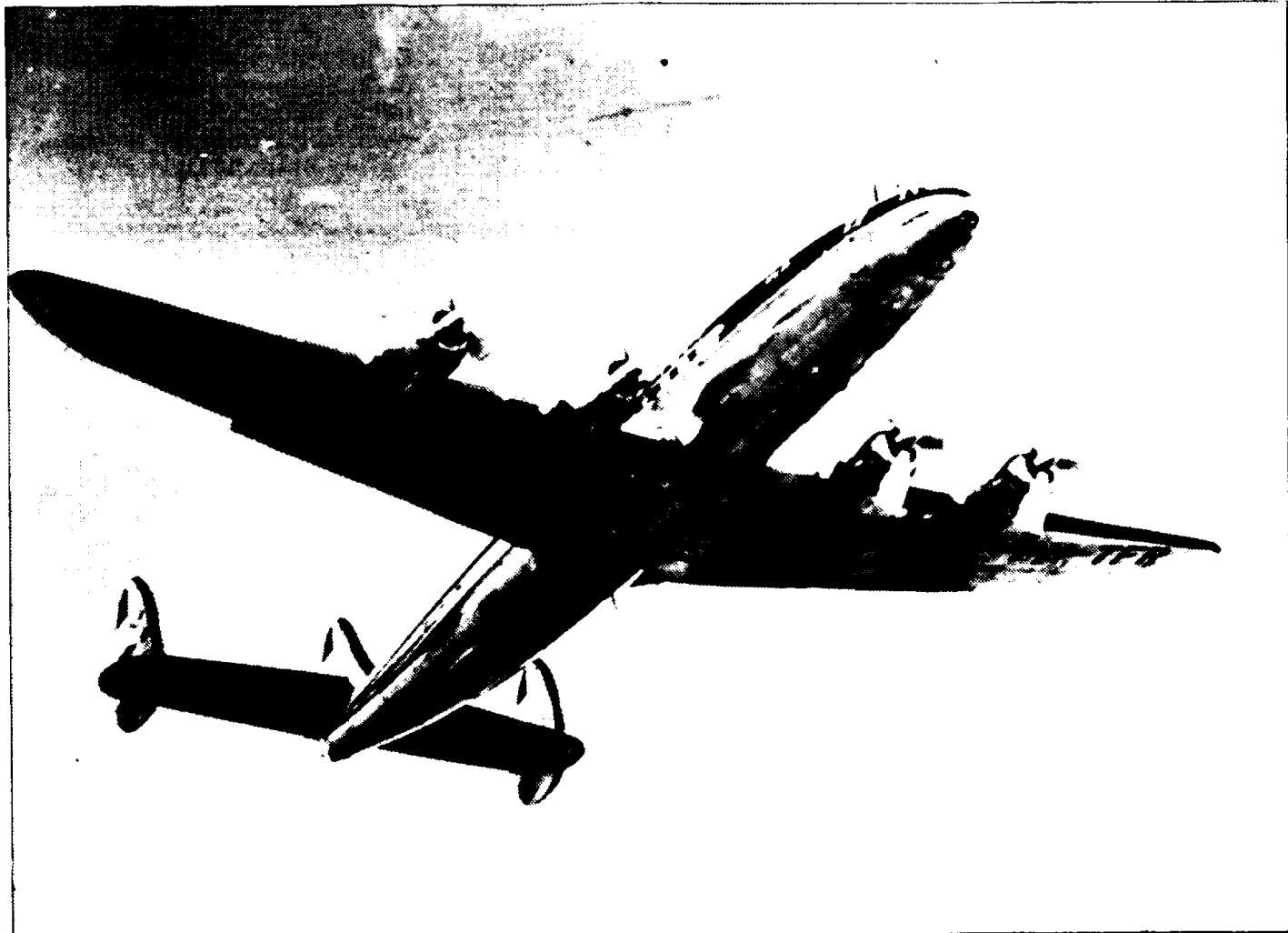
DOOR HENNY VAN EGMOND

Het was 21 jaar geleden dat Maria Gamanova haar man voor het laatst zag. Hij vertrok in 1927 om een nieuw bestaan op te bouwen in Amerika en liet vrouw en drie kinderen achter in Tsjechoslowakije. Maria Gamanova kon pas na de Tweede Wereldoorlog vertrekken. Zij zou nooit aankomen. Haar vliegtuig, een Constellation van de KLM, verongelukte bij Prestwick in Ierland tijdens de vlucht Amsterdam/New York op 20 oktober 1948.

Gamanova was niet het enige slachtoffer. Alle passagiers en bemanningsleden, veertig in totaal, verloren het leven. Het was een zwarte dag voor de KLM. Niet alleen ging de eerste Constellation verloren, ook enkele beroemde luchtvaartpioniers kwamen om. Bijvoorbeeld gezagvoerder Koene Dirk Parmentier, die wereldberoemd was geworden door zijn vlucht naar Melbourne met de Uiver. Aan boord was ook Hendrik Veenendaal, directeur van de KLM, en E. Fuld, op dat moment bankdirecteur, maar tevens een van de oprichters van de KLM.

De 'Nijmegen' verongelukte tijdens de landing. Het toestel raakte enkele honderden meters voor de landingsbaan een hoogspanningskabel. „Ik heb iets geraakt. Ik sta in brand. Ik tracht te stigen,” luidde het laatste radiobERICHT. Acht mijl voorbij het vliegveld kwam het toestel brandend neer. Het duurde enkele uren voordat reddingswerkers het vliegtuig konden betreden. Vijf mensen bleken nog in leven, maar zij overleden enkele dagen na het ongeluk.

Wat er precies gebeurde, bleef ook onduidelijk bij het tweede grote

● De glorieuze Constellation, kort na de start.

ongeluk met een Constellation. Met aan de stuurknuppel Jan Corn. Plesman, de dertigjarige zoon van de president-directeur van de KLM, stortte de 'Roermond' op 23 juni 1949 in de Adriatische Zee nabij het Italiaanse Bari. Alle 33 inzittenden, onder wie de elf bemanningsleden kwamen om. Zes slachtoffers worden nooit geborgen, evenals delen van het vliegtuig waardoor er altijd onduidelijkheid is gebleven over de oorzaak van het ongeluk.

De 'Roermond' vervoerde op de heenreis een groep vooraanstaande

de Amerikaanse journalisten naar Indonesië, zodat zij met eigen ogen het Nederlandse beleid in de toenmalige kolonie zouden kunnen aanschouwen. Zij hadden geen geluk, want de Constellation 'Franeke', waarmee de meeste journalisten de terugreis maakten, stortte 12 juli 1949 bij Bombay neer. Alle 45 inzittenden, inclusie de dertien journalisten, verliezen het leven als de 'Franeke' in zwaar weer vijf kilometers van het vliegveld tegen een heuvel vloog.

De oorzaak was vermoedelijk het

het feit dat de bemanning beschikte over weer-informatie van de vorige dag. In het officiële onderzoeksrapport wordt bovendien vastgesteld, dat de gezagvoerder een beoordelingsfout maakte, door in dat slechte weer toch te landen.

Daarna gebeurden er vijf jaar lang geen ongelukken met KLM-Constellations. Bij de nationale luchtvaartmaatschappij was inmiddels een verbeterde versie in gebruik genomen: de Super-Constellation. Ook van dit type verongelukten er drie.

Stichting wil 'Connie' naar Nederland halen'

Een 'Connie' naar Nederland halen en het in vliegklare staat houden. Ermee vliegen, maar als dat te duur is, zou het vliegtuig in een museum moeten komen. Dat zijn de doelstellingen van de stichting Constellation Nederland, de SCN. De stichting telt twintig medewerkers en circa vierhonderd donateurs. Voorzitter van de SCN is oud-gezagvoerder Klaas de Lange van KLM. Misschien dat het doel nog dit jaar wordt verwezenlijkt. De Lange reist in september naar Amerika om een Constellation, type L 749 A, te bekijken. Het contact tussen de SCN en de Amerikaanse eigenaar van dit toestel is gelegd door de zustervereniging van de SCN in Arizona, de 'Constellation Groupe USA'. Deze club bezit zelf een vliegtuig van de Constellation, eveneens van het type L 749. Dat type is volgens liefhebbers de enige echte Connie. De 049 is de eerste uitvoering van de Connie en de L 1049 staat voor de verlengde versie.

Vorig jaar had de SCN – in 1988 opgericht – een exemplaar in Canada op het oog, maar de koop van dat toestel ketste af doordat de kosten van het vliegklare maken te hoog bleken. Over de hele wereld zijn vermoedelijk nog vijf in redelijke staat verkerende Constellations L 749. Zo staat er een in Santa Domingo. Dat vliegtuig ligt echter aan de ketting omdat er drugs mee zijn gesmokkeld. Ook staat er een Constellation op een vliegveld in Marakko. De staat waarin dit toestel verkeert is niet bekend. „Toch kan het interessant zijn in verband met eventuele onderdelen, zoals motoren, etc.”

In het najaar begint de SCN een promotiecampagne met als doel sponsorgelden bijeen te brengen om, vermoedelijk in Amerika, een Connie te kunnen kopen. Een Constellation in goede staat kost tussen de 200.000 en 250.000 dollar. Voor meer informatie: Stichting Constellation Nederland, Postbus 268, 2950 AG Alblasserdam.

zegt hij, terwijl zijn vingers vertederd over de romp van het vliegtuig glijden. „Zie die vorm, die staart met drie kielylakken erop voor de stabilisatie. 't Is toch prachtig.” Na de Connie kwam de Super-Constellation. Fiets frons zijn wenkbrauwen. „Een luxueuzer, groter en zwaarder vliegtuig. Het had andere motoren, die ik persoonlijk minder betrouwbaar vond.”

In 1956 bleef instructeur, testvlieger en piloot Van Bommel voor goed aan de grond. Hij werd bij de KLM waarnemend hoofd van de afdeling kwaliteit en hoofd grond- en vliegveiligheid. „Leuk? Het moest gebeuren en ik had toevallig de meeste ervaring.”

Concorde

In 1962 ging gezagvoerder Fiets van Bommel met pensioen. Maar tot op de dag van vandaag is hij in de ban van de luchtvaart. Hij vliegt nog steeds, in kleine en grote vliegtuigen, maar bijna altijd als passagier. Op Schiphol komt hij nog maar weinig. „Ik wil niet dat ze zeggen: daar heb je die oude man weer.”

Tot voor kort had Fiets van Bommel één hartwens. Meevliegen met de Concorde, door de geluidsbarrière. Zijn wens ging enkele maanden geleden in vervulling. Hij kreeg een ticket van zijn kleinkinderen en was als een kind zo blij. „Van Amsterdam via de Noordzee naar Parijs. Ik werd bij de crew geïntroduceerd. De hele reis mocht ik in de cockpit zitten. Prachtig. En ja, toen gingen we landen in Parijs. Ging die neus van die Concorde een stukje naar beneden. En ineens, door dat weidse uitzicht en die kleine cockpit had ik het gevoel alsof ik weer in de Connie zat.”

Het boek Connie

Connie, Het verhaal van een mooi vliegtuig, heet het boek van Bart van der Klaauw over (Super) Constellations van de Amerikaanse vliegtuigbouwer Lockheed. Op 9 januari 1943, dus nu ruim vijftig jaar geleden, maakte de eerste Constellation met de militaire aanduiding C-69 de eerste, geslaagde testvlucht. Hoewel Lockheed al meer dan tachtig toestellen in bestelling had van luchtvaartmaatschappijen, waaronder de KLM, mochten deze orders niet worden afgeleverd. Eerst moest de luchtmacht worden bediend met 180 toestellen. Na de oorlog bleek de Lockheed een enorm succes. Door de geavanceerde techniek en de ingenieuze bouw kwamen met de Constellation snelle intercontinentale vluchten met slechts enkele tussenlandingen binnen bereik. Door de Constellation en later de Super-Constellation groeide de luchtvaart enorm en werd vliegen steeds populairder. Ruim achthonderd Connies hebben de Lockheedfabrieken verlaten. Voor het grootste deel werden ze gebruikt voor de burgerluchtvaart, maar ook luchtmachten over de hele wereld vlogen ermee. Constellations werden onder meer gebruikt als voorloper van de Awaacs, de vliegende radarstations.

Op 12 februari 1958 verliet de laatste Connie de fabriek. Het toestel met de propellermotoren was in één klap verouderd door de opkomst van straalvliegtuigen als de Boeing 707 en de DC-8. Hoewel er vele zijn gemaakt, zijn er vermoedelijk nog maar 68 Constellations. Een aantal is nog vliegwaardig, maar de meeste toestellen hebben een roemloos einde gevonden en liggen als wrak naast een startbaan, in het Andesgebergte, hebben een plekje in een museum gekregen of zijn inmiddels in gebruik als restaurant. Het boek van Bart van der Klaauw is uiterst leesbaar. Het vertelt uitgebreid de geschiedenis van de Constellation en geeft ook vele technische details. Er zijn meer dan tweehonderd fraaie foto's in opgenomen.

Connie, Het verhaal van een mooi vliegtuig, Bart van der Klaauw, Uitgeverij De Alk, Alkmaar, prijs f57,50.

Elf van de 68 inzittenden werden door Papoea's die op een naburig eiland woonden, met prauwen gered, maar slechts negen van hen overleefden de ramp. Het totale aantal slachtoffers kwam op 59. Drie Papoea's kregen later een koninklijke onderscheiding voor hun reddingswerk. Het ongeluk gebeurde vlak na het vertrek vanuit Biak.

„Bij de KLM bestaat ongerustheid over het reeds enkele uren uitblijven van bericht van een harer vliegtuigen op weg naar de Verenigde Staten. Het betreft de Super-Constellation Hugo de Groot met aan boord 81 passagiers van uiteenlopende nationaliteit en een bemanning van acht personen,” deelde de luchtvaartmaatschappij om half twee op 14 juli 1958 mee.

De angst werd enkele uren later bewaarheid. Een vliegtuig van de RAF nam wrakstukken waar. Naar later bleek, was de Hugo de Groot 43 minuten na het vertrek van het Ierse vliegveld Shannon in zee gestort. Niemand overleefde de ramp, die de tiende was na de Tweede Wereldoorlog waarmee de KLM werd geconfronteerd en die de meeste slachtoffers vergde. De oorzaak kon nooit worden vastgesteld, maar waarschijnlijk was de druk in het vliegtuig weggevallen en het toestel geëxplodeerd. Deze theorie wordt ondersteund door de brokstukken die over een groot gebied zijn verspreid en door sectie op de overledenen die kunnen worden geborgen. Nog steeds liggen grote delen van het toestel op grote diepten in de Atlantische Ocean.

Een interview met de scheidende rechter mr. J.C.E. Wortmann (61) begint stevast met de zaken waar hij niet over wil praten: gedane zaken, 'want dat wordt nakaarten' en politieke zaken, 'want een rechter moet de politiek niet voor de voeten lopen.'

De rechter, bekend van onder meer het grote ABP-proces en het proces tegen verpleger Frans H. van de Lückherheidkliniek, maakte onlangs bekend met de vut te gaan. Tijd voor een afscheidsinterview met de magistraat die jarenlang hoofd van de strafsector was en tevens als persrechter in Nederland een baanbrekende rol vervulde. Wortmann krijgt na 22 jaar rechterlijke macht in Maastricht meer tijd voor zijn hobby's, schilderen en... de geschiedenis van de mode.

DOOR MAURICE UBAGS

Niets is zo wetmatig als kleding, heeft U al eens gezegd.

„Toga en bef berusten op de wet. Daaronder kun je alles dragen wat je prettig vindt, maar wat zichtbaar wordt moet ook aan eisen voldoen. Zwarte gesloten schoenen en zwarte kousen, zo moet het eigenlijk. In de advocatuur zijn ze daar veel gemakkelijker in.”

Toch moet ik de eerste rechter in een Hawaïi-hemd nog tegenkomen.

Wortmann: „Neem kinderen. Die weten al precies wat ze willen. Als de spijkerbroek niet van het goede merk is, trekken ze hem best niet aan. Dan kun je spreken van geïnformeerde. Dat geldt ook voor de rechterlijke macht: de rechterlijk ambtenaar in opleiding past zich geleidelijk aan bij de oudere garde. Tegen de tijd dat hij benoemd moet worden, loopt hij in een 'net pak'. Maar in het algemeen kun je zeggen dat het kledinggedrag en de visie op kleding de laatste dertig jaar sterk gewijzigd is.”

Iets heel anders. Het raadkamergeheim. Kunt U een tipje van de sluier oplichten?

„De reden dat de beraadslaging in de raadkamer geheim is, is dat het geen pas geeft de bespreking van problemen naar buiten te brengen. De rechters kunnen verschillende meningen over een zaak hebben. Toch moeten zij in de raadkamer tot een gezamenlijk standpunt komen. Dat kan betekenen dat het een 3-0 beslissing wordt, maar ook een 2-1 beslissing komt voor. Door deze geheime bespreking kunnen we de beslissing als een 'massief' presenteren, krijgt de beslissing het meeste gezag. Bestaat er twijfel over de juistheid van de beslissing, dan kunnen de betrokkenen in hoger beroep gaan.”

De jongste rechter moet het eerst zijn mening geven en de voorzitter als laatste?

● **Rechter Wortmann: 'Ik wordt wel eens moedeloos van de stroom drugsdelicten.'**

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

houden, terwijl misdadige organisaties bewust een compleet rookgordijn optrekken en alles zo vaag mogelijk houden om niet gegrepen te worden. Die organisaties kennen geen enkele beperking, hoe moet je daar een gevecht mee leveren? Dat is eigenlijk meer een verzuchting die een officier zou moeten doen.”

Is de strijd tegen drugs verloren?

„Daar worstelen we al 25 jaar mee. Begin jaren zeventig ging het nog om hasjes, marihuana en LSD-trips. Nu gaat het om harddrugs. Toen de drugs opkwamen speelden die een belangrijke rol in het kader van de grotere vrijheden van het individu. Toen is onvoldoende onderkend dat achter de verkoop een mondiaal gezien groots georganiseerde handel schuil gaat. Dat bepaalde landen zelfs belang hebben bij de export van drugs. Daar zijn we pas in de loop van de jaren tachtig achtergekomen. Ik word van de stroom drugsdelicten wel eens moedeloos. Het is dwelen met de kraan open.”

Van de positie van het slachtoffer in ons strafproces word je ook wel eens moedeloos.

„De afgelopen jaren is er meer aandacht gekomen voor slachtoffers, maar waar heeft dat toe geleid? Als het slachtoffer als benadeelde partij naar de zitting komt, wordt hij soms ook nog uitgemaakt door de verdachte voor leugenaar. Heel onaangenaam. Als rechter probeer je dat een beetje te sturen, maar toch. Is dit nou een waardige vertoning, vraag ik me dan af. Ook als mensen de kous op de kop krijgen en ontgoocheld naar huis gaan omdat ze geen bonnetje als bewijs van de waarde van vernielde spullen bij zich hebben, dan kan ik dat geen slachtofferhulp noemen. Hier ligt nog een taak voor de politiek.”

Over politiek gesproken. Het zal niet meer uw probleem worden, maar hoe kan de officier straks in de komende corruptiezaken een rechter ervan overtuigen bewijzen dat het aannemen van een gift bij iemand heeft geleid tot het verstrekken van een opdracht, al dan niet in strijd met zijn ambt?

„Een rechter en een officier kunnen een verdachte niet in zijn hoofd kijken. Bij een ontkennende verdachte moet je daarom het bewijs ontlenuen aan uiterlijke feiten en omstandigheden, aan datgene wat je wel kunt zien.”

De verdediging zal roepen dat de betrokken verdachte ook zonder gift niet anders gehandeld zou hebben?

„Het gaat om indrukken die gewekt konden worden, dan kun je toch spreken van een voltooid delict. Maar het is duidelijk: corruptie is net als oplichting veel moeilijker te bewijzen omdat die verdachten altijd een verhaal hebben. Bij een diefstal waarbij de gestolen spullen bij de verdachte zijn gevonden en een schroevendraaier op de plaats van het delict is gevonden met zijn vingerafdrukken, dan heeft die verdachte geen verhaal meer.”

Het verhaal van Wortmann zelf houdt ondanks zijn vertrek nog niet helemaal op bij de rechtbank. Samen met een software-specialist gaat hij zich bezig houden met de automatisering van het strafproces. Kijken wat de mogelijkheden zijn zonder dat de computer het heft te zeer in handen neemt.

Lex dura sed lex: de wet is hard, maar is niettemin de wet.

'Gevangenisstraf schrikt niet af'

„Dat klopt.”

Bepaald meer openheid heeft u nagestreefd in uw rol als persrechter.

„Persrechter ben ik eigenlijk als vanzelfsprekend geworden tijdens het ABP-proces. Alle facetten van van een openbaar proces zijn toen in één keer aan bod gekomen. Maastricht is met opstellen van regels voor de toelating van fotograferende en audiovisuele pers voorloper geweest, samen met het progressievere Amsterdam en samen met Zwolle.”

Noemt U eens een facet.

„Ik heb cameramensen toen verboden opnamen te maken van mensen die het gerechtshuis in- en uitlopen. Veel van die mensen hebben waarschijnlijk niks met het ABP van doen, maar komen bijvoorbeeld voor een echtscheiding. Dan moet je voorkomen dat de buien later zeggen: Hé, wat deed jij in de rechtbank, je was op tv?”

Wortmann heeft van alle ervaringen die hij destijds heeft opgedaan vuistregels gemaakt voor de praktijk. Die regels hebben later veel invloed gehad elders in het land.

Wat vindt u van het toelaten van tv-journalisten in de rechtszaal?

Wortmann: „Dat is een heel breedvoorige discussie. Soms moet justi-

tie zwijgen, bijvoorbeeld als volgens de wet een zaak achter gesloten deuren behandeld moet worden. In alle andere zaken is er geen enkel belang om geheim te doen, te meer niet omdat de rechtspraak juist openbaar is. Maar je moet wel rekening houden met alle belangen. En dan heb je ineens een hele grote beperking. Verdachte, getuigen, deskundigen, slachtoffers, zij kunnen allen claims ontlenen aan internationale verdragen die ook tot ons recht behoren. Ik pleit ervoor om telkens met de be-

zen we ons er soms wel over dat de terminologie niet goed wordt begrepen. Vrijspraak en ontslag van alle rechtsvervolgning bijvoorbeeld zijn echt twee hele verschillende zaken. Maar ook dat is in zekere zin vergeeflijk. Een rechter en een journalist moeten niet elkaars vak gaan uitoefenen.”

De pers als controleur van de rechterlijke macht?

„Dat is iets te veel gezegd. De rechter is de controleur van het straf-

wordt geschonken. Ze vrezen de pers. Maar aan die verzoeken kunnen we niet tegemoet komen: de wet schrijft openbaarheid voor.”

En u?

„Voor openbaarheid van behandeling is gekozen. Het is geen goed iets op zichzelf. In de afweging tussen wel of niet openbaar, zijn de nadelen van openbaren het lichtste bevonden. Ik kan mij dan ook wel indenken, dat het openbaar te-

Maar toch heeft u tot aan uw vertrek gevangenisstraffen uitgedeeld.

„Wat wil je anders. Wanneer een geval zich niet leent voor boete, dienstverlening, of enige maatregel, blijft alleen de vrijheidsstraf over. Aan de andere kant betekent het opleggen van straf wel het bevestigen van de bestaande norm. Het zou tegenover mensen die die norm wel naleven onrechtvaardig zijn als zij die hem aan zijn laars lappen daarvan geen gevolgen ondervinden.”

Vormfouten bevestigen de norm niet.

„Dat is echt een probleem. Het moet niet zo zijn dat een aantal verdachten de dans ontspringt door het laten verstrijken van een termijn of een ander gebrek. Ook de rechter vindt dat onrecht bestraft moet worden, dat is juist zijn taak. Maar als bijvoorbeeld een officier een formeel regeltje overtreedt, dan moet een rechter ook daar de consequenties aan verbinden. Dan wordt de formele norm bevestigd. Als blijkt dat de regels te gemakkelijk leiden tot fouten, dan moet de wetgever de regel veranderen.”

Ook het wetboek veranderen om een halt toe te roepen aan de georganiseerde misdaad?

Wortmann: „Het Openbaar Ministerie moet zich aan allerlei regels

Rechter Wortmann gaat met vut

trokkenen na te gaan welk belang, openbaarheid of privacy, voorrang moet krijgen. Het resoluut zonder goed doen van zijn werk. De pers voegt daar wel een dimensie aan toe, omdat die een zaak niet alleen evalueert maar ook publiceert voor een groot publiek. In die zin is er dus wel sprake van controle.”

Hoe oordeelt u over schrijvende journalisten?

„De berichtgeving in de regionale pers is over het algemeen goed. Ik realiseer me dat de pers het niet gemakkelijk heeft, omdat ze slechts fragmenten uit het dossier heeft. Nu worden die in Maastricht redelijk royaal behandeld. In met name het westen van het land is dat wel anders. Als rechters verba-

proces. Het feit dat ieder moment iemand de rechtszaal kan binnenkomen is een waarborg voor het goed doen van zijn werk. De pers voegt daar wel een dimensie aan toe, omdat die een zaak niet alleen evalueert maar ook publiceert voor een groot publiek. In die zin is er dus wel sprake van controle.”

Ziet u publiciteit als extra straf?

„Veel verdachten zelf zien dat in elk geval zo. Geregeld krijgen we brieven van mensen die vragen of hun zaak achter gesloten deuren kan worden behandeld of dat aan bepaalde feiten geen aandacht

rechtstaan met alle gevolgen van dien, dus ook publiciteit via media, als 'straf' wordt ervaren.”

Vrezen de verdachten ook gevangenisstraf?

„Ik wil niet helemaal generaliseren, maar in ontzaglijk veel gevallen wordt gevangenisstraf kennelijk niet gevreesd, want ik zie een grote groep mensen telkens terugkomen. Ik heb ook niet de indruk dat de meesten beter worden van gevangenisstraf. Integendeel, de gevangenis is voor een aantal afgestraften inderdaad de leerschool van de misdaad.”

De brandstichter

Piet (21) krijgt een kick van de angst van anderen.

Hij verkneukelt zich vooral als de vlammen hoog opblazen en iedereen gillend om hulp roept.

De vliegkamp in de Bijlmer was voor zijn zwaar zieke geest een feest.

In Maastricht en Valkenburg stak hij diverse gebouwen in de fik. Onder het Sigma-college.

Zelf stond hij steeds te genieten tussen de toeschouwers.

De schade was enorm.

Slachtoffers vielen er gelukkig niet.

In het Pieter Baancentrum in Utrecht werd Piet langdurig geobserveerd.

Het resultaat was behoorlijk schokkend.

'Geen spoor van spijt of schaamte. Een jonge man die alleen uit is op een lui leventje. Onaangedaan is over wat er in de wereld gebeurt

en volstrekt niet geïnteresseerd in andere mensen,' schreven de deskundigen.

Piet zelf vindt het allemaal maar flauwekul.

'Dom gedoe van niks. Die brandjes zijn toch zo geblust,' zei hij tegen de politie.

Voor rechtbankvoorzitter mr. P. Broekhoven zwakt hij blijkbaar na instructie zijn bikkeldharde visie wat af.

Van enig menselijk gevoel blijkt echter niets.

Toch hebben de ziekeknijpers geen advies gegeven om Piet voor lange tijd op te sluiten.

Een verslavingskliniek wordt als de laatste strohalm gezien.

'Het opsluiten in een inrichting zal toch niet helpen. Er moet geprobeerd worden structuur in zijn leven te brengen; daar staat alleen de bevrediging van de eigen behoefte centraal.'

Een visie die menig wenkbrauw doet fronsen, want iedereen kan op zijn vingers natel-

len dat Maastricht snel 'weer zal branden' als Piet vrij rondloopt.

Officier van justitie mr. M. Kolkert houdt dan ook openlijk zijn hart vast.

'Deze man staat zo buiten de wereld, dat hij alleen zichzelf ziet. Hij is een groot gevaar en niet alleen voor zichzelf,' onderbouwt mr. Kolkert zijn eis Piet ter beschikking te stellen en te laten verplegen in de hoop dat hij ooit weer een normaal mens wordt.

Met enige afkeer wijst de officier of degenen die Piet in het leven hebben gezet en vervolgens op zo'n gruwelijke manier geestelijk hebben verwaarloosd, dat een karikatuur is overgebleven.

Niet zo vreemd is dan ook dat Piet zich in de sfeer van een kliniek veilig en prettig voelt.

Aan brand stichten denkt hij in die omgeving niet eens.

Zijn advocaat pleit vurig voor een beetje aandacht voor een slachtoffer.

door rob peters

Bankers Bedrijfswagens b.v.
Rijksweg Noord 19, Echt. Tel. 04754-82453.
Het juiste adres voor een bedrijfswagen rijbewijs B.
Pim. 60 stuks voorraadig
Open - gesloten - aanmerksuitvoering.
Inkoop - Verkoop van alle bedrijfswagens voor rijbewijs B.
Geopend ma. t/m vrijd. van 8.00-19.00; zat. 9.00-16.00 uur.
Onderhoud - reparatie eigen werkplaats.

VERBOOM B.V.

Mitsubishi L 300 diesel gesloten '87, '88, '89
Mercedes 1114 diesel gesloten met laadklep
Mercedes MB 100 verlengd
Mercedes 308 D met alu. van bak
Mercedes 407 D koelwagen
Mercedes 813 autotransporter
Toyota Life-Ace benzine
VW Transporter dubb. cabine diesel turbo 2x38
VW Transporter pick-up benzine
VW Transporter gesloten benzine
VW LT 40 gesloten verh. en verl. diesel turbo
VW LT 45 gesloten verh. en verl. diesel turbo
VW Transporter diesel verlengd
VW Kleinbus 9-pers. benzine
Ford Transit dubbele cabine benzine
Ford Escort bestel benzine
Renault Master TD 35 koelwagen
Datsun Isuzu 5-pers.
Wijngaardweg 62A, 6412 PJ Heerlen-Hoensbroek.
Tel. 045-222455 of 720654.

Wij hebben voor u in voor-
raad staan: 150 bestelbus-
sen en personenbussen met
3 tot 6 maanden garantie en
APK gekend afgeleverd. Al-
le merken en types in voor-
raad. Prijzen vanaf
f 8.000,- t/m f 20.000,-
Bouwjaren vanaf 1987 t/m
1991. Inruil mogelijk. BE-
DRIJFSGEWAGCENTRUM
Echt, Amerpweg 2, Indus-
triëgebied de Berk. Echt
(Limburg). Tel. 04754-
87455 of 87933, fax 87958.

Te koop SUZUKI Pick-Up
bowl '85, 25.000 km. V.p.r.
f 5.200,-. Tel. 045-241588.

Te koop NISSAN Cab star D
bowl '85, laadvorm. 1800 km.
geavanceerde motor pim.
10.000 km. Telefoon 04459-
2822 na 18.00 uur.

Motorverzekering??
Vroom en Dreemman verzekering!!
Bel voor gratis premieberekening
045-717263 of 043-290508 of 046-582721.

Harley Davidson
Electra glide, veel chrom, bowl '73, 1200 cc, l.z.g.st.,
f 19.500,-. HD polimotor 1340 Evolution block en belt
'88 en '89, v.a. f 23.500,- 3 rmd. chrom. 046-511322.

Te koop Custom
Honda Super Magna VF750 CJ
special paint, veel chrom, alle opties, bowl '90, 18.750 km,
1 van de 75 officieel geïmporteerde Magna's door Honda
Nederland. Inf. 04406-14750.

Nieuw!
HONDA XL 600 V. Transalp,
meer 100 km. topsnel.,
3 rmd. oud, f 2.000,- onder
nieuwpr. Tel. 045-257786.

Nieuw! MOTORBANDEN
Alle maten en merken, tegen
laagste prijs. Bandenspecia-
list Abel, Reesweg 143,
Landgraaf 045-314027.

Te koop HONDA Shadow
500, km.st. 18.500, prijs
f 7.850,-. Tel. 045-232001.

Te koop HONDA CB 1000
F, in nieuw staat. Tel. 045-
711819, zondag bel.

Te k. KAWASAKI Z400S,
zijkapen. Harley-Davidson,
pijpen. 60 jaar oud. Tel.
04450-1318.

Te koop HONDA Nighthawk
650 bowl '90, 6000 miles, in
absolut. n.v.staat, f 9.750,-.
Tel. 046-337438.

Te koop HONDA Bol d'Or
500 cc, bowl '79, f 2.500,-.
Talmestraat 5, Heerlen.

Te koop HONDA XR 600
bowl '93, v.p.r. f 9.000,-.
Tel. 045-218422.

Te koop HONDA Bol d'Or
CB 900 F bowl '84, l.z.g.st.
Tel. 045-729180.

Te k. HONDA Magna 1100,
zwaar, bowl '84, 21.000 km,
f 9.500,-. Tel. 045-725829.

Te koop SUZUKI GS 1000,
100% in orde, ges. origineel.
f 5.250,-. Tel. 045-451879.

Te koop KAWASAKI Vulcan
750 bowl '90, 5.000 mls.,
nieuwst. 045-270704.

SUZUKI GSX 600 F, bowl '92,
6.000 km, in nieuw staat, l.e.
a.b. Telefoon 045-463378.

Te k. BMW R 100 RS, bowl
'79, in zeer goede staat, pr.
n.o.l.k. Tel. 045-420059.

Te koop HONDA Shadow VT
1100 C, bowl '86, pr.
f 10.750,-. Tel. 045-463828.

HONDA F 750 CB, bowl '77,
starw., kuip, zeer mooi,
f 2.950,-. Tel. 045-227887.

Te koop SUZUKI Intruder
VS 700 cc, bowl '86, kleur
zwart, 11.000 km, l.z.g.st. Te
bevragen 045-273896.

Te koop HONDA XL 500,
bowl '82, l.g.st. Telefoon: 045-
740587.

Te k. HONDA Shadow VT
1100 C, bowl '86, pr.
f 10.750,-. Tel. 045-463828.

HONDA F 750 CB, bowl '77,
starw., kuip, zeer mooi,
f 2.950,-. Tel. 045-227887.

Te koop SUZUKI Intruder
VS 700 cc, bowl '86, kleur
zwart, 11.000 km, l.z.g.st. Te
bevragen 045-273896.

Te koop KTM 600, 4 tak Off
The Road, bowl '87, met
kanteleken, iels werk,
f 3.500,-. Tel. 04404-1571.

Te koop YAMAHA Tenere
600cc, bowl '88. Tel. 045-
258412.

Te k. YAMAHA 550 XT Off
The Road, bowl '82, l.z.g.st.,
f 2.500,-. Na 13 uur Neu-
enstr. 223, Kerkrade.

Te k. HONDA CR 250, bowl
'87, opknapper, f 400,-. Tel.
045-222361.

Te koop BMW K 100, bowl
'88, kleur rood, vrasgrijp
f 11.500,-. Tel. 045-311892.

Te koop HONDA CM 400
Custom 1983, l.z.g.st., bor-
deauwood, km.st. 19.000.
V.p.r. f 4.900,-. Telefoon
045-226801.

Te k. LAVERDA 750 SF 1,
bowl '72, l.z.g.st., f 6.250,-.
Tel. 04754-87031.

HONDA CB 450 Night-
hawk, f 4.250,-. FT 500
f 3.250,-. VF 1000 f 2
f 7.900,-. VF 750 f 5
f 6.250,-. XBR 500
f 5.100,-. Tel. 046-374721.

HONDA CB 750 F, bowl '83,
1e elg., 22.000 km, in n.w.st.,
f 5.500,-. Tel. 045-257786.

YAMAHA FZR 600, bowl '92,
f 5.000,-. Onder nieuwpr.
Tel. 045-257786.

Te koop HONDA Shadow
VT 500 C, bowl '84, prijs
f 7.250,-. Tel. 045-315681.

Zeer mooie motor KAWA-
SAKI Z1000, bowl '79, v.p.r.
f 5.900,-. Tel. 043-633415.

NIEUW! Milieuvriendelijk
Electro Brom- en anorocoo-
ter, f 3.950,-. Tweewielers
Jan Rijkers, Hoensbroek.
Tel. 045-212537.

Te koop RACEFIETS Eddy
Merckx, met 58, afgemont,
met Campag Super Record,
f 950,-. 045-255332. Ser-
vatuur: 3, Brunsum.

Te k. Vespa CIAO, bowl '91,
kl. blauw, cycle centre ga-
rantie tot 29-11-93, WA-
verz. tot 30-4-94, prijs
f 900,-. Tel. 045-711884.

MOET weg! Bromocoo-
ter Peugeot 1 j. oud, v.p.r.
f 2.750,-. Tel. 045-214343.

Nieuw CITYBIKE MK1 elect.
bromocoo-ter en anorocoo-
ter, tot per km. 1.000 x tanken
uit het stopcontact, f 3.950,-.
Bart Rijkers, Willemstr. 95,
Heerlen. Tel. 045-728840.

Te koop Batavus dames
Peugeot 1 j. oud, v.p.r.
f 2.750,-. Tel. 045-214343.

Nieuw CITYBIKE MK1 elect.
bromocoo-ter en anorocoo-
ter, tot per km. 1.000 x tanken
uit het stopcontact, f 3.950,-.
Bart Rijkers, Willemstr. 95,
Heerlen. Tel. 045-728840.

Te koop Batavus dames
Peugeot 1 j. oud, v.p.r.
f 2.750,-. Tel. 045-214343.

Nieuw CITYBIKE MK1 elect.
bromocoo-ter en anorocoo-
ter, tot per km. 1.000 x tanken
uit het stopcontact, f 3.950,-.
Bart Rijkers, Willemstr. 95,
Heerlen. Tel. 045-728840.

Te koop Batavus dames
Peugeot 1 j. oud, v.p.r.
f 2.750,-. Tel. 045-214343.

Nieuw CITYBIKE MK1 elect.
bromocoo-ter en anorocoo-
ter, tot per km. 1.000 x tanken
uit het stopcontact, f 3.950,-.
Bart Rijkers, Willemstr. 95,
Heerlen. Tel. 045-728840.

Te koop Batavus dames
Peugeot 1 j. oud, v.p.r.
f 2.750,-. Tel. 045-214343.

Nieuw CITYBIKE MK1 elect.
bromocoo-ter en anorocoo-
ter, tot per km. 1.000 x tanken
uit het stopcontact, f 3.950,-.
Bart Rijkers, Willemstr. 95,
Heerlen. Tel. 045-728840.

Te koop Batavus dames
Peugeot 1 j. oud, v.p.r.
f 2.750,-. Tel. 045-214343.

Nieuw CITYBIKE MK1 elect.
bromocoo-ter en anorocoo-
ter, tot per km. 1.000 x tanken
uit het stopcontact, f 3.950,-.
Bart Rijkers, Willemstr. 95,
Heerlen. Tel. 045-728840.

Te koop Batavus dames
Peugeot 1 j. oud, v.p.r.
f 2.750,-. Tel. 045-214343.

Nieuw CITYBIKE MK1 elect.
bromocoo-ter en anorocoo-
ter, tot per km. 1.000 x tanken
uit het stopcontact, f 3.950,-.
Bart Rijkers, Willemstr. 95,
Heerlen. Tel. 045-728840.

Zielen/Boten/Surfen

Te koop aangeboden:
Polyester zeilboot, merk
Orion, met buitenbord motor
en trieler, lang 6 mtr.
Polyester Peerenboom-
kruiser met inboordmotor,
lang 7,2 mtr.
VALKRUISER, type Sport
met Mercedes inboord,
langte 10,5 mtr.
Jachtbemiddeling
Pieterplas
043-671814.
Wat VERKOPEN? Adver-
teer via: 045-719966.

Te koop stalen KAJUIT-
BOOT, pim. 6 mtr. Type
Beenaker, l.z.g.st. met
Honda b.b. met 4 tak
f 5.500,-. Tel. 045-314868.

Te k. SURFLANK Wyley
350 met Gastra zeil 5,8 m2,
f 900,-; kinderzeil + tugsage,
f 100,-; surfpak "Shorty" mt.
54, f 125,-. Tel. 045-314868.

Te k. Free fire SPEEDBOOT,
2-pers., 30 PK, Yamaha mo-
tor en trieler, f 3.250,-. Go-
seilinger. 82, Heerlen-
Meerbroek.

SPEEDBOOT, 4-pers., 35
pk, bb-motor, met trieler,
f 2.250,-. Tel. 045-311882.

Caravans/tenten

DEALER
Chateau en Homecar
Caravans
Onze ex-verhuur
caravans nu te koop met
hoge korting!!
Opruiming showmodellen 1993!!
Kom vrijblijvend eens kijken.
Reparatie, taxi, onderhoud van alle merken caravans.

Ralon Caravans
Brommelen 58A, Geulle. Telefoon 043-645079.

Vakantie-voordeel-show
bij Beckers in Sittard
Duizend en een verrassende koopjes in onze grote
Recreatie-supermarkt
- Kampeeraankomen
- koelboxen
- camping- en tuimobilair
- barbecue/grills
- recreatie-artikelen
In onze TENTENHAL vindt u een enorme collectie voorde-
lige caravan-voortenten en -luifels, bungalow- en kam-
peertenten (ook lichtgewicht) en tenten v. kampeerauto's.
Nieuwe en gebruikte CARAVANS EN VOUWAGENS
van de bekende merken. De vouwagens staan allemaal
demonstratieklaar opgesteld. Zoujiet ontvangen:
ex-verhuur STACARAVANS
De Vakantie-voordeel-Show van Limburgs grootste
recreatie specialist mag u niet missen!

Beckers Sittard
Handelstraat 22-24-31 (Handelcentrum Bergerweg)
Sittard. (volg de borden ind. Bergrweg).

Bij RIDDERBEKS

super-aanbiedingen van caravans: Home Car en Erba.
Vouwagens: Trigno allen Toppers in prijs en kwaliteit,
dit mag u niet missen.....
Kom eens kijken in Koningsbosch.
Prinsenhaven 180, tel. 04743-2213. Lid Bovag/ANWB

Sta-caravans

Nergens zoveel keus. Nieuw
vanaf f 19.950,-. Gebr.
vanaf f 4.950,-. Ook houten
chalets, inv. en fin. mog. De
Bergjes, Schaapbrug 2a,
Rogge (L) tel. 04749-5079.

KIP '93

v.a. 13 aug. uit verhuur te k.
KK 37, KE 38, KE 38T, KL
35 EK, KL 40 T, KG 42 T, al-
len compl. uitgerust en du-
zenden gulden afgeprijsd.

Off. Kip Stedee
Industrieweg 1, Hapert.
Tel. 04977-83236.

30 x '93

show- en voorraadmodellen
Kip
nu interessant afgeprijsd
van Eijk
Off. Stedee Kip Caravans
Industrieweg 1, Hapert.
Tel. 04977-83236.

Te koop HOBBS Luxe 430,
bowl '93, nieuw model,
niet gebruikt, geheel com-
pleet. Tel. 04498-54684.

HOBBS 495 Prestige, bowl
'93, nieuw model, geheel
compleet. 04498-54684.

Te koop CARAVAN Børstner,
l.z.g.st., p. f 5.200,-.
Telefoon 04492-5174.

Erba Taiga CARAVAN 4-
pers., rondzit, toilet, lichte-
ringverwarming, lichte-
voortent. Tel. 045-741154.

Te koop TOURCARAVAN 3
à 4 personen, zeer mooi, v.p.
f 2.500,-. Dr. L.T.H.
Wetenschap. 17, Brunsum.
Tel. 045-255304.

Te koop Opel KADETT Car-
avan 1,3 bowl '81, APK 8-8-
'94, v.p.r. f 1.750,-. Tele-
foon 045-272423.

Grote partij kwaliteits car-
avan VOORTENTEN, halve
prijs. Voortenten Centrum,
Theo Stel 'BV, Eindhoven.
Tel. 040-482945.

CARAVANSTALLING
te huur in Heerlen, overdekt
f 450,-, buiten f 225,-. Tel.
09-32.89722307 f 045-
216476.

CARAVAN- en botenstalling
aangeb.: Gronsveld, Sta-
tionstr. 44. 04408-1251.

Te koop CARAVAN Knaus
Subwind 330, mooie voor-
tent. Tel. 045-217379.

Te k. 5-pers. TOURCARA-
VAN met voortent, f 3.500,-.
Panhuysstr. 21, Voerendaal.

Voor totale RECREATIE:
Beyersland en Award tour-
caravans. Ractel-vouw-
agens. Door eigen import
aanmerksel: geprijsd, zeer
luxe, oerdegelijke Deense
Larsen caravan-voortenten,
nagenoeg alle onderdelen,
accessoires en campingbe-
nodigheden. Onderhoud
en reparatie. Voor service
en kwaliteit is uw adres: De
Oude Caravan BV, Dr. No-
telaan 141, ind. park Nrd.,
Sittard. Tel. 046-513834.
Donderdag koopavond.

Overdekt en afgeloten
LOKES voor stalling van
vouwagens, vouwcar-
avans, boten, auto's, enz.
te Heerlen, tel. 045-751241.

Vakantie

Te k. beg. SURFLANK,
comp., f 200,-. Kayak, 2-
pers., l.z.g.st., polyester,
Avoncraft, v.p.r. f 750,-. Na
17 uur 046-527379.

Wat VERKOPEN? Adver-
teer via: 045-719966.

Duitsland

Moesel-gebied bij Cochem
tijdens de wijnoogst
Na seizoen sept. tot nov., 3 caravans met voortent, eigen
toilet, wasruimte met stromend water, ind. gas en electra,
4 personen, DM 350,- per week. Camping met verwarmd
zwembad, kinderspeelplaats, douches, restaurant.
Vraag vandaag nog onze folder aan!
Franz Franken, Altes Forsthaus, 56814 Landern/Cochem.
09-49.26718701.

Turkije

KUSADASI Hotel Hannover
in Kusadasi, vertr. sept.
en okt. 8 dgn. f 599,- logie!
ontbijt. 15 dgn. f 699,- lo-
gie/ontbijt vanaf Eind. en
Ams. Tel. Maastricht 043-
260044, lid SGR.

Campers

Te k. 4-pers. Camper BED-
FORD, benz., met boven-
slaper, douche, geizer, lufel,
voortent, enz. kl. wt. l.z.g.st.
045-216476/0492-3311.

Te k. Camper DODGE, 6-
pers., met douche/wc, vele
extra's: LPG, APK tot 4-94,
pr.n.o.l.k. 045-320051.

Te k. CAMPER Mitsubishi
L200, vakantieklaar, bowl '81.
Tel. 0498-53397.

CITROËN HY-Bus, 1977,
30.000 km., ex. brandweer,
nu als camper. 04451-1261.

Muziek via de PC

Muzikaal "toveren" in uw eigen huiskamer!
Opnamen, afspeelen of experimenteren in cd-kwaliteit!
Kom binnen voor een demo.
Roland soundcards - diverse sequencer-programma's.
SCC1 - SC7 - LAP10 - Musicator - Cubase - TurboTrax -
Band in the Box enz.
Koop bij de man die het ook bedienen kan.

YAMAHA

Keyboardspeler opgelet!!!

Het meest verkochte
keyboard voor een speciale
prijs. Yamaha PSR 500 inkl.
standaard, susteindekl.
Nederl. handelings.
Yamaha adaptor, lespakket,
1 jaar garantie, alles samen
voor f 1.495,- (winkel-
waarde f 1.920,-) op=op!!
Gespreide betaling mogelijk.
Alleen verkrijgbaar bij
Muziekhuis Gaus Arons b.v.
Honigmanstraat 5-7-9
Heerlen.
Tel. 045-717155
(donderdag koopavond).

SHOWVERLICHTING voor
discotheek, drive in shows
of bands. Limburgs ge-
schiedt adres. Bezoek onze
showroom. Hightile Inter-
national. Huls 14, Simpelveld.
Tel. 045-444807.

BLAASINSTRUMENTEN
en slagwerk, grootste keuze,
nieuw en gebruikt. Saxo-
fons v.a. f 650,-; dwars-
fluiten v.a. f 250,-; drum-
stellen v.a. f 495,-. Adams
Thom. 04758-1324.

SOUSAFOONS grote partij
gebruikte instrumenten uit U.
S.A., in perfecte staat.
Adams Thom. 04758-1324.

Bluesband met veel werk
zoekt ervaren strakke
DRUMMER, leeftijd min. 30
jaar. Tel. 043-848809.

Te koop KEYBOARD Tech-
nics KN1000. Telefoon 045-
421772.

Te koop PIANO (veugel) i.g.
st. tegen redelijke prijs. Tel.
04454-65898.

Beginnende Rockband
zoekt BASSIST. Tel.
04457-3990.

Te koop Prof. Roland D-50
SYNTHESIZER, in zeer
goede staat, nieuwpr.
f 4.300,-, v.p.r. f 1.275,-.
Tel. 045-421857.

Te koop 1 Viscount ORGEL
f 500,-. 1 Yamaha Orgel
f 1.000,-. Tel. 045-713751.

Al-round TOETSENMAN
(evt. met Seq.) b.z.a. voor
demo's. Tel. 046-757720.

ZANGER zoekt band/duo
tlo op vakantie (geen be-
ginnen). Tel. 045-724438.

Te k. MARLIN elect. gitaar,
verstärker, 4 Boss effecten,
v.p.r. f 900,-. 045-751780.

Te koop Yamaha MUSIC-
STATION PSS 580, pr.
f 350,-. Tel. 045-270555.

Te koop IBANEZ JEM 77 FP
(Steve Vai) gitaar. Tel. 045-
223681.

Wiener HARMONIKA Müller,
8 mnd. oud, ADGC, zwart,
f 4.000,-. Tel. 045-454087.

Te koop diverse BLAASIN-
STRUMENTEN. Tel.
0451-1857.

PIANO's te koop en te huur.
Zomer en Zn. pianohan-
del, Alkmar. 82, Heerlen.
Telefoon 045-713751.

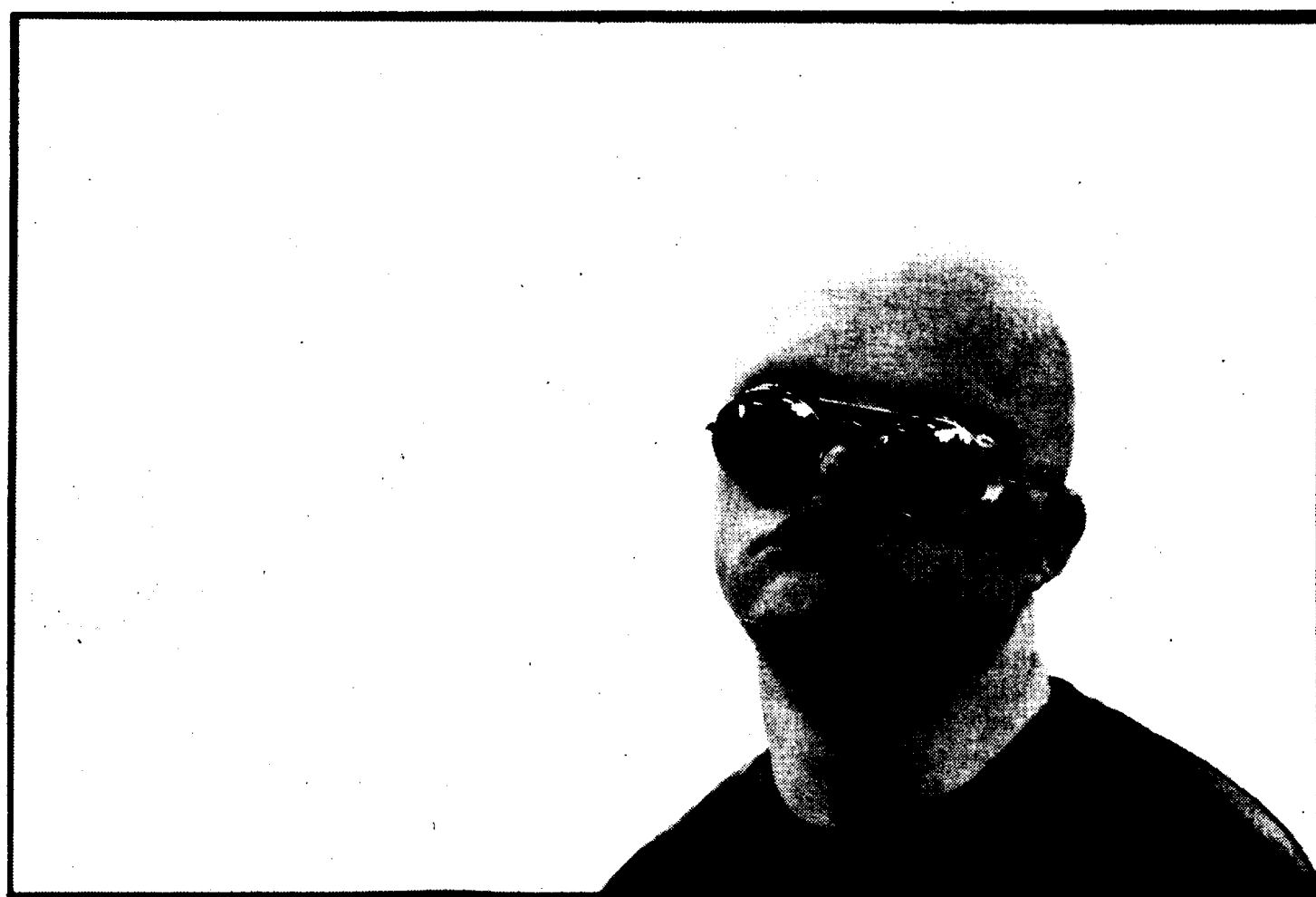
Piccolo's in het Limburgs
Dagblad zijn groot in RE-
SULTAAT! Bel: 045-719966.

Voor alle voorkomende kleine ZELFSTANDIGE
DAKWERKZAAMHEDEN nog stuccadoors en
Dakentrale Limburg. Gratis aannemen. Tel.
offerte. Tel. 045-465285. plaatsen schiedings-
WONINGSTOFFEERDER. Wat VERKOPEN? Ad-
kan nog werk aannemen. teer via: 045-719966.

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten

koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.

Het leven in Daelzicht

Het zijn gewoon wijken. Is St. Joseph een wijk van Heel en Savelberg een wijk in Helden. Op die plaatsen wonen in totaal 554 verstandelijk gehandicapten. Samen met 't Raayke in Tienray, waar verstandelijk gehandicapten tijdelijk worden opgevangen, vormen ze de stichting Daelzicht. Onze fotograaf Ermindo Armino kreeg van de stichting de opdracht foto's te maken voor het sociaal jaarverslag, dat er dit jaar anders uit moest zien dan andere jaren. Misschien in de geest van het nieuwe logo, waarin de zon warmte en genegenheid symboliseert, de letter vlotheid en de drie strepen een solide basis.

Ermindo Armino bracht enkele dagdelen door temidden van de Daelzicht-bewoners in hun vertrouwde omgeving. Zij kregen de tijd hun nieuwsgierigheid bot te vieren op de indringer, op zijn apparatuur. Hij gaf zelfs zijn 'heilige' camera uit handen. De interesse verflauwde snel en de fotograaf kon ongestoord te werk gaan. „Ik wilde de bewoners zoveel mogelijk in hun waarde laten. En ik denk dat dat gelukt is.” Op deze pagina een keuze uit de foto's. De familieleden van de geportretteerden hebben uitdrukkelijk toestemming gegeven tot de publikatie.

Licht krijgt steeds meer een beveiligende functie

Grote vraag naar tuinverlichting

DOOR DESIRÉE VAN OOIYK

Tuinverlichting krijgt voor het eerst dit jaar vooral ook een preventieve beveiligingsfunctie toebedeeld. Tuinen, voor- en achterdeuren worden anno '93, zo blijkt nu al uit de verkoopcijfers, naarstig van schijnsel voorzien. Veel ervan brandt nachtenlang of wordt door warmtesensoren aangestuurd om de minste of geringste nadering te signaleren.

Design, sfeer en beveiliging, in lamplicht slaan deze ogenschijnlijk onverenigbare zaken de handen ineen. Waar tuinverlichting wordt aangeschaft staan trendy armaturen in strakke geometrische vormgeving boven aan de verlanglijst. Daarnaast is er grote vraag naar replica's van de vroegere koetslantaarn en andere nostalgische vormen. Het materiaal voor armaturen is voor 90 procent aluminium, de lampen zijn bij voorkeur energiezuinig en de kleuren gedekt. Favoriet zijn lampen uitgevoerd in helder glas die overdag in de tuin nauwelijks opvallen en 's avonds een helder schijnsel geven.

Deze zomer is de vraag naar tuinverlichting groter dan ooit. „Ten opzichte van vorig jaar zien wij een verdubbeling in verkoop,” geeft medewerkster Conny van Wijngaarden van de firma Markt Holland in Weesp aan. „Van het merk Gardena voeren wij dit jaar een complete lichtlijn met vier verschillende lampvormen. Speciaal in het westen van het land worden veel sets verkocht met beveiligingssensor. In vorm zijn de cilinder- en de paddestoellamp favoriet.”

Gardena voert daarnaast een bolvormlamp en een tuinspot. Het gemak schuilt in het systeem waarbij voor elke lamp extra simpel een koppeling wordt aangebracht waarin een stekker wordt gestoken. Veiligheid en zuinigheid gaan vervolgens samen in een spanning van 12 volt die door een bijgeleverde transformator wordt omgezet. Een compleet set met 5 lampen kost 398 gulden, de lampen zijn ook los te koop.

Snoerloos

Snoerloos en strak vormgegeven werkt de buitenverlichting van de firma Van der Beek Zonne-energie in Amsterdam na aanschaf volkomen kosteloos. Daglicht wordt omgezet in elektriciteit en opgeslagen in een kleine accu. Er is keus uit vier modellen. 's Avonds knippen de lichten middels een tijdschakelaar of schermingsensor aan. Als afschrikmiddel tegen inbrekers zijn

● Er is behalve naar design ook grote vraag naar nostalgische lampen.

de lampen niet geschikt. Volgend jaar komt de firma met een combinatie van zonne-energie en een sensor die wel bij het langlopen een licht doet opgaan.

„Ons produkt, buitenverlichting in houten armaturen, is nieuw in Europa,” geeft Harry van Valderen aan, managing director van de firma Val-Eur in Vught. „Het ontwerp is Amerikaans, de houtsoort, redwood, komt uit Californië. Houten armaturen als deze zijn in Amerika gemeengoed. Bij wat luxere oorden staan ze langs openbare paden en pleinen. We voeren drie verschillende modellen in drie verschillende hoogtes plus een muurarmatuur. In het kader van de toenemende belangstelling voor hout verwachten we veel van deze exclusieve lampen.” De vormen zijn recht en strak, de prijzen lopen uiteen van 475 voor een muur-armatuur tot 1250 gulden voor een hoge kolomlamp.

„Met name in het westen van het land, waar trends het eerst worden

opgepakt, wordt gekozen voor strakke design-armaturen. Kleuren zijn zwart, groen, metallic grijs en als noviteit bordeaux rood. Witte armaturen worden in de Randstad nauwelijks verkocht in tegenstelling tot Oost- en Zuid-Nederland,” legt pr-man Franken van de importeur Franssen buitenverlichting in Boxmeer de landelijke trends bloot. „Toonaangevend in design is vooral Italië, direct gevolgd door Duitsland. Verder wordt er veel ingekocht in Frankrijk waar meer de nostalgische replica's worden vervaardigd.”

Pr-man Franken is een verlichtingsman in hart en nieren. „Vooral de laatste jaren,” valt hem op, „krijgt verlichting meer en meer een beveiligingsfunctie. Inbrekers staan nu eenmaal niet graag in de schijnwerpers. Tuinbezitters verenigen een avondlijke sfeer in de tuin met preventieve beveiliging. Schijnwerpers die aanflitsen bij naderende bezoekers zijn er een voorbeeld van. In

toenemende mate wordt echter gekozen voor verlichting die de hele nacht blijft branden.

„Duur hoeft dat niet te zijn,” rekent Franken voor. „Energiezuinige lampen van 11 watt geven meer lichtopbrengst dan een normale gloeilamp van 75 watt, de levensduur is acht keer hoger en de elektriciteitskosten bedragen 1 à 2 cent per nacht.” Volgens Franken houdt de aandacht voor tuinverlichting gelijke tred met die voor de tuin. „Mensen die veel werk maken van hun tuin zetten daar ook een mooie verlichting in. Dat geldt voor villa's maar ook voor rijtshuizen. Zeker waar de woonkamer aan de tuinzijde ligt wil men de tuin door sfeervolle verlichting bij het woongebeuren betrekken.”

Effect

Voordat verlichting wordt gekocht is het zaak na te denken over het effect dat wordt beoogd. Verdekt op-

gestelde spots kunnen watervallietjes, sculpturen of simpel een mooie boom uitlichten. De lamp zelf valt niet op en aan vormgeving hoeven geen eisen te worden gesteld. Designlampen mogen uiteraard wel worden gezien, dat is zelfs de bedoeling. Staan deze zo geplaatst dat de tuinliefhebber in de lamp kijkt, dan is een melkglazen lamp prettiger dan een doorzichtige bol. De laatste wordt echter veel gebuikt voor verlichting die overdag zo min mogelijk moet opvallen maar 's avonds vrij mag stralen.

Een overzicht van verschillende verlichtingsmogelijkheden is te zien in de Informatietuinen Appeltern, in het gelijknamige plaatsje in het Land van Maas en Waal. Verweven in verschillende tuindeelen staat daar een keur aan verlichting opgesteld. Een week lang, van 13 tot 19 september, zijn de tuinen 's avonds te bezoeken en kunnen de verschillende lichteffecten worden bekeken.

Hypotheekrente per 10 augustus 1993.

De dalende rente op de kapitaalmarkt heeft alleen invloed op de West-hyp hypotheekrentetarieven van de Zwolse Algemene gehad. Deze tarieven zijn gedaald met 0,25 % voor de looptijd van 10 jaar en -0,3% voor de looptijd van 5 jaar.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages		
				opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant	
				35.1%	50%	
ABN-AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,02	2,66
ABN-AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,70	4,16	2,76
ABN-AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,00	4,36	2,92
ABN-AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	7,80	5,11	4,14
ABN-AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,20	3,85	2,53
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,40	3,98	2,63
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,70	4,18	2,79
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,00	4,59	3,73
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,20	4,72	3,83
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	7,50	4,08	2,71
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,00	4,41	2,98
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	7,10	3,81	2,50
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	7,30	3,94	2,60
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	7,60	4,13	2,76
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,90	4,52	3,67
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,10	4,65	3,78
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,20	4,72	3,83
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	7,50	4,03	2,68
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	8,00	3,80	2,94
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,20	4,06	2,47
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,60	4,59	2,67
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,00	4,65	3,73
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,10	4,07	3,78
Direktbank	besp.dir.h.	5 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	7,50	4,41	2,71
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	8,00	4,03	2,97
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,16	2,66
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,70	4,78	2,77
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	3,90	3,88
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,40	4,10	2,54
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,70	4,39	2,70
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,00	4,62	2,96
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,20	4,62	3,74
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,20	3,97	3,74
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	7,40	4,17	2,62
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,70	4,45	2,77
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	8,10	4,45	3,00
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	7,80	3,11	4,14
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	7,30	4,78	3,88
SNS BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,00	2,62
SNS BANK	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
SNS BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,50	4,91	3,99
SNS BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
Westland Utrecht	lage vast h.	7 jaar	1,00	7,30	3,93	2,60
Zwolse Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	7,30	3,91	2,57
Zwolse Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	7,50	4,04	2,68
SNS BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,00	2,62
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	7,20	3,87	2,55
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,00	4,59	3,73

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheek met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. f 150.000,-.

Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

©Copyright 'Vereniging Eigen Huis' te Amersfoort.

'Bouwers rekken herstel gebreken'

Er doet zich een opmerkelijke toename voor van het aantal bouwondernemingen dat uitspraken van de rechter om opleveringsgebreken te herstellen, onmiddellijk uitvoert of naast zich neerlegt.

res gevoerd. Het totale financiële belang dat gemoed was met adviezen en juridische procedures, beliep ruim negen miljoen gulden.

Dat signaleert de Vereniging Eigen Huis in haar juridisch jaarverslag over 1992.

Vorig jaar verstrekte de vereniging bijna 71.000 adviezen, 26 procent meer dan in 1991. Er werd namens 892 leden bemiddeld in geschillen met bouwondernemers en de overheid. Voor 631 leden werden er gerechtelijke procedu-

(ADVERTENTIE)

hydro-feer®

waterbedden

Service voorkomen is beter dan geven.

Rijksweg Zuid 78, Geleen (naast A4)
046-754310, Eindhoven/Den Bosch

Ruimschoots genieten in gesplitste driehoek

DOOR JO REIJNDERS

Wie een huis wil met een ruim bemeten benedenverdieping komt er al gauw achter dat de bovenverdieping dan zowat even groot zal worden. Tenminste als het gaat om een traditioneel huis. Dat wilden George en Lucie Metz in het Landgraafse Nieuwenhagen per se niet. Hun fantasie was een gesplitste driehoek, die de gewenste royale benedenverdieping opleverde en ook nog eens boven vier grote slaapkamers voor het gezin met drie jonge zonen. De architect mocht er vervolgens een speels huis met verrassende hoekjes van maken.

De basisvorm van het huis aan de Knieberglaan in Nieuwenhagen is zo simpel als de geo-driehoek die in het penne-etui van iedere scholier te vinden is. Een driehoek met een dak dat precies vijftien graden helt. Door die driehoek te splitsen krijgt het huis niet alleen visueel wat extra 'body', maar is er boven ook meer plaats. In de ruimte tussen de twee nieuwe driehoeken zijn de hal, het trappenhuis en de overloop ondergebracht. Omdat bij George en Lucie Metz een grote woonkamer 'met tuincontact' bovenaan het verlanglijstje stond, zijn er zowel aan de voor- als achterkant van het huis erkers gebouwd. De erker in de voorgevel wordt overkapt door een luifel, die schuin doorloopt via de voordeur naar de dubbele garage. De schuine lijn van deze luifel loopt parallel met die van

het overdekte terras aan de achterkant. Vanuit de lucht zou je door dit 'verdraaide' lijnenspel dus een vierhoek moeten zien, die schuin over de plattegrond van het huis ligt.

Hoeken

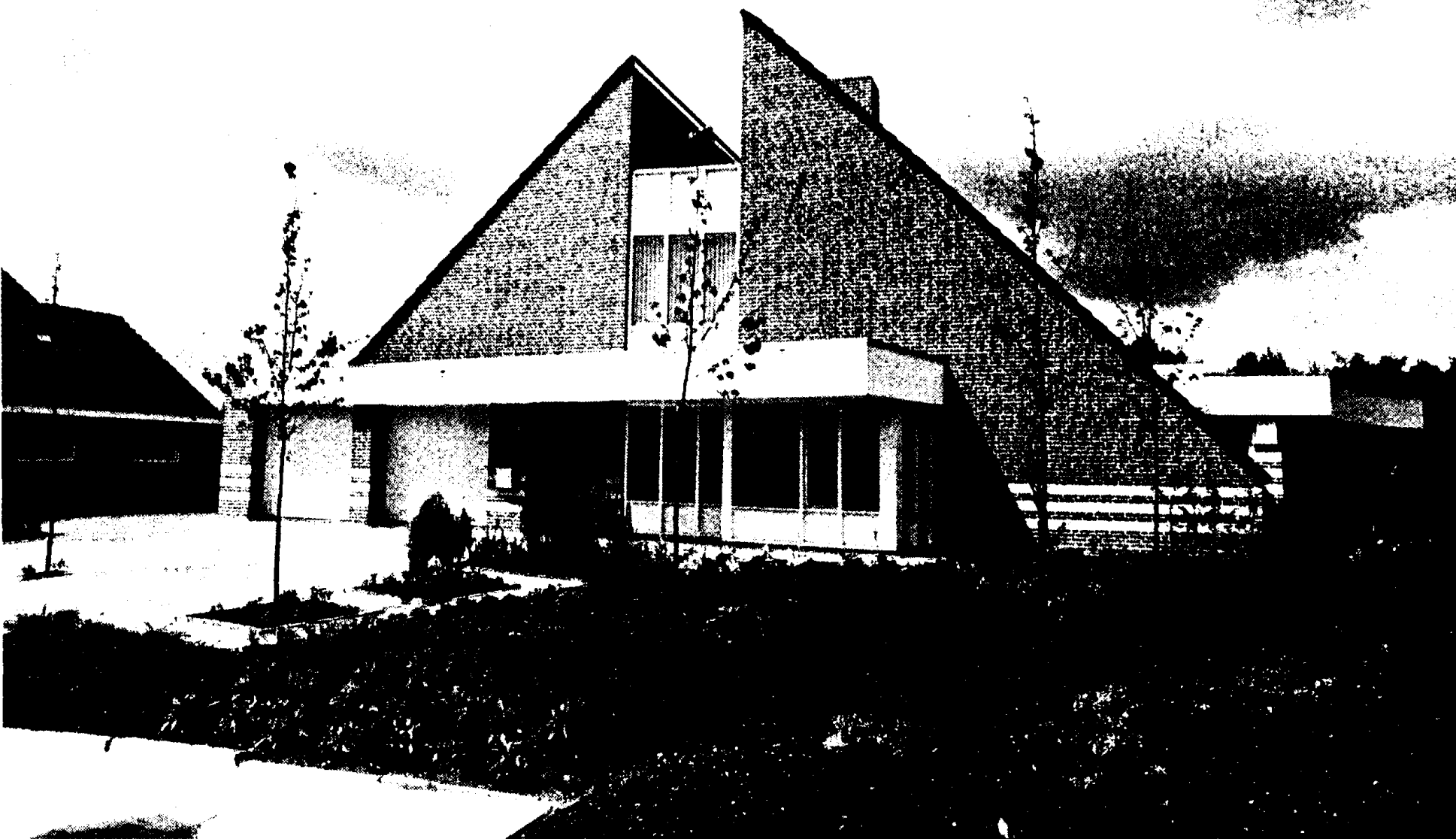
De woonkamer van George en Lucie is al een wereld op zich. In ruim tachtig vierkante meter is plaats voor drie woonhoeken. Die kunnen alle drie op een eigen manier gezellig worden ingericht zonder elkaar te verstoren. Om namelijk te vermijden dat de woonkamer een grote loze ruimte zou worden, staat midden in de kamer de schoorsteen met een moderne open haard. Die schoorsteen regelt als het ware het ruimtelijke effect in de woonkamer.

Indische lei met herfsttinten is

gebruikt als vloerbedekking op de hele benedenverdieping. Vloerverwarming en een radiator hier en daar zorgen voor behaaglijkheid. De strakke open haard kan daarbij nog als gezellige aanvulling dienen. In de linker zijgevel heeft de architect een ronde muur getekend, die nog een eind in de tuin doorloopt. De woonkamer wordt dus steeds breder naarmate je verder naar achter loopt. Een kamerbrede glaspartij levert het gewenste contact met de tuin op. Die begint al meteen achter het raam onder het dakterras. De kiezelbedding van de grote tuinvijver loopt namelijk door tot vlakbij het raam.

De halfopen keuken bevindt zich achterin de rechter driehoek. Ook vandaaruit kan de grote tuin helemaal worden overzien. Een hobbyruimte, een toilet en een dubbele garage vullen de rest van de benedenverdieping.

De vier slaapkamers boven zijn verdeeld over de twee driehoeken. De drie zonen beschikken elk over een kamer van meer dan twintig vierkante meter. Het plafond loopt gedeeltelijk schuin naar beneden, maar dat stoort niet. Het levert hooguit nog wat extra plaats op voor muurkasten. Er zijn geen gewone ramen. Lucht en licht worden geregeld via kantelramen in het dak. Speciale ingebouwde rolluiken zor-

● Horizontaal en verticaal zorgen schuine lijnen voor een speels effect in en om het huis van George en Lucie Metz.

Foto: FRANS RADE

gen dat het verblijf in de slaapkamers ook bij teveel zonneschijn nog aangenaam is.

De slaapkamer van de ouders is nog groter. Achterin de rechter driehoek heeft de kamer nog een glazen uitbouw boven de luifel van het dakterras. En zo hebben

pa en ma ook vanuit de slaapkamer ruim zicht op hun immense tuin.

De schoorsteen zorgde voor wat extra bouwtechniek in het huis. Omdat de schouw midden in de woonkamer staat, zou er ook midden in het linker dak een

schoorsteen verschijnen. Dit kwam het lijnenspel van het huis niet ten goede en daarom wordt de afvoer via een kanaal onder de dakrand schuin naar boven 'geslept'. Het truce is gelukt en de schoorsteen staat nu bijna onzichtbaar achter een van de punten van het dak.

Door een handig spel van lijnen en driehoeken heeft het huis van George en Lucie verrassend veel ruimte en licht. Het toepassen van onopvallende muurtjes en hoeken zorgt bovendien voor goede privacy. Een huis dus voor genietters.

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

OG te huur gevraagd

Nette jonge man vraagt met SPOED app. of kamer. Telef. 046-748681 of 046-740973.

Voor Alcent medewerkers zoeken wij steeds PANDEN met huurprijs van ca. f 2.000,-. Makelaardij Honings. ☎ 045-460444.

AISHA zoekt zelfst. woonruimte. Ruime woonkamer 1 a 2 slaapkamers in of nabij MAASTRICHT centrum. Huur tot f 1.000,- incl. Beloning f 500,-. ☎ 045-232362.

ECHTPAAR 50-plus zoekt rustige woonruimte in KERKRADE. Br.o.n.r. B-04488, Limburgs Dagblad, P. B. 2610, 6401 DC Heerlen.

Te h. gevr. LOODS opsl. ruimte schuur. tot plm. f 500,- p. mnd. 045-416843.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur in België

Vrijstaand huis (8a), gemeubileerd, 2 slaapk., garage, c.v., tuin, prachtig gelegen aan de Oude Maas in Dilsen (ct. Obbicht, 20 min. van Maastricht) f 1.100,- p.m. Vanaf 1-9-93. Inl. Opendacker 09-32.89755984.

Te huur aangeboden

Hoensbroek. Hoofdstraat 9a Winkel (ca. 25 m2)

met aansluitend studio cq winkelruimte (1e verd. ca. 30 m2) evt. magazijnruimte mogelijk. B.v. zeer geschikt als boekwinkel of praktijkruimte. Huurprijs op aanvraag.

Info: Rent Service og 043-254771

Schimmert

Huis met gar., kelder, zolder, 3 a 4 slpk., c.v., gas, tuin. Moet inwendig veel opgeknapt worden. Huurprijs n.o.t.k. Bezichtiging uitsluitend na telefonische afspraak.

W. Timmermans.

NVM-Makelaar/taxateurs (Makko Gulpen), Rijksweg 67, Gulpen. Telef.: 04450-2182. Zaterdag, 10-12 uur.

Voor HUUR en VERHUUR in de hogere prijsklasse van

Woonhuizen

Appartementen

Zakenpanden

in Zuid-Limburg en grensgebied.

rent Service og

043-254771

Voor HUUR en VERHUUR van

Gemeubileerde woonhuizen en appartementen

rent Service og

043-254771

Te h. gedeelte van app. alleen voor student. f 330,- p. m. 10 min. v.a. centrum. Heerlen. Tel. 045-721081 (tussen 18-19 uur).

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Luxe landhuis

te koop, op 512 m2 grond. Wilhelmijnstraat 155, Hoensbroek. Vr.pr. f 315.000,- k.k. Telefoon 045-242676.

Woonhuis verkopen???

Wij kopen uw woonhuis direct zelf aan. 100% zekerheid en geen makelaarskosten. Denis Vastgoed. Telefoon 040-518428.

**** Leuk huis gezien ??****

Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!

VAN DE PAS MAKELAARDIJ

HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG

Burg. de Hesselplein 13, Heerlen

Telefoon: 045 - 741616

Van de Pas. de makelaar van de koper!

**** Hypotheekrente v.a. 7%!! ****

Met tienduizenden gulden voordeel;

HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG

Burg. de Hesselplein 13, Heerlen

Telefoon: 045 - 741616

Ook voort de beste Hypotheek!

Enorm verkoopssucces

Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD

Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons. Ook als u zelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.

U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling f 250,-.

Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergissen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.

Eerste prijs: 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers.

Tweede prijs: 1 dag Euro Disney Parijs voor 4 pers.

Derde prijs: 1 dag Phantasialand Köln / Brühl voor 4 pers. en nog veel meer mooie prijzen.

☎ 09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Bouwkavels in bedrijvenpark

Geschikt voor kantoor c.q. loods eventueel

met woning

Kavels zijn gelegen in Susteren. Prijzen vanaf f 36.000,- (excl. BTW)

Voor inlichtingen: Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565.

Snel en goed Uw huis verkopen??

Jos Storms O.G. Past. Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Wilt u uw pand verkopen, bel dan Makelaardij Dusterwald voor een vrijblijvende afspraak.

Wij zoeken voor Duitse klanten woonhuizen in het gehele grensgebied.

Immobilien Dusterwald,

☎ 045 - 351254.

Nieuw

is deze service niet

!!!!Hypotheek!!!!

!!!!net even beter!!!!

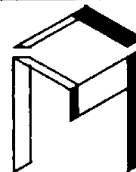
informatie i.v.m. aan-/verkoop van een woonhuis

"Hypotheek op Maatwerk"

Gratis advies incl. bekijken eventueel aan te kopen pand.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. Tel. 045-254543.

BIOB

Een huis kopen? Eerst keuren!

Speciaal voor particulieren.

"Hypotheek op Maatwerk"

Voor de aankoopkeuring van uw eigen huis, alsmede voor uw verbouwing, onderhoud, nieuwbouw.

☎ 045-316660

Vrijblijvend oriënterend gesprek.

Wilt U uw hypotheek verhogen i.v.m. b.v. verbouwing?

Wilt U van hypotheekbank veranderen?

Bij ons vindt U de juiste hypotheek.

Ook als U uw pand zelf koopt.

Vraag vrijblijvend offerte.

Informeer ook eens naar de nieuwe regelingen voor twee-verdieners.

Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf

☎ 045- 326680

Maandag t/m vrijdag van 9.30 tot 17.30 uur.

's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur.

(Verder volgens afspraak)

Kerkrade, Pierre Zeyenstr.

Tussengebouwd woonhuis, voorzien van c.v., bwj '82, mogelijkheid garage aan de achterkant. Ind.: i-vormige woonk. met open keuken, hal met toilet, tuin, 3 slpk., badkamer met ligbad, wastafel en toilet, zolder via vlizotrap, dak en spouwisolatie. Vraagprijs f 165.000,- k.k.

Makelaarskantoor

Van Wersch B.V., makelaar o.g.

Stationsstr. 54, Kerkrade. Tel. 045-452234.

Ter bemiddeling

zoeken wij dringend diverse woningen:

Maastricht e.o. vrijst./halfvrijst. won. tot f 300.000,-

Susteren, Nieuwstadt bung. of vrijst. won. tot f 500.000,-

Valkenburg e.o. vrijst./land.bung. tot f 475.000,-

Bunde, Meerssen, Maastricht e.o. won. in alle prijsklassen

Schimmert-Spaubeek-Hulsberg (half)vrijst. tot f 350.000,-

Geleen, Beek, Stein, Sittard e.o. won. in alle prijsklassen

Mak.kantoor L. Janssen BV

Telef. 046-335840.

Amstenrade

Monumentaal herenhuis, Hagendorenweg 7. In nostalgische omgeving een ruim herenhuis met garage en kleine buitenplaats, ind. o.a.: 2 woonk., keukens, kelder, toilet. Verd.: 4 ruime kamers, vaste trap zolder, c.v., pand dient te worden gemoderniseerd, prijs f 170.000,- k.k.

Kerkrade-Haanrade

Jan Vermeerstraat 23. Geschiedelijke woning met inpandige garage op rustige ligging, tuin met optimale privacy, L-vorm. woonk. met plav. vloer, aparte keukens, slaapk./study. Verd.: 3 slpk., badk., div. bergk., vr.pr. f 275.000,- k.k.

Eygelshoven

Coelgroevenstraat 21. Steenvol vrijstaand herenhuis met ruime indeling, goed onderhouden, rustige en mooie lokale, met grote tuin, garage, woonk. met planken vloer, aparte keukens en eetkamer, kelders. Verd.: 6 slpk., badk. m. ligbad en douche, bergkamer, c.v., vr.pr. f 315.000,- k.k.

Paul Crombag onroerend goed

Telef. 046-580087.

MAKELAAR O.G. HYPOTHEKEN * TAXATIES VERZEKERINGEN

MAKELAARDIJ HONINGS

Wilt u uw huis verkopen in de regio Zuid-Oost Limburg?

Dan vindt Makelaardij HONINGS het volgende voor u belangrijk:

* Uit sociaal en financieel oogpunt dienen huizenzoekers aan beide zijden van de grens benaderd te worden.

Uit sociaal oogpunt omdat iedere huizenzoeker een eerlijke kans dient te krijgen.

Uit financieel oogpunt omdat een groter marktgebied meer kandidaten voor uw huis oplevert en dus een grotere kans geeft op een hogere opbrengst.

* Aangezien het huizenbestand van Makelaardij HONINGS wegens de snelle verkoop eenvoudigweg niet kan groeien betekent dit voor u altijd optimale inzet bij de verkoop van uw huis.

* Geen verkoop geen kosten en nooit advertentiekosten.

* De verkoop wordt PERSOONLIJK verricht door een ECHTE makelaar.

Vind u dit ook belangrijk? BEL ONS EVEN! 045-460444.

Heerlen

Type vrijstaand woonhuis met ruime garage, tuin, berging, ruime woonk., keukens met luxe install., 3 slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet. Vaste trap naar ruime bergzolder. Opt. isol. bwj. 1988. Pr. f 255.000,- k.k. 7403

Inl. Stienstra Makelaardij b.v.

Telef. 045-712255

Limburgs Dagblad

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

BRUNSSUM, Schildstraat 24C, app. op begane grond met tuin en berging, 2 slaapkamers, f 119.000,- k.k. Wijman & Partners ☎ 045-728671.

GEULLE nabij Maastricht, riant, modern ingericht vrijstaand landhuis met c.v. en inpandige garage. Zeer gewilde ligging, exclusieve tuinaanleg, perceel 823 m2. Koopprijs f 439.000,- k.k. Albatros Vastgoed Adv. (lid VBO), ☎ 04920-29473.

LANDGRAAF, M'trichterlaan 3, halfvrijstaand huis, 3 slpkms., winkel. Voor vele doeleinden geschikt, f 140.000,- k.k. Wijman & Partners. ☎ 045-728671.

URMOND, Belkstr. 10, luxueus landhuis op perc. van ca. 800 m2. Voorzien van alle comfort en luxe afwerking, f 389.000,- k.k. Wijman & Partners ☎ 045-728671.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

WOONHUIS te koop gevraagd tot f 200.000,-. Geen makelaarskosten. Tel. 045-727173.

Vooroorlog WOONHUIS met spoed te koop gevraagd. Opknappen geen bezwaar. Telefoon: 0492-50258.

Particulier GEVRAAGD woonhuis liefst met tuin, tot max. f 150.000,-. Opknapp. geen bezwaar 040-128897.

LANDGRAAF, Aalbeersstraat 9, Uitsluitend onderhouden en op prachtige lokale gelegen vrijst. woonk. met inpandige garage en fraaie tuin. Ind. o.a.: L-vorm, woonk. met parketvl., open haard, dichte keukens v.w. app., 2 ruime slaapk., mogelijk voor 3e slaapk., badk. v. w. ligb., v.w., 2e toilet. Dak vernieuwd in 1992. Vr.pr. f 275.000,- k.k. Ruber Makelaardij en taxateur o.g. b.v. Tel. 04498-51900.

Te koop van particulier halfvrijstaand WOONHUIS. Te aanvaarden na 1-3-1994. Vraagprijs f 149.000,- k.k. Open dag vandaag 14-8 vanaf 9.00 uur, Dr. Philipsstr. 29, Hoensbroek.

Te k. gevraagd WOONHUIS te Ubach over Worms. Opknappen geen bezwaar. Br. o.n.r. B-04473, L.D., P.B. 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop goedonderd. tusseng. woont. in HEERLEN bij centrum. App. kan worden ingenomen. Pr. f 160.000,- k.k. Postbus 1231, 6460 BE Kerkrade.

BOCHOLTZ, te koop halfvrijst. woonhuis met garage, 3 slaapk., badk. met ligbad en v.w., vaste trap naar zolder, keukens met compl. inl. Vr.pr. f 225.000,- k.k. Inl. 045-441900.

Te k. gerenoveerde TUSSENWONING, achterom met auto, c.v., voor- en achtertuin, ligbad, 2 (3) slpk., f 142.000,-. Narcissensingel 31, Geleen. 046-748670.

Te koop GEVRAAGD woonhuis tot plm. f 130.000,- in Hoensbroek en omgeving. Tel. 045-225114.

GELEEN, K. Onnesstr. 6:

fraai en rustig gelegen vrijstaand woonhuis met garage, tuin, terras, 5 slpk., 2 badkrs., aanbouwkeuken, opp. 654 m2. ☎ 046-751201.

MAASTRICHT Gentelaan, geschakeld woonhuis met garage, voor- en achtertuin, doorzonkamer, gesloten keukens, 3 slpkms., badk. met ligbad en 2e toilet, vlizotrap naar zolder. Aanv. nov. '93. Pr. f 285.000,- k.k. Tel. 04450-2037.

Te k. EYSELSHOVEN (Kerkrade) Torenstr. halfvrijst. huis 360 m2/900 m2, aan bos en dichtbij alle openbare voorzieningen, inpandige garage, c.v., privandkelder, steenvloer, royale hal, toilet, grote eetkeuken met comp. grote apparatuur, doorzonkamer 30 m2, houtkachel in haardpui, tuindeuren naar schitterend terras en grote romantisch aangel. tuin. 2e verdieping: ruime overloop, drie grote slaapkamers, 2e toilet, badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en wasmach. aansluiting. Vaste trap naar grote manzardkamer, bergkamer en grote zolder. Geïsoleerd en geheel voorzien van rolluiken. f 265.000,-. 045-352290.

HEERLEN, luxe app. met uitzicht op schouwburgplein en promenade. Woonk. ca. 30 m2 met parketvl. en balkon 3 slaapk., gest. keukens, douche, kelder f 179.000,- k.k. Tel. 045-742550.

WOONHUIS met tuin te koop in kindvriend. omgev., 4 slaapk., schuifpui naar dakterras. Brunssum, f 159.000,-. 045-274181.

HOLTUM: te koop hoekwoning, voll. gerenov. in 1984. Ruime woonk., keukens, bijkeuken, kelder, 2 ruime slaapk., luxe badk. en zolder via vlizotrap, garage en tuin. Vr.pr. f 182.500,- k.k. Tel. 04498-52609.

Te koop luxe hoekapp., 3e verd., gel. in hartje SCHAESEBERG. Riant uitzicht, perf. onderh. Ind.: hal, ruime woonk., 2 slaapk., badk. met ligb. en v.w., eiken keukens incl. app., berging, kelder, balkon. Geh. betegeld. Kunstst. kozijnen, dubb. beglaz. Vr.pr. f 120.000,-. 045-322060.

f 1000,- beloning. Part. zkt. halfvrijst. HUIS, plussm. f 110.000,- met gar. en tuin. Tel. 045-323144.

In kern GULPEN te koop groot ouder woonhuis, geen tuin. Renovatie noodzakelijk. Inl. ☎ 04450-2393.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Bedrijfsruimte

Te huur WINKELRUIMTE bedrijfsruimte te Kerkrade, A-lokatie, plm. 120 m2. Tel. 045-425416.

Voordelig te huur LOODS 900 m2 te Amstenrade. Op slaaruite. Kan ook in gedeelten. Telef. 045-222468.

Te huur in LANDGRAAF bedrijfsruimte, werkplaats, opslagplaats, kantoor en toilet, f 1000,-. Telef. 045-420209 b.g.g. 045-326016.

Met spoed gezocht BE-DRUFSRUIMTE te Sittard. Tel. 046-511695.

Te h. bedrijfsruimte 280m2 rand centr. MAASTRICHT, gunstige ligging, geschikt voor winkel, opslag enz. Telef. 043-212269.

Bouwmateriële & Machines

Romneyloodsen Nissenhuten

In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren.

SYSTEEM LOODSEN BOUW BV

Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

Gebruikte Toyota en Komatsu heftrucks

Ruime keuze uit maar liefst 30 stuks. Benzine, gas, diesel of electromotor

Verkoop, service en verhuur

Collé Sittard Machinehandel

b.v. Nusterweg 90, Sittard

Tel. 046-519980.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voe-rendal bellen. Ook voor industrie. Tel. 045-426685 b.g.g. 722338.

KAMER te huur centrum Heerlen, f 250,- inclusief. Stud.huis ☎ 08380-31966.

HEERLEN, in studentenhuis kamer te huur vanaf f 375,- per maand all-in. Johannes 23ste Singel 39, Heerlen.

ZOMERAANBIEDING op=op v.a. Div. licht besch. nieuwe binnendeuren v.a. f 40,- t/m f 100,-. Buitendeuren plm. f 100,- t/m f 200,-. Div. soort. dakleer f 10,- t/m f 40,- per rol. Rollen van 4 a 5 mm dik, 7,5 t/m 10 m lang met of zonder leislaf f 50,- t/m f 65,- per rol. Top kwaliteit laminaat parket f 40,-. B keus f 25,- per m2 isolatie 4 cm f 3,- per m2. Grote afname extra korting. Renne-migerveldweg 70A, Heerlen. Telef. 045-727742.

AANBIEDING t/m 28 aug. Laminaat-parket platen, afm. 122x244 cm, plm. 3 m2, div. kleuren, geschikt voor alle doeleinden vanaf f 25,- t/m f 37,50 per plaat, 8 mm dik. Renne-migerveldweg 70, Heerlen. ☎ 045-727742.

Te k. gebakken STRAAT-CLINKERS, smeedhekwerk en div. Werk AZL, Akerstr. 92, Heerlen. ☎ 043-622828.

Van particulier te huur BOUWSTEIGER, schaft-keet, hier, enz. 04743-2224.

Te koop LANGGATBOOR en bovenfreemach. Telef. 045-320236.

50 Kg. CEMENT a f 11,50; metselstenen v.a. f 0,25; nieuw! Vuren bouwhout, aan gunstige prijzen. Grubben-laan (naast Mega) in Hoensbroek. Telef. 045-219428.

Openingslijden ma t/m vrij van 9.00-18.00 uur, zat. van 9.00-16.00 uur.

DAKPANNEN te koop Tules da nor en Mulden. Telefoon 045-725260.

Te huur BOUWLIFT. Telef. 04459-2202.

Draai- en ZETBANK voor zinkwerk, incl. schaar en taf. Pr. f 2.250,-. Telefoon 045-465285.

Te koop volledig ingerichte TILMERWERKPLAATS, in bedrijf te bezichtigen. Inl. HBM Limburg 04450-3900.

Te huur BOUWSTEIGER f 1.250,- voor 3 maanden. Telefoon 04492-4534.

KANGO 900 (sloopkamer), pr. f 900,-. Telefoon 04459-2922 na 18.00 uur.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

'Moeder van het levenslied' opnieuw actief

Stella Bos zingt zich na ziekte weer naar de top

DOOR KAREL BECKMANS

DEN HELDER – 's Avonds laat, als de Lange Jaap zijn wakend oog over Den Helder laat schijnen, zit Stella het liefst in haar stoel bij het raam. De kamer is donker. Kijkend naar maan en sterren, terwijl de vuurtoren zijn lichtbundels over zee en vasteland werpt, put de zangeres daar energie uit. „Maan, Venus en Lange Jaap, ze geven mij kracht. Daar leef ik op. Ziek was ik, ziek ook van heimwee naar Den Helder, mijn stad, mijn roots. Hier heb ik mijn levenskracht hervonden, al knaagt het diep in mijn achterhoofd dat je van sommige ziektes nooit zeker weet of je wel volledig genezen bent.” Stella Bos, de 'moeder van het levenslied', is muzikaal opnieuw actief en dat mag een wonder heten.

Twee jaar geleden nam Stella (58) in stilte afscheid van haar fans. Nooit meer optreden, nooit meer zingen. Als kankerpatiënte dacht ze toen de haar nog restende jaren op de vingers van één hand te moeten tellen. Het vermoede lijf moest zware operaties ondergaan en ze bereidde zich voor op een teruggetrokken en afwachtend bestaan. De geest leek zich daar bij aan te sluiten. „Ik heb mensen gekend, die hadden hetzelfde als ik. Zij zijn er bij gaan liggen. Ziek, in bed. Nu zijn ze dood.”

Stella ging er niet bij liggen. Voor haar keerde het tij. Toen ze wist dat ze ziek was, keerde zij terug naar Den Helder. „Ik heb heel veel steun gehad van de mensen die me trouw bleven, die meeleefden en me overstelpen met bloemen en cadeaus. Ik heb altijd gezegd: in Den Helder ligt mijn genezing. Hier ben ik geboren. Ik zit hier goed. Ik heb een fantastisch uitzicht op de duinen en 's avonds schijnt de vuurtoren hier naar binnen. Wat wil ik nog meer.”

Optreden

Twee jaar geleden had Stella's laatste zaaloptreden plaats. „Ik

● Stella Bos: twee jaar geleden nam ze in stilte afscheid van haar fans omdat ze kanker had. Foto: GPD

wilde eerst niet. Ik dacht dat ik niet meer kon. Maar ik houd van mijn fans en die wilde ik niet teleurstellen. Mijn nee werd alsnog ja. Pijn deed het,

maar het optreden gaf ook een goed gevoel. Al was het echt de laatste keer.”

Stella is er stellig in. Het zin-

gen voor een cd-opname doet ze zittend. Een enkel televisie- of radio-optreden, dat gaat ook nog net. Zo was ze bij voorbeeld te gast in het tv-programma van Paul de Leeuw. „Ook een fan van me. Een goede jongen, die Paul,” zegt Stella. Onlangs is ze door het radiostation Holland-FM uitgeroepen tot 'Moeder van Holland-FM' en dat is haar favoriete station. „Daar draaien ze nog Hollands en dat willen de mensen horen.”

Met haar nieuwe werk wil Stella ook wel op tv. Op de plannen een half uur of langer het publiek toezingen over menselijk lief en leed, dat zit er niet meer in. Ze zou wel willen. Bezieling is er in overmaat. De geest is jong. Lichamelijk kan het niet meer. Een voettocht door het eigen huis, de twintig meter naar de auto, lopen is een kwelling. Een danspasje in de schijnwerpers is pure zelfmarteling. Maar de stem is behouden gebleven en daar zijn de vele trouwe fans erg blij mee.

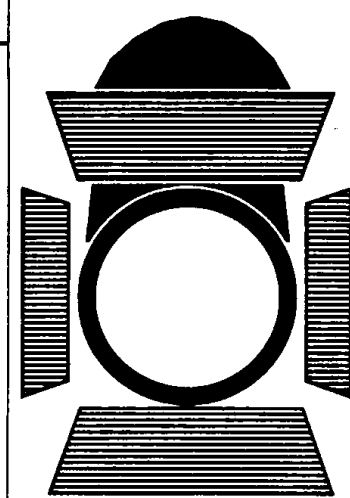
„Er zijn momenten geweest dat ik dacht dat ik nooit meer zou kunnen zingen. Het leven was niet gemakkelijk de afgelopen jaren. Het tij is nu keerd. Hollands welvaren is het nog niet, zal het ook wel niet meer worden, maar ik ben blij en dankbaar dat ik leef en dat ik kan blijven zingen. Mijn leven ligt in die liedjes. Er is heel veel autobiografisch.”

Bedenk een onderwerp voor een levenslied of smartlap, Stella heeft erover gezongen. Van verliefdheid, ontrouw, scheiding en dood tot hartschiet en kleinkinderen. Op de schaal van de 'negen kattenlevens' is Stella op de helft. Als kleuter was ze al eens spoorloos, als kind is ze van de drinkingsdood gered, een ernstig auto-ongeluk overleefde ze en ook haar ziekte wist ze te overleven. En het weinige bezongen leed dat haar zelf bespaard bleef, zag Stella wel bij haar vrienden en bekenden. In de afgelopen 35 jaar heeft zij een rek vol platen en cd's volgezongen. Met de jaren is haar stem gegroeid. Een dobrleefde, ongepolijste stem, ideaal voor het vaak droeve genre waarin Stella zingt en wil blijven zingen.

Zegen

Dat ze zal blijven zingen staat voor Stella vast. Een miljoenenpubliek zal het misschien niet meer worden. Maar er zijn voldoende fans om weer jaarlijks een album voor vol te zingen. Haar single 'Ik heb jou te veel vertrouwd' staat in de hitlijsten. Het nieuwe album 'Met heel m'n hart' is net uit.

Stella hoeft niet te piekeren over de vraag of het artiestenbestaan de smart van het leven waard is. „Zeker was het dit waard. De liefde van de mensen voor wie je zingt. De post die je krijgt, het medeleven. Dan weet je waarvoor je het doet en besef je dat het een zegen voor je is als je mag zingen.”

● The Bootleg Beatles, die in Amsterdam als 'nep-Beatles' optreden.

Foto: GPD

Nep-Beatles treden op in Amsterdam

Van onze rlv-redactie

AMSTERDAM – Een oude truc, maar hij werkt altijd. Selecteer een paar muzikanten die uiterlijk wel wat weg hebben van een glorieuze, vermaarde, helaas opgedoekte popgroep. Laat ze de grootste hits van die band naspeelen en... kassa! In navolging van groepen als Wild Child (The Doors), Björn Again (Abba) treden volgende maand in Amsterdam 'The Bootleg Beatles' op. De Engelse groep speelt van 1 tot en met 5 september in het Nieuwe de la Mar Theater.

De Beatle-kloon is in 1980 voortgekomen uit de Broadway-musical 'Beatle-Mania'. Volgens het impresariaat van de groep zijn

de bandleden Neil Harrison, André Barreau, Rick Rock en Paul Cooper niet alleen de perfecte look-alikes, maar ook de 'sound-alikes' van onze helden uit Liverpool. Ze zullen tijdens hun theaterconcerten onder meer de mega-hits 'Help', 'A Hard Day's Night', 'Love me Do', 'Penny Lane' en 'Let it Be' spelen.

Bijna dertig jaar na het historische bezoek van de Beatles aan Amsterdam (op 6 juni 1964) dreigt de hoofdstad opnieuw massaal plat te gaan, zo voorspelt het impresariaat. „Een nieuwe generatie tieners kan dankzij The Bootleg Beatles – met dezelfde Beatles-humor – met een uniek muzikaal fenomeen kennismaken.” Gillen mag.

Na uitspraak Commissariaat Media 'Lucky 10'-loten taboe in prijzenpakket Veronica

Van onze rlv-redactie

HEERLEN – Het Veronica-prijzenpakket bevat voortaan geen 'Lucky 10'-loten meer. De omroep besloot de loten uit het pakket te halen nadat het Commissariaat voor de Media haar verbod de 'Lucky 10'-loten tijdens de radio-uitzendingen nog langer bij de naam te noemen. Luisteraars van Veronica kunnen op zaterdag nu meedoen aan het zogenaamde 'roepie, roepie-spel'. Wie deze vogel hoort 'roepen' kan naar de studio bellen en maakt kans op een prijzenpakket. Gedurende twee maanden bevatte dit pakket, naast onder meer cd's en concertkaarten, een 'Lucky 10'-lot. Bij de opsom-

ming van de inhoud van het prijzenpakket werd de naam van het lot genoemd.

Het Commissariaat heeft in een brief aan de omroeporganisatie laten weten dat hier sprake is van een reclame-uiting. Dergelijke uitingen zijn volgens de Mediawet verboden in verstrooiing van de programma's.

Hoewel het weggeven van loten – dus zonder naamvermelding – op zich niet in strijd is met de Mediawet, heeft de omroeporganisatie toch onmiddellijk de loten uit het pakket gehaald, aldus een woordvoerder. Ook in andere programma's worden geen loten meer weggegeven. „We zijn nu op zoek naar andere geschenken,” zo laat hij weten.

Misleidende vermelding op platenhoes inzet kort geding

Gesjoemel met naam Jean-Michel Jarre

Van onze verslaggever

UTRECHT – Polygram probeert via de rechter gedaan te krijgen dat collega-muziekmaatschappij Arcade voortaan duidelijk op haar cd-hoezen gaat vermelden wie de uitvoerende artiest is. Dit naar aanleiding van de cd die Arcade uitbracht in haar succesvolle serie 'From Synthesizer Greats' met composities van de Fransman Jean-Michel Jarre.

Op de voorkant van deze cd prijkt in grote letters 'The Musical World of Jean-Michel Jarre', met daaronder in kleinere letters de titel van de serie en de namen van de songs die de cd bevat. Daarmee zou volgens Polygram de indruk worden gewekt dat het om een volwaardige Jarre-cd gaat, een geluidsdrager waarbij de wereldberoemde musicus zoals gewoonlijk zijn eigen composities vertolkt.

In werkelijkheid was het de Nederlander Ed Starink die voor Arcade in de opnamestudio achter de synthesizer plaatsnam. Starinks naam staat wel op de hoes vermeld, maar op de achterkant en in piepkleine letters: 'arranged and recorded by Ed Starink'.

„Arcade handelt niet alleen misleidend, maar haakt tevens op

● De naam van Jean-Michel Jarre prijkt in grote letters op de platenhoes, maar in werkelijkheid wordt de muziek op deze synthesizer-cd vertolkt door Nederlander Ed Starink. Foto: GPD

activiteiten,” noemt Mr. Diekmann dat.

In het kort geding voor de Urechtse rechtbank bleek Polygram geen genoegen te nemen met de tegemoetkoming die Arcade inmiddels heeft gedaan: aan de detailhandel is verzocht om de betreffende hoezen te retourneren.

Mr. Diekmann: „Arcade bestrijdt in alle talen dat de presentatie van de hoes misleidend is. Haar

houding verschaft bepaald geen zekerheid en zij laat bepaald niet duidelijk blijken, dat zij in de toekomst voor herhaling zal waken.” Op die reden vraagt Polygram aan de rechter om Arcade een algemeen verbod op te leggen; een verbod dat een misleidend gebruik van grote namen voor de toekomst onmogelijk moet maken.

Volgens Mr. J. M. Cools, die namens Arcade optrad, zal een dergelijk ruim geformuleerd verbod aanleiding geven tot een afzienbare reeks executiegeschillen, die allemaal voor de rechtbank zullen moeten worden uitgevochten. „Eventueel het een ieder vrij staat om werken van Bach, Mozart of meer recent Lennon en McCartney te vertolken, mits men de auteursrechten voldoet (en dat doet Arcade), staat het Arcade vrij om een artiest uit te nodigen om composities van Jean-Michel Jarre te vertolken. Arcade heeft niets anders dan dat gedaan,” aldus Mr. Cools.

De hoes van 'The Musical World of Jean-Michel Jarre' heeft reeds eerder in Frankrijk tot processen aanleiding gegeven. Toen heeft de Franse rechter Arcade tot tweemaal toe in het ongelijk gesteld. „Arcade overschrijdt vaker de grenzen van het toelaatbare en wacht dan af, of zij wordt aangesproken,” stelde Mr. Diekmann. Uitspraak door president mr. L. Schuman: donderdag 26 augustus.

● Alle acteurs en actrices van 'Goede Tijden, Slechte Tijden', de serie die vanaf 30 augustus weer op het scherm komt. Foto: RTL

Happy RTL Radio met 'GTST'-week

Van onze rlv-redactie

HEERLEN – Van maandag tot vrijdag 27 augustus brengt Happy RTL Radio (de nieuwe naam voor RTL4 Radio) een 'Goede Tijden, Slechte Tijden'-week. Vijf acteurs uit deze populaire serie, die vanaf maandag 30 augustus weer bij RTL4

te zien is, maken in de studio hun opwachting. Daar worden ze door de Happy RTL-presentatoren geïnterviewd en ook fans krijgen de mogelijkheid om telefonisch vragen aan de GTST'ers te stellen.

Maandag 23 augustus, van 9.00 tot 11.00 uur, is Bruno Heijke (Helen Helminck) te gast bij Jan

de Hoop in 'Kofiekringen'. Dinsdag 24 augustus van 12.00 tot 14.00 uur schuift Inge Ipenburg (Martine Hafkamp) aan bij Marc Jacobs in 'Goedemiddag Nederland'. Woensdag 24 augustus van 8.00 tot 10.00 uur zit Tim Immers (Mark de Moor) bij Bart van Leeuwen in 'De start met Bart'. Donderdag 26 augustus van 16.00 tot 18.00 geeft Wim Zomer (Daniël) acte de présence in 'Vrijheid blijheid' met Ron Bisschop en tot slot is op vrijdag 27 augustus van 12.00 tot 14.00 uur Reinout Oerlemans (Arnie Alberts) te gast bij Marc Jacobs in 'Goedemiddag Nederland'.

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

Vaak verkopen wij huizen die de krant
niet halen. Zoekt u een huis?
Laat u vrijblijvend inschrijven.

Zie ook onze etalage St. Franciscusweg 16,
Oliemolenstraat 3 te Heerlen en
Roermonderstraße 21/
Jülicherstraße 85 te Aken

ONROERENDE ZAKEN

HEERLEN

Elandstr. 16. Tussengel. woonhuis met tuin. Woonk. 25 m², half open keuken 7 m², nieuwe badk. met ligbad en v.w., stalen om te bouwen tot garage, bergzolder, achterom toegankelijke. **Vr.pr. f 131.000,- k.k.**

Gouverneurstraat 31. Halfvrijst. woonhuis met tuin en garage. Woonk. 40 m² met o.h., gesl. witte aanbouwen, 2 slk. 10 en 20 m², badk. met ligbad en 2de toilet. Het is voorzien van dubbel glas en rolluiken. Bouwjaar '83. **Vr.pr. f 179.000,- k.k.**

Pater Beatusstraat. Halfvrijst. woonhuis met tuin. Woonkamer 40 m², luxe witte aanbouwen met luxe apparatuur, 2 badkamers met ligbad, douche, v.w. en toilet, kantoorruimte 20 m², 3 slk.: 12, 20 en 24 m², tuin op z.o., mogelijkheid voor 2 garages. **Vr.pr. f 209.000,- k.k.**

Permstraat 7. Tussengel. woonhuis met leuke tuin en garage met berging. Woonk. 30 m² met parket, 3 slk.: 7, 5, 12 en 12 m². **Vr.pr. f 159.000,- k.k.**

Schandelerstraat 11. Keurig onderhouden tussengel. woonhuis met binnenplaats, woonk. 24,5 m², keuken 11 m², badkamer, 3 slk.: 6, 10,5 en 14 m², zolder 21 m². **Vr.pr. f 159.000,- k.k.**

Wingerd 17. Tussengel. drive-in woning. Woonk. 30 m², gesl. keuken, hobbykamer, berging, 3 slk.: 9, 11 en 13 m², badk. ligbad, douche, v.w. en 2de toilet, garage, tuin met terras. **Vr.pr. f 139.000,- k.k.**

HOENSBROEK

Easchenweg. Vrijstaand woonhuis gelegen op 3200 m² grond. L-woonk. 45 m², gesl. aanbouwen 12 m², 3 slk.: 9, 9 en 15 m², badkamer met ligbad en 2e toilet, zolder te ber. via vaste trap 50 m². **Vr.pr. f 329.000,- k.k.**

BRUNSSUM

Bexdellestr. Opval. ruim vrijst. woonhuis met prof. ingericht bedrijfsgebouwtje ± 60 m² voor zelfst. ondernemer met aparte ingang, incl. badruimte, toilet met font., sauna, whirlpool, aparte HR-ketel. **Geschiedt voor meerdere doeleinden.** Ind.: sout., inpand. garage 21 m², hobby-ruimte 21 m² en waskelder. Beg. grond: toilet met font., gecomb. woon/werkkamer met half open keuken ± 80 m² met dubbele deuren naar terras en tuin. 1ste verd.: 3 slk.: 8, 18 en 19 m² met airco, badkamer met ligbad/v.w. en 3de toilet. Ruime zolder te ber. via vliezo. Pand is optimaal geïsoleerd o.a. geheel voorzien van dubbele beglazing en rolluiken. **Vr.pr. f 349.000,- k.k.**

BRUNSSUM

Bonifaciustr. 3. Rustig gel. vrijstaand ruim woonhuis met garage en tuin (perceelopp. 392 m²), ruime entree, luxe toilet met font., woonk. 34 m² met allesbrander en mooie parketvloer, berging, ruime Siemens keuken 12 m² met app., 3 slk.: 11, 12 en 16 m², luxe badkamer met ligbad/douche/vaste wast. en 2de toilet. **Mooi huis!!! Moet u zien.** **Vr.pr. f 279.000,- k.k.**

HEERLEN

Bokstraat 27. Vrijstaand semi-bungalow met parkeerplaats voor 5 auto's, diverse praktijkruimtes, douche/toilet, fitnesskelder/bar, diverse kelders. Zitkamer met open h., eetkamer met niveauverschil, compleet inger. keuken, 3 slk., badkamer met ligbad en 2 v. wastafels, apart toilet, 3 terrassen waarvan een overdekt met open h. + elektrische verwarming. Grote tuin 1000 m² met vijfparcijl en tuinhuisje. **Moet u zien.** **Vr.pr. f 469.000,- k.k.**

HEERLEN-ZUID

In Heerlen Zuid kunnen wij u een uniek schitterend gelegen landhuis aanbieden. Parterre: woonk. 60 m² met travertinvloeren en vloerverwarming, serre 12 m², royale aanbouwen met compl. apparatuur, slk. 24 m² met toilet, badk. ligbad, douche, v.w., toilet, garage el. op. 1e verd.: penthouse met prachtig panoramisch uitzicht over Heerlen, woon/slk. 60 m², overdekt dakterras, 2 slk.: 10 en 28 m², badk. ligbad, douche, v.w., toilet. Schitterend aangelegde tuin op verschillende niveaus met speels aangel. zitterras van 30 m² en ligt op z.w. Bj. 1990, perceelopp. 700 m². **Vr.pr. f 489.000,- k.k.**

KERKRADE

Akerstraat 183. Ruim vrijst. woonhuis met ± 65 m² kantoor/praktijkruimte. Bouwjaar 1990, perceelopp. 560 m², mooie tuin op z.w. Ind.: L-woonk. 48 m² met Noorse lei en vloerverwarming, luxe witte aanbouwen, 3 slk.: 8, 14 en 16 m², luxe badk., vaste trap naar zolder, vierde slk. 15 m². **Het geheel is degelijk en luxe afgewerkt.** **Vr.pr. f 389.000,- k.k.**

MAASTRICHT (ZUID)

Holdeal 51. Aan plantsoen gel. riant landhuis. Tot. opp. 750 m². Gunstig bereikbaar t.a.v. autoweg. Ind.: zeer ruime hal 18 m², woonkamer 68 m² met div. zithoek, syst. open haard, schuifpui naar overdekt buitenteras, uitgebreide eiken aanbouwen. **Vr.pr. f 254.000,- k.k.**

bouwkeuken 16 m², 3 slk.: 14, 19 en 23 m², hobby/logeerkamer 9 m², zolderruimte, 1 geheel is onderkelder. Garage 24 m². Grote mooi aangelegde tuin met volledige privacy. **Moet u zien.** **Vr.pr. f 549.000,- k.k.**

KERKRADE

Gravenstraat 87. Vrijstaand woonhuis met garage en tuin, perc.opp. 600 m², Bj. 75. Ind.: hal, open keuken, woonkamer 60 m² met parketvloer, o.h., en schuif. naar terras. 3 royale slk. waarvan 2 toegang tot terras, badkamer met ligbad, aparte douche. Vaste trap zolder alwaar woon/werk/slaapruimte ± 64 m². Pand is goed geïsoleerd. **Vr.pr. f 339.000,- k.k.**

Licht 64. Tussengel. winkel/woonhuis, zeer grote bedrijfsruimte, royale bovenwoning, 3 garages, voormalige bakkerij, perceelopp. 1930 m². **Vr.pr. f 229.000,- k.k.**

Narcistr. 45. Halfvrijst. woonhuis met garage. Bj. 59, perc. opp. 356 m², L-woonk. 43 m² met parketvloer, half open keuken, werkkamer, 4 slk.: 7, 10, 10 en 14 m², badkamer, vliezotrap naar zolder. Dubbel glas op parterre. **Vr.pr. f 159.000,- k.k.**

LANDGRAAF

Kerkraaderweg 235. Goed onderh. vrijst. woonhuis met garage, tuin met tuinhuisje. Ind.: kelder 40 m², L-woonk. 36 m² met inbouwhaard, parketvloer en schuifpui, keuken 3 jaar oud, 4 slk.: 9, 10, 10 en 12 m², badkamer met ligbad, douche en v.w. Gedeeltelijk voorzien van rolluiken. **Vr.pr. f 319.000,- k.k.**

Koelmoe 10. Vrijstaand ruim woonhuis met garage en tuin. Ind.: woonk. 37 m², gesl. keuken 10 m², 4 ruime slk., badkamer met ligbad, zolder te ber. via vaste trap. Bj. 79. Perceelopp. 442 m². Gedeeltelijk rolluiken! Rustige buurt nabij centrum. **Perfect onderhouden. Moet u zien!** **Vr.pr. f 329.000,- k.k.**

SIMPVELD

Remigiusstr. 1. Royaal boerenwoonhuis, overdekte binnenhof, woonk. 42 m² met o.h., 4 slk.: 10/12/21 en 22 m², gesl. eiken aanbouwen, garage 50 m², zolder 60 m², mogelijkheid tot uitbreiding. **Vr.pr. f 239.000,- k.k.**

SPAUBEEK

Vermeerstraat 16. Halfvrijst. woonhuis met garage, oprit en tuin. Woonk. 32 m² met plav., halloopen keuken, 3 slk.: 9, 12 en 13 m², badkamer met douche, vaste trap zolder alwaar slk. 12 m² en berging. **Vr.pr. f 199.000,- k.k.**

VIJLEN

Benediktijnenstraat 16. Halfvrijst. woonhuis met tuin en bedrijfs-/kantoorruimte. Garage op 50 m van woonhuis. Woonk. 40 m² met plavuizen, halloopen witte aanbouwen 12 m², 3 slk. met parket, 8, 12 en 14 m², badk. met ligbad en aparte douche. Grote zolder met vaste trap. **Goed onderhouden!!!** **Vr.pr. f 254.000,- k.k.**

EXCLUSIEF WONEN MET VIJGEN

BELGIË (Gemmenich)

Rue de Calvaire 7. In bosrijke omgeving schitterende vrijst. semi-bungalow met garage voor 2 auto's. Ind.: wijnkelder. Souterrain: 3 slk. waarvan 2 met vaste wastafel, waskeuken, en badkamer. Parterre: entree/gang met marmeren vloer, woonk. 40 m², gesloten aanbouwen 10 m², 1 slk. met balkon en badkamer met ligbad. 5 min. van Vaals gelegen. Perceelopp. ± 700 m² (plus bouwperceel 700 m² samen 1400 m²). **Vr.pr. f 309.000,- k.k.**

PUTH

Woonboerderij op 4585 m² grond, wijk ± 1900. Ind.: geweldige kelder 10 m², woonk. 35 m², eetk. 20 m², keuken 10 m², waskeuken, binnenpl. met mog. garage en schuur, douche en toilet, 1e verd.: 5 slk.: 8, 10, 10, 12 en 14 m², badk. met ligbad, 2 v.w. en toilet. **Vr.pr. f 419.000,- k.k.**

SIMPVELD

Romelienstr. 1. Dit moet u zien! Vrijstaand verbouwd woonhuis met ruime garage en tuin. Ind.: geheel onderkelderd, ruime woonkamer 48 m² met open haard en schuifdeuren naar balkon en overdekt terras, gesl. keuken, 4 ruime slk. **Vr.pr. f 329.000,- k.k.**

VALKENBURG

Nieuweweg 50A. Karakteristiek vrijst. woonhuis met tuin. Bj. 1890, perceelopp. ± 400 m², woonkamer 50 m², gesl. moderne keuken 20 m², 3 slk.: 12, 15 en 28 m², badkamer met ligbad, douche, 2 v. wastafels en 2de toilet. **Gehel. gerenoveerd! Perfecte staat!** **Vr.pr. f 369.000,- k.k.**

VOERENDAAL

Kundergats 29. Ruim vrijst. woonhuis met leuke tuin op z/o, garage met zolder. Gehel. onderkelderd alwaar sauna / hobbyruimte / kelder. Ruime woonkamer ± 45 m², gesl. eiken keuken 9 m², 3 slk.: 11, 18 en 20 m², mooie badkamer met ligbad, 2 v. wastafels, 2de toilet en bidet, vliering. **Vr.pr. f 329.000,- k.k.**

BOUWKAVELS TE KOOP AANGEBODEN

LANDGRAAF

Kavel Moltbos kavel 28. Zeer fraai gelegen hoek perceel met goedgekeurde tekeningen voor nog te bouwen riante moderne bungalow met garage. Perceelopp. ± 536 m². **Vr.pr. f 134.000,- k.k.**

VERDERE KAVELS OP AANVRAAG!

Wilt u een huis verkopen en dan een huis huren?
Vijgen vragen!

Wij zoeken een huis geschikt voor 2 families in
wijde omgeving van Vaals voor de prijs van
f 450.000,- Belt u ons?

Uw huis verkopen??? Vijgen vragen!!!
Het loont zich!!!!

VERKOCHT VERKOCHT

Dr. Nolensstr.
Bulkenstr.
Reeweg
Groenstr. Oost
Jac. Schreurstr.
P. Schijnsstr.
Elisabethstr. 19
Stiftstr.
Olmstr.
Klingstr.
Gouverneurstr. 43
Landvoogtstr.
Unolaan
Ringweg
St. Nicolaasstr.

Landgraaf
Simpelveld
Landgraaf
Landgraaf
Kerkrade
Kerkrade
Landgraaf
Landgraaf
Brunssum
Heerlen
Heerlen
Guilpen
Simpelveld

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR

HEERLEN
Perfecte luxe kantoorpand in Heerlen. Oppervlakte 120 m² tot 600 m². **Inl. op aanvraag**

KERKRADE

Klarenanstelerweg. Kantoren van 200 tot 1000 m². **Inl. op aanvraag**
In ons nieuwe bedrijvencentrum in Kerkrade-W. (Dentgenbach) kunnen wij u productieve c.q. opslagruimtes aanbieden van 500 - 1000 m² vanaf f 45,- m². **Inl. op aanvraag**

VALKENBURG AAN DE GEUL

Wilhelminalaan 36. Perfect gelegen winkel/showroom met 2 royale appartementen te koop/te huur. **Inl. op aanvraag**

HYPOTHEEK?? VIJGEN VRAGEN!!

St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

de 5-sterren-flats voor senioren!

Voor senioren die in een stijlvol en luxueus kader wensen te leven, van een all-round service willen genieten maar ook behoefte hebben aan een veilige thuishaven, zonder echter hun vrijheid te moeten prijsgeven, bestaat nu ook in Limburg een pasklare woonformule...

"Service Residentie Seniorum" is gelegen nabij het centrum van Tongeren, rijk aan cultuur en ontspanning, temidden van een prachtig aangelegd park. Het exclusieve complex is stijlvol afgewerkt en voorziet naast luxueuze appartementen, die een maximale privacy waarborgen, een brede waaier aan diensten en voorzieningen.

Zo vindt de resident er o.m.: salons, restaurant, orangerie met bar, zonneterras, kapsalon, winkel met krantenkiosk, kapel, gymzaal, wasserette, garages, lift, onthaal/verpleegpost, paramedische service (kine, pedicure, manicure,...). Kortom, indien wonen in een 5-sterren-hotel en verworden met de beste zorgen U wel aansprekt, kom U dan persoonlijk overtuigen.

Graag zullen wij U, na afspraak, met alle mogelijkheden van de "Residentie Seniorum" laten kennis maken. Tot dan!

"Service Residentie Seniorum"
Koninksmsteenweg 66/0-9
B-3700 Tongeren
Telefoon nr.: 09.32/39.25.22.

GEMEENTE KERKRADE

Notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. Ritzen te Kerkraade-West, zullen op vrijdag 17 september 1993 om 15.00 uur in café Goebbels, Markt 49 te Kerkrade, in het openbaar ex artikel 3:267 Burgerlijk wetboek,

bij opbod en afslag in een zitting verkopen: gemeente Kerkrade, winkelpand en bovenwoning met ondergrond, staande en gelegen te Kerkrade, Hoofdstraat 12, kadastraal bekend als gemeente Kerkrade, sectie E nummer 5108, groot 1.82 are.

Indeling: benedenverdieping: winkelruimte; **eerste verdieping:** 2 kamers, keuken, toilet; **zolderverdieping:** 3 kamers. **Bezichtiging:** in nader overleg met voornoemd notaris-kantoor.

Aanvaarding: terstond in eigen gebruik bij betaling van de koopprijs. **Betaling van de koopprijs:** uiterlijk 1 november 1993. Van toepassing zijn de algemene veilingvoorwaarden voor executievelingen 1993, met inachtneming van de wijzigingen daarop zoals opgenomen in de akte van veiling.

Schriftelijke biedingen: kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling worden uitgebracht bij genoemd notaris-kantoor.

Nadere informatie: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, gemeente Kerkrade, tel. 045-411945.

HEERLEN DOUVE WEIEN

Douve Weien is een jonge wijk aan de zuidkant van Heerlen, met uitstekende verbindingen naar het centrum als ook met de doorgaande verkeersroutes.

In deze wijk heeft het Abp een project van 295 flatwoningen, speciaal geschikt voor de kleinere huishoudens gebouwd. In dit project komen regelmatig woningen voor verhuur beschikbaar. Comfortabele appartementen met 2 slaapkamers, ruime woonkamer met open keuken, berging en een badkamer met ligbad of douche, en een balkon. De woningen hebben een aparte berging in het souterrain of op de begane grond. Daarnaast zijn er 72 garages beschikbaar.

De woningen zijn prima geïsoleerd en van een degelijk afwerkingsniveau door o.a. gebruikmaking van hardhout.

Huurprijzen vanaf f 709,30 per maand (excl. servicekosten).

NEDU
Valkenburgerweg 25 A
6411 BM Heerlen.
Telefoon 045-710909.
Van ma.-vrij. van 08.30 - 17.00 uur.

TE HUUR

Publiekatie **ABP** Algemeen burgerlijk pensioenfonds

OPENBARE VERKOOP

krachtens artikel 3:268 Burgerlijk Wetboek.

Op dinsdag 14 september 1993 om 16.00 uur zal in het City Hotel, Wilhelminaplein 17 te Heerlen, ten overstaan van notaris mr. P.J.N.T. Zeestraten, **Tomlow & Zeestraten**, notarissen te Heerlen, in collegiale samenwerking met notaris mr. B.A.G. van Nieuvelt, **Schaap & Partners**, advocaten en notarissen te Rotterdam, in het openbaar worden verkocht:

het appartementsrecht, kadastraal bekend gemeente Heerlen, sectie E complexaanduiding 6282-A, appartementsindex 1, rechtgevend op het uitsluitend gebruik van de vijf bedrijfsruimten op de begane grond met 32 parkeerplaatsen in het souterrain en verder toebehoren, te Heerlen aan de **Nobelstraat 23 en 25, Akerstraat 62 en Op de Nobel 0 (ongenummerden) 1.**

Het te verkopen appartementsrecht wordt in één zitting, bij opbod en afslag verkocht. Tot uiterlijk 31 augustus 1993 om 9.00 uur kunnen bij voormelde notarissen schriftelijk onderhandse biedingen worden uitgebracht.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met mr. J. Kemper (Schaap & Partners), postbus 23052, 3001 KB Rotterdam, tel. 010-4405600, telefax 010-4368011, of notaris mr. P.J.N.T. Zeestraten (Tomlow & Zeestraten), postbus 201, 6400 AE Heerlen, tel. 045-717044, telefax 045-719770.

SCHINVELD-ONDERBANKEN

Notaris mr. J.M.M. Kreijn te Brunssum zal op **vrijdag 17 september 1993 om 15.00 uur** in café Im Weissen Rössl, Broekstraat 2 te Schinveld, in het openbaar, ex art. 3:268 B.W. (executoriale verkoop), bij opbod en afslag, in één zitting, verkopen:

WOON-WINKELPAND TE SCHINVELD
Bouwbergstraat 100, kad. bek. gem. Schinveld, sectie B nr. 4001, groot 4 are 44 ca.

Aanvaarding: na betaling van de koopsom en kosten, onder gestanddoening van de lopende huurovereenkomsten m.b.t. de bovenwoningen.

Betaling: 10% van de koopsom binnen acht dagen na de toewijzing, het restant van de koopsom en kosten uiterlijk 29 oktober 1993.

Veilingvoorwaarden: de veiling geschiedt met toepassing van de algemene veilingvoorwaarden **registergoed 1993 (AVV)**, vastgesteld door de Kon. Not. Broederschap, en de bijzondere veilingvoorwaarden.

Inlichtingen: kantoor notaris Kreijn, Op de Vaard 7 te Brunssum, tel. 045-251284.

Tot uiterlijk 3 september 1993 kan schriftelijk een bod op het te veilen registergoed worden uitgebracht bij voornoemd notaris-kantoor.

TAXATIES

betreffende onroerend goed,
voor alle doeleinden,
ook op korte termijn.

MEER DAN 25 JAAR ERVARING!

NVM Onroerend Goed Makelaardij
LEENAERS b.v.
Pater Romboutslaan 2. 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

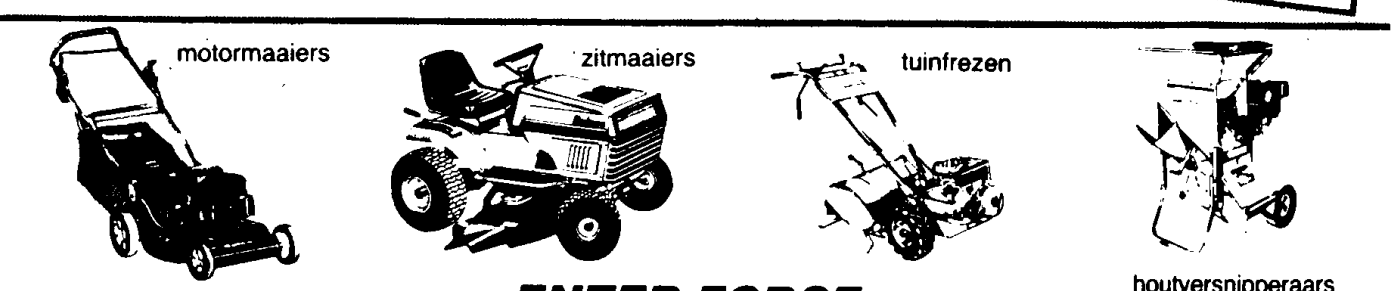

Heidetuin bij uw huis? Tennisbanen om de hoek?
Blijft u vrij uitzicht? Marmeren keukens?
Café op loopafstand? Wierpeersons badkuip?
Zet 't groot in de krant, want

Je huis in de krant
brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten

VERBOUWINGS-OPRUIMING

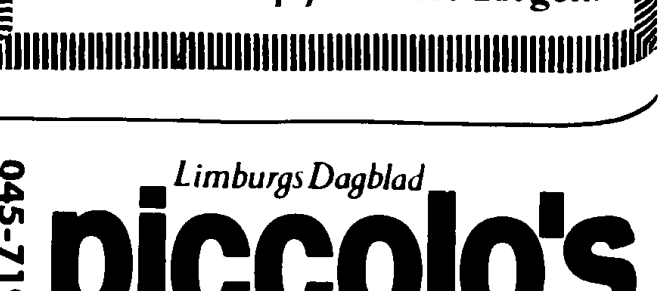
WIE NU KOMT
KIJKEN, KAN
GELD
VERDIENEN!!!

Bolens 043-649055 Vliegenveldweg 11 - Beek (bij vliegenveld) Importeur voor Nederland **Bolens**

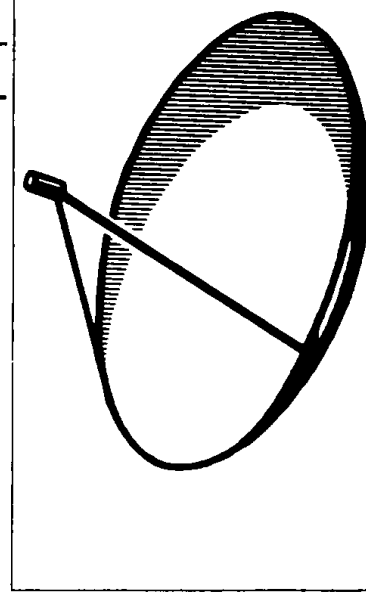

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142
Met een NVM-makelaar
koop je zonder zorgen.

Limburgs Dagblad
Voor meer resultaat!

Nederland 1

Avro/KRO/NCRV
08.00-9.30 Alles kits. Gevarieerd kinderprogramma. Met om: 8.00 Oren van je kop, poppenserie; 8.10 Tekenfilmfestival 1; 8.19 Zomerconferentie; 8.44 Rescue rangers, tekenfilmserie; 9.07 Indianen verhalen, portret van 2 Indiase kinderen; 9.34 Klimrek-clip.
17.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Met: Worldbeesten.
18.32 World of golf. Informatieve serie over golf. Afl. 7. (herh.).
19.02 (TT) Hoe voelen wij ons vandaag? Nederlandse comedyserie. Afl. 7: Is er een dokter... (herh.).
19.31 All together now. Australische comedyserie. Afl. 7: G.L.O.R.I.A. Bobby krijgt bezoek van Gloria, een vrouwelijke fan die hij nog van vroeger kent. Wanneer Tracy's avonds na het bezoek thuis komt, vindt ze Bobby slapend op de bank met open blouse en een pantykous over hem heen...
20.00 (TT) Journaal.
20.25 Onkruid vergeet niet. Franse speelfilm uit 1978 van Claude Zidi. Met: Louis de Funès, Annie Girardot, e.a. De burgemeester van een plaatsje, tevens industrieel, staat op het punt failliet te gaan. Vlak voor de burgemeestersverkiezingen kan zijn vrouw de spanningen niet meer aan, en gaat ze er niet alleen vandoor, maar stelt zich ook kandidaat voor het burgemeesterschap.
22.00 (TT) Paradijsvogels. Serie portretten: De goochelende taxichauffeur en de Bijlmir Indiaan.
22.34 A funny thing happened on the way to the Forum. Amerikaanse komische speelfilm uit 1966 van Richard Lester. Met: Zero Mostel, Jack Gilford, Michael Crawford, e.a. In het oude Rome probeert de slaaf Pseudolus via list en bedrog aan geld te komen om zo z'n vrijheid te kunnen kopen. Dit lijkt te lukken via Hero, de zoon van de dominante meesters Domina.
00.10-00.15 Journaal.

Nederland 2

Veronica
17.10 After school special. Amerikaanse serie educatieve films. Afl.: Net echt. De leerlingen van Mr. Websters school vinden dat ze moeten oefenen voor het huwelijk. Ze leggen een huwelijksbelofte af, bekijken de kosten voor een huishouding en doen alsof ze een baby hebben.
18.00 Journaal.
18.20 Top 40. Popmuziek. Presentatie: Gijs Staverman.
18.55 S.O.S. ter plekke. (On the scene: Emergency response) Amerikaanse serie over reddingsteams over de hele wereld.
19.20 Veronica reisgids. Vakantie-magazine. Vandaag een bezoek aan Kreta, dat ondanks het toerisme haar authentieke karakter heeft weten te behouden. Veel kleine eilanden hebben zich overgegeven aan het toerisme. Presentatie: Menno Bentveld en Anita Witzier.
19.50 Step by step. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Liever maagd. J.T. en Cody gaan uit met twee zusjes die erg graag seks met hen willen. Cody vertelt J.T. in vertrouwen dat hij nog liever maagd blijft.
20.20 Nederland muziekland. Muziekprogramma. Vandaag een compilatie van het afgelopen seizoen. Presentatie: Chiel van Praag.
21.10 (TT) Veronica goes Asia. Serie reisverslagen uit Azië. Vandaag vanuit Vietnam. Presentatie: Rick Nieman.
21.45 Less than zero. Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Marek Kaniwka. Met: Andrew McCarthy, Jami Gertz, Robert Downey jr. e.a. Op een feest ontmoet Clay zijn ex-vriendinnetje Blair. Haar nieuwe vriend Julian heeft een drugsprobleem waardoor hij diep in de schulden is geraakt en uit liefde voor Blair helpt Clay haar om Julian van de drugs af te helpen. Julian is echter volkomen in de greep van zijn dealer Rip.
22.25 Countdown Late. Muziekprogramma. Vandaag een special rond de Carpenters.
00.15-00.20 Journaal.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.00-12.50 (TT) WK Atletiek. Rechtstreeks verslag van het WK Atletiek in Stuttgart.
17.00 (TT) WK Atletiek. Rechtstreeks verslag van het WK Atletiek in Stuttgart.
18.00 Journaal.
18.18 Trekking van de lottogetallen.
18.21 (TT) WK Atletiek. Rechtstreeks verslag van het WK Atletiek in Stuttgart.
20.00 Flying doctors. Australische doktersserie. Afl.: Als een sterfgeval in de familie. George Baxter speelt weer een zakelijk spelletje door de grond van een in financiële nood verkerende landeigenaar te kopen. Geoff begint, mede dankzij Emma, aan het ruige leven te wennen en Nancy krijgt de resultaten van een aantal medische onderzoeken. (herh.).
20.50 Zappelln. Magazine over gebeurtenissen in de binnen- en buitenlandse media. M.m.v. cabaretier Jeroen van Mervijk. Presentatie: Pieter Jan Hagens.
21.32 Golden palace. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Net als vroeger Dorothy komt een paar dagen in het hotel logeren en de dames verheugen zich op haar komst. Dorothy vindt echter dat haar moeder veel te hard moet werken en wil dat Sophia bij haar komt wonen.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45 Nova. Actualiteitenprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen.
23.15 Trekking dagelijkse lotto.
23.19 Gentleman oplichters. (Perfect scoundrels) Engelse serie. Afl.: Lieve oma... Zelfs Cassidy is verbijsterd als Buchanan hem toevertrouwt dat hij zijn eigen 90-jarige oma wil afzetten.
00.14 Museumscatten. Prof. Henk van Os geeft achtergrond bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Afl.: Uitleg van symbolen.
00.20-00.25 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
06.30 RTL 4 text.
07.00 Tekelids. Kinderprogramma.
12.00 Mini playback show. Kinderen imiteren hun favoriete artiest. Presentatie: Henny Huisman. (herh.).
13.00 ■ The public enemy. Amerikaanse speelfilm uit 1931. Programma waarin Henny Huisman gewone mensen op een ongewone manier verrast. (herh.).
16.10 Life on the Mississippi. Engelse speelfilm uit 1981.
17.30 Walter and Emily. Amerikaanse serie. Afl.: Labor pains. Zack wordt verliefd op het meisje dat hem bijles geeft in Frans. Emily laat haar trouwring schoonsmaken en komt er achter dat de diamant in haar ring nep is. Rolverdeling: Walter: Brian Keith. Emily: Chris Leachman. Zack: Matthew Lawrence. Matt: Christopher McDonald e.a. (herh.).
18.10 Zes uur nieuws.
18.10 Expedition earth. 16-delige natuurserie.
19.00 Blossom. Amerikaanse comedyserie.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Weer.
20.00 Life goes on. Amerikaanse serie.
20.55 Let's have a party. Spelprogramma waarin twee straatteams, uit verschillende steden of dorpen, het tegen elkaar opnemen. De winnaar krijgt onder meer een straatfeest aangeboden. Presentatie: Hans Kazán. (slot).
21.55 Portrait of a stripper. Amerikaanse film uit 1979 met Lesley Ann Warren, Edward Herrmann, Vic Tayback, Allan Miller, Sheree North e.a. Susie Hanson, een jonge weduwe, arriveert in Los Angeles met haar zoon Mark. Ze wordt gevolgd door een fotograaf die is ingehuurd door haar schoonvader.
23.35 Laatste nieuws.
23.50 Our winning season. Amerikaanse film uit 1978.
01.25 De thuiswinkel. (Home shopping) Winkelen vanuit uw luie stoel.
01.55 Nachtprogramma.

België/TV 1

17.30 Vuurtoren. Kindermagazine.
17.52 Samsonclip.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 226.
18.00 Journaal.
18.10 Gered door de bel. (Saved by the bell) Amerikaanse comedyserie. Met: Mark Paul Gosselaar, Dustin Diamond, Lark Voorhees e.a. Afl. 35: The Glee club. De kinderen sluiten zich aan bij een zanggroep om mee te kunnen doen aan een wedstrijd en een reis naar Hawaï te winnen.
18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland. Vandaag: Binnenland: Pays de Collines-Ath-Beloeil; Buitenland: Gran Canaria; Tips voor trips.
19.20 Joker. en lotto-trekking, mededelingen en programma-overzicht
19.30 Journaal en sport.
20.00 Kapers op de kust. Zomers spelprogramma met elke dag een nieuwe hint om de schat te vinden. Vandaag de weekfinale vanuit Westende. Presentatie: Chris Vandendurpel als Bart Peeters.
20.25 Blood River. Western van Mel Damski. Met: John P. Hyam, Mills Watson, Dwight McFee, Henry Beckman, e.a. Een jongeman doodt 3 mannen uit wraak, omdat zij de dood van zijn ouders op hun geweten hebben. Tijdens zijn vlucht wordt hij geholpen door een oude trapper, die zowel iedereen om de tuin weet te leiden. Aansl.: Paardenkoersen.
21.55 Vandaag.
22.15 Sport op zaterdag.
22.45-00.20 Monster Manor. Amerikaanse tv-film van Aaron Lipstadt. Met: Brian McNamara, Clayton Rohner, Scott Burkholder, e.a. Twee jonge politie-officieren, Lebri en Parnales, zijn echte grappassen. Ze worden dan ook overgeplaatst naar Midwatch, een dienst waar alle ongewenste elementen worden gedumpt.

België/TV 2

17.00-21.45 Sport extra. Met atletiek WK te Stuttgart.

België/RTBF 1

11.50 Deutsch mit Victor. 12.20 Cursus Nederlands. 13.00 Nieuws. 13.20 Dynamit. Muziekprogramma. 14.05 ■ Rebecca. Amerikaanse speelfilm uit 1940. 16.05 Dunia. Magazine. 16.35 La merveilleuse histoire de l'automobile. Afl. 5: Les années soixante. 17.15 Noubou noubou. 17.50 Culinaire tips. 18.10 Télétourisme. 18.45 Génies en herbe international. Spelprogramma. Vandaag: Frankrijk - België. Aansl.: Joker en lotto-trekking. 19.30 Nieuws. 20.05 Le jardin extraordinaire. 20.50 Cinéma. Afl. 2: Pour Marguerite seule. 22.20 Verkeers tips. 22.30 Match 1. Sportmagazine. 23.25-23.40 Laatste nieuws.

België/Télé 21

12.55-14.05 Sport extra. Grand Prix van Hongarije. 17.55 Atletiek. WK vanuit Stuttgart. 21.30 Nieuws. 22.10-23.25 Zie RTBF 1.

TV 5

06.00 Ochtendprogramma's. 13.15 Horizon 93. Zakelijk magazine. 13.45 Télé-tourisme. Toeristisch magazine. 14.10 Reflets: Images d'ailleurs. Magazine. 15.05 Obsidienne. 15.30 Millieu-magazine. 16.00 Nieuws. 16.10 Génies en herbe international. Quiz voor scholieren: Frankrijk - Senegal. 16.30 Wetenschappelijk magazine. 17.00 Jeunes solistes. 17.50 Correspondance. 18.00 Les francophiles. 18.30 Nieuws. 19.00 Découverte. Magazine. 19.30 Zwitsers nieuws. 20.00 Mariem magazine. 21.00 Nieuws. 21.40 Lance et compte. 22.30 Documentaire: per trein door de Andes. 23.20 Beau et chaud. 00.20 Nieuws. 00.40 Planète musique. 02.00 Horizon 93. 02.30 Obsidienne. 03.00 Télé-tourisme. 03.30 Reflets, images d'ailleurs. 04.20 Questions pour un champion. 05.00 Téléscope.

RAI UNO

06.00 Andiamoci piano. 06.40 Concerto. 07.35 Se non avessi più te. Film. 09.30 Speciale per voi. 10.45 TV Movie. 12.00 Maratona d'estate. 12.30 Telegiornale Uno. 12.35 Maratona d'estate. 2a parte. 13.25 Estrazioni del Lotto. 13.30 Telegiornale Uno. 14.00 Lassu qualcuno mi ama. Film. 1956. 16.00 I gummy. 16.55 Big box. 17.55 Estrazioni del lotto. 18.00 Telegiornale Uno. 18.10 Parole e vita. 18.25 Cuori senza età. 18.50 TGS Sabato Sport. 20.00 Telegiornale Uno. 20.40 Il medico della mutua. Film. 22.30 Alfred Hitchcock presenta. Notte infernale. 23.00 Telegiornale Uno. 00.00 Telegiornale Uno. Che tempo fa. 00.30 Sabato Club. 02.10 La jena. Film. 03.30 Telegiornale Uno. Replica. 03.35 I due foscari. Film. 05.05 Pronto emergenza. 05.35 Divertimenti.

BBC 1

08.00 Teletext. 08.25 Nieuws. 08.30 Pinocchio. 09.10 McGee and me. 09.35 Peter Pan and the pirates. 10.00 Paralleel 9, jongerenmagazine. 11.50 Grandstand. Sportprogramma. Met om 11.55 Atletiek: WK te Stuttgart. Serie's 100m heren, 400m heren, 400m vrouwen, 10km snelwandelen vrouwen; 13.10 Voetbal: voorbeschouwing op het nieuwe seizoen in de FA Carling Premier League. 13.40 Atletiek. 13.55 Nieuws. 14.00 Atletiek. 14.40 Paardesport: Wedstrijden vanuit Gatcombe. 14.55 Paardesport: Wedstrijden vanuit 15.05 Paardesport: Wedstrijden vanuit

Gatcombe. Commentaar: Michael Tucker en Lorna Clarke. 15.55 Paardesport: Wedstrijden vanuit Newbury. 16.05 Golf: Open Britse kampioenschappen voor vrouwen vanuit Woburn. 16.25 Paardesport: Wedstrijden vanuit Newbury. 16.35 Golf: 17.40 Uitslagen. 18.15 Nieuws. 18.30 Tom and Jerry's greatest hits. 18.50 Star trek III: The search for Spock. Amerikaanse sf-film. 20.30 Open all hours. Engelse comedyserie. 21.00 Birds of a feather. Engelse comedyserie. 21.30 The house of Eliott, serie. 22.25 Nieuws. 22.45 Spender. Afl.: Dance, girl, dance. 23.40 Match of the day, sport. 00.40 Operation undercover. Amerikaanse speelfilm uit 1975. 02.25-02.30 Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open University. 16.00 ■ The other love. Amerikaanse speelfilm uit 1947. 17.30 Atletiek. WK vanuit Stuttgart. 20.00 Nieuws. NB! Aanvangstijd onder voorbehoud. 20.15 Atletiek. WK vanuit Stuttgart, vervolg. NB! Aanvangstijd onder voorbehoud. 22.00 The Wexford trilogy. Afl. 3: Belfrey. 23.30 Teenage diaries. Documentaire waarin tieners een video-dagboek over hun leven maken. 00.30 Golf. US PGA Championship vanuit Toledo (Ohio). 02.00-02.30 On the air. Amerikaanse comedyserie.

Eurosport

08.30 Aerobics. 09.00 International motorsport. (herh.). 10.00 Atletiek. Openingsceremonie WK vanuit Stuttgart. (herh.). 13.00 Zaterdag live, met: Autosport. Grand Prix van Hongarije voor F1-wagens, training vanuit Budapest; Atletiek, WK vanuit Stuttgart; Golf, Open Oostenrijkse kampioenschappen; NBA Actie, Basketballmagazine; Autosport, Grand Prix van Hongarije voor F1-wagens, training. 19.30 Rallysport. Off road world cup vanuit Portugal. 20.30 Motorsport magazine. (herh.). 21.00 Boksen. 22.00 Atletiek. WK vanuit Stuttgart. 01.00-02.00 Autosport. Grand Prix van Hongarije voor F1-wagens, training. (herh.).

Super Channel

05.30 Videoclips. 06.30 Hello Austria, hello Vienna. 07.00 Super shop. 07.30 Business weekly. 08.00 ITN world news. 08.30 Documentary. 09.00 Super shop. 10.30 Europa journal. 11.00 Hello Austria, Hello Vienna. 11.30 Videogenerator. 12.00 Videoclips. 16.00 1993 German Touring Car Championships. Autosport. 17.00 Milieu-magazine. 17.30 Modemagazine. 18.00 European magazines. 18.30 The image. Magazine over beeldvorming. 19.00 Saturday matinee. 19.50 ■ Guilty of treason. Amerikaanse speelfilm uit 1949. 21.30 Turn of fate. 22.00 ITN World news. 22.30 Serie korte films. 23.00 The golden age of rock and roll. 00.00 Absolutely live. 01.00 Videoclips. 02.00 China news Europe. 05.00-05.30 Videoclips.

MTV

08.00 High Summer weekend. 11.00 The big picture. 11.30 Yo! Raps. 13.30 First look. 14.00 High Summer weekend. 17.00 Dance with Simone. 18.00 The big picture. 18.30 News weekend edition. 19.00 European top 20. 21.00 Saturday night live vintage. 21.30 Sports. 22.00 The soul of MTV. 23.00 First look. 23.30 Beavis and Butthead. Tekenfilm. 00.00 High Summer weekend. 02.00 Marjine. 03.00-08.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World business this week. 11.10 Larry King. 12.40 International correspondents. 14.10 The big story. 15.10 Healthworks. 15.40 Moneyweek. 16.10 Science and technology. 16.40 Style with Elsa Kienisch. 17.10 Showbiz this week. 19.00 World business this week. 19.40 Newsmaker saturday. 20.10 Healthworks. 20.40 Style with Elsa Kienisch. 21.10 Your money. 21.40 International correspondents. 22.40 Futurwatch. 23.40 Newsmaker saturday. 00.40 Pinnacle. 01.10 The big story. 02.40 Showbiz this week. 03.00 Reliable sources. 05.10 The capital gang.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Ping Pong. Spelprogramma.
09.45 Joyrobic - Fitness. Afl. 18.
10.00 Tagesschau.
10.03 Die Reportage: Bauernopfer? Reportage. (herh.).
10.35 ARD-Ratgeber: Reise.
11.00 Tagesschau.
11.03 Volkskümliche Hitparade.
12.10 Klassentreffen. Jeugdherinneringen van Gottfried Fischer.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europees magazine.
13.30 Der unheimliche Freund. Reportage over de invloed van Syrië in het Midden-Oosten.
14.00 Der möblierte Herr. Duitse klucht van Alfred Johst. (herh.).
15.30 ARD-Ratgeber. Heim und Garten. Magazine.
16.00 Tagesschau.
16.05 Disney Club.
17.30 Sportschau.
18.03 Tagesschau-Telegramm.
18.10 Spieleschichten. Serie. Afl.: Alles auf Pique Dame.
18.40 Rudis Tiershow.
19.05 Tagesschau-Telegramm.
19.10 Sportschau.
19.50 Ziehung der Lottozahlen.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Einladung zu Schimpf. Live amusementsprogramma waarin de kijkers Björn-Hergen op een originele manier bij hen thuis uitnodigen, waarna het publiek in de studio mag beslissen op welke uitnodiging wordt ingegaan.
21.45 Tagesthem.
22.05 Das Wort zum Sonntag.
22.10 (TT) Agenten sterben eisam. (Where eagles dare) Engelse speelfilm uit 1968 van Brian G. Hutton.
00.40 Tagesschau.
00.45 Ein Spion zu viel. Amerikaanse speelfilm uit 1965 van Joseph Sargent. Met: Robert Vaughn, David McCallum, Rip Torn e.a. De gevaarlijk gekke bedrijfschef Alexander waant zich Alexander de Grote en wil de wereld beheersen.
02.25-02.30 Zuschauen - Entsapnen - Nachdenken. Musik auf Strassen und Plätzen. Afl.: Maria Antonia Walpurgis Prinzessin von Bayern.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa. Actualiteiten in het Grieks, Italiaans en Portugees.
09.00 Tagesschau.
09.03 Euro. Europa-magazine.
09.45 Kinderstudio. Ferien auf der Krähensinsel, Zweedse jeugdserie. Afl.: Mitsommerfest. Krister is vastbesloten tijdens het midzomernachtfeest samen met Malin naar de sterrenhemel te gaan kijken. Het slechte weer kan hem er niet van weerhouden.
10.15 Ein halber Hund. Tsjechische kinderfilm uit 1987 van Libuse Koutná. Met: J. Vitková, M. Masopust, J. Robková e.a. De kleine Tereza wil graag een hondje, maar in de woning mag niemand honden houden. Op een dag vindt ze het hondje van een oude vrouw uit de buurt.
10.50 ZDF Sport extra. Atletiek: WK uit Stuttgart, finale 10 km snelwandelen dames; Series: 400 m heren en dames, 100 m heren.
14.45 Die grosse Hilfe. Balans.
14.55 Mummis. Tekenfilmserie. Afl.: Weihnachten kommt.
15.15 Mein Vater wohnt in Rio. Nederlandse jeugdserie. Afl. 5.
15.45 FM. Familiemagazine.
16.15 Wie schön ist doch Musik. ZDF-muziekprogramma's. Afl.: 1983-1987. Presentatie: Gotthilf Fischer.
16.58 Je früher der Abend. 17.00 Heute
17.05 ZDF Sport extra. Atletiek: WK uit Stuttgart, finale 10 km snelwandelen dames, samenvatting.
19.00 Heute.
19.25 Atletiek. WK in Stuttgart, marathon heren.
19.50 Liebe auf den ersten Blick. Dating-show met Elmar Hörig.
20.15 Schlafende Hunde - Eine Frau wacht auf. Duitse tv-film.
21.55 Heute-Journal.
22.10 Das aktuelle Sport-Studio. Aansl.: lotto-uitslagen.
23.30 ■ Der Kommissar. Duitse politietoeserie. Afl.: Die andere Seite der Strasse. Midden op straat wordt een man neergeschoten.
00.30 Heute.
00.35-02.20 Stirb lachend. (Die lachhing) Amerikaanse komedie uit 1980.

Duitsland 3 West

09.00 Korkmazlar. Eine türkische Familie in Deutschland. Afl. 4: Verdacht. (herh.). 09.30 Cursus Engels. 10.00 Bon Courage. 10.30 Letters from Great Britain. 11.00 Wie wäre es mit Spinat. Tsjechische speelfilm uit 1971. Aansl.: König Midas. 12.30 Die Masken fallen. Portret van de homoseksuele Ernie. 13.15 Boulevards dieser Welt: Paris Champs-Élysées. 13.30 Welkarriren: Douglas Adams - Vom Tramp zum Aufgeklärten. 14.15 Tuinertips. 14.30 Reisreportage: Das blaue Paradies - die Müritz. 15.00 Vermist. Over vermiste mensen. 15.15 Die Esprinzen. serie. 16.00 Sport 3 extra. 17.30 Markt. Economisch magazine. 17.45 Hier und Heute unterwegs. 18.15 Gott und die Welt. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.20 Weekoverzicht. 19.40 West 3 aktuell. 19.45 Zeit für Tiere. 20.15 Il capitano. Zweeds-Finse speelfilm uit 1991. 21.00 West 3 aktuell. 22.10 Die Menschenrechte haben kein Geschlecht. Afl. 1: Gewalt hat viele Gesichter. 22.55 Spass mit Werbung. Afl. 2: Carrot's commercial breakdown. 23.40 Monty Python's Flying Circus. Engelse satire. 00.10 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

15.00 Sport 3 extra. 17.00 Das Beste aus der Hobbythek. 17.30 De Indiaanse koffi-coöperatie in de Mexicaanse provincie Oaxaca. 18.00 Samstag um 6. Cultureel magazine. 18.30 Glaskasten. Live magazine. 19.00 Mit Sang und Klang. Volksmuziek en dans vanaf het eiland Mainau. Met o.a. Trachtenkapelle Nöggenschwiler, Jagdhornbläsergruppe Thühle, Konstanzer Shanty-Chor e.a. 19.30 Ikonen - Bilder des Glaubens. Documentaire over de geschiedenis van ikonen. 20.00 Tagesschau. 20.15 Tausendundeine Stadt. De vroegere handelsstad Mogador in Marokko, die nu Essaouira heet. 21.00 Nieuws. 21.15 Capriccio. Opera van R. Strauss door het koor en orkest van de San Francisco Opera. 23.30 WK atletiek in Stuttgart. 00.15 Der Singende Detektiv (The singing detective) 6-delige Engelse serie. 01.25 Laatste nieuws. 01.30 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

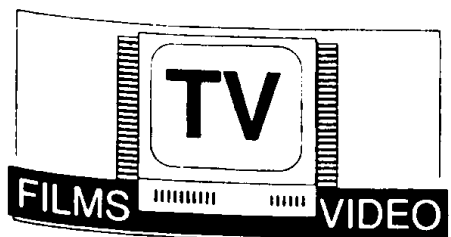
06.00 Tekenfilms. Belle et Sebastian, Pinocchio, Peter Pan e.a.
09.00 Beverly Hills Teens. Amerikaanse tekenfilmserie.
09.25 Dink, der kleine Saurier. (Dink, the little dinosaur) tekenfilmserie.
09.50 Die Sechsen-Millionen-Dollar-Familie. (The bionic six) Amerikaanse tekenfilmserie.
10.15 Captain Planet. Amerikaanse tekenfilmserie.
10.45 Marvel Universum. met: Spiderman, tekenfilmserie. (herh.).
11.10 Captain America. Amerikaanse tekenfilmserie. (herh.).
11.30 Teenage mutant hero turtles. Tekenfilmserie. (herh.).
11.55 Winspector. Japanse sf-serie. Afl.: Die Schwarze Bande.
12.20 Harry und die Hendersons. Afl.: Das Findelkind.
12.45 Full House. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Auf dem Weg zum Erfolg.
13.10 Der Prinz von Bel-Air. Comedyserie. Afl.: Der Butler wars.
13.35 Major Dad. Serie. Afl.: Der schönste Tag des Jahres. (herh.).
14.05 Polizeibericht. Politietoeserie. Afl.: Die Rechnung mit dem Tod; Ein tierisches Berührungsmittel. (herh.).
14.50 Knight Rider. Amerikaanse actieserie. Afl.: Michael Knight und die Zukunft. (herh.).
15.45 Das A-Team. Afl.: Brennende Gemeinde. (herh.).
16.45 21. Jump Street-Tatort Klassenzimmer. Afl.: Der Hammer.
17.45 Melrose Place. Amerikaanse serie. Afl.: Alison kehrt zurück.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Beverly Hills, 90210. Amerikaanse serie. Afl.: Alte Liebe.
20.15 Das Loch in der Wand. Klucht van Max Neal en Anton Hamik.
22.00 Sie nannten ihn Stick. Amerikaanse film uit 1985 met Burt Reynolds.
00.00 Tiffany - Heisse Semesterferien. Grieks-Duitse softseksfilm.
01.30 Männermagazin.
01.55 Sie nannten ihn Stick. (Stick) Amerikaanse actiefilm. (herh.).
03.50 21. Jump Street - Tatort Klassenzimmer. Misdaadserie. (herh.).
04.40 Das A-Team. Herh.
05.30 Tekenfilm.

● Gotthilf Fischer. (Duitsland 2 - 16.15 uur).

SAT 1

05.40 Voetbalmagazine. 06.40 Zauberei der Berge. 07.10 Quär Beut. 09.40 Drops! Actiequiz. 10.20 Wirtschafstforum. 10.40 Glücksrad. 11.20 Superman IV - Die Welt am Abgrund, sf-film. 13.00 Gestern, heute, morgen. Komedie uit 1964 van Vittorio de Sica. Met: Sophia Loren, Marcello Mastroianni, Aldo Giuffrè e.a. 15.05 Das total verückte Krankenhaus, komedie uit 1967. 16.45 Punkt, Punkt, Punkt. Woordspel. 17.20 Geh aufs Ganze! 18.00 ran. Voetbalmagazine. 19.20 Sat 1 News. 19.30 Glücksrad. 20.15 Chiemgauer Volksbühne: Der fidele Haus. Klucht met: Kathi Leitner, Hans Stadlbauer, Bernd Hellrich e.a. 22.00 Jux & Dailies. Talkshow van Karl Dall. Aansl.: Topnews. 23.00 Erotik im Beruf - Was jeder Personalchef gerne verschweigt. Duitse erotische speelfilm uit 1971. 00.30 Mädels, Mieder, Millionäre. Amerikaanse erotische speelfilm. 02.00 Erotik im Beruf. (herh.). 03.25 Phantastische Phänomene. (herh.). 04.15 Wahre Wunder. (herh.).

Duitsland 3 West
11.00 Coz takhle dát si spenát. (Tsjechoslowakije). Komedie van Vavrac Vorlicek. Drie 'loosers' proberen op handige wijze aan geld te komen om een schoonheidssalon te beginnen. Met Vladimir Mensik en Jiri Sovak. Middelmagie.

RTL4
13.10 The Public Enemy. (USA, 1931). Klassieke gangsterfilm van William Wellman. De opkomst en ondergang van een clan-destiene drankhandelaar tijdens de drooglegging van de VS in de jaren twintig. Meesterlijke rol van James Cagney.

Duitsland 3 West
20.15 Il capitano. (Scandinavische coproductie, 1991) Mooi in beeld gebracht drama van Jan Troel over twee outsiders die een drievoudige moord begaan. Met Maris Heinskanen en Antti Reini.

Nederland 1
20.25 La Zizanie. (Frankrijk, 1977). Komedie van Claude Zidi. Louis de

● Louis de Funès en Anne Girardot in 'La Zizanie'. (Nederland 1 - 20.25 uur).

Funès ditmaal als burgemeester die de verkiezingen ingaat. Zijn echtgenote, die hem net heeft verlaten, is de tegenkandidaat.

Nederland 2
21.45 Less Than Zero. (USA, 1987). Film van Marek Kaniwka naar het gelijknamige boek van Brett Easton Ellis, die destijde een hippie was in de Verenigde Staten. Over losgeslagen jongeren in Los Angeles. Met Andrew McCarthy en Jami Gertz.

RTL Television
22.00 Stick. (USA, 1985). Clichématige thriller van Burt Reynolds. Als

oud-agent de dood van zijn maat wil wreken, komt hij in de drugswereld terecht. Met Burt Reynolds en Candice Bergen, het enige lichtpuntje in de film.

Duitsland 1
22.10 Where Eagles Dare. (GB, 1969). Geslaagde oorlogsfilm van Brian G. Hutton naar het gelijknamige boek van Alistair MacLean. Het stramien is bekend: groepje commando's, ieder specialist op een bepaald terrein, moet een hoge Amerikaanse militair uit een zwaar bewaakte gevangenis van de Duitsers bevrijden. Met Richard Burton en Clint Eastwood.

Nederland 1
23.34 A Funny Thing Happened on the Way to the Forum. (GB-U.S.A., 1966). Musicalfilm van Richard Lester. In het Rome van de Oudheid vecht een slaaf voor zijn vrijheid. Met Zero Mostel en Phil Silvers.

RTL4
23.50 Our Winning Season. (USA, 1978). Typische puberfilm van Joseph Ruben. Draait om het leven van een aantal highschool-leerlingen. Met Scott Jacoby en Deborah Benson.

RTL Television
24.00 Tiffany:

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

Te koop

AMSTENRADE, Kasteelstraat
Modern geheel, halfvrijstaand woonh. met c.v., garage en tuin op 1 zuiden. Ind. o.a.: L-vorm, woonk., keuken, 3 slaapk., badr. met 2^e toilet, vaste trap naar grote zolderruimte. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 239.000,- k.k.

BINGELRADE, Geerstraat
Land, gel. met blijvend panor. uitzicht, vrijst. landh. met c.v., roy. garage (± 70 m²) en mooie tuin. Perc.opp.: 810 m². Ind. o.a.: L-vorm, living, mod. keuken met app., bijkeuken, 3 slaapk., badr., hobbytr. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 398.000,- k.k.

BRUNSSUM, Eglantier
Rustig gel. halfvrijstaand woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: entree, toilet, woonk., keuken met app., 1^e verd.: 3 slaapk., badr. met douche en v.w. 2^e verd.: zolder. Aanv.: i.o. Prijs f 180.000,- k.k.

ECHE, Peyerstraat
Nabij centrum gel. uitst. onderh. halfvrijstaand herenhuis met c.v., berging, hal, toilet, aangel. tuin met opt. privacy. Ind. o.a.: woonk., zitr., mod. keuken, bijkeuken, 3 slaapk., badr. met ligb., douche, vaste trap naar zolder. Het pand moet beslist van binnen gezien worden. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 295.000,- k.k.

HOENSBROEK, Kruisvenderstraat
In centrum gelegen app. met berging. Ind.: entree, keuken, woonk., slaapk., badr. met douche, v.w. en toilet. Aanv.: i.o. Prijs f 60.000,- k.k.

HOENSBROEK, Akerstraat
Goed gel. hoekw. met c.v., berging, grote garage en tuin. Ind.: entree, woonk., keuken, bijkeuken, douche, toilet, hobbyruimte. 1^e verd.: overloop, 4 slaapk., 2^e toilet. Aanv.: i.o. Prijs f 165.000,- k.k.

LANDGRAAF, Chopinstraat
Uitst. gel. halfvrijstaand woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, L-vorm, woonk., keuken. 1^e verd.: overloop, 3 slaapk., badr. met ligb., v.w. en 2^e toilet. 2^e verd.: vaste trap naar grote zolder. Aanv.: i.o. Prijs f 215.000,- k.k.

LANDGRAAF, Oude Landgraaf
Goed gel. tussenwoning met c.v., berging en tuin. Ind.: kelder, entree, toilet, woonk., keuken, serre, berging. 1^e verd.: 3 slaapk., badr. met douche en v.w. 2^e verd.: vlieztrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs f 155.000,- k.k.

SIMPVELD, Stampstraat
Prima gel. halfvrijstaand woonh. met mog. tot garage, berging en terras. Ind.: kelder, hal, toilet, keuken, woonk., berging. 1^e verd.: 3 slaapk., badr., douche, ruimte. 2^e verd.: vlieztrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs f 205.000,- k.k.

SITTARD, Ruys de Beerenbrouckstraat
Rustig gel. halfvrijstaand woonh. met c.v., kelder, garage, berging en tuin. Perc.opp.: 344 m². Ind. o.a.: doorzonwoonk., keuken, 5 slaapk., badr., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 195.000,- k.k.

SITTARD-LIMBRICHTERVELD, Koekoekstraat
Drive-in-woning met c.v., inpandige garage en tuin. Ind. o.a.: woonk., tuinkr., keuken, 3 slaapk., badr. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 145.000,- k.k.

SITTARD (Kollenberg), R. v. Lennepaan
Schitt. op 1^e stand gel. landhuis met c.v., souterrain en mooie tuin. Perc.opp.: ± 1.050 m². Keuken met app., 3 slaapk., badr. met ligb. De woning biedt vele extra's. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

SITTARD, Dr. Poelslaan
Mooi en rustig gel. halfvrijstaand woonh. met c.v., berging en carport. Ind. o.a.: kelder, woonk., keuken, 3 slaapk., badr., zolder met 4^e slaapk. via vaste trap. Pand is zeer goed onderhouden en afgewerkt en beschikt over diverse extra's. Vraagprijs: f 229.000,- k.k.

SITTARD, Rijksweg Zuid
Halfvrijstaand herenhuis met c.v., tuin en ondergrond. Ind. o.a.: hal, toilet, woonk., met open haard, zitr., dichte keuken, tuinkr., 9 slaapk., badr. met ligb., v.w., toilet, zolderruimte. Aanv.: i.o. Koopprijs: f 295.000,- k.k.

SITTARD/PARK, Vijverweg
Schitterend gelegen vrijstaand landhuis. Ind. o.a.: roy. woonk., eetk., keuken, 1 slaapk. + badr. op beg. grond; 3 slaapk. + badr. op 1^e verd.; vliering, grote garage en ruim terras. Prijs op aanvraag.

THORN, Hoogstraat
In historische kern van het witte stadje Thorn gelegen monumentaal patriciërshuis, geschild voor dubbele bewoning, met kelders, binnentoe, winkel c.q. expositielruimte met atelier en gewelfde kelders. Prachtige tuin met verwarmd zwembad, gastenhuis, garage, bergingen en terrassen. Het geheel is omringd. Bouwjaar: 1630, ged. gerenoveerd vanaf 1961, winkelgedeelte 1977. Perc.opp.: ca. 2.500 m². Uitgebreide inform. op kantoor beschikbaar. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

WYLER, P. Schulpstraat
Uitst. gel. vrijst. woonh. met c.v. en tuin (perc.opp. 400 m²). Ind.: hal, living met o.h., keuken met app., werk-/speelk. 1^e verd.: overloop, 3 slaapk., moderne badr. met ligb. Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs f 310.000,- k.k.

Nieuwbouw

NIJEUWBOUWWONINGEN
VS-woningen te Stramproy. Appartementen te Berg aan de Maas. Documentatie op aanvraag.

VOERENDAAL
In het BP Kunderhoe worden 13 VS woningen gebouwd. Het betreft ruime, uitstekend gelegen woningen in div. types. Perc.opp. vanaf 250 m². Prijzen vanaf f 255.000,- v.o.n., excl. renteverlies tijdens de bouw.

HOENSBROEK, Akerstr. Nrd. 20
Mooie showwoning/verkoop. met kantoor. Huurpr. f 42.000,-/jr. excl. BTW.

KERKRADE, Tunnelweg 104 Industrieterrein
Diverse gebouwen. Te koop/bedr. complex met 6800 m² prod./opslag, 250 m² kantoor. Perceel 10360 m². Prijs f 1.650.000,- k.k.

SITTARD, Deldersweg 11
Bedrijfsruimte 680 m² met 200 m² kantoor. Perceel 2360 m². Prijs f 535.000,- k.k. excl. BTW.

SITTARD, Industrieterrein
Te huur 330 m² opslagruimte v.v. rolpoort en vrije H van 7m. Huurprijs f 55,-/m²/jr. excl. BTW.

SITTARD, Kasteel Limbricht
Te koop/bedr. halfvrijstaand woonhuis met c.v., berging, 3 slaapk., badr., zolder, via vaste trap bereikb. Vrijwel geh. pand roll. Mogelijk v. gar. Aanv. in overl. Vraagpr. f 119.000,- k.k.

HOENSBROEK, "Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"
Ind. kelder, hal, woonk. m. planubank, keuken, serre, berging, 3 slaapk., badr., zolder, via vaste trap bereikb. Vrijwel geh. pand roll. Mogelijk v. gar. Aanv. in overl. Vraagpr. f 135.000,- k.k.

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

PARKET KURK KUNSTSTOF
Kurk vanaf FL 19,-
Kunststof vanaf FL 49,-
Parket 22 mm vanaf FL 59,-
NPS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

DECORA HOUKES PARKET B.V.
SUPERAANBIEDING
Rustiek A
massiel eiken stroken,
22 mm, kant en klaar
gelegd en geboord
f 135,-
Voerendaal, Heolstr. 45
tel. 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd 48
tel. 046-525157
Maastricht, Scharnerweg 147b
tel. 043-636273

N.M.W. Quaden & Zn.
makelaardij onr. goed,
lid NVM,
Geerstraat 4,
Munstergeleen,
046-519844.

De notarissen prof. mr. A.F.I. Gehlen en mr. R.M.J. van Gent te Heerlen, delen mede dat de op woensdag 18 augustus 1993 geplande openbare verkoop van het pand Boslaan 16 te Landgraaf, GEEN DOORGANG VINDT.

NEDU MAKELAARDIJ
"De makelaar in tevredenheid"

BEHEER/VERHUUR O.G. - MAKELAARDIJ, - TAXATIES - HYPOTHEKEN - ASSURANTEN

BORN:
"Uitstekend gelegen appartement met garage en tuin"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

NIJEUWSTADT:
"Halfvrijstaand woonhuis in een zeer gewilde buurt"

HOENSBROEK:
"Gesticht gelegen halfvrijstaand woonhuis"

COMMERCIEEL
VASTGOED

BRUNSSUM, Berpestraat
Winkelruimte ca. 60 m² (evt. 2 units) met royale woning. Winkel o.p. voorzien van kantoort, toilet, keuken. Goed bereikbaar. Indeling woning: ruime woonkamer, woonkeuken, complete keuken-berging, badkamer met douche, ligbad en toilet, 3 slaapkamers, diverse terrassen, tuin, berging en 2 kelders. In uitstekende staat van onderhoud. Vraagprijs f 325.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Winkel/kantoorruimte ca. 200 m² in het centrum, aan de rand van het centrumgebied, met eigen parkeerplaats en garage ca. 130 m². Uitstekend gelegen voor diverse activiteiten, zoals kantoor, kledingzaak, etc. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

HOENSBROEK, Tervoorweg
Ca. 500 m² bedrijfsruimte met ca. 300 m² kantoor op 1^e verd. Compleet afgewerkt, inclusief 23 parkeerplaatsen, bestaande uit binnenterrein. Vraagprijs f 480.000,- k.k. Huurprijs f 4.200,- per maand.

NIJEUWSTADT, Kerkstraat
Ca. 350 m² bedrijfsruimte met eigen woning, inclusief 2^e verd. kantoor, woonkamer, keuken, badkamer, toilet, berging, park, terras, etc. Vraagprijs f 1.200.000,- k.k. Huurprijs f 4.200,- per maand.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

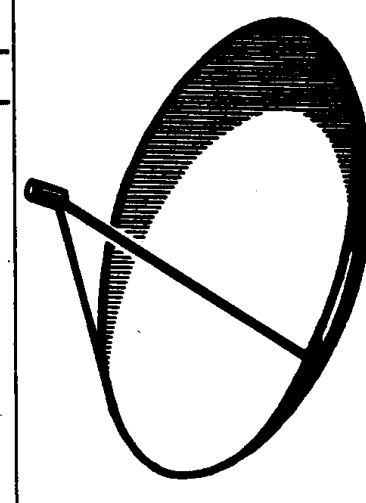
BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per m².

BRUNSSUM, Kerkstraat
Bedrijfsruimte ca. 480 m², inclusief bereikbaar langs snelweg, hoogte ca. 6 meter, afkleding in glas, met huur- en verkoopruimte. Huurprijs f 45,- per

Nederland 1

11.00-11.55 Eucharistieviering. Op het feest van Onze Lieve Vrouwe ten Hemelopneming vanuit Conques in Frankrijk. Voorganger: Mgr. Bellino Ghirard. Eurovisie-uitzending.

12.05 NCRV op zondag. Met om: 12.05 Mededelingen. Religieuze muziek. Herh.

12.29 Waar blijft je anders. Discussieprogramma.

Vandaag: Als je weet waarvoor je leeft, kun je omgaan met de dood.

16.55-17.04 Ministuur. Overdenking.

17.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.

18.00 Journaal.

18.00 Nijntje. Kinderserie. Afl.: Nijntje's droom. Herh.

18.15 Seemstraat. Kinderprogramma. Afl.: Vogels/Snavels.

18.32 Liedeslede live. Popmuziekprogramma met levende muziek uit Nederland en Vlaanderen.

Vandaag: Gotschal Herh.

19.05 Eiland in de lucht. Natuurdocumentaire over een nog onbekende kangoeroe op Nieuw-Guinea.

20.00 (TT) Journaal.

20.16 Nou dit weer! Actueel satirisch magazine.

21.16 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.

21.47 Inspector Morse. Engelse politiereis. Afl.: Schijn bedriegt. De moorden op een eigenaar van een groot familiebedrijf en zijn zoon krijgen veel publiciteit. Terwijl de druk op Morse en Lewis steeds groter wordt, zoekt Morse de dader in kringen die de belang hebben in de toekomst van het bedrijf. Herh.

22.32 (TT) Belgen. Serie over onze zultuburen.

Afl. 4: Hoe eten en drinken Belgen? Waarom wordt er van Belgen gezegd dat ze zo goed eten als Fransen en zo veel als Duitsers, waarom hebben ze ontelbare biersoorten, waarom regelen ze alle belangrijke zaken aan tafel? Herh.

00.01 Journaal.

00.06-00.11 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 2

Tros

11.30 TROS Sport. Sportprogramma.

13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.

17.45 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Kiepspin. Herh.

18.00 Journaal.

18.10 The A-team. Amerikaanse actieserie. Afl. 18: De woestijndieven. Terugkerend van een casino wordt een bus met oudere mensen beroofd door woestijndieven. Het A-team zorgt ervoor dat iedereen zijn bezittingen weer terugkrijgt. Herh.

19.00 Candid Camera. Humor met de verborgen camera.

19.21 De Groot Mogols. Documentaire over het Mogolrijk. Afl. 3: Het Hof van Akbar.

19.56 It. Amerikaanse miniserie uit 1990 van Tommy Lee Wallace. Met: Harry Anderson, Dennis Christopher, Richard Masur o.a. Afl. 1. Omstreks 1955 werd it het bovennatuurlijke kwaad, een hek gezet door zes jongens en een meisje. Dertig jaar later moeten zij het kwaad weer te lijf en worden ze opnieuw geconfronteerd met hun vroegere angsten. Bron: Naar het gelijknamige boek van Stephen King.

21.34 Hoe kon ze zo iets doen? (How could she?). Documentaire over de beweegredenen van moeders om hun kinderen bij een scheiding in de steek te laten. In Engeland bijvoorbeeld krijgen bijna 3.000 kinderen per week te maken met de scheiding van hun ouders.

22.25 Op zoek naar de bronnen van onze beschaving. Documentaire. Afl. 3: China: Het mandaat van de hemel. De Chinezen waren het Westen zo'n duizend jaar te slim af; ze konden al lang ijzergieten. Ze hadden het buskruit ontdekt, bedachten zich aan de boekdrukkunst. Eenmaal overgebracht naar Europa veranderden deze uitvindingen de Westerse beschaving.

23.25 Consument en milieu. Voorlichtingsprogramma.

23.30-23.35 Journaal.

Nederland 3

Vpro

08.00-10.00 Villa achterwerk.

10.15 WK Atletiek. Rechtstreeks verslag van het WK Atletiek in Stuttgart. Met onder andere voorronden 100 meter vrouwen.

12.40-12.45 Socutera. MIVA - Missie Verkeersmiddelen Aktie.

17.00 WK Atletiek. Rechtstreeks verslag van het WK Atletiek in Stuttgart. Met onder andere halve finales 100 meter mannen, kwartfinales 100 meter vrouwen. Verder aandacht voor de Wereldbeker wielrennen in Leeds.

18.30 Journaal.

18.40 (TT) Studio sport. Aandacht voor betaald voetbal. Verder in deze uitzending een samenvatting van de WK atletiek, met o.a. de finale versprengen dames.

20.00 Journaal.

20.13 (TT) WK Atletiek. Rechtstreeks verslag van het WK Atletiek in Stuttgart. Met onder andere finale 100 meter mannen; halve finale 800 meter mannen en vrouwen.

21.05 Geleerd in augustus. Serie portretten van Nederlandse wetenschappers.

Vandaag: Nico Frijda (1927). Nico Frijda was van 1965 tot 1992 hoogleraar psychologische functieleer aan de Universiteit van Amsterdam. Nu is hij bijzonder hoogleraar emotie-theorie aan de Universiteit van Amsterdam. Interviews: Kees de Groot van Embden.

23.41-00.30 Laughing matters. Rowan Atkinson op zoek naar vormen van humor.

Afl. 3: Let there be love. De relatie tussen de twee partners in een komisch duo is bijna nooit een gemakkelijke. De onderlinge rivaliteit tussen Bud Abbott en Lou Costello was bijvoorbeeld zo groot dat zij regelmatig hevig ruziën werden aan getroffen. Behalve vrienden en familieleden van dit legendarische duo komen in deze film ook komieken uit duo's van vroeger en nu aan het woord, zoals onder andere Dean Martin en Jerry Lewis evenals Dudley Moore en Peter Cook.

RTL4

06.00 Hei eiei kuck eiei. Luxemburgs programma.

06.30 RTL4 text.

07.00 Telekids. Kinderprogramma.

12.00 Cartoon.

12.05 Life goes on. Amerikaanse serie. Herh.

13.00 RTL Sport: Autosport. Presentatie: Jur Raatjes. Commentaar: Olav Mol, Hans van Lozenoord en Jur Raatjes.

16.30 RTL Text - Radio.

17.10 Ein Schloss am Wörtersee. Duitse serie.

18.00 Zes uur nieuws.

18.10 Jacques Cousteau. Franse natuurdocumentaire.

19.00 Blossom. Amerikaanse comedyserie.

19.30 Avondnieuws.

20.00 Jake and the Fatman. Amerikaanse serie.

20.55 Jambars. Reportages uit het werkelijke leven. De aflevering van vandaag gaat over transsexualiteit, of, zoals deskundigen zeggen, over genderdysforie. Van elke honderdduizend kinderen die worden geboren, zijn er gemiddeld vier transsexueel. Meestal hebben ze daar in hun kinderjaren nog geen flauw benul van. Dat bewustzijn komt veelal pas rond de puberteit. In die periode raken transsexuelen vaak verwond in de beleving van hun geslacht. Ze zien er uit als een meisje, terwijl ze zich juist een jongen voelen. Zo ontstaat een identiteitscrisis: 'wie en wat ben ik nu eigenlijk, een vrouw of een man?'

21.45 Showtime special.

22.15 Rolf X. alive. Personalityshow. Presentatie: Rolf Wouters.

23.10 RTL Sport: Voetbal.

00.10 Laatste nieuws.

00.25 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.

01.10 As the world turns. Amerikaanse soapserie. Herh.

01.55 General Hospital. Amerikaanse soapserie. Herh.

02.40 De thuiswinkel. (Home shopping).

03.10 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Met tekenfilms.

10.00 30e Europeade voor Europese volksmuziek. Vanuit Horsens (Denemarken).

11.00-12.00 O.L. Vrouw Hemelvaartviering. Verslag vanuit de St. Foy-Abdij te Conques (Frankrijk).

17.00 Jonge veerats. (Young Ramsay), 26-delige Australische serie. Afl. 24: Natural Selection.

17.50 Samsonclip.

17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 227.

18.00 Journaal.

18.10 De wonderjaren. (Wonder years), comedyserie. Afl. 37: Ladies and gentlemen Rolling Stones.

18.35 Under southern skies. documentaire over Australische flora. Afl. 12: Fossil fuels heading towards 2010.

19.00 De Cosby Show. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Home remedies.

19.25 Mededelingen. paardenkoersen en programma-overzicht.

19.30 Journaal en sport.

19.45 Sportweekend.

20.30 Which way home. Amerikaanse tv-film uit 1990 van Carl Schultz. De energieke verpleegster Karen Parsons neemt heel wat hooi op de vork door zeven weeskinders uit een Thais vluchtelingenkamp een beter onderkomen te beloven. Op haar spannende en gevaarlijke tocht merkt ze al snel dat er geen enkel land is dat de kinderen wil opnemen.

22.45 Vandaag en sport.

23.05-23.45 Ziggurat. Kunstmagazine. Met vandaag een portret van de overzichtsontsteking in Luik van de aldaar geboren schrijver Georges Simenon.

België/RTBF 1

11.00 Messe de l'assomption. Eucharistieviering. 12.00 Les voix de l'été. Klassieke liederen. 13.00 Nieuws. 13.20 Documentaire over het Spaanse dorpie Mediano dat in 1969 plotseling verdween. 13.45 Autosport. Grand Prix van Hongarije. 16.00 Atletiek: WK, samenvatting. 16.15 Golf: British Open dames; 17.55 Atletiek: WK, met o.a. 100 m heren, halve finale; 19.30 Atletiek en Golf. 20.00 Rough guide to the world's islands update. Afl.: De Filipijnen. 20.50 The prize. Documentaire over de geschiedenis van aardolie. Afl.: The tinderbox. 21.45 Summer dance. 22.40 Autosport. Grand Prix van Hongarije. 23.25 Moviedrome: The long riders. Amer. western uit 1980. 01.05-02.40 Golf. US PGA Championship vanuit Toledo, laatste ronde.

België/Télé 21

13.30 Autosport: Voorbeschouwing op de Grand Prix. 14.00-16.00 Grand Prix van Hongarije, live. 17.55 Atletiek. WK vanuit Stuttgart. 21.00 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 21.30 Autosport. Grand Prix van Hongarije, samenvatting. 22.00-22.55 Week-end sportif. Sportprogramma. (herh.).

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 12.45 Nieuws. 13.10 L'école des fans. Gast: Sylvie Vartan. 14.00 Faut pas rêver. Gevierd magazine. 15.00 Montagne. Bergsportmagazine. 15.40 Jardins d'aujourd'hui. Serie over tuinen. 16.00 Nieuws. 16.10 Correspondance. 16.15 Le monde est à vous. Amusementsprogramma. 17.45 Vision 5. 18.00 Les francophonies. Amusementsprogramma. 18.30 Nieuws en weerbericht. 19.00 Trente millions d'amis. Dierenmagazine. 19.30 Zwitsers nieuws. 20.00 52 sur La Une. Actualiteitenmagazine. Vandaag over de economische gevolgen voor Frankrijk van de terugkeer van immigranten naar hun geboorteland. 21.00 Nieuws en internationale weerbericht. 21.40 Madame le juge, 6-delige serie. Afl. 5: Deux et deux font quatre. 23.05 Viva. Magazine. 23.50 Nieuws en weerbericht. 00.20 Divan. Interview. Henri Chapier in gesprek met Alain Ayache. 01.00 Les arts en liberté. Magazine. 01.50 L'école des fans. Amusementsprogramma. 02.40 Trente millions d'amis. Dierenmagazine. 03.00 Montagne. Bergsportmagazine. 03.30 Le monde est à vous. Amusementsprogramma. 05.00 52 sur la Une. Actualiteitenmagazine.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 13.30 Nieuws. 14.00 Fortunissima. 14.15 Dive a confronto. Speelfilm. 16.15 Giovanni Paolo II con i giovani. 17.25 Nieuws. 17.30 Heilige mis. 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.30 TG 1 sport. 20.40 Giallo a Creta. Speelfilm. 22.45 Nieuws. 22.50 1... 2... 3... Tognazzi 23.45 La domenica sportiva. 00.15 Laatste nieuws. 00.45 Mariti in pericolo. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

08.00 Teletekst. 08.30 Wiz bang. 08.40 Pigeon Street. 08.55 Playdays. 09.15 Breakfast with Frost. (Met om 9.15 en 10.00 nws). 09.55 Atletiek. WK. Met vandaag o.a. de marathon voor vrouwen, serie's 100m vrouwen, serie's 400m heren, speerwerpen heren en hinkstaprongher heren. 13.30 Country-File. 13.55 Week. 14.00 nws. Aansl.: Barnyard babies. 14.15 Harry and the Hendersons. Serie. 14.35 Steven Spielberg's amazing stories. Afl.: Mr. Magic. 15.00 EastEnders. 16.00 Please don't eat the daisies. Amer. komische speelfilm uit 1960. 17.50 Cursus

Eerste hulp. 18.00 Hearts of Hot shots! Part deux. 18.30 Superdogs. 19.10 nws. 19.25 Summer praise with the tall ships. 20.00 Atletiek. WK. Met o.a. 9-nale 100m heren, versprengen vrouwen en hamerwerpen mannen. 21.15 Strathblair. Serie. 22.05 nws. 22.20 Travelling north. Austr. speelfilm uit 1987. 23.55 Everyman. Afl.: Not in your own family. 00.35 This child is mine. Amer. speelfilm uit 1985. 02.10-02.15 Weerbericht.

BBC 2

07.15 Open University. 10.10 System 93. Int. spelprogramma. 10.35 Teenage mutant hero turtles. 10.55 Johnny Briggs. Serie. 11.15 Rugrats. 11.40 Grange hill. 12.00 F.O.T. Speelprogr. 12.25 What's that noise? 12.50 The O-Zone. 13.00 Sportprogr. Met om: 13.05 Zellen; 13.30 Autosport: Britse toerwagenkamp; 13.45 Autosport: Grand Prix van Hongarije; 16.00 Atletiek: WK, samenvatting; 16.15 Golf: British Open dames; 17.55 Atletiek: WK, met o.a. 100 m heren, halve finale; 19.30 Atletiek en Golf. 20.00 Rough guide to the world's islands update. Afl.: De Filipijnen. 20.50 The prize. Documentaire over de geschiedenis van aardolie. Afl.: The tinderbox. 21.45 Summer dance. 22.40 Autosport. Grand Prix van Hongarije. 23.25 Moviedrome: The long riders. Amer. western uit 1980. 01.05-02.40 Golf. US PGA Championship vanuit Toledo, laatste ronde.

Eurosport

08.30 Aerobic. 09.00 Autosport. Duitse toerwagenkamp. 09.30 Zondag live. Met om: 09.30 Autosport. Grand Prix; Aansl.: Atletiek. WK, live; Aansl.: Tennis. Hoogtepunten ATP Toern.; Aansl.: Autosport. Grand Prix; Aansl.: Wielrennen, Worldcup Leeds intern. classic, live; Aansl.: Atletiek. WK, live; Aansl.: Golf. Open Oostenrijkse kamp. 22.00 Atletiek. WK, samenvatting. 23.00 Autosport. Grand Prix van Hongarije. 01.00-02.00 Eurofun.

Super Channel

05.30 Videogenerator. 06.30 Super shop. 06.00 ITN World news. 06.30 John Osteen ministries. 08.00 Key of David. Bijbelanalyse en discussie. 09.30 Victory. 10.00 This is your day. 10.30 Super shop. 11.00 The hour of power. 12.00 Super shop. 13.00 Chariisma TV. 13.30 E.R.F. 14.00 Videogenerator. 16.00 Powerboat world. 17.00 Go intern. motorsports. Auto- en motorsportmagazine. 18.00 Rights and wrongs. Magazine over mensenrechten. 18.30 Mileumagazine. 19.00 Magazine over beeldvorming. 19.30 World of sports. 20.00 The Sunday movie: Revenge is my destiny. Amer. thriller uit 1971. 22.00 ITN World news. 22.30 Today's world. 23.00 Talk'n' jazz. 00.00 Videogenerator. 02.00 China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels. 3.00 Economische nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalings in het Mandarijn en Cantonees. 05.00-05.30 Videogenerator.

MTV

08.00 High Summer weekend. 18.30 News weekend edition. 11.00 The big picture. 11.30 European top 20. 13.30 First look. 14.00 Sports. 14.30 High Summer weekend. 18.00 The pulse. 18.30 News weekend edition. 19.00 US Top 20 video countdown. 21.00 120 minutes. 23.00 Beavis and Butt-head. Tekentfilm. 23.30 Headbanger's ball. 02.00 Marjine. 03.00-07.00 Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws met om: 07.10 Moneyweek. 07.40 Healthworks. 08.10 Showbiz this week. 08.40 Science and technology week. 09.40 The big story. 10.10 Pinnacle. 10.30 World business this week. 11.15 Larry King weekend. 12.10 Showbiz this week. 13.40 Inside business. 14.40 Evans and Novak. 15.40 Your money. 16.10 On the menu. 16.40 Newsmaker sunday. 17.10 CNN travel guide. 18.00 World business. 18.40 Int. correspondents. 19.10 Futurweek. 19.40 Moneyweek. 20.00 The week in review. 21.00 CNN world report. 00.00 This week in the NBA. 03.00 Special reports.

radio

Nederland 1

06.25 Disney Club. Kindermagazine met gasten, muziek, tekenfilm- en avonturenseries. (herh.).

06.50 ARD-Sport extra. WK atletiek vanuit Stuttgart. Met: Marathon dames; kwalificaties speerwerpen heren; 100 m dames, serie; 400 m dames, serie; hink-stap-sprong heren, kwalificatie.

12.45 Pressclub.

13.30 Tegeschau. Met Wochenspiegel.

14.00 (TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.

14.30 Nieuws vom Süderhof. Kinderserie. Afl.: Die unheimliche Nacht.

15.00 (OO) Degradé High. Canadese jeugdsérie. Afl.: Der Rauschmiss.

15.25 Tegeschau.

16.30 Vier unter einem Dach. (Walter and Emily), 13-delige Amerikaanse serie. Afl.: Seelen-Stripse.

16.00 (TT) ARD-Ratgeber: Gesundheit. Medisch magazine. Vandaag met aandacht voor de anus.

16.30 Gott und die Welt: Documentaire over heidense heilige plaatsen in de Alpen.

17.00 (TT) Lindenstrasse. Duitse serie. Afl. 402: Euphorie.

17.29 Die Goldene 1. Bekendmaking van winnaars van ARD tv-lotij.

17.30 ARD-Sport extra. WK atletiek vanuit Stuttgart. Met: kogelslingeren heren, finale; 20 km snelwandelen heren, finale; 100 m dames, serie; 100 m heren, halve finales; versprengen dames, finale; kogelslingeren dames, finale; 400 m heren, serie.

18.58 Heute abend im Ersten.

20.00 (TT) Tegeschau.

20.15 ARD-Sport extra. Sportprogramma. WK atletiek vanuit Stuttgart. Met: 800 m dames, serie; 100 m heren, finale; 800 m heren, halve finale.

21.14 Tagesthemens-Telegramm. Woerast du iener Nacht? Tv-film. Afl. 2.

22.45 Thel. Theen. Temperamente. 23.15 Tagesthemens.

23.30 Second hand. Duits tv-spel van Peter Stripp. (herh.).

01.00 Tegeschau.

01.06-01.10 Zueschauen - Entspannen - Nachdenken. Muziek auf Strassen und Plätzen.

Afl.: Mozart: Aria KV 577.

Duitsland 2

08.30 Musik-Zeit. Klassieke muziek.

09.10 Anders fernsehen 3sat.

09.15 Zur Zeit. Religieuze magazine.

10.15 (TT) Terra-X - Vorstoss nach Elorado. Documentaireserie.

11.00 ZDF-Fernsehmagazin. Amusementsprogramma, live vanuit Mainz.

12.45 Heute.

12.47 Blickpunkt. Actualiteiten uit de nieuwe deelstaten.

13.15 Damals. Serie oude weekjournaals. Afl.: Vor 40 Jahren - Japan '53.

13.30 Die Brüder Löwenherz. 4-delige Zweedse jeugdsérie. Afl. 4: Der Gefangene in der Katakomben. Bron: Naar het boek van Astrid Lindgren.

14.15 Löwenzahn. Kleuterprogramma.

14.45 Klaus Störtebeker. Der Pirat. Duits kleidneps over Klaus Störtebeker. Deze piraat was in de 15e eeuw de grootste tegenstander van de Duitse Hanzevloten.

15.15 Aktion 240. Balans.

15.20 Heute.

15.25 ZDF Sport extra. Sportmagazine met o.a. Afl.: Paardesport: Springend dressuur-Derby uit Hamburg. Met om ca. 17.00 Heute.

18.05 ML Mona Lisa. Magazine. Afl.: Freude Couch und die Frauen.

18.50 First Lady für ewige Zeiten. Dialoog over het religieuze feest Maria Hemelvaart.

18.57 Guten Abend.

19.00 Heute.

19.10 Bonn direkt. Politiek nieuws.

19.30 Paradiesvögel und Drachen. Documentaire over Indonesië. Afl. 2: Mythen und Multis auf Sulawesi.

20.15 Lustige Musikanten. Volksmuziekprogramma.

22.00 Heute.

22.05 Sport am Sonntag. Sportmagazine. Met o.a. Bundesliga-voetbal: FC Schalke 04 - Borussia Dortmund.

22.15 Das literarische Quartett. Literair magazine met als gast Johannes Wilmms. Vandaag worden o.a. de volgende boeken besproken: Entdeckung des Himmels van Harry Mulisch en Rituele van Cees Nootboom.

23.30 La vie est un long fleuve tranquille. Franse speelfilm uit 1987.

00.55 Heute.

Duitsland 3 West

09.00 Reportage over een Mariabede-vaart in Kevelaar. 09.30 Inseln Europas. Afl. 3: Die Färöer. 10.15 Engels voor kinderen. 10.30 Türkei - Land, Leute und Sprache. 11.00 Die Religionen des Ostens. 12.00 Computerclub. 12.45 Sonntagsgespräch. 13.00 Europa-Magazin. 13.30 Interview met Heidi Schüller over de stijgende kosten van de gezondheidszorg. 14.15 Don Camillo und der Kampf um Bonn. Portret. 15.15 Klassieke muziek met vandaag violoncello nr. 1 in g opus 26 van Bruch. 15.25 The bushbaby. Amer. speelfilm uit 1970. 17.00 Hollymünd. 17.45 Pan Tau. 18.15 Zeit für Tiere. 18.45 Reg. magazine met sport. 19.40 West-6-aktuell. 19.45 Erlebnisreisen: Mit dem Reportage over Europa's meest geliefde fietsroute. 20.15 *** The picture of Dorian Gray. Amer. speelfilm uit 1945. 22.00 West 3 aktuell. 22.10 Deutschlandbilder: Portret van Friederike Singer die aan multiple sclerose lijdt. 23.10 Wer Hass st... Afl. 11. 00.00 Photoromane. Vandaag: Nordbahn! Brüssel. 00.15 Thatchers. The final days. Gedramatiseerde documentaire. 01.06 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

09.40 Denkanstöße. 09.45 Klamottenkiste. Korte elastiekfilm. 10.00 Kinder-Kino in Südwest 3. Met om: 10.00 Vogel der Nacht. Animatiefilm. Aansl.: Warten auf Regen, jeugdfilm. 11.30 ZeitZeugen. Vandaag: Klaus von Bismarck. 12.15 Sachsen und die Welt. 13.00 Reisewege zur Kunst: Bulgarien. 13.45 Barney Barnato. Afl. 4. 14.35 Ping-Pong. 15.15 Ab in die Wüste. Afl. 3. 16.45 Eisenbahnromantik. 16.30 Musikreport. 17.00 Persilscheine und falsche Pässe. 17.45 'n Abend Nachbarn. 18.15 Schorle. 18.45 Heiter bis ulzig. 19.15 Mundart und Musik. 20.00 Tegeschau. 20.15 Tausendundeine Stadt. Afl.: Damascus. 21.00 Südwest aktuell. 21.05 Magazine rondom het WK atletiek in Stuttgart. 21.50 Sportprogr. 22.45 Wortwechsel. 23.30 Die Männer von der Insel Kichnu. (herh.). 00.20 Laatste nieuws. 00.25 Non-Stop Fernsehen.

RTL Television

06.00 Maus reiss aus. Spelshow.

06.20 Beverly Hills Teens. (herh.).

06.40 David, der Kabarettier. (herh.).

07.05 Die Sechsmillionen-Dollar-Familie. The bionic six. (herh.).

07.30 Winspector. (Wingspector - Special rescue police task force). (herh.).

07.55 Li-La-Launebär. Kinderprogr.

08.25 The Jetsons. (herh.).

09.15 Scooby Doo. Serie. (herh.).

10.00 Kunst und Botschaft. Serie.

10.05 Wonder Woman. Amer. fantasy-serie. Afl.: Computer-Diebe.

11.00 Zurück in die Vergangenheit. (Quantum leap), sf-serie. (herh.).

12.00 Tropical heat. Amer. misdaad-serie. Afl.: Vogeldebat. (herh.).

18.00 Mein Vater ist ein Aasvater. (Out of this world). (herh.).

13.30 Autosport. Grand Prix van Hongarije, met om 14.00 start.

15.55 Big Hawaii. Amer. avonturen-serie. Afl.: Der Zuckerriegel.

17.00 Kunyonga - Mord in Afrika. Duitse avonturenfilm uit 1986.

18.45 RTL aktuell. Nieuws en sport.

19.10 Hans Meiser präsentiert: Portret van illusionist David Copperfield.

20.15 Cat's eye. Amer. horrorfilm.

21.55 Spiegel TV. Nieuwsmagazine.

22.40 Prime Time - Spätspektakel. Vandaag: Das Wetter in Stalingrad.

23.00 Happy Playboy Hour. Met om: 23.00 Playboy late night. Afl. 3.

23.30 Playboy's love and sex test. Erotische spelshow.

00.00 Donner's Tag bei Kanal 4. Amusementsprogramma.

00.35 Autosport. Grand Prix van Hongarije voor F1-wagens, samenvatting.

01.10 Eine schrecklich nette Familie. (Married... with children). Amer. comedyserie. (herh.).

01.40 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?). Amer. comedyserie.

02.10 Der Chef. (Ronside). Amer. misdaad-serie. (herh.).

03.10 Hans Meiser. Talkshow.

04.05 Explosiv. Das Magazin. Magazine. Afl.: Barbara Elgmann. (herh.).

04.30 Mord ist ihr Hobby. (Murder she wrote). Amer. misdaadserie.

05.15 Unglaublich, aber wahr. (That's incredible). Amer. serie.

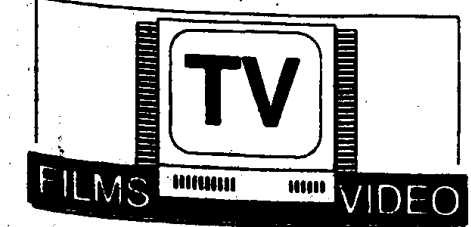
05.30 Reich und Schön. (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.

● Scène uit 'National Lampoon's vacation' met o.a. Chevy Chase (links achter). (SAT 1 - 20.15 uur).

SAT 1

05.35 ran. Voetbalmagazine. 06.45 Quär Beet. 08.15 Carry on doctor. Engelse komedie. 10.00 Gestern, heute, morgen (ieri, oggi, domani). Ital. komedie. 12.15 Bergsportmagazine. 12.45 Gezondheidsmagazine. 13.20 Half across the galaxy and turn left. Australische sf-serie. 13.50 Black - Der schwarze Blitz (The adventures of the black stallion). Canadese-Franse avonturenserie. Afl.: Ein unfaires Rennen. 14.20 Männer des Gesetzes (Posse). Amer. western uit 1975. 15.55 Paradise. Amer. speelfilm uit 1981. 17.30 Beywatch - Die Rettungsschwimmer von Mailuu. Amer. actieserie. Afl.: Gefährliche Abenteuer im Goldgräberland. 18.20 Gialligrad. 19.05 Sat 1 News. 19.15 ransissmo. Voetbalmagazine met Bundesliga-voetbal. 20.15 National lampoon's vacation. Amer. komedie uit 1982. Met: Chevy Chase o.a. Aansl.: 20.20 Talk in Turn. Talkshow. 23.25 24 Stunden. Actueel magazine. 23.55 So gesehen. Overdenking. 00.00 Das blaue Paradies (Paradise). Amer. speelfilm. 01.45-05.15 Teletekst.

Duitsland 3 West.

15.25 Bushbaby. (USA, 1970). Engelse familie in Afrika is erg op hun sapje gesteld. Dat moet dan ook mee als ze vertrekken. Met Margaret Brooks en Louis Gossett.

BBC 1

16.00 Please Don't Eat the Daisies. (USA, 1960). Musicalfilm van Charles Walters. Toneschermverhaal met zijn dochter gezin van New York naar het platteland. Met Doris Day en David Niven.

RTL Television

17.00 Kunyonga - Mord in Afrika. (Duitsland, 1987). Journalist van boulevardblad moet in Afrika man uit de gevangenis bevrijden. Met Ron Williams en Julia Kent. Regie: Hubert Frank.

Super Channel

20.00 Revenge is My Destiny. (USA, 1971). Als soldaat terugkeert uit de oorlog

● Scène met Benoit Magimel en Jerome Flocke uit de Franse speelfilm 'La vie est un long fleuve tranquille'. (Duitsland 2 - 23.30 uur).

in Vietnam, blijkt zijn vrouw verdwenen te zijn. Uiteraard gaat hij op onderzoek uit. Met Sidney Blackmer en Elisa Ingram.

RTL Television

20.15 Cat's Eye. (USA, 1985). Driekluik van Lewis Teague naar verhalen van Stephen King.

Duitsland 3 West

20.15 The Picture of Dorian Gray.</

Limburgs Dagblad
DE KRANT VAN LIMBURG

DE TROMPETTE

 GROTE CLUBACTIE

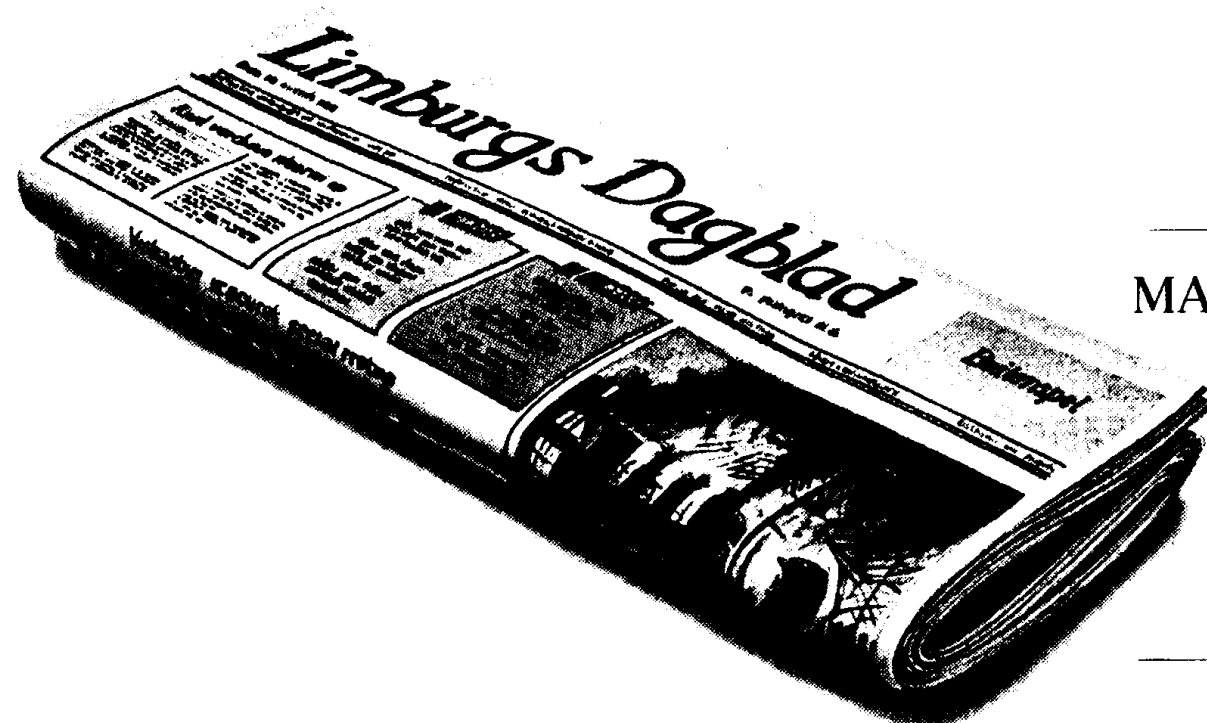

Van vader op zoon.

MAAK KENNIS MET DE KRANT VAN LIMBURG.
BEL 06-0229911 VOOR EEN PROEFABONNEMENT.
U ONTVANGT HET LIMBURGS DAGBLAD DAN
4 WEKEN VOOR SLECHTS F. 13,10.

WILT U METEEN EEN VAST ABONNEMENT VUL
DAN DE BON IN OP DE VOORPAGINA.

DE KRANT VAN LIMBURG